

12

Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya

Barcelona, desembre de 2008

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

12

Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya

Barcelona, desembre de 2008

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

Nota:

Cada vegada que s'esmenta *pares, alumnes, professors, etc.*, s'entén que es fa referència a ambdós sexes.

© Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
1a edició: desembre de 2008
Tiratge: 1.000 exemplars
Impressió: Novatesa, SL
Dipòsit legal: B-55.207-2008

No és permesa la reproducció total ni parcial d'aquest document per cap mitjà electrònic, per a cap propòsit, sense l'aprovació expressa del Departament d'Educació.

PRESENTACIÓ

Com cada any en aquestes dates, i des de 1995, el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu publica el *Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya*, que s'homologa als sistemes d'indicadors estatals i internacionals, tant en la selecció dels principals indicadors que s'analitzen com en la metodologia emprada per obtenir-los.

Els indicadors de l'educació ofereixen referències precises i comparables de la situació educativa dels diferents països i proporcionen informació del nivell de formació de la població, de la inversió pública i privada en educació, de les retribucions del professorat, de les hores lectives de l'alumnat, dels nivells d'eficiència dels respectius sistemes educatius, etc. Tots aquests elements permeten comparar la situació d'un país respecte a un altre.

Aquest volum dotzè actualitza les edicions anteriors. Inclou els indicadors propis de Catalunya, els indicadors que ens informen de la situació de l'educació als països de la zona euro, de l'OCDE i dels països que formen part de la Unió Europea i incorpora també sèries temporals que són molt il·lustradores, ja que mostren l'evolució del nostre sistema educatiu.

Els indicadors s'agrupen en les quatre categories habituals: indicadors de context, indicadors de recursos, indicadors de processos i escolarització i indicadors de resultats. Entre els indicadors de resultats s'inclouen els obtinguts en diversos estudis que formen part de l'avaluació de l'educació secundària obligatòria 2006, com són els resultats de llengua anglesa i de l'estudi sociodemogràfic i lingüístic de l'alumnat de 4t d'ESO de Catalunya i de l'informe PISA 2006, que avalua l'alumnat de 15 anys. Així mateix, i per primera vegada en aquesta publicació, s'incorporen indicadors sobre la despesa en beques i ajuts per a l'estudi. També es continua recollint informació dels indicadors que ens informen del progrés que es fa a Catalunya en relació amb l'obtenció de les fites europees, conegudes arreu com els objectius de Lisboa 2010.

Les dades d'aquest informe han estat proporcionades per les fonts habituals, que són l'Institut d'Estadística de Catalunya i el mateix Departament d'Educació. Es complementen lògicament amb indicadors que s'han extret d'estudis d'avaluació del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu i amb d'altres que s'han obtingut de la col·laboració amb organismes d'avaluació estatals (IE del MEC) o internacionals (OCDE i EUROSTAT).

Per acabar aquesta presentació, vull manifestar el meu agraïment a totes les persones que —amb el seu esforç constant— han fet possible l'elaboració d'aquest volum, que és útil perquè proporciona una visió de conjunt de la situació de l'educació a Catalunya, en un context internacional.

JOAQUIM PRATS I CUEVAS

President del Consell Superior
d'Avaluació del Sistema Educatiu

Introducció	7
1. Indicadors de context	11
1.1. Nivell general de formació.....	11
1.2. Nivell de formació de la població activa segons el gènere.....	22
1.3. Percentatge de la població jove d'entre els 5 anys i els 29 anys que hi ha al conjunt de la població ..	24
1.4. Percentatge de persones d'entre 20 i 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria.....	28
1.5. PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra, convertits en dòlars	31
2. Indicadors de recursos	33
2.1. Despeses d'educació en percentatge del PIB	33
2.2. Participació de l'educació en la despesa pública de Catalunya	38
2.3. Despeses d'educació per nivell de govern	40
2.4. Despeses de funcionament i despeses de capital.....	44
2.5. Despeses per alumne/a i curs escolar per nivell educatiu.....	50
2.6. Evolució de la despesa educativa total a Catalunya	57
2.7. Retribucions del professorat	60
2.8. Ràtio d'alumnes per professor/a i per nivell educatiu.....	64
2.9. Percentatge de personal (docent i no docent) en relació amb la població activa.....	68
2.10. Equipament TIC (tecnologies de la informació i la comunicació) als centres docents d'educació primària i secundària de Catalunya.....	70
2.11. Despeses de beques i nombre de becaris.....	80
3. Indicadors de processos i d'escolarització	85
3.1. Escolarització a l'ensenyament reglat	85
3.2. Taxa neta d'escolarització a l'educació infantil	90
3.3. Escolarització a l'ensenyament secundari	92
3.4. Escolarització de l'alumnat de batxillerat i de formació professional a Catalunya	93
3.5. Taxa d'idoneïtat de l'alumnat	95
3.6. Percentatge de població d'edat compresa d'entre 18 i 24 anys, amb educació secundària obligatòria, que no continua estudis posteriors a Catalunya.....	99
3.7. Escolarització de l'alumnat estranger a Catalunya	101
3.8. Hores lectives de l'alumnat	116
3.9. Temps de docència i de permanència del professorat de primària i del de secundària obligatòria.....	118
3.10. Participació de les famílies.....	121
4. Indicadors de resultats	125
4.1. Resultats obtinguts per l'alumnat de la mostra de Catalunya que va participar a les proves de PISA 2006 (Programme for International Student Assessment)	126
4.2. Resultats de l'estudi sociodemogràfic i lingüístic de l'alumnat de 4t d'ESO de Catalunya	137
4.3. Resultats de llengua anglesa de l'alumnat de 4t d'ESO de Catalunya	143
4.4. Avaluació del progrés i promoció de l'alumnat d'educació primària a Catalunya.....	149
4.5. Avaluació del progrés i promoció de l'alumnat d'educació secundària obligatòria a Catalunya	151
4.6. Resultats acadèmics de l'alumnat de batxillerat a Catalunya.....	154
4.7. Graduats en secundària. Ensenyaments generals i professionals.....	157
4.8. Taxa d'activitat de la població d'entre 25 i 64 anys segons el nivell d'estudis.....	158

5. Indicadors europeus de referència. Europa 2010	161
5.1. Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA	162
5.2. Percentatge de població d'entre 18 i 24 anys amb educació secundària obligatòria que no continua estudis posteriors.....	167
5.3. Percentatge de persones de 20 a 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria.....	171
5.4. Nombre de graduats en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'entre 20 i 29 anys.....	175
5.5. Percentatge d'adults que participen en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys	180
6. Consideracions finals	185
6.1. Característiques generals dels sistemes d'indicadors d'educació	185
6.2. Actualitzacions successives	185
6.3. Sistema d'indicadors d'educació propis de Catalunya	185
6.4. Perspectives futures.....	187
Glossari de sigles	189
Relació de publicacions de la mateixa col·lecció	191
Índex analític	193

1. INDICADORS DE CONTEXT

Per tenir una idea clara de les característiques principals del sistema educatiu d'un país i per ampliar-ne la informació, cal tenir molt present quin és el context socioeconòmic i cultural on es troba ubicat. Per això, és important conèixer dades com les que proporcionen els indicadors de context, perquè poden ajudar a entendre millor la situació educativa del nostre país en relació amb altres països del nostre entorn i facilitar informació dels factors que la condicionen. Alguns d'aquests indicadors, com ara el nivell general de formació de la població, són molt importants a l'hora d'explicar i valorar els resultats obtinguts en proves comparatives entre països, mentre que d'altres indicadors de context, com el percentatge més o menys elevat de població que ha acabat els estudis secundaris, ens poden ajudar a tenir una visió global de la situació educativa del nostre país i comparar-la amb la d'altres països de l'OCDE.

El nivell de formació assolit pels habitants d'un país és, també, una referència del capital humà i del nivell de competències que ha aconseguit la població. Aquest és un indicador que pot ser important per explicar els resultats de cada sistema educatiu i caldria tenir-lo molt present a l'hora d'interpretar-los.

A més del nivell de formació de la població cal conèixer altres dades importants, com ara l'estructura demogràfica de la població; de manera especial, convé saber quin és el percentatge de joves que hi ha a cada país, atès que, en definitiva, aquesta població jove és la que directament es beneficia a l'hora de repartir els recursos que el país dedica a l'educació, i la seva grandària relativa determinarà els fons unitaris que el sistema educatiu podrà oferir a cada alumne/a.

Un altre indicador de context que pot ser interessant és el que ens informa del valor del PIB de cada país, atès que ens proporcionarà informació sobre el nivell de riquesa del país i, si el comparem amb el d'altres països, també ens pot ajudar a situar-nos dins del context internacional. Tota aquesta informació pot ser útil i, juntament amb d'altres, pot ajudar-nos a entendre la situació del sistema educatiu de Catalunya en el context internacional.

1.1. Nivell general de formació

Hi ha grans diferències en el nivell de formació de la població adulta entre els països de l'OCDE. A Catalunya i a Espanya, encara ara tenim un dèficit de formació elevat i, tot i que actualment la població jove ja va assolint uns nivells de formació més alts, les dades comparatives no ens són gaire favorables. Així, mentre que el 70% de la població adulta d'edat compresa entre els 25 i 64 anys de la majoria de països de l'OCDE ja ha acabat l'educació secundària postobligatòria, a Catalunya (tot i la millora produïda en els darrers anys) la mitjana és del 52% i encara trigarà, bàsicament per raons biològiques, a assolir nivells més propers als de l'OCDE. Cal també tenir molt present que conèixer de manera detallada els percentatges de cada nivell de formació màxim assolit per la població pot ajudar-nos a avaluar el capital humà de què disposa cada país.

Per classificar els sistemes educatius s'ha adoptat el sistema de Classificació internacional del tipus d'ensenyament (CITE), que es revisa periòdicament. Aquest sistema intenta homogeneïtzar les estadístiques d'ensenyament quant als nivells educatius, perquè les dades de cada país siguin comparables. La darrera revisió, adoptada per tots els països de l'OCDE des del 1999, és l'anomenada CITE 97. Pel que fa a Catalunya, la correspondència de cada nivell educatiu és la següent:

- CITE 0: educació preprimària. Es defineix com la primera etapa d'ensenyament organitzat dins d'una escola.
- CITE 1: ensenyament primari i educació especial. Comença als 6 anys i és un ensenyament obligatori que té una durada de sis anys.

- CITE 2: ensenyament secundari obligatori. Completa l'educació bàsica obligatòria i té una durada de quatre anys.
- CITE 3: batxillerat, cicles formatius de grau mitjà, escoles d'idiomes i escoles d'arts aplicades i oficis artístics; comença als 16 anys, quan ha finalitzat l'ensenyament obligatori, i té una durada de dos anys.
- CITE 4: ensenyament postsecundari no superior.
- CITE 5: ensenyament superior universitari de primer nivell, diplomatures, enginyeries tècniques i arquitectura tècnica, llicenciatures, enginyeries i arquitectura.
- CITE 6: ensenyament superior universitari de segon nivell, com doctorats.

El grau de formació de la població adulta del nostre país i la seva comparació amb la formació d'altres països es considera un indicador molt important per conèixer el grau de desenvolupament i de qualificació personal que ha arribat el conjunt de la població.

Observació: Actualment els estudis de cicles formatius de grau superior estan assignats a l'ensenyament superior i, per tant, al nivell CITE 5. Això comporta que en alguns indicadors hi pugui haver una variació sobtada d'un any respecte al següent.

1.1.1. Distribució de la població, d'entre 25 anys i 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit

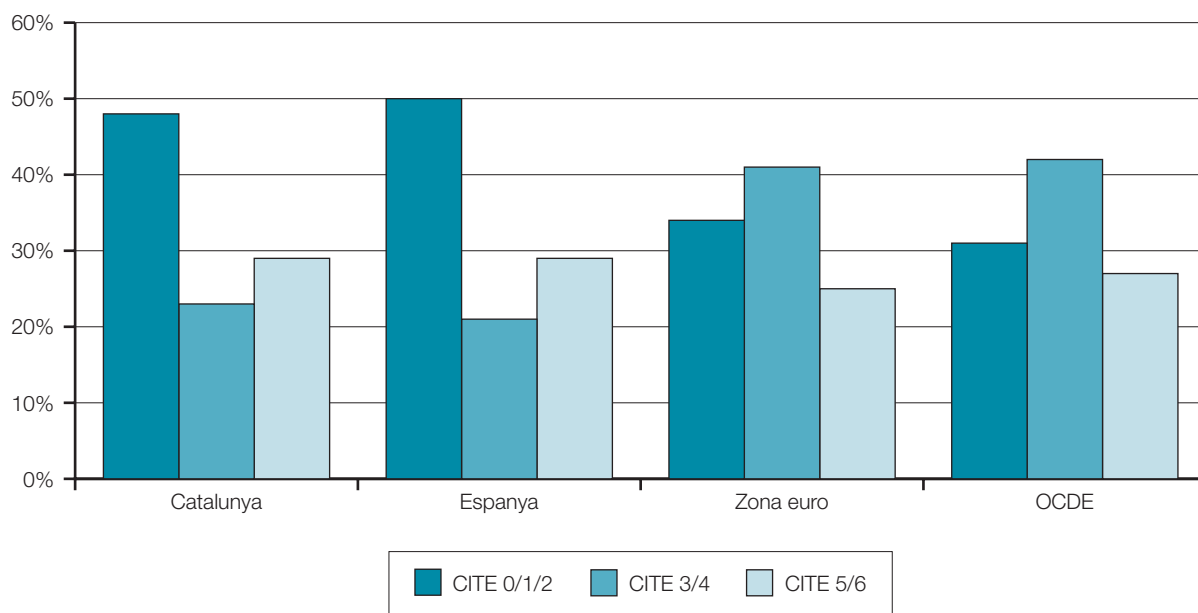
La formació de la població adulta de Catalunya i la seva comparació amb la d'altres països del nostre entorn i de l'OCDE són la base d'aquest indicador. Està expressat en percentatge de població adulta d'edat compresa entre els 25 anys i els 64 anys que ja ha completat un nivell de formació determinat.

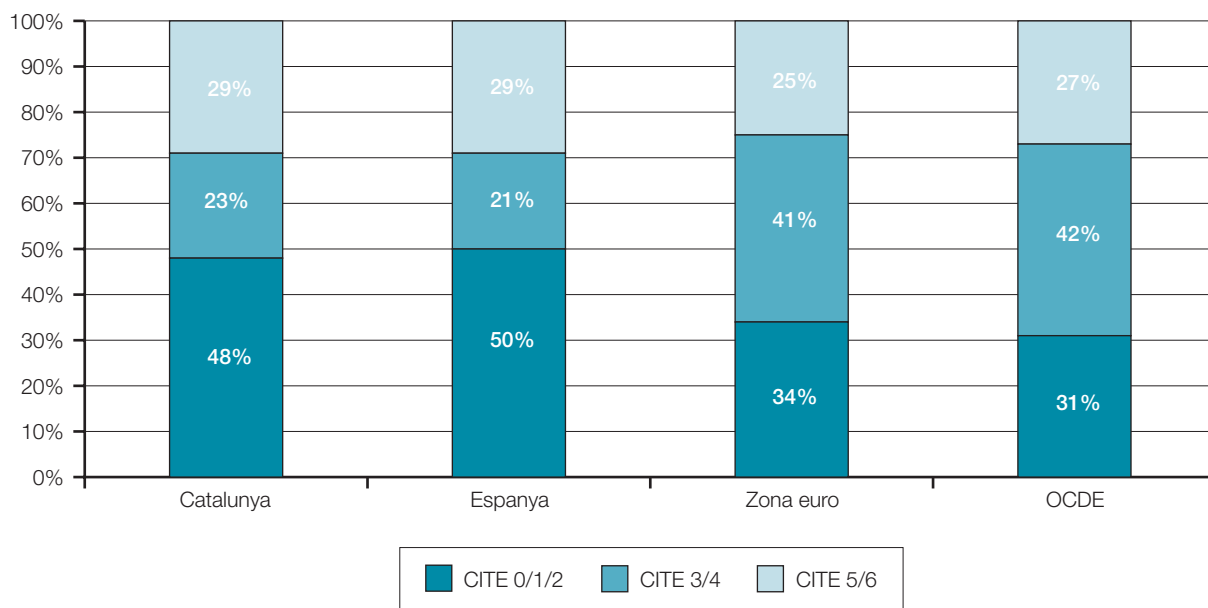
A Catalunya, el 48% de la població adulta de 25 a 64 anys ha assolit, com a màxim, estudis obligatoris i, per tant, el 52% ha assolit estudis secundaris postobligatoris o superiors.

Recordem que el primer nivell de formació considerat (CITE 0/1/2) inclou totes les persones que, com a màxim, tenen acabat l'ensenyament secundari obligatori; el segon nivell de formació (CITE 3/4) inclou totes les persones que ja han acabat l'ensenyament secundari postobligatori, i el tercer nivell (CITE 5/6) inclou tota la població que té estudis de nivell superior.

Nivell / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
CITE 0/1/2	48%	50%	34%	31%
CITE 3/4	23%	21%	41%	42%
CITE 5/6	29%	29%	25%	27%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2006) / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2006).

El nivell de formació de la població adulta de Catalunya encara presenta diferències importants respecte dels nivells de formació de la població adulta d'altres països del nostre entorn i de l'OCDE. Si observem, però, amb més detall aquest indicador i el desagreguem per trams d'edat, com es farà a l'indicador 1.1.2, s'observa una millora important i es veu que la població jove de Catalunya ja presenta uns nivells de formació més propers als dels joves de països del nostre entorn.

Per altra banda, és evident que per poder tenir més garanties d'integració i de participació dins de les societats actuals cada dia és més necessari assolir nivells elevats de formació per part de la nostra població i, especialment, la jove.

● **Distribució de la població d'entre 25 anys i 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit, a la zona euro**

Els nivells de formació en la població adulta dels països de la zona euro presenten diferències notables entre ells, tal com es pot comprovar en el quadre següent.

A Catalunya, la població adulta que té, com a màxim, l'educació secundària obligatòria presenta percentatges molts inferiors respecte a la mitjana dels països de la zona euro.

En l'àmbit de l'educació terciària, la població adulta d'entre 25 i 64 anys té percentatges similars o superiors respecte a la mitjana de la zona euro.

Cal indicar, però, que els programes d'ensenyament que hi ha a cada país són difícils de classificar i de comparar i que, a més, els continguts corresponents a un determinat nivell de la Classificació CITE poden variar d'un país a un altre.

Percentatge de població adulta que té el nivell màxim de formació especificat

País / Nivell	CITE 0/1/2	CITE 3/4	CITE 5/6
Catalunya	48%	23%	29%
Alemanya	17%	59%	24%
Àustria	20%	63%	17%
Bèlgica	33%	34%	33%
Eslovènia	18%	61%	21%
Espanya	50%	21%	29%
Finlàndia	20%	44%	36%
França	33%	41%	26%
Grècia	41%	37%	22%
Irlanda	34%	36%	30%
Itàlia	49%	38%	13%
Luxemburg	27%	48%	25%
Països Baixos	27%	42%	31%
Portugal	72%	14%	14%
Mitjana zona euro	34%	41%	25%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2006) / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2006).

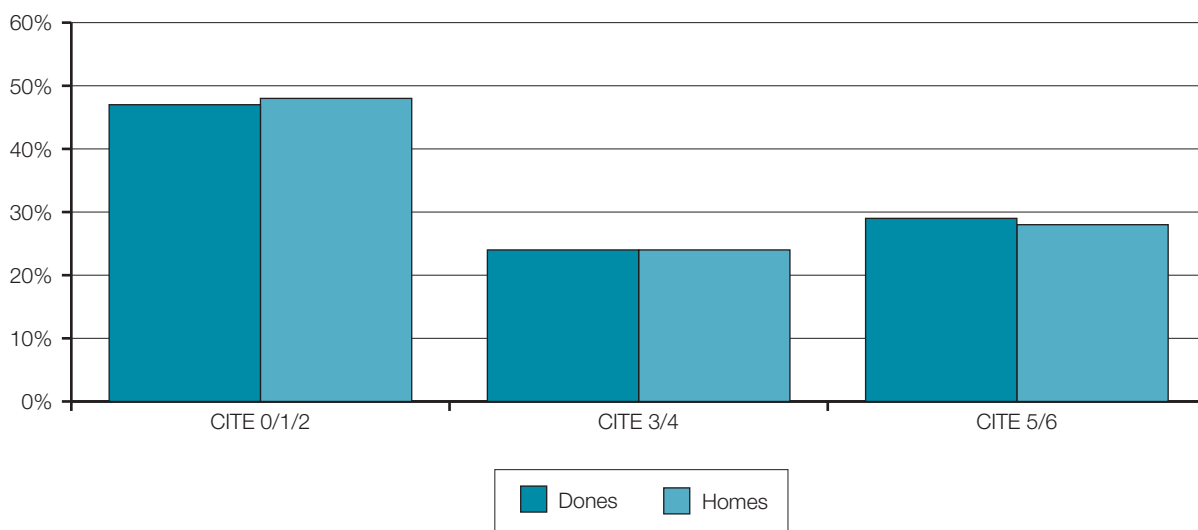
En aquestes dades de l'any 2006, cal notar que Portugal, amb un 72%, i Itàlia i Espanya, amb valors propers al 50%, eren encara els països que tenien els percentatges més elevats de població adulta, amb un nivell màxim de formació que no superava l'educació secundària obligatòria. A l'altre extrem, hi ha països com Alemanya, Àustria, Eslovènia i Finlàndia que presenten valors inferiors al 20% de la població adulta que ha assolit com a màxim l'educació secundària obligatòria.

● **Distribució de la població d'entre 25 anys i 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit l'any 2007, a Catalunya, segons el gènere**

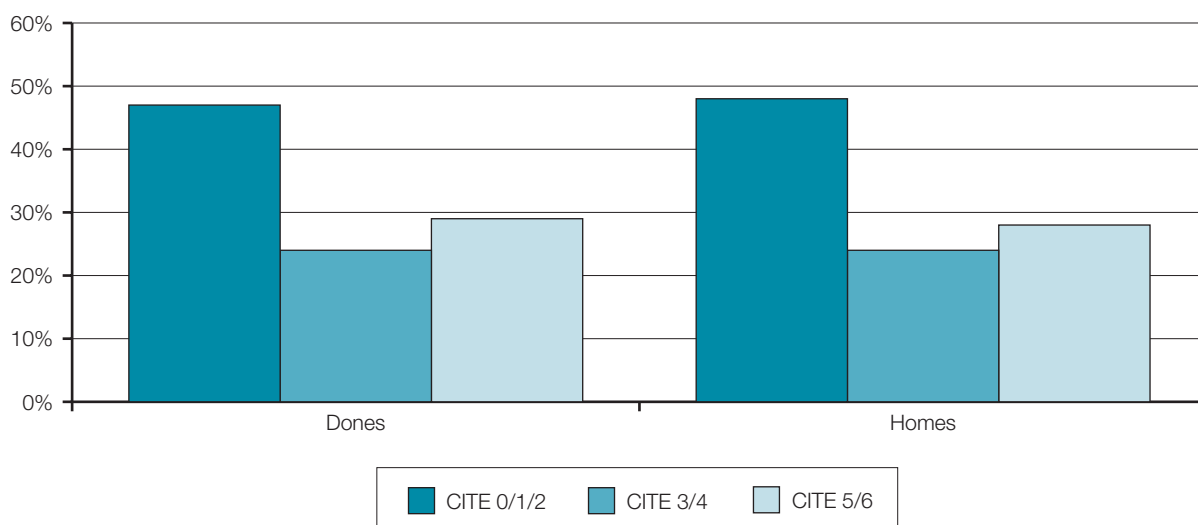
Els nivells de formació màxims assolits a la població adulta presenten percentatges molt similars dins de cada gènere. En la formació superior (CITE 5/6) hi ha una petita diferència en el percentatge de dones (29%) que l'han assolida respecte al d'homes (28%).

Sexe / Nivell	CITE 0/1/2	CITE 3/4	CITE 5/6
Dones	47%	24%	29%
Homes	48%	24%	28%
Total	47%	24%	29%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2007).

Dins de la població adulta encara hi ha un percentatge del 48% d'homes i del 47% de dones que només han assolit, com a màxim, l'educació secundària obligatòria.

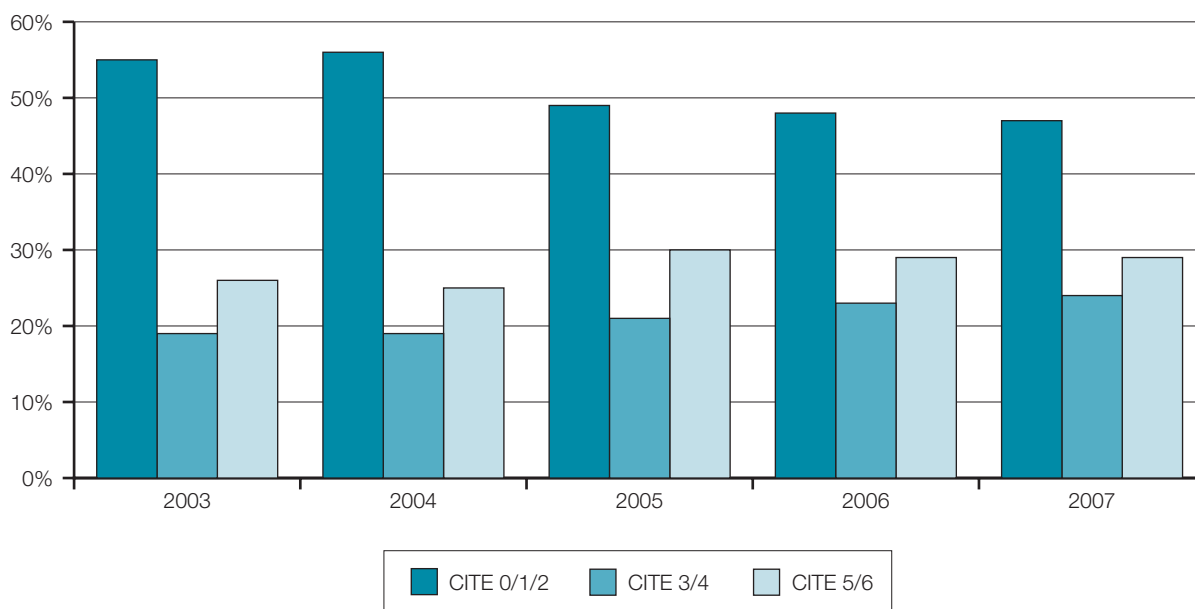
● **Evolució de l'indicador "Distribució de la població d'entre 25 anys i 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit", des de l'any 2003 fins a l'any 2007, a Catalunya**

L'evolució d'aquest indicador ens permet observar la variació del nivell de formació de la població adulta de Catalunya en els darrers cinc anys.

A Catalunya, el percentatge de la població adulta que com a màxim té l'educació secundària obligatòria (CITE 0/1/2) evoluciona any rere any de forma positiva i presenta una millora de vuit punts percentuals des de l'any 2003 fins a l'any 2007.

Nivell / Any	2003	2004	2005	2006	2007
CITE 0/1/2	55%	56%	49%	48%	47%
CITE 3/4	19%	19%	21%	23%	24%
CITE 5/6	26%	25%	30%	29%	29%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (anys diversos).

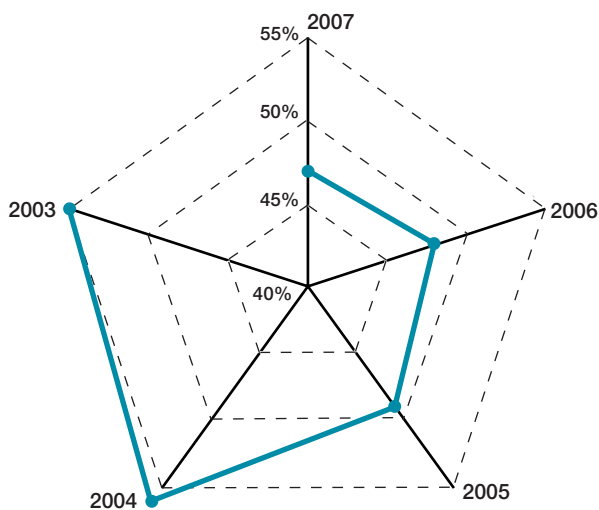

L'estudi d'evolució de l'indicador a Catalunya ens aporta una informació tant o més valuosa que la comparació d'aquest indicador amb valors calculats en altres països, ja que en aquest estudi evolutiu la font i la metodologia emprades són idèntiques.

Des de l'any 2003 fins a l'any 2007 hi ha variacions en l'evolució a Catalunya en els nivells de formació de la població, de manera que ha millorat el percentatge de la població adulta que ha assolit, com a màxim, l'educació secundària obligatòria. Tot i la millora d'aquest percentatge (vuit punts percentuals), encara queda allunyat dels valors mitjans de la zona euro i de la mitjana de l'OCDE.

El gràfic següent mostra l'evolució en els darrers anys de la població adulta que, com a màxim, només ha assolit estudis obligatoris. S'observa l'evolució de la línia poligonal des del 55% de l'any 2003 fins al 47% de l'any 2007 i, per tant, la millora any rere any d'aquest indicador.

Evolució dels nivells CITE 0/1/2

Cal indicar, que si es considera el nivell de formació superior, el percentatge de població adulta que l'ha assolit (29%) és comparable amb el de la mitjana dels països de l'OCDE.

A l'hora de valorar les dades anteriors, però, s'ha de considerar que els percentatges que ens ha facilitat l'Institut d'Estadística de Catalunya s'han obtingut utilitzant la Classificació nacional d'estudis (CNED-2000) a l'Enquesta de població activa, on es recull el nivell de formació assolit per la població. Fins a l'any 1999 s'havien emprat les correspondències amb la Classificació CITE (Classificació internacional del tipus d'ensenyament) a les taules sobre el nivell de formació. La diferència principal entre les dues classificacions rau en el tractament de la formació professional de grau superior, que ara ja s'inclou com a formació de nivell superior.

1.1.2. Distribució de la població d'entre 25 anys i 64 anys que ha acabat, almenys, l'ensenyament secundari postobligatori (per trams d'edat)

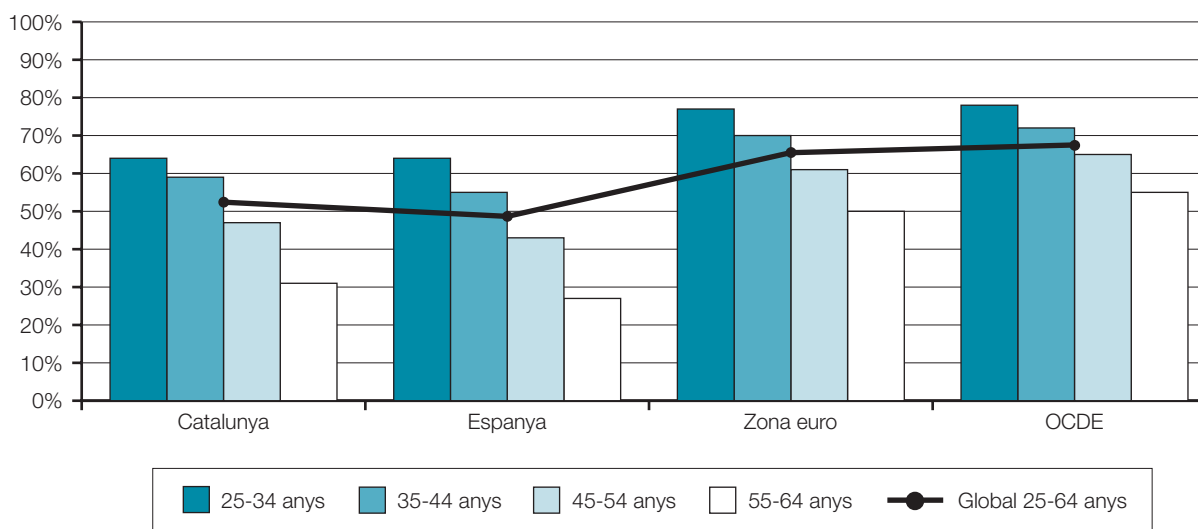
Aquest indicador mostra la composició, en percentatges i per trams d'edat, de la població adulta catalana que l'any 2006 tenia, com a mínim, estudis secundaris postobligatoris i fa la comparació amb les dades corresponents del mateix any publicades als *Indicadors de l'OCDE*.

A Catalunya, el nivell de formació de la població adulta que ha acabat, almenys, l'educació secundària postobligatòria presenta, en general, grans diferències entre els trams de població jove de 25 a 34 anys (64%) i els de població de 55 a 64 anys (31%).

A Catalunya i a Espanya les diferències segons les edats són encara elevades. En els trams de població més jove, però, els percentatges de població amb un nivell de formació determinat s'apropen més als percentatges de l'OCDE.

Trams d'edat / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
25-34 anys	63%	61%	74%	76%
35-44 anys	56%	50%	66%	70%
45-54 anys	36%	36%	57%	63%
55-64 anys	15%	21%	45%	52%
Global 25-64 anys	53%	50%	66%	68%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2006) / *Education at a Glance. OECD, 2008* (any de referència: 2006).

L'indicador per a Catalunya, referit a l'any 2007, ens informa que el problema del baix nivell de formació general està en procés de solució lenta, de manera especial en els trams de població més jove, atès que mentre només un 31% del segment de la població d'edat compresa entre els 55 i 64 anys havia assolit, com a mínim, una titulació de secundària, aquest percentatge s'elevava al 64% en el segment de població d'edat compresa entre 25 i 34 anys. Tot i així, encara hi ha una diferència de tretze punts percentuals respecte de la mitjana dels països de l'euro. La informació que ens proporciona aquest indicador amplia i complementa la de l'indicador anterior.

● **Distribució de la població d'entre 25 anys i 64 anys que ha acabat, almenys, l'ensenyament secundari postobligatori (per trams d'edat i a la zona euro)**

S'observa que en els trams d'edat dels més joves (de 25 a 34 anys), el percentatge de població que ha assolit, com a mínim, estudis secundaris postobligatoris és més elevat que en els altres trams d'edat i, amb algunes excepcions, els resultats entre països tendeixen a anivellar-se.

Percentatges de població adulta amb estudis iguals o superiors als secundaris

País / Trams d'edat	25-34 anys	35-44 anys	45-54 anys	55-64 anys	Global 25-64 anys
Catalunya	64%	59%	47%	31%	53%
Alemanya	84%	85%	83%	79%	83%
Àustria	87%	84%	77%	71%	80%
Bèlgica	82%	74%	60%	50%	67%
Eslovènia	91%	85%	77%	71%	82%
Espanya	64%	55%	43%	27%	50%
Finlàndia	90%	87%	80%	63%	80%
França	82%	72%	61%	52%	67%
Grècia	75%	67%	53%	34%	59%
Irlanda	82%	71%	58%	41%	66%
Itàlia	67%	55%	47%	32%	51%
Luxemburg	78%	67%	60%	55%	66%
Països Baixos	81%	76%	70%	60%	72%
Portugal	44%	28%	20%	12%	28%
Mitjana de la zona euro	77%	70%	61%	50%	66%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2006) / *Education at a Glance. OECD, 2008* (any de referència: 2006).

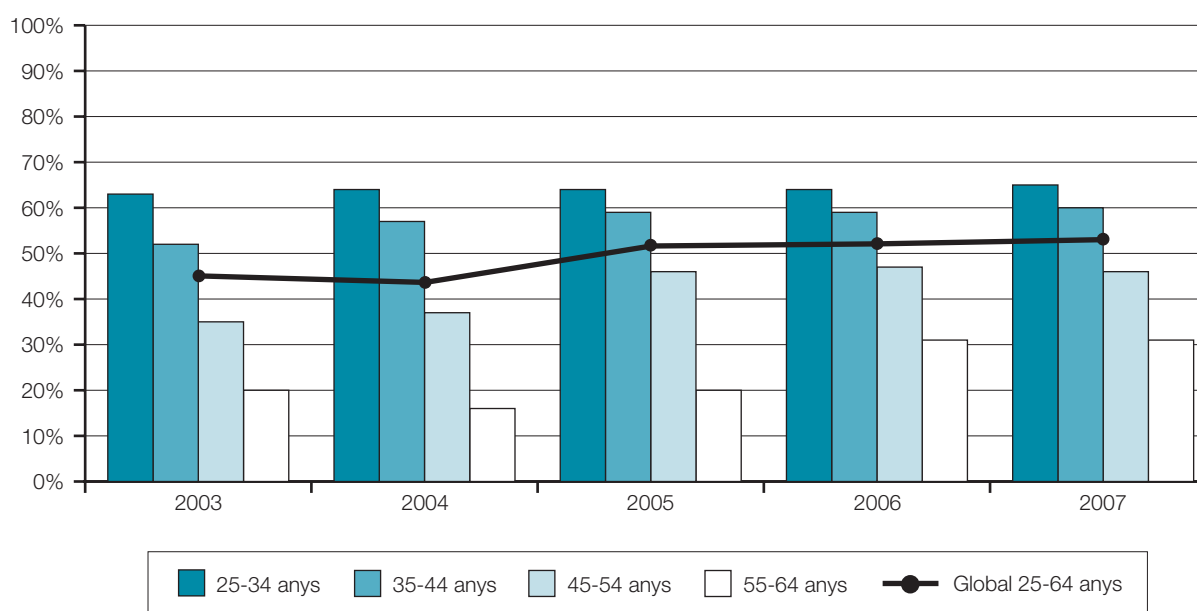
Cal valorar de manera positiva la dada de la primera columna de Catalunya (64%), de la població més jove, respecte a la de l'última (31%), que correspon a la població d'entre 55 i 64 anys. És prou clar el progrés general i la tendència anivelladora entre tots aquests països de la zona euro.

● **Evolució de l'indicador “Distribució de la població d'entre 25 anys i 64 anys que ha acabat, almenys, l'ensenyament secundari postobligatori (per trams d'edat)” des de l'any 2003 fins a l'any 2007, a Catalunya**

L'evolució de l'indicador facilita informació complementària i clarificadora. S'observa una millora en aquests darrers anys, però cal assenyalar que l'increment produït no és uniforme i que en els grups de persones d'edats compreses entre els 45 i 64 anys hi ha hagut una variació força important en els darrers anys.

Trams d'edat / Any	2003	2004	2005	2006	2007
25-34 anys	63%	64%	64%	64%	65%
35-44 anys	52%	57%	59%	59%	60%
45-54 anys	35%	37%	46%	47%	46%
55-64 anys	20%	16%	20%	31%	31%
Global 25-64 anys	45%	44%	51%	52%	53%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (anys diversos).

Si valorem les dades anteriors podem adonar-nos que l'any 2007, a Catalunya, entre el 65% i 60% de la població jove d'edat compresa entre els 25 i 44 anys tenia, com a mínim, estudis de nivell secundari postobligatori.

S'observa l'evolució positiva d'aquesta dada any rere any i també l'increment que ha experimentat en els darrers cinc anys la població d'edat compresa entre els 45 i els 64 anys que ha acabat almenys l'ensenyament secundari postobligatori. Això passa, en més o menys grau, en tots els trams d'edat estudiats.

1.2. Nivell de formació de la població activa segons el gènere

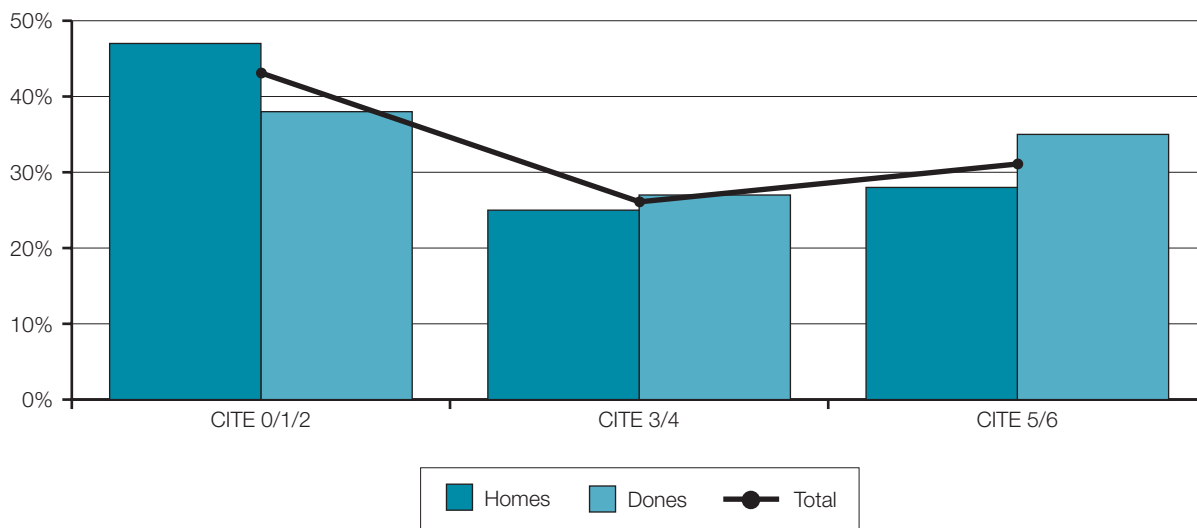
Aquest indicador facilita el percentatge de població activa que ha assolit un determinat nivell de formació i també segons el gènere de la població.

A Catalunya, dins de la població activa, el 35% de les dones i el 28% dels homes tenen un nivell de formació superior.

Nivell / Gènere	Homes	Dones	Total
CITE 0/1/2	47%	38%	43%
CITE 3/4	25%	27%	26%
CITE 5/6	28%	35%	31%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2007).

El 47% d'homes de la població activa tenen, com a màxim, estudis obligatoris; en el cas de les dones aquest percentatge és del 38%.

● **Evolució de l'indicador “Percentatge de la població activa que ha assolit un nivell específic de formació” des de l'any 2003 fins a l'any 2007, a Catalunya**

Les dades de l'evolució d'aquest indicador mostren que, en els nivells alts de formació (CITE 5 i 6), el percentatge de població activa que assolit aquest nivell (31%) és manté estable en aquests darrers cinc anys i, en els nivells inferiors (CITE 0/1/2), el percentatge de població activa que ha assolit aquest nivell ha disminuït sis punts percentuals.

Nivell / Any	2003	2004	2005	2006	2007
CITE 0/1/2	49%	47%	44%	43%	43%
CITE 3/4	21%	22%	24%	25%	26%
CITE 5/6	30%	31%	32%	32%	31%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (dades d'anys diversos).

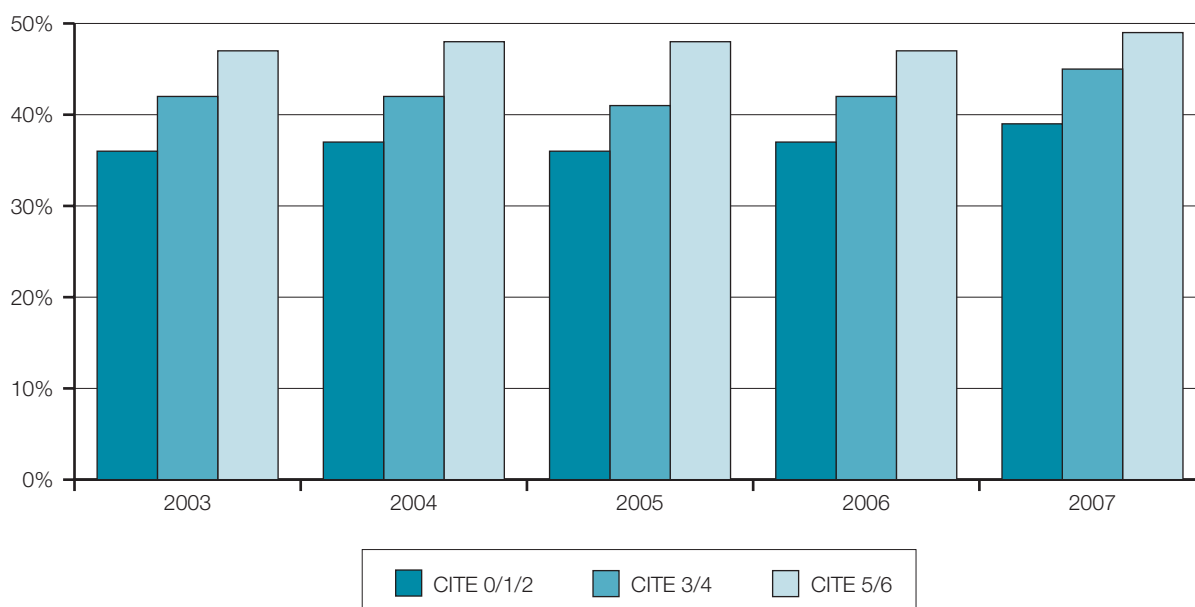
A l'hora de valorar les dades anteriors s'ha de considerar que els percentatges que ens ha facilitat l'Institut d'Estadística de Catalunya s'han obtingut utilitzant la Classificació CITE (Classificació internacional del tipus d'ensenyament), adoptada per tots els països de l'OCDE des de 1999.

● **Evolució de l'indicador “Proporció de dones de la població activa que han assolit un nivell específic de formació” des de l'any 2003 fins a l'any 2007, a Catalunya**

La proporció de dones de la població activa és més elevada quan s'incrementa el seu nivell de formació.

Nivell / Any	2003	2004	2005	2006	2007
CITE 0/1/2	36%	37%	36%	37%	39%
CITE 3/4	42%	42%	41%	42%	45%
CITE 5/6	47%	48%	48%	47%	49%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (dades d'anys diversos).

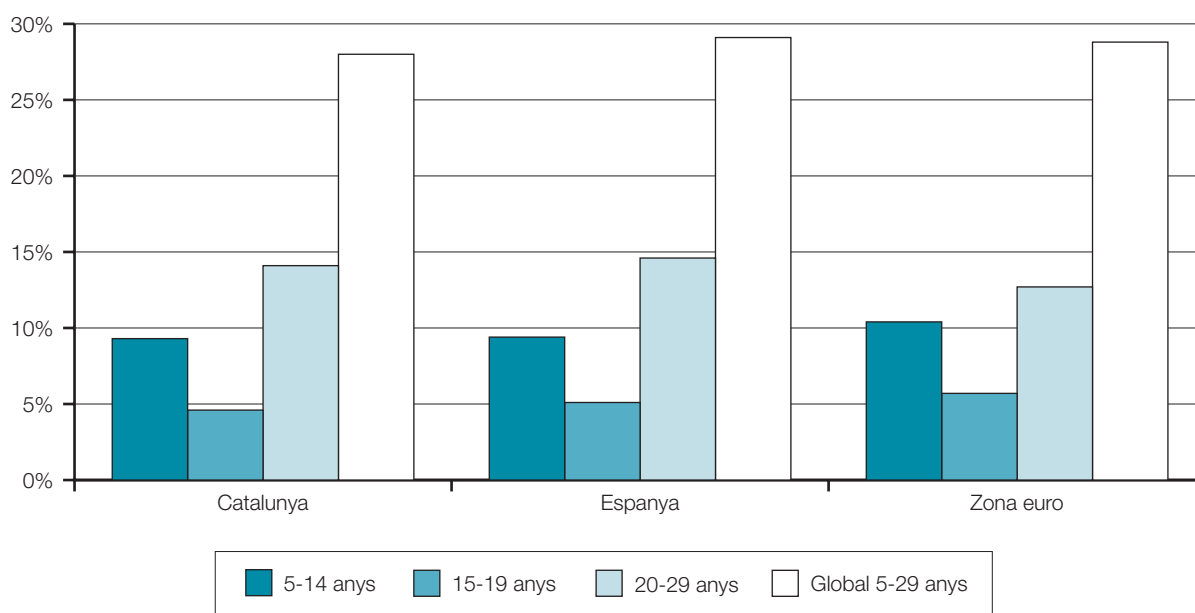
1.3. Percentatge de la població jove d'entre els 5 anys i els 29 anys que hi ha al conjunt de la població

La població jove d'un país és la perceptora més directa dels recursos que es dediquen a l'educació. Tenir un percentatge elevat de joves implica dedicar una important quantitat de recursos al sector educatiu per poder proporcionar-los l'educació, que tant ells com el país necessiten.

A Catalunya, el percentatge de població jove d'edat compresa entre els 5 i els 29 anys és del 28,0%, i és molt semblant al dels països de la zona euro (28,8%) i al d'Espanya (29,1%).

Trams d'edat / País	Catalunya	Espanya	Zona euro
5-14 anys	9,3%	9,4%	10,4%
15-19 anys	4,6%	5,1%	5,7%
20-29 anys	14,1%	14,6%	12,7%
Global 5-29 anys	28%	29,1%	28,8%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2007) / Eurostat (dades de l'any 2007).

A Catalunya, el percentatge relatiu de població jove que hi ha és relativament baix, la qual cosa implica tenir un percentatge més alt de població adulta. Alguns resultats d'altres indicadors, com el nivell general de formació de la població adulta (de manera especial per a aquells trams d'edat més elevats), es poden explicar a partir de la informació que ens proporciona aquest indicador.

A continuació es mostra el percentatge de població jove i la població total que hi havia l'any 2007 als països de la zona euro; del seu estudi en podem extreure conclusions que poden ajudar a percebre algunes diferències entre aquests països.

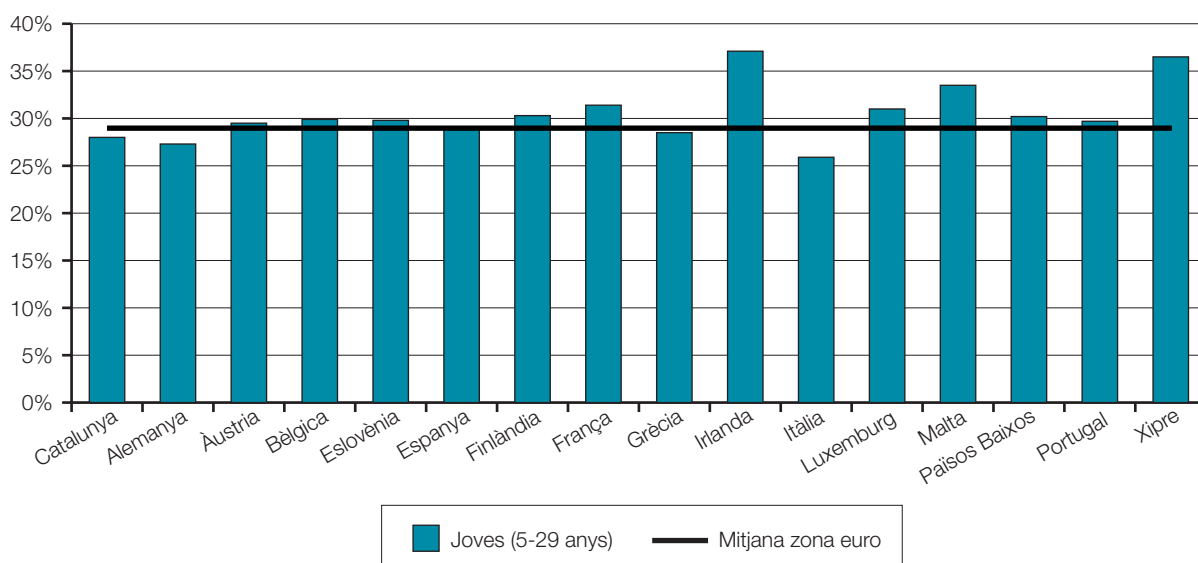
● **Població jove, d'entre els 5 anys i els 29 anys, com a percentatge de la població total, a la zona euro**

Distribució de la població jove (de 5 a 29 anys) a la zona euro

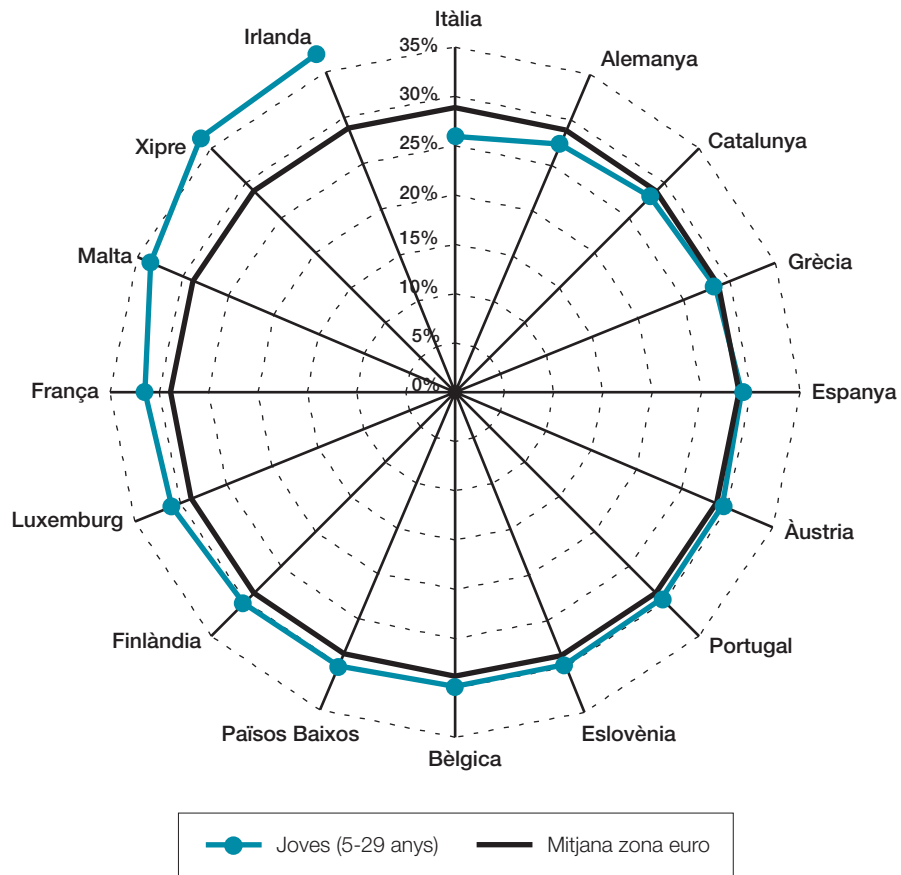
País	Joves (5 a 29 anys)	Població total (milers d'habitants)
Catalunya	28,0%	7.126
Alemanya	27,3%	82.314
Àustria	29,5%	8.298
Bèlgica	29,9%	10.584
Eslovènia	29,8%	2.010
Espanya	29,1%	44.474
Finlàndia	30,3%	5.276
França	31,4%	63.392
Grècia	28,5%	11.171
Irlanda	37,1%	4.314
Itàlia	25,9%	59.131
Luxemburg	31,0%	476
Malta	33,5%	407
Països Baixos	30,2%	16.357
Portugal	29,7%	10.599
Xipre	36,5%	778
Mitjana de la zona euro	28,8%	319.589

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2007) / Eurostat (dades de l'any 2007).

Els percentatges de població jove (de 5 a 29 anys) a la zona euro se situen en valors lleugerament inferiors al 30% de la població total. Per països, cal destacar Itàlia que, amb un percentatge del 25,9%, és el país de la zona euro que té el percentatge més baix de població jove i, en el extrem oposat, Irlanda, que presenta el percentatge més elevat de població jove de la zona euro (37,1%).

Si prenem com a referència la circumferència que ens indica la mitjana de la zona euro, observem que els països que estan dins del cercle (Itàlia, Alemanya, Catalunya i Grècia) tenen percentualment valors inferiors a la mitjana.

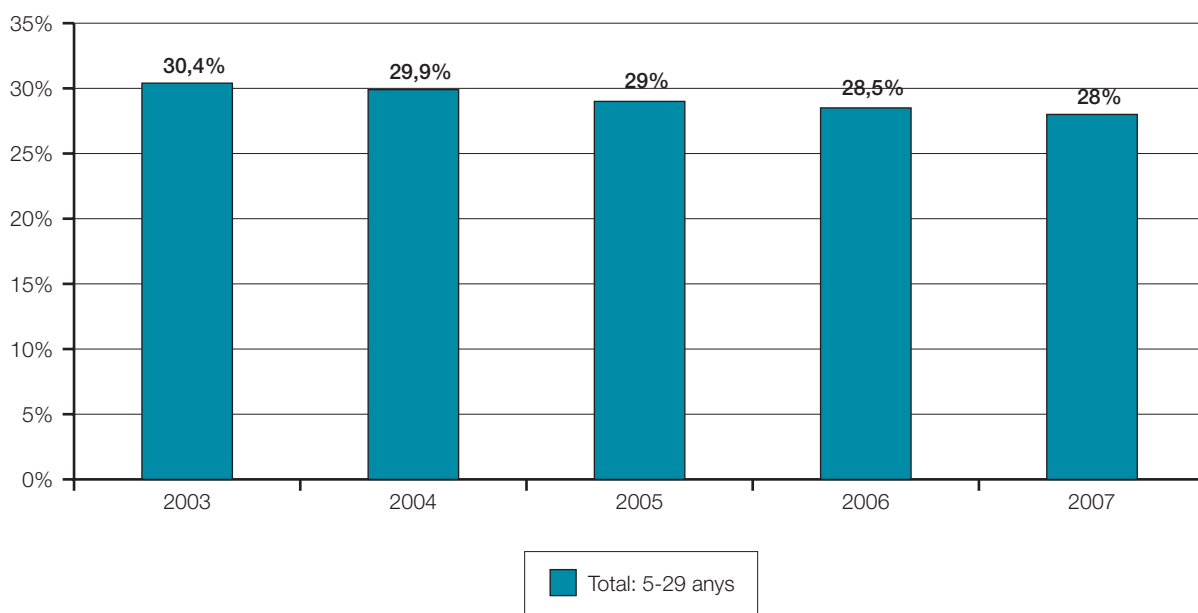

● **Evolució de l'indicador “Percentatge de la població d'entre els 5 anys i els 29 anys en el conjunt de la població”, des de l'any 2003 fins a l'any 2007, a Catalunya**

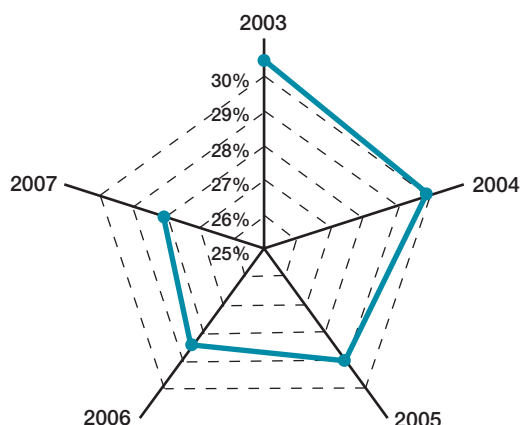
A Catalunya, el percentatge de la població jove d'entre 5 i 29 anys continua disminuint. Cal esmentar, però, que aquesta davallada hauria estat més gran si no s'hagués produït un increment de la població d'entre 0 i 14 anys, que en part ha estat propiciat pel fenomen migratori, que ha ocasionat un alentiment del descens de la població de joves que hi ha al nostre país.

Edat / Any	2003	2004	2005	2006	2007
Total: 5-29 anys	30,4%	29,9%	29%	28,5%	28%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya. Estimació de població (anys diversos).

Al gràfic següent, s'observa la disminució dels percentatges des de l'any 2003 (30,4%) fins a l'any 2007 (28%).

1.4. Percentatge de persones d'entre els 20 i 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria

A Lisboa, després de la reunió del Consell de caps d'estat europeus, celebrada el març de 2000, es van marcar uns objectius educatius europeus comuns que, previsiblement, s'haurien d'assolir a finals del 2010. Un d'aquests objectius està relacionat amb l'indicador que ara tractarem.

Aquest indicador, que es va considerar com a punt de referència, es va marcar com a fita per al 2010 i preveu que el 85% o més del segment de la població d'entre 20 anys i 24 anys hauria de tenir com a mínim una formació superior a l'ESO. A Catalunya, en aquests moments encara estem lluny d'assolir aquest objectiu i sembla difícil que arribem a aconseguir-lo abans de l'any 2010.

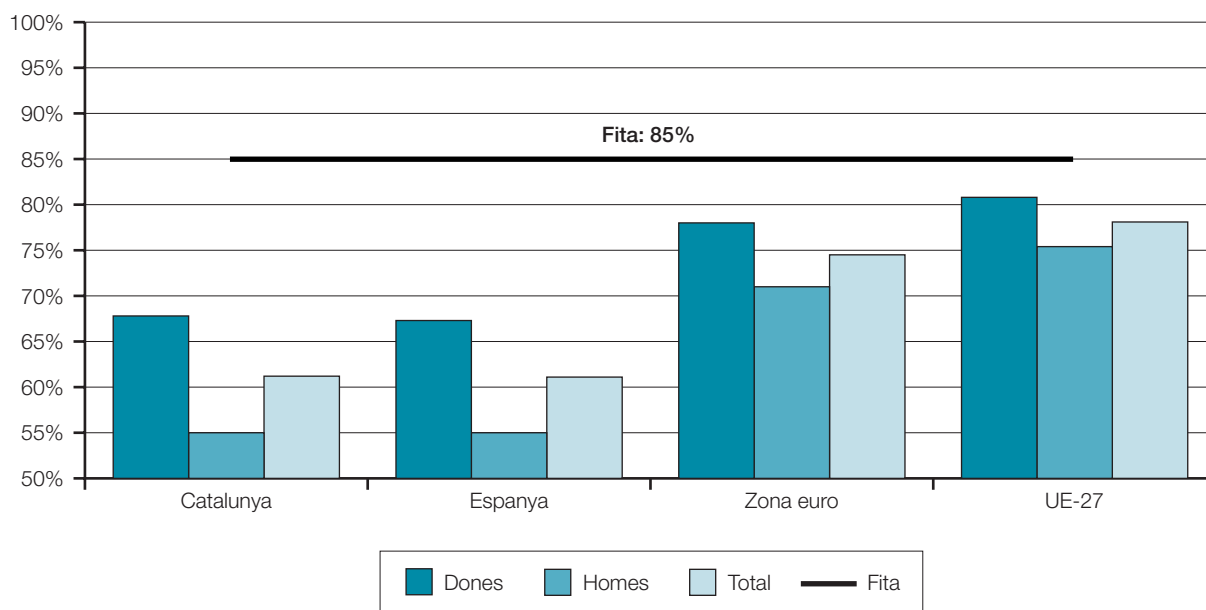
L'indicador es calcula considerant, en el numerador, el nombre de persones de 20 a 24 anys que tenen com a mínim l'educació secundària postobligatòria i, en el denominador, la població de Catalunya del tram d'edat d'entre 20 i 24 anys.

A Catalunya, el percentatge de persones joves d'edat de 20 a 24 anys que tenen estudis més elevats que els obligatoris és del 61,2%, percentatge que és inferior a la fita marcada per a l'any 2010, que és del 85%.

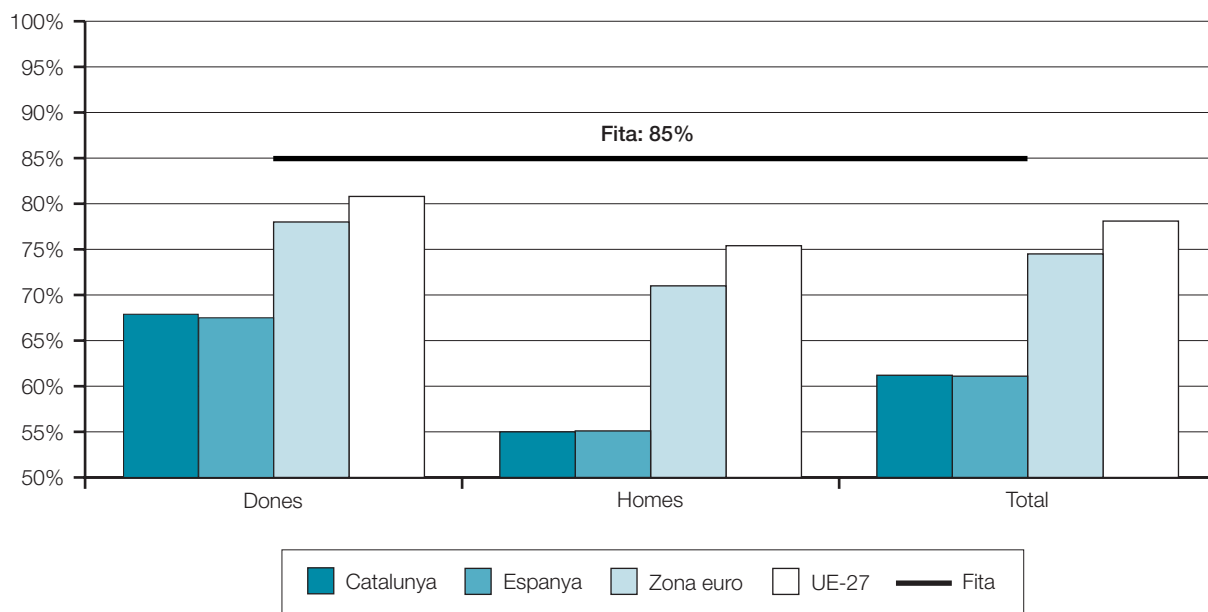
Percentatge de persones d'entre els 20 i 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria, segons el gènere. Any 2007

Àmbit geogràfic				
Sexe	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
Dones	67,8%	67,3%	78,0%	80,8%
Homes	55,0%	55,1%	71,0%	75,4%
Total	61,2%	61,1%	74,5%	78,1%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2007) / Eurostat (dades de l'any 2007).

El percentatge de dones d'entre 20 i 24 anys que han assolit, com a mínim l'educació secundària postobligatòria presenta, en aquests àmbits estudiats (a Catalunya, a Espanya, a la zona euro i a l'Europa dels 27), resultats molt superiors als dels homes.

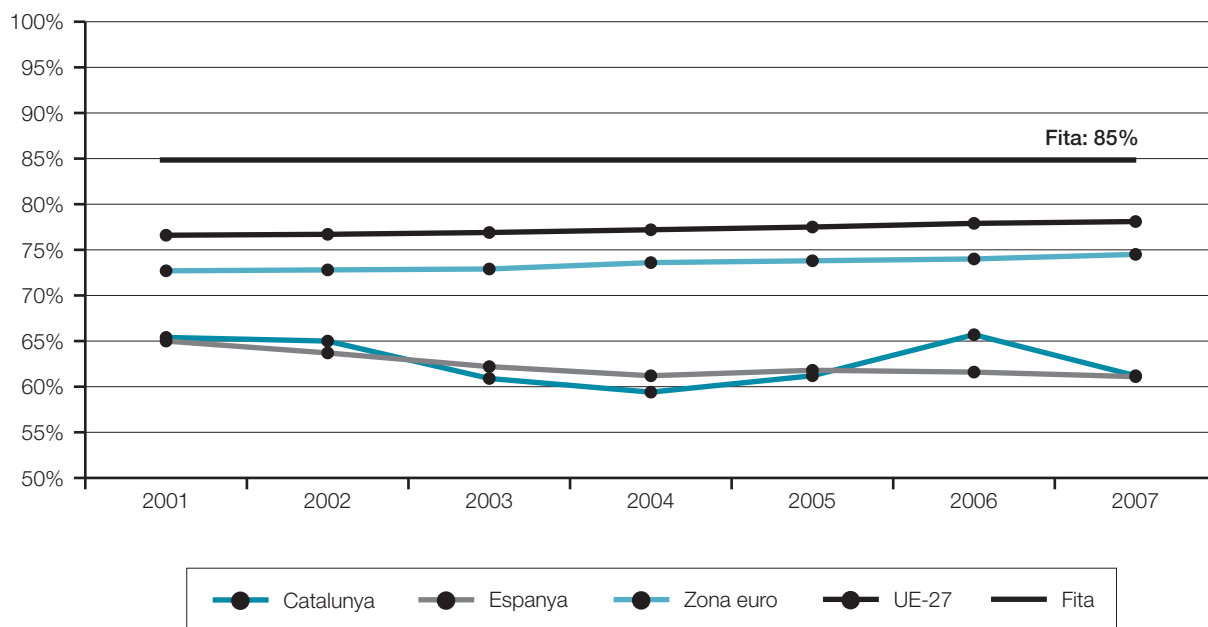
Si considerem les dades desagregades per gènere, el grup de dones de la Unió Europea (80,8%) és el que més s'apropa a l'objectiu del 2010 (85%).

● **Evolució de l'indicador: "Percentatge de persones d'entre 20 i 24 anys que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria"**

Any / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
2001	65,4%	65,0%	72,7%	76,6%
2002	65,0%	63,7%	72,8%	76,7%
2003	60,9%	62,2%	72,9%	76,9%
2004	59,4%	61,2%	73,6%	77,2%
2005	61,2%	61,8%	73,8%	77,5%
2006	65,7%	61,6%	74,0%	77,9%
2007	61,2%	61,1%	74,5%	78,1%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya / Eurostat (diversos anys).

A partir de l'evolució d'aquest indicador s'observa que l'augment d'aquest percentatge encara no permet arribar a la fita del 85%; fins i tots hi ha països (Catalunya i Espanya) que presenten retrocessos i, per tant, sembla difícil que es pugui aconseguir la fita assenyalada anteriorment.

A Catalunya i a Espanya s'observen retrocessos en el darrer any; en canvi, a la zona euro i a l'Europa dels 27, tot i que no arriben a la fita marcada del 85%, hi ha un increment d'aquest percentatge.

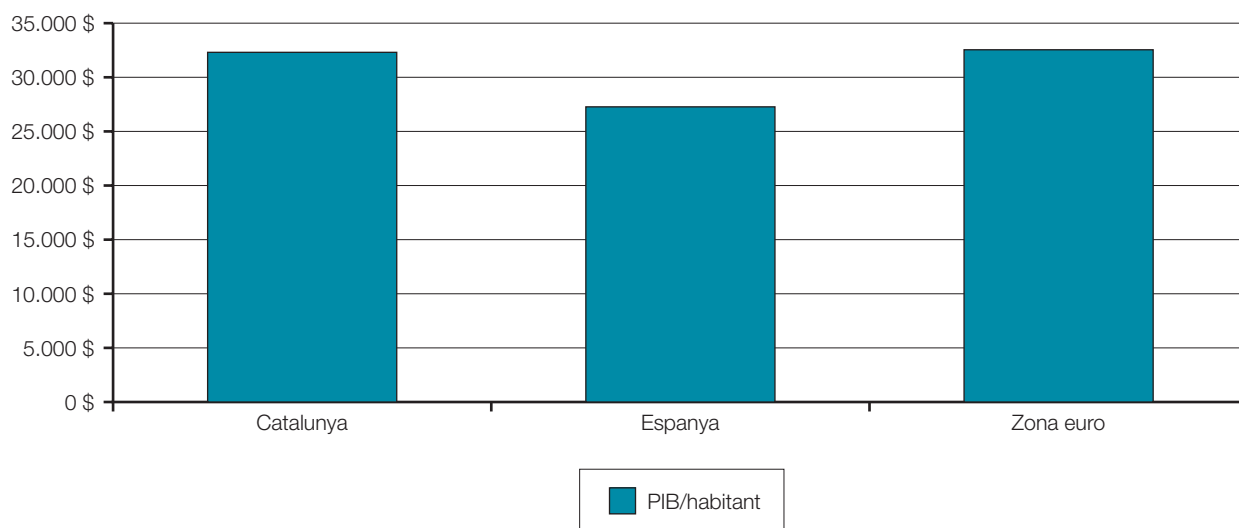
1.5. PIB¹ per habitant a preus constants, paritats de poder de compra,² convertits en dòlars

El producte interior brut d'un país (PIB) és una dada que es pren com a base de la riquesa d'un país i, molt sovint, com a referent d'altres indicadors. Per tal que la referència sigui més homogènia es consideren altres indicadors deduïts, com el PIB per habitant, i per fer comparacions, el PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra.

A Catalunya, el PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra, convertits en dòlars és molt semblant a la mitjana dels països de la zona euro.

	Catalunya	Espanya	Països euro
PIB / Habitant	32.306 \$/h	27.270 \$/h	32.543 \$/h

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya / OCDE Indicators, 2006 (any de referència: 2003).

1. *PIB*: El 'producte interior brut' és la suma dels valors dels béns i serveis produïts en un espai econòmic i un període de temps determinats. *Per habitant (o per càpita)*: És la relació d'una magnitud macroeconòmica amb el nombre d'habitants d'un determinat espai econòmic.

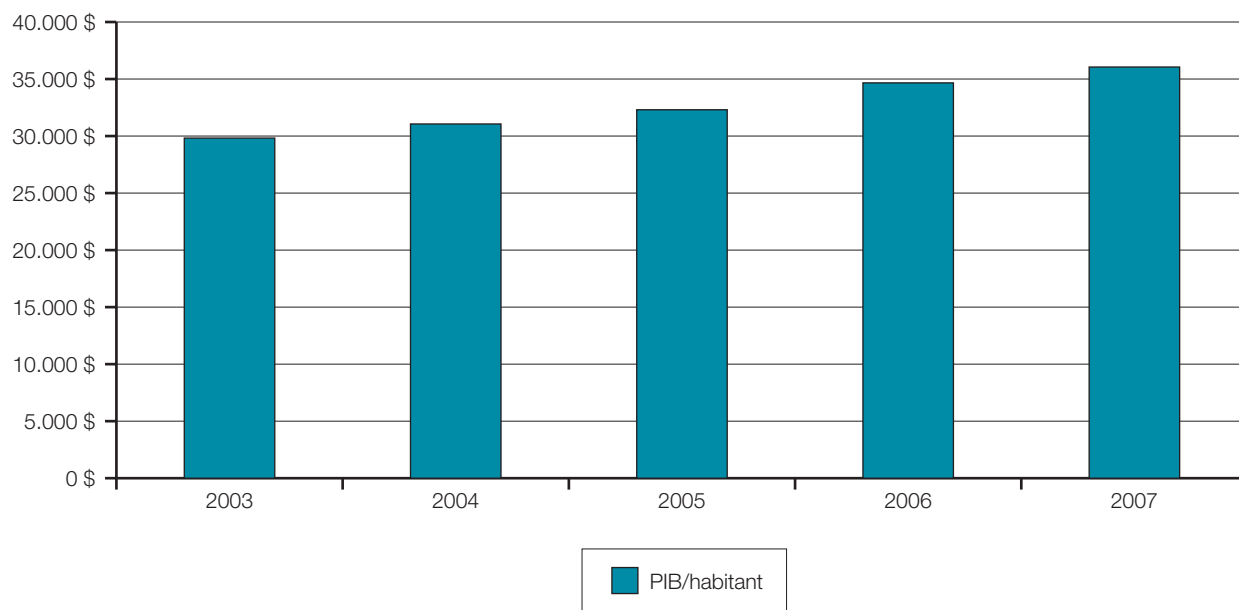
2. *Paritat del poder de compra (PPC)*: És una taxa de conversió monetària que permet expressar en una unitat comuna el poder adquisitiu de diferents monedes; elimina, doncs, les diferències de nivell de preus que hi ha entre països. És a dir, una determinada quantitat de PPC convertida en moneda nacional permetria adquirir els mateixos béns i serveis en tots aquests països.

● Evolució del PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra, convertits en dòlars

L'any 2003 el PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra, convertits en dòlars era de 29.821 i l'evolució fins l'any 2007 és la següent:

Any	2003	2004	2005	2006	2007
PIB / Habitant	29.821	31.060	32.306	34.663	36.052

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2005).

Des de l'any 2003 fins a l'any 2007 l'increment percentual ha estat del 20,9%.

2. INDICADORS DE RECURSOS

Una part molt important dels pressupostos nacionals dels països més desenvolupats es dediquen a costejar conceptes relacionats amb la despesa educativa. Els indicadors de recursos proporcionen informació per conèixer i avaluar el nivell i la distribució d'aquesta despesa. Un dels indicadors de recursos més utilitzat per valorar-la és el que ens informa de la despesa educativa total amb relació al PIB (producte interior brut) del país. Convé recordar que un mateix percentatge de despesa en dos països diferents pot implicar que les quantitats destinades a l'educació siguin molt desiguals.

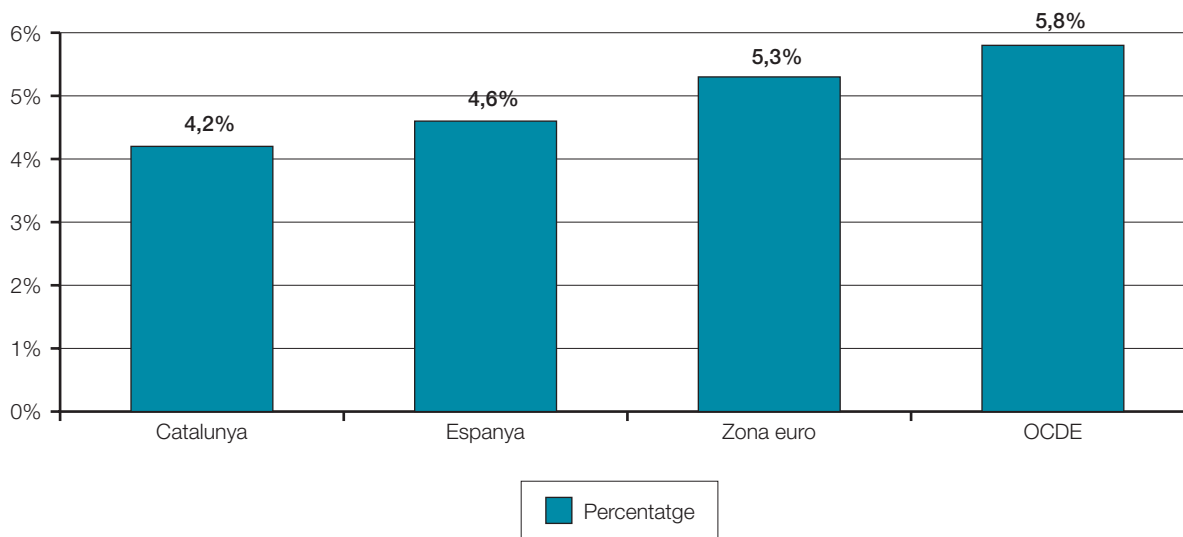
2.1. Despeses d'educació en percentatge del PIB

Aquest indicador calcula el percentatge que representa la despesa educativa total d'un país amb relació al seu PIB.

La despesa educativa de l'any 2005, amb relació al PIB de Catalunya, va ser del 4,2%, similar a la de l'any anterior (4,2%).

País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
Percentatge	4,2%	4,6%	5,3%	5,8%

FONTS: Direcció Serveis. Departament d'Educació (dades de any 2005) / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2005).

A Catalunya, el càlcul de la despesa respecte del PIB pot resultar enganyós, atès que a l'Estat espanyol els recursos destinats a sufragar la despesa educativa són semblants en cada comunitat autònoma, però la comparació dels recursos esmerçats amb relació al PIB fa que aquelles comunitats amb un PIB més alt —com és el cas de Catalunya— semblin que dediquin menys recursos per alumne/a que les comunitats que tenen un PIB més baix. No és estrany, en aquest sentit, que Catalunya —que té un PIB per habitant superior a la mitjana de l'Estat espanyol— tingui una despesa en educació en percentatge del PIB lleugerament per sota de la mitjana espanyola.

2.1.1. Despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors (públic i privat)

La distribució de les despeses entre el sector públic i privat és un indicador de l'esforç que fa cada sector de l'educació.

● Despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors (públic i privat), a la zona euro

A la zona euro, la majoria de països tenen un nivell de despesa educativa que es mou aproximadament entre el 4% i 6% del seu PIB: durant l'any 2005 cada país va dedicar una mitjana d'un 5,3% del PIB a la despesa educativa. Catalunya (4,2%) i Espanya (4,6%) se situen per sota de la mitjana dels països de la zona euro.

País	% de despeses públiques	% de despeses privades	% total de despeses*	PIB/habitant
Catalunya	3,4	0,8	4,2	32.306 \$/h
Alemanya	4,2	0,9	5,1	30.496 \$/h
Àustria	5,2	0,4	5,5	34.107 \$/h
Bèlgica	5,8	0,2	6,0	32.077 \$/h
Eslovènia	5,3	0,8	6,2	23.043 \$/h
Espanya	4,1	0,5	4,6	27.270 \$/h
Finlàndia	5,9	0,2	6,0	30.468 \$/h
França	5,6	0,5	6,0	29.644 \$/h
Grècia	4,0	0,3	4,2	25.472 \$/h
Irlanda	4,3	0,3	4,6	38.061 \$/h
Itàlia	4,3	0,4	4,7	27.750 \$/h
Luxemburg**	–	–	–	69.984 \$/h
Països Baixos	4,6	0,4	5,0	34.724 \$/h
Portugal	5,3	0,4	5,7	19.967 \$/h
Mitjana de la zona euro	4,9	0,4	5,3	32.543 \$/h

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (dades de l'any 2005) / *Education at a Glance. OECD, 2008* (any de referència: 2005).

* La suma de sector públic més sector privat varia, a vegades, en una xifra decimal.

** No es disposen de dades de Luxemburg.

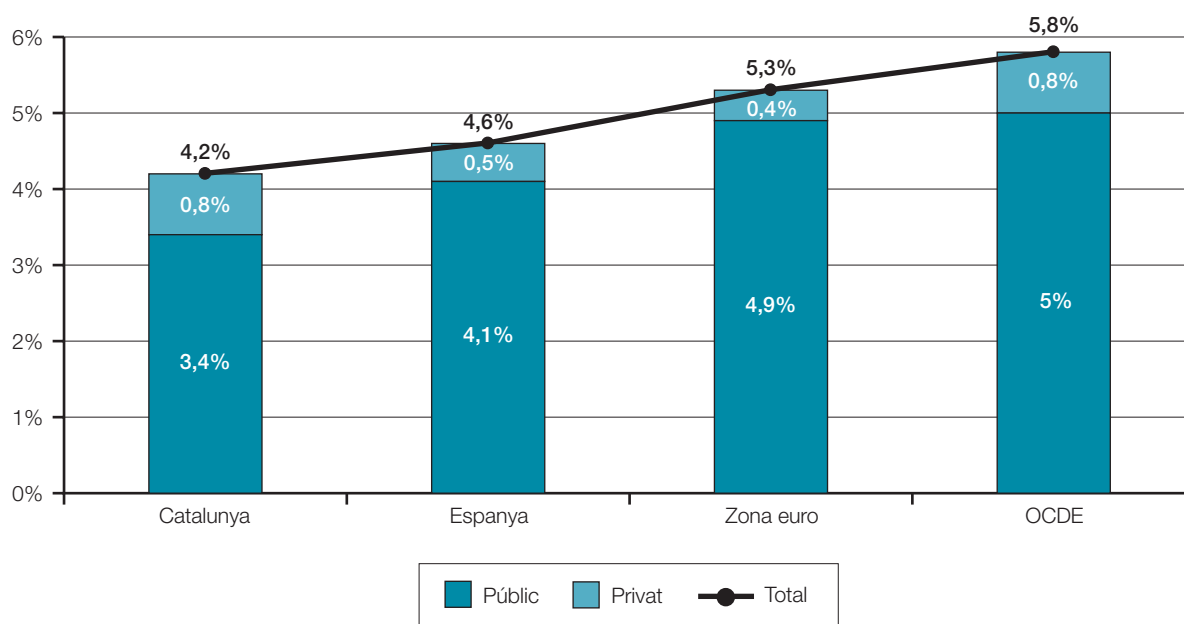
Els càlculs d'aquests percentatges no es fan d'una manera homogènia, atès que hi ha països que inclouen les despeses en recerca, d'altres no tenen present l'escola privada, etc. S'han d'utilitzar totes les dades amb molta prudència i cal considerar tota la casuística abans d'extreure'n conclusions. S'ha inclòs una columna amb el PIB per habitant de cada país, en dòlars convertits a la PPC, per complementar la informació.

● **Despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors (públic i privat), a Catalunya**

L'any 2005 la despesa educativa, amb relació al PIB de Catalunya, va ser del 4,2%: 3,4% al sector públic i 0,8% al sector privat.

Sector / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
Públic	3,4%	4,1%	4,9%	5%
Privat	0,8%	0,5%	0,4%	0,8%
Total	4,2%	4,6%	5,3%	5,8%

FONTS: Direcció Serveis. Departament d'Educació (dades de l'any 2005) / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2005).

Cal assenyalar que el càlcul d'aquest percentatge de despesa educativa no es fa d'una manera homogènia a tots els països. A Catalunya, per exemple, dins de la despesa pública destinada a educació no s'hi inclou, entre d'altres, una part important de les cotitzacions salarials ni tots els recursos destinats a la recerca.

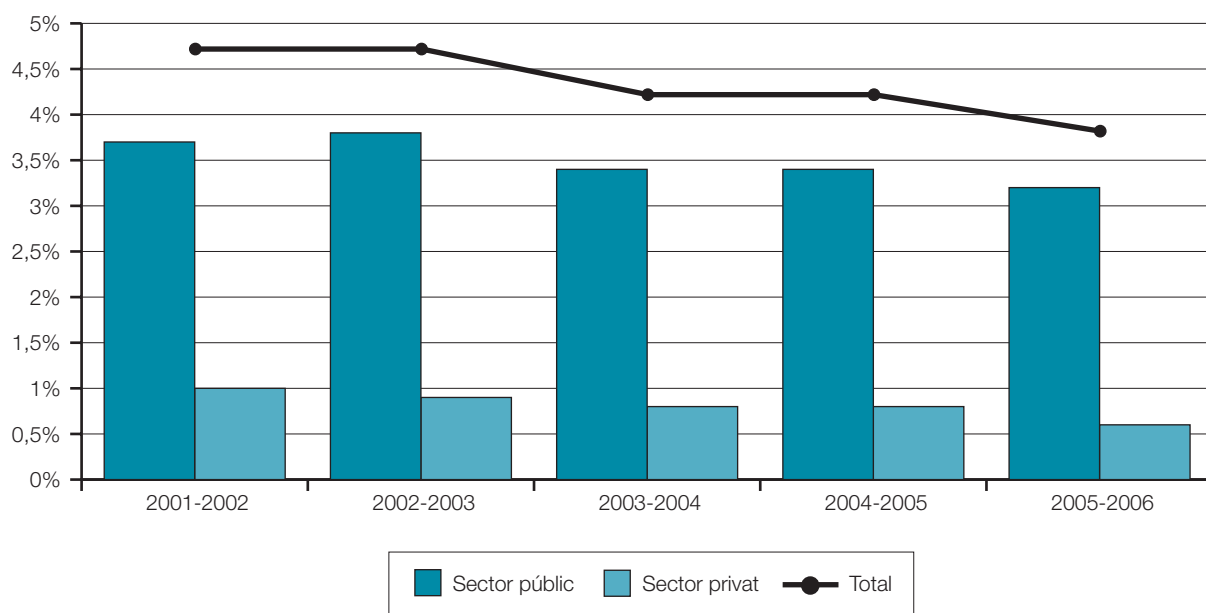
● Evolució de les despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors (públic i privat), a Catalunya

A la taula següent s'inclou la despesa de tots els nivells educatius i també la despesa universitària en el concepte *despesa educativa*.

La despesa educativa, amb relació al PIB de Catalunya, al curs 2005-2006 és del 3,8%. És inferior a la del curs anterior, ja que el PIB ha tingut un fort increment i aquest és un dels elements que intervenen en el càlcul d'aquest indicador.

Despesa educativa / Curs	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Sector públic	3,7%	3,8%	3,4%	3,4%	3,2%
Sector privat	1,0%	0,9%	0,8%	0,8%	0,6%
Total	4,7%	4,7%	4,2%	4,2%	3,8%

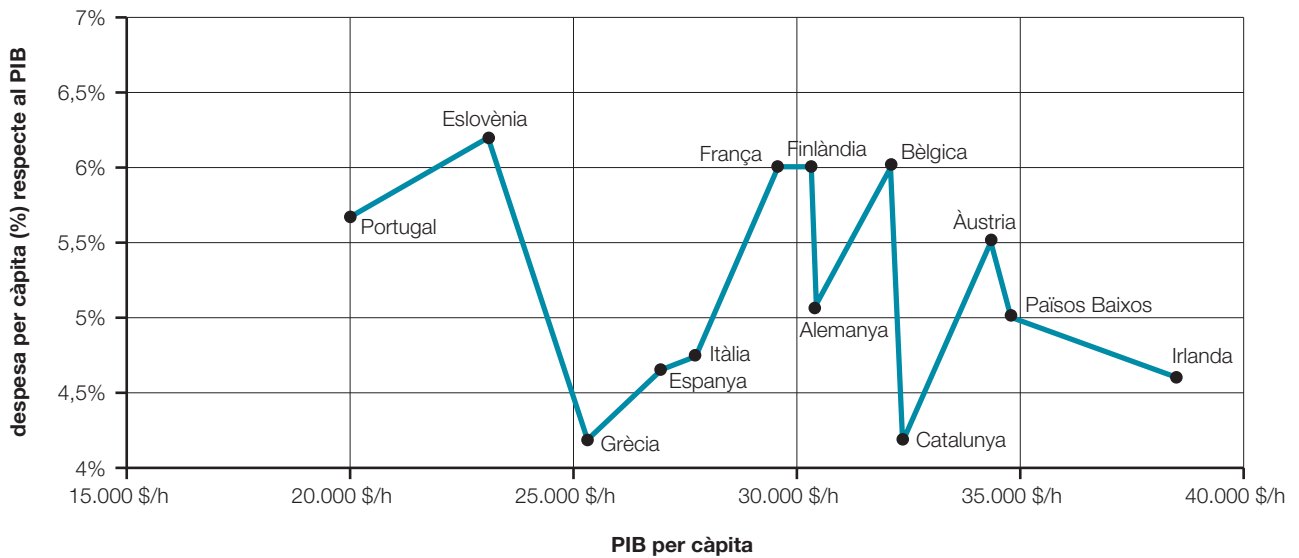
FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

El sector públic representa el 81% de la despesa educativa total i, per tant, el sector privat representa el 19%.

2.1.2. Relació entre PIB per habitant i percentatge de despesa total d'educació en percentatge del PIB, a la zona euro

Als països de la zona euro un PIB per habitant més elevat no determina que el grau en la despesa d'educació sigui més elevada. Observem països com Eslovènia, que té un PIB per habitant inferior respecte a altres països, i, en canvi, el seu percentatge de despesa d'educació és el més elevat; a l'altre extrem tenim països com Irlanda amb un PIB per habitant elevat i amb una despesa en educació relativament inferior.

2.2. Participació de l'educació en la despesa pública de Catalunya

El concepte *despesa pública* té diverses interpretacions segons els països considerats. A Catalunya, el concepte *despesa pública* inclou tant el finançament de l'escola pública com el destinat a l'escola privada concertada. Aquesta circumstància no és homogènia a tots els països de l'OCDE.

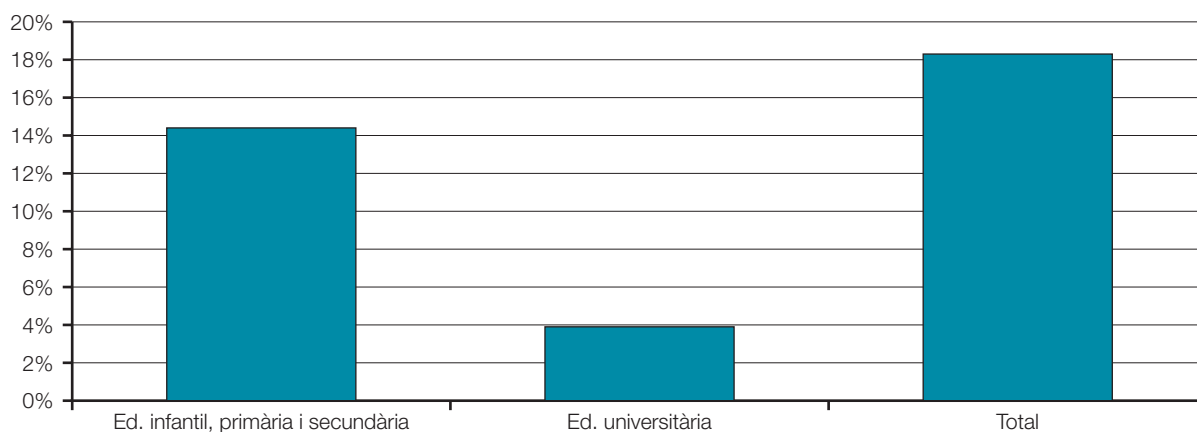
El càlcul de la participació de l'educació en la despesa pública total és el resultat de la relació percentual entre la despesa pública en educació i la despesa pública total de les administracions autonòmica i local. La informació que ens proporciona aquest indicador depèn molt d'aquest denominador, on hi ha considerada la despesa conjunta d'un gran nombre d'entitats entre les quals podem comptar la resta de departaments, consells comarcals, etc.

A Catalunya, la participació de la despesa educativa respecte a la despesa pública total en el curs 2005-2006 és del 18,3%.

La distribució de la despesa pública entre els diferents nivells educatius i el percentatge de despesa que correspon a cada administració és una dada important que convé conèixer i valorar.

Despesa / Nivells	Ed. infantil, primària i secundària	Ed. universitària	Total
% de despesa educativa	14,4%	3,9%	18,3%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Curs 2005-2006.

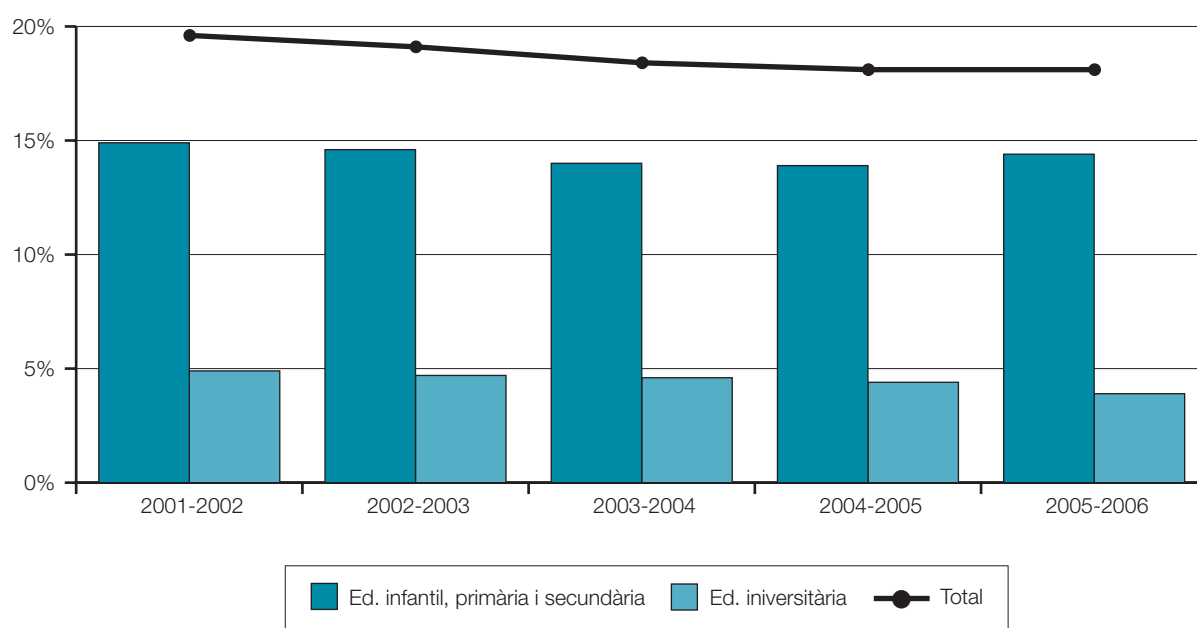
● Evolució de l'indicador "Participació de l'educació en la despesa pública de Catalunya"

La mateixa definició de l'indicador, atès que és una relació entre quantitats, fa que pugui presentar variacions elevades. Així, quan la resta d'entitats incrementen els seus pressupostos, la participació de l'educació en la despesa pública queda afectada, tot i que s'hi hagin produït increments.

Variació de la despesa educativa

Nivell educatiu / Curs	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Ed. infantil, primària i secundària	14,9%	14,6%	14,0%	13,9%	14,4%
Ed. universitària	4,9%	4,7%	4,6%	4,4%	3,9%
Total	19,8%	19,3%	18,6%	18,3%	18,3%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

La despesa pública atribuïble a l'Administració central de l'Estat, que incorpora conceptes quantitativament molt significatius com *classes passives*, *deute públic*, *prestacions socials*, *defensa* i *acció exterior*, entre d'altres, no s'ha tingut en compte atesa la inexistència d'una metodologia fiable per poder territorialitzar-la.

2.3. Despeses d'educació per nivell de govern

La base d'aquest indicador és el percentatge de la despesa educativa finançada per les diverses administracions (central, autonòmica i local), en relació amb el total. La seva comparació amb la d'altres països és difícil, però és útil, perquè permet particularitzar la situació d'autonomia de Catalunya pel que fa a la despesa educativa.

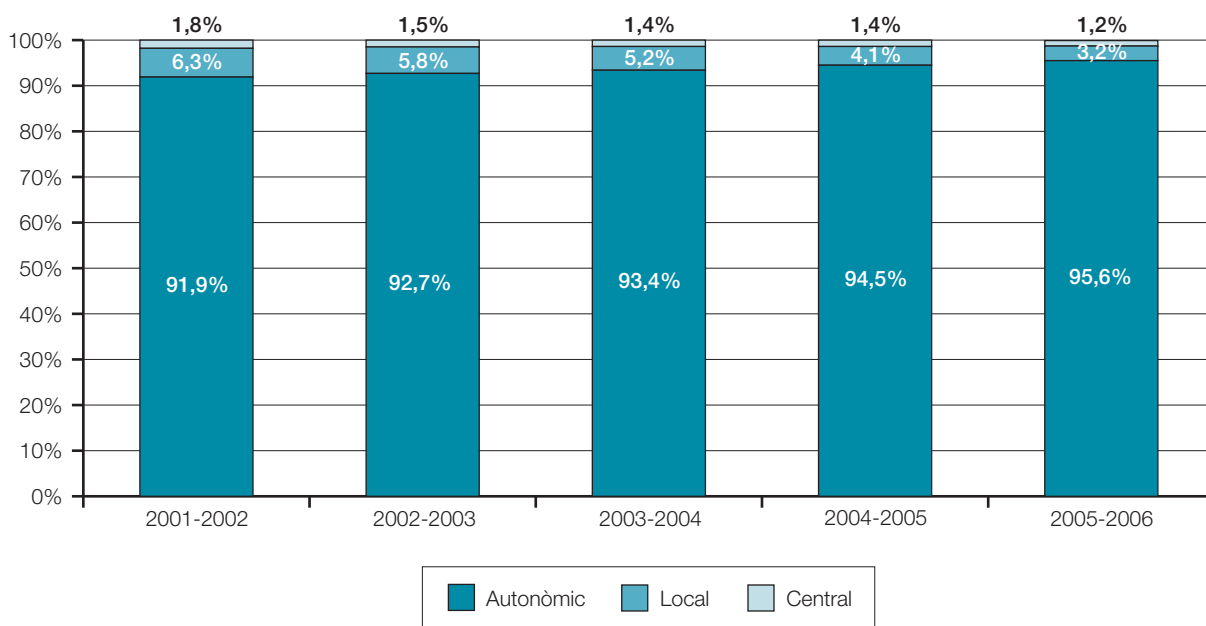
2.3.1. Evolució de l'indicador "Despeses d'educació per font inicial de finançament"

S'entén per *font inicial de finançament*, la font de finançament abans de les transferències entre nivells administratius. Indica, doncs, quina administració finança el servei.

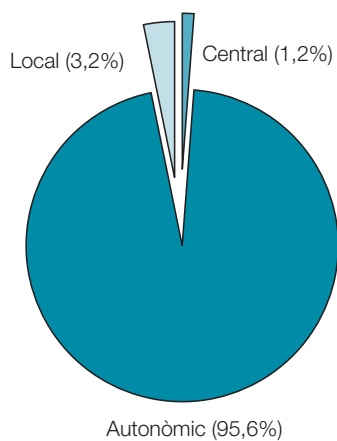
La font principal de finançament de la despesa educativa és l'Administració autonòmica, que aporta el percentatge (95,5%) més elevat de recursos.

Nivell / Curs	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Autonòmic	91,9%	92,7%	93,4%	94,5%	95,6%
Local	6,3%	5,8%	5,2%	4,1%	3,2%
Central	1,8%	1,5%	1,4%	1,4%	1,2%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

Curs 2005-2006

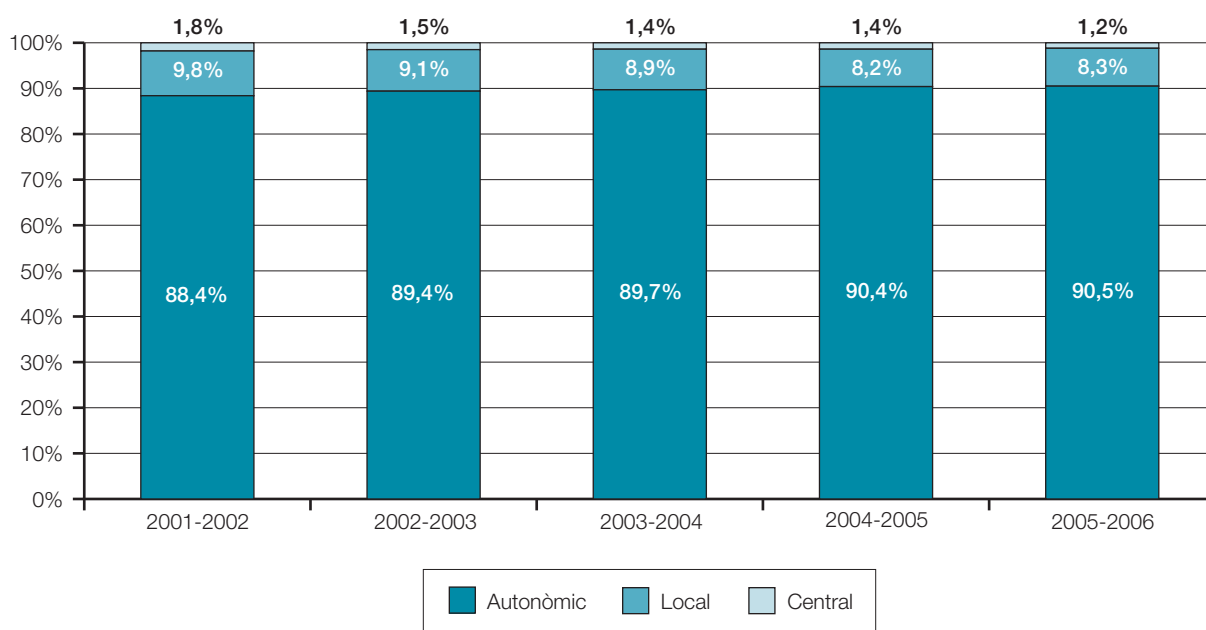
Cal tenir present que en la despesa local s'hi han comptabilitzat, entre d'altres, la part dedicada a les llars d'infants municipals i al manteniment dels centres docents de l'ensenyament primari i la dels centres de règim especial, com les escoles de música i dansa.

2.3.2. Evolució de l'indicador “Despeses d'educació per font final de finançament”

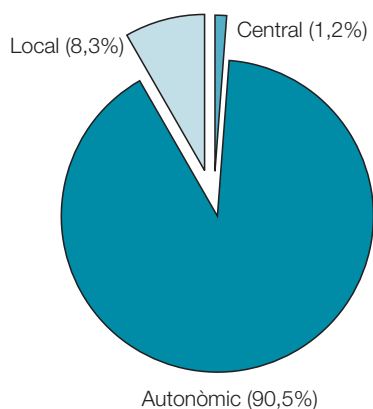
La font que finança la despesa després que s'han fet les transferències entre nivells administratius és la que s'entén per *font final de finançament*. El total de despesa educativa que s'ha utilitzat és la dels agents finançadors. S'observa a la taula següent que l'evolució d'aquestes despeses, a Catalunya, manté un cert equilibri entre les diverses administracions després del curs 2001-2002, en què l'Administració local va incrementar la seva participació percentual.

Nivell / Curs	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Autonòmic	88,4%	89,4%	89,7%	90,4%	90,5%
Local	9,8%	9,1%	8,9%	8,2%	8,3%
Central	1,8%	1,5%	1,4%	1,4%	1,2%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

Curs 2005-2006

Tal com podem observar, si comparem aquestes dades amb les corresponents de la taula de l'apartat 2.3.1, ens adonarem que els percentatges més elevats de participació en la despesa educativa de l'administració corresponen als recursos de l'Administració autonòmica.

En la partida referent a la despesa que l'Administració central de l'Estat esmerça a Catalunya s'han comptabilitzat únicament les transferències corrents i de capital subjectivables, adreçades a persones o entitats concretes.

2.4. Despeses de funcionament i despeses de capital

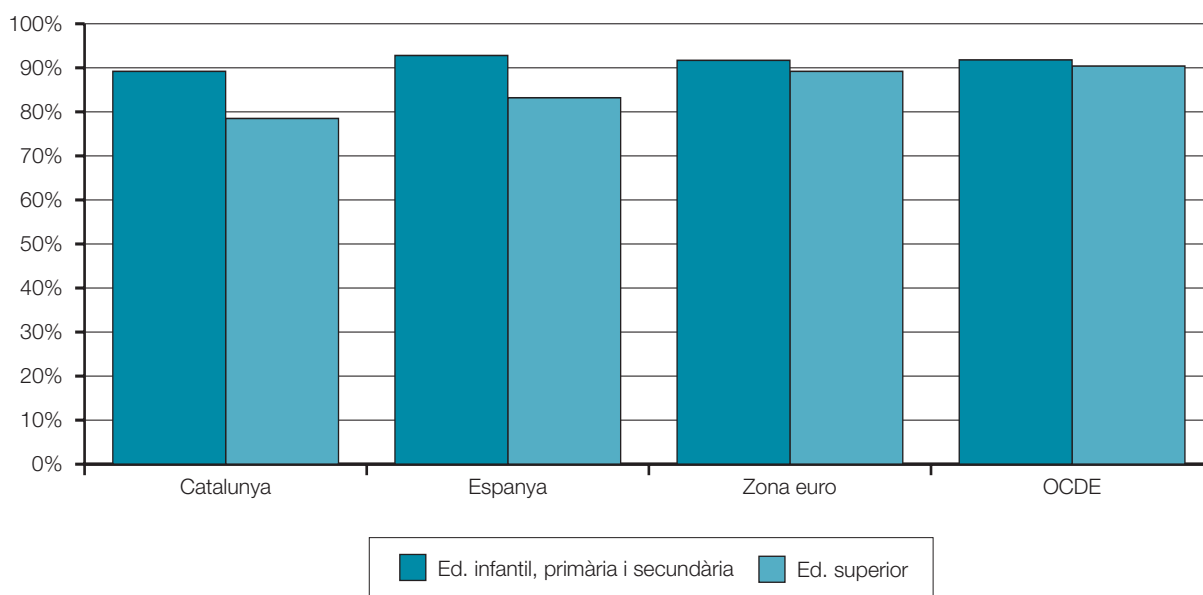
El desglossament de les despeses de funcionament i de capital ens permet conèixer la distribució i l'esforç que es fa a cada partida respecte del total, així com el seu desglossament posterior segons els nivells educatius.

2.4.1. Despeses de funcionament, en percentatge del total de les despeses d'educació per nivell educatiu

Per *despeses de funcionament* entenem els recursos totals que es consumeixen al llarg d'un curs escolar: sous, serveis, material fungible i altres conceptes que són imprescindibles per mantenir en funcionament els diferents serveis educatius.

Nivell / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
Ed. infantil, primària i secundària	89,2%	92,8%	91,7%	91,8%
Ed. superior	78,5%	83,2%	89,2%	90,4%

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Curs 2004-2005 / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2005).

En els nivells d'educació infantil, primària i secundària s'observa que les despeses de funcionament es troben al voltant del 90% dels recursos totals que s'hi destinen. Aquests valors són molt similars a Catalunya, a Espanya i a la zona euro.

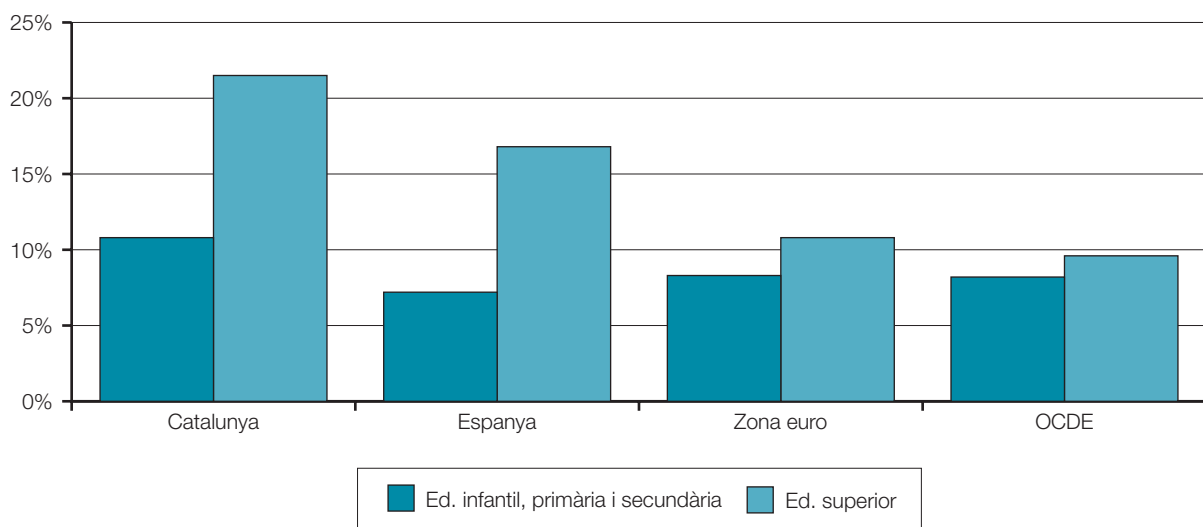
A l'educació superior, el percentatge de les despeses de funcionament respecte del total de recursos presenten diferències de cinc punts percentuals respecte a Espanya i de més de deu punts percentuals respecte a la mitjana de l'OCDE.

2.4.2. Despeses de capital, en percentatge del total de les despeses d'educació per nivell educatiu

Per *despeses de capital* entenem els recursos destinats a inversions en béns de més llarga durada: construccions, equipaments, reparacions, etc.

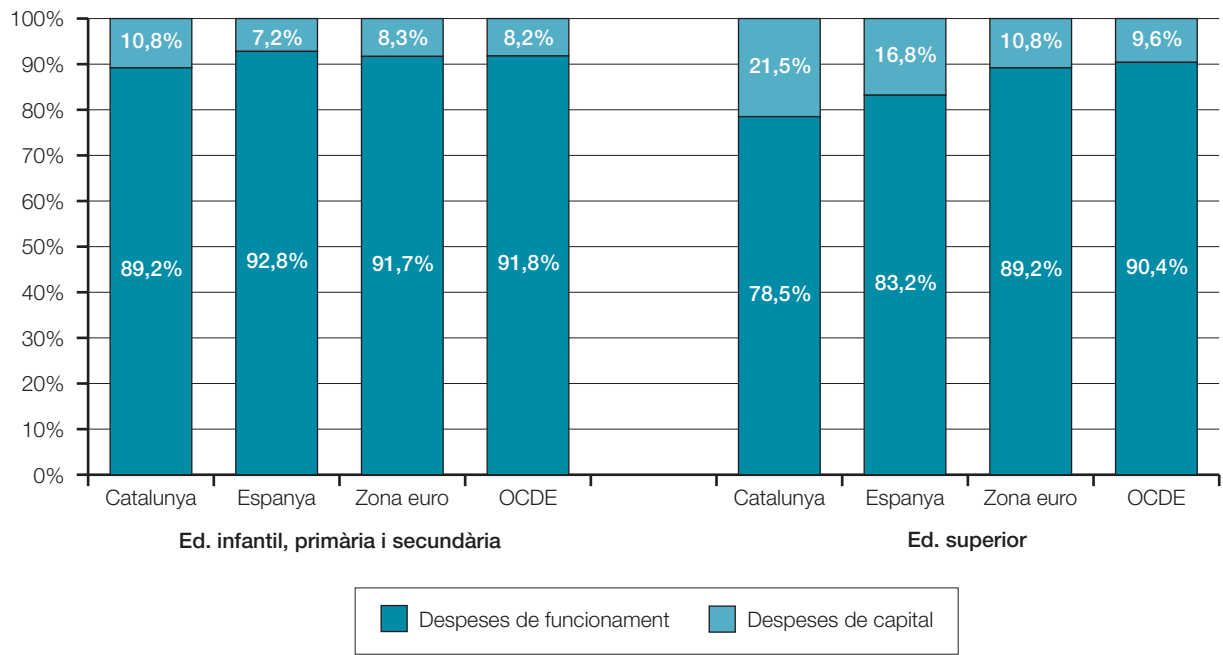
Nivell / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
Ed. infantil, primària i secundària	10,8%	7,2%	8,3%	8,2%
Ed. superior	21,5%	16,8%	10,8%	9,6%

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Curs 2004-2005 / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2005).

En aquest indicador, el valor de la despesa de capital per a Catalunya també inclou la despesa financera. Cal advertir que aquest indicador no és interpretat igual per tots els països, de manera que alguns faciliten les xifres de la despesa total (pública i privada) i d'altres —com Espanya—, només les de la pública. Les dades de Catalunya responen únicament a la despesa del Departament d'Educació, en el cas dels nivells no universitaris, i a la del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, en el cas del nivell superior. Cal tenir present el mateix advertiment en els dos subindicadors següents.

Distribució de les despeses de funcionament i de capital per nivells educatius i per països

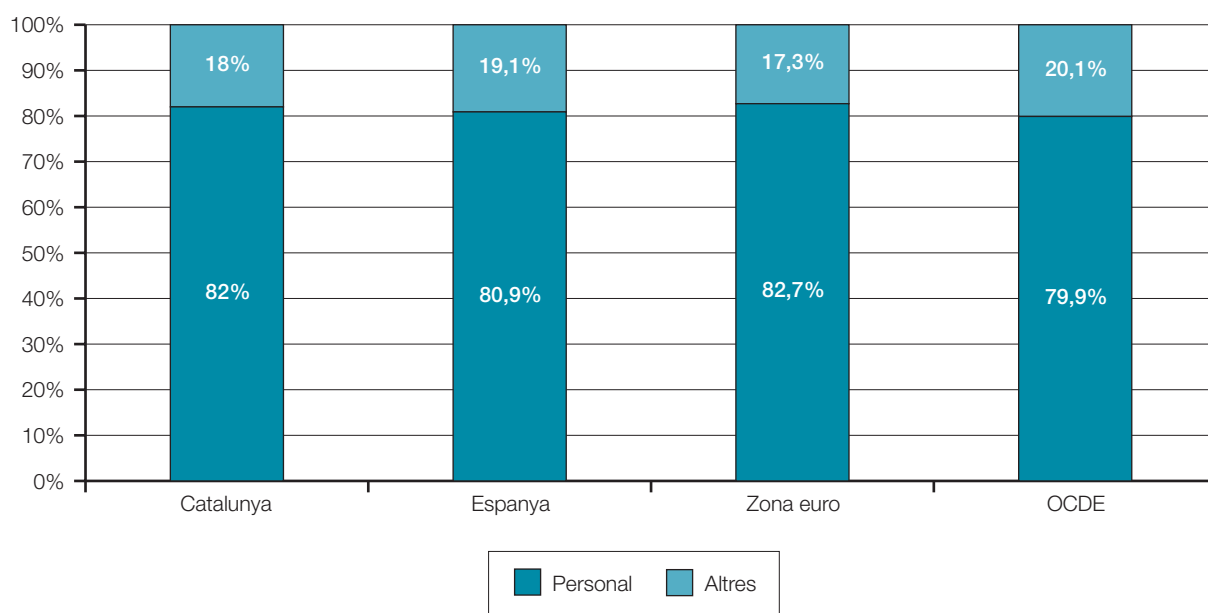
2.4.3. Repartiment, en percentatge, de les despeses de funcionament per partides (primària i secundària / centres públics i privats concertats)

El quadre següent mostra el percentatge de la despesa de personal i altres despeses corrents, en relació amb el total de despesa corrent, en el conjunt de centres públics i privats.

A Catalunya, la partida de personal és la més elevada (82%) de totes les despeses de funcionament en els centres de primària i secundària i és molt semblant als percentatges d'Espanya i de la zona euro.

Partida / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
Personal	82%	80,9%	82,7%	79,9%
Altres	18%	19,1%	17,3%	20,1%

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Curs 2004-2005 / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2005).

En el cas de Catalunya, les despeses de manteniment i les de transport, que cada cop són més importants en l'àmbit de l'ensenyament obligatori, no estan incloses dins l'apartat de les despeses de funcionament.

També cal advertir que hi ha països que presenten disparitats a l'hora de comptabilitzar les despeses de funcionament. Així, n'hi ha que només comptabilitzen (a la casella de personal) el personal docent, mentre que d'altres també hi inclouen el personal no docent.

A Catalunya, el concepte *Altres despeses* inclou les compres de béns i serveis i les transferències corrents.

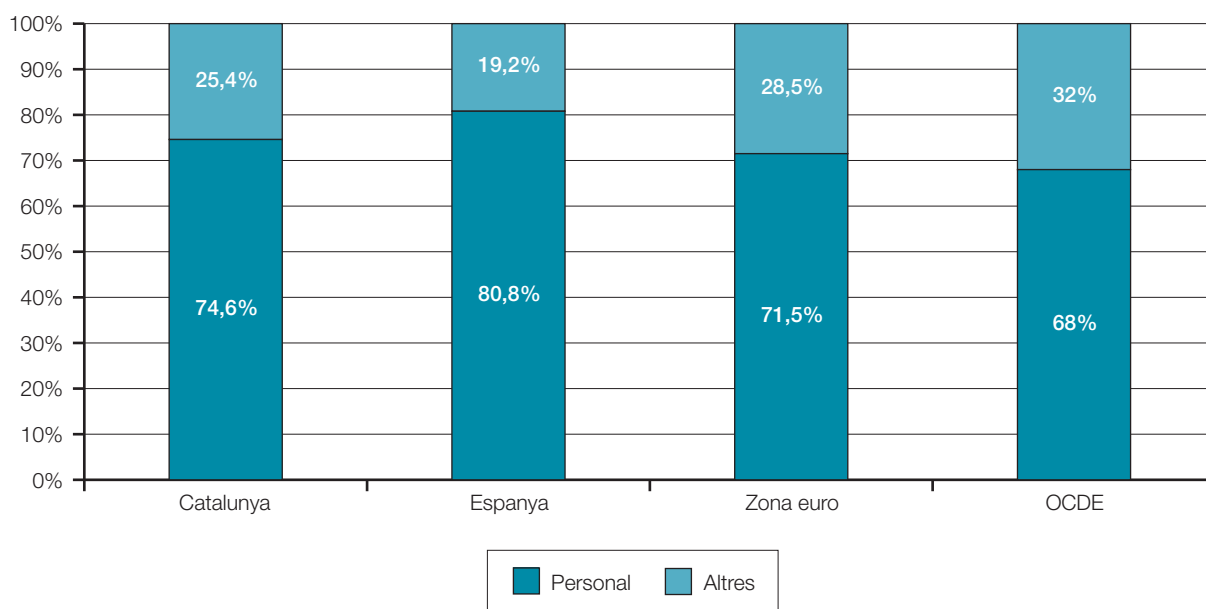
2.4.4. Repartiment, en percentatge, de les despeses de funcionament per partides (universitat)

La taula següent reflecteix la participació de la despesa de personal i d'altres despeses corrents en relació amb el total de despesa corrent a la universitat. A les dades del concepte *Altres* que corresponen a Catalunya s'inclouen les compres de béns i serveis i les transferències corrents entre les despeses corrents.

A Catalunya, la partida de personal és la més elevada (74,6%) de totes les despeses de funcionament a l'ensenyament universitari.

Partida / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
Personal	74,6%	80,8%	71,5%	68%
Altres	25,4%	19,2%	28,5%	32%

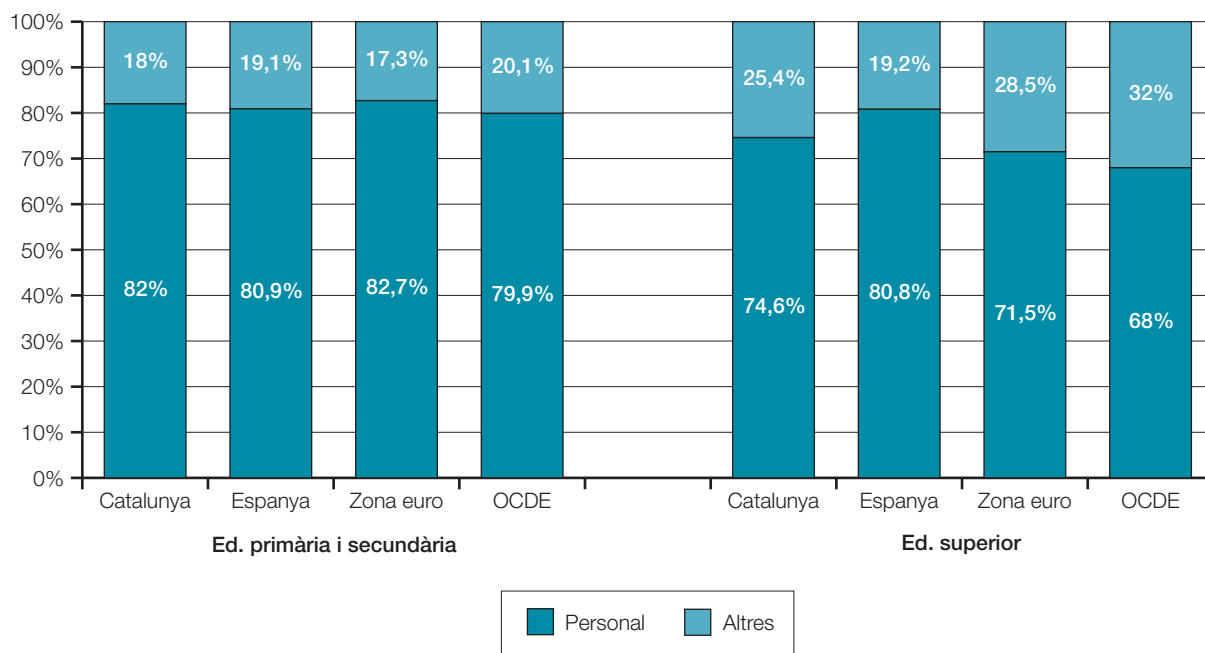
FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Curs 2004-2005 / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2005).

El percentatge de les despeses de funcionament corresponents al personal d'aquest nivell presenta diferències respecte del personal dels nivells anteriors, a la qual cosa hi poden contribuir els fets següents:

- Només s'hi ha inclòs la despesa d'entitats privades.
- El percentatge de despeses de funcionament és més baix a l'ensenyament superior que als altres nivells educatius.
- Hi ha països que inclouen les despeses de recerca i d'altres que no, la qual cosa fa difícil d'establir comparacions.

Distribució de les despeses de personal i d'altres per nivells educatius i per zones

2.5. Despeses per alumne/a i curs escolar per nivell educatiu

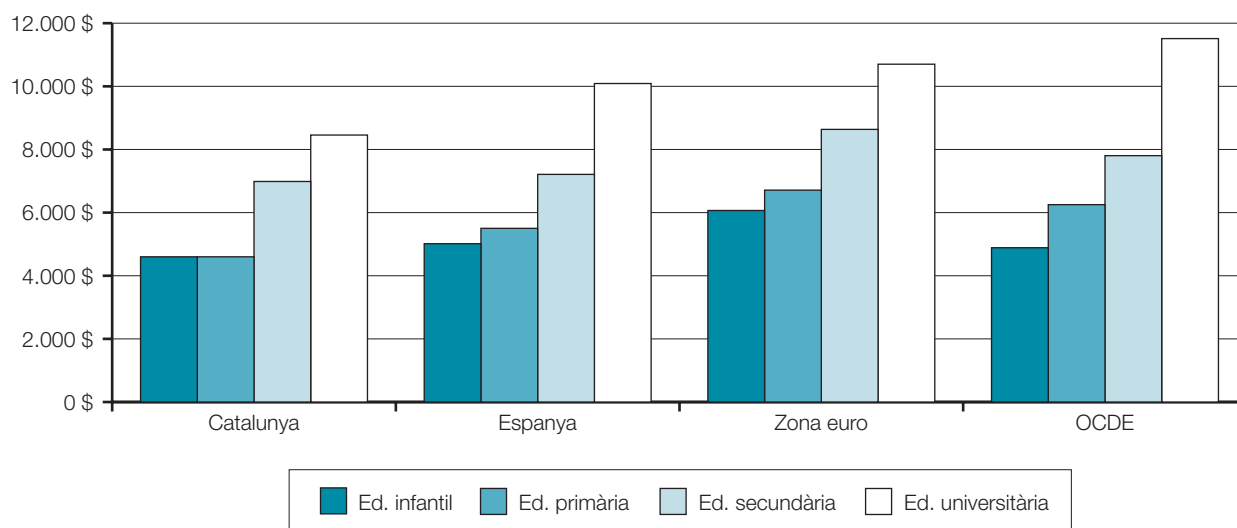
2.5.1. Despeses per alumne/a i curs escolar per nivell educatiu, expressades en dòlars EUA convertits en paritat de poder de compra (PPC)

Aquest indicador s'ha calculat dividint les despeses totals de cada nivell educatiu pel nombre d'alumnes a temps complet que hi ha en aquest nivell.

Cal indicar que hi ha poca uniformitat en la metodologia utilitzada en els diferents països a l'hora de calcular aquestes dades, que proporcionen a l'OCDE. Així, per exemple, alguns països inclouen dins del càlcul esmentat totes les despeses d'investigació en institucions d'ensenyament superior i d'altres, no. Per això, cal ser molt prudents a l'hora de fer valoracions amb aquestes dades.

Nivell / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
Ed. infantil	4.600 \$	5.015 \$	6.067 \$	4.888 \$
Ed. primària	4.600 \$	5.502 \$	6.712 \$	6.252 \$
Ed. secundària	6.986 \$	7.211 \$	8.636 \$	7.804 \$
Ed. universitària	8.457 \$	10.089 \$	10.701 \$	11.512 \$

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Curs 2004-2005 / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2005).

Les dades d'aquest indicador estan expressades en dòlars convertits en paritat de poder de compra, perquè la font base és la publicació de l'OCDE, *Education at a Glance 2008*.

Cal advertir que la despesa per alumne/a i curs d'infantil i de primària a Catalunya es calcula conjuntament, la qual va ser de 4.600 dòlars EUA convertits en PPC; per tant, no està desagregada i s'ha repetit el mateix valor per a l'educació infantil que per a la primària.

La *paritat del poder de compra* (PPC) és una taxa de conversió monetària que permet expressar en una unitat comuna el poder adquisitiu de diferents monedes. D'aquesta manera, s'eliminen les diferències de nivell de preus entre països i es poden fer comparacions entre diversos països: una determinada quantitat de PPC convertida en moneda nacional permetria adquirir els mateixos béns i serveis a tots aquests països.

● **Despeses per alumne/a i curs escolar per nivell educatiu, expressades en dòlars EUA convertits en PPC, a la zona euro**

País / Nivell	Ed. infantil	Ed. primària	Ed. secundària	Ed. superior
Catalunya	4.600 \$	4.600 \$	6.986 \$	8.457 \$
Alemanya	5.508 \$	5.014 \$	7.636 \$	12.446 \$
Àustria	6.562 \$	8.259 \$	9.751 \$	14.775 \$
Bèlgica	4.816 \$	6.648 \$	7.731 \$	11.960 \$
Eslovènia	6.364 \$	7.994 \$	7.065 \$	8.573 \$
Espanya	5.015 \$	5.502 \$	7.211 \$	10.089 \$
Finlàndia	4.395 \$	5.557 \$	7.324 \$	12.285 \$
França	4.817 \$	5.365 \$	8.927 \$	10.995 \$
Grècia	5.146 \$	5.146 \$	8.423 \$	6.130 \$
Irlanda	5.345 \$	5.732 \$	7.500 \$	10.468 \$
Itàlia	6.139 \$	6.835 \$	7.648 \$	8.026 \$
Luxemburg	14.079 \$	14.079 \$	18.845 \$	–
Països Baixos	5.885 \$	6.266 \$	7.741 \$	13.883 \$
Portugal	4.808 \$	4.871 \$	6.473 \$	8.787 \$
Mitjana de la zona euro	6.067 \$	6.712 \$	8.636 \$	10.701 \$

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Curs 2004-2005 / *Education at a Glance OECD, 2008* (any referència: 2005).

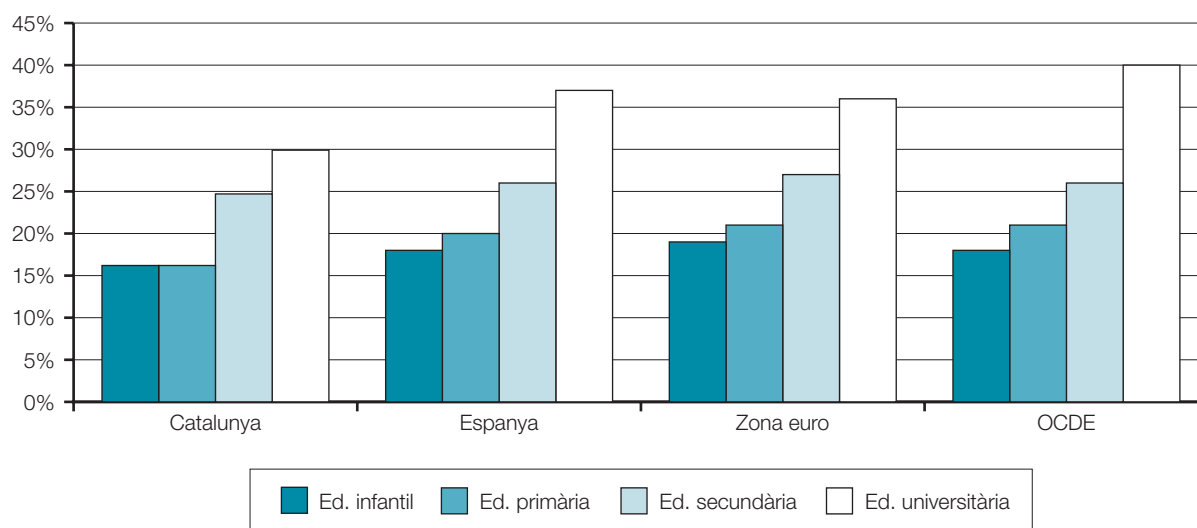
2.5.2. Despeses per alumne/a i curs escolar per nivell educatiu, expressades amb relació al PIB per habitant

Per a l'obtenció d'aquest indicador es compara, en forma de percentatge, la despesa per alumne/a i nivell educatiu, respecte del PIB per habitant de cada país.

Aquest indicador recull l'esforç inversor que cada país fa en educació considerant-ne el nivell de riquesa.

Nivell / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
Ed. infantil	16,2%	18%	19%	18%
Ed. primària	16,2%	20%	21%	21%
Ed. secundària	24,7%	26%	27%	26%
Ed. universitària	29,9%	37%	36%	40%

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Curs 2004-2005 / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2005).

El total de despesa educativa que s'ha utilitzat és el que s'obté de sumar totes les despeses dels centres docents, finançades tant pel sector públic (administracions central, autonòmica i local) com pel sector privat (famílies). La despesa de les famílies s'ha obtingut a partir dels totals que ofereix l'*Enquesta de pressupostos familiars*.

No s'hi inclouen les subvencions que el sector públic atorga a les famílies ni tampoc les despeses que aquestes fan sense canalitzar en els centres docents.

La despesa dels centres privats no concertats està inclosa en l'indicador, ja que les dades estadístiques existents no permeten desagregar-la.

● **Despeses per alumne/a i curs escolar per nivell educatiu, expressades amb relació al PIB per habitant, a la zona euro**

País / Nivell	Infantil	Primària	Secundària	Superior
Catalunya	16,2%	16,2%	24,7%	29,9%
Alemanya	18%	16%	25%	41%
Àustria	19%	24%	29%	43%
Bèlgica	15%	21%	24%	37%
Eslovènia	28%	35%	31%	37%
Espanya	18%	20%	26%	37%
Finlàndia	14%	18%	24%	40%
França	16%	18%	30%	37%
Grècia	20%	20%	33%	24%
Irlanda	14%	15%	20%	28%
Itàlia	22%	25%	28%	29%
Luxemburg	20%	20%	27%	–
Països Baixos	17%	18%	22%	40%
Portugal	24%	24%	32%	44%
Mitjana de la zona euro	19%	21%	27%	36%

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. Curs 2004-2005 / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2005).

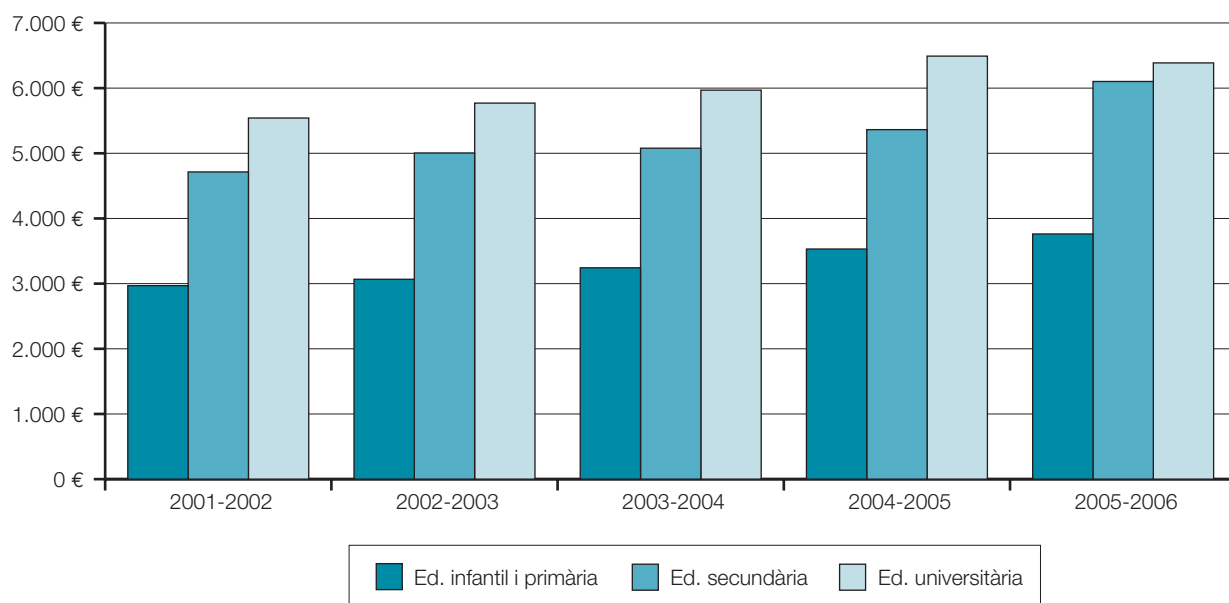
2.5.3. Evolució de l'indicador "Despeses per alumne/a i curs escolar per nivell educatiu, expressades en euros, a Catalunya"

El càlcul d'aquestes despeses es fa considerant la despesa total dedicada a cada nivell educatiu i la quantitat total d'alumnat matriculat en els centres públics i privats de Catalunya en cadascun d'aquests nivells educatius.

L'evolució de la despesa entre el curs 2001-2002 i el curs 2005-2006 mostra l'augment que s'ha produït en els nivells no universitaris (a l'educació infantil, primària i secundària).

Nivell / Curs	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Ed. infantil i primària	2.969 €	3.067 €	3.243 €	3.531 €	3.762 €
Ed. secundària	4.714 €	5.004 €	5.078 €	5.363 €	6.102 €
Ed. universitària	5.541 €	5.770 €	5.969 €	6.491 €	6.387 €

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

L'increment de la despesa per alumne/a en el nivell infantil i de primària, entre el curs 2001-2002 i el curs 2005-2006, ha estat del 26,8%; en el cas del nivell de secundària aquest percentatge d'increment ha estat del 29,4%.

El total de despesa educativa que s'ha tingut en compte és la que inclou la despesa corrent i la de capital i és la que fan els agents proveïdors, que són els centres educatius. No s'hi ha comptabilitzat la despesa directa en material educatiu.

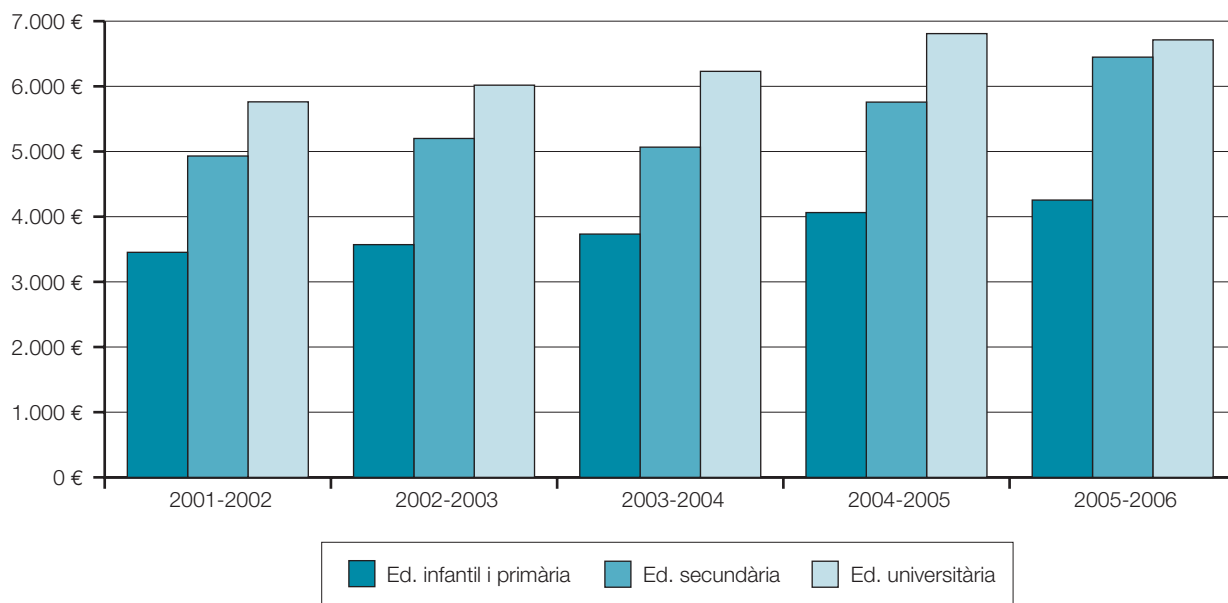
2.5.4. Evolució de l'indicador “Despeses per alumne/a i curs escolar per nivell educatiu, expressades en euros, en centres públics a Catalunya”

Com ja s'ha indicat abans, el càlcul d'aquestes despeses es fa considerant la despesa total esmerçada a cada nivell educatiu i el total d'alumnat matriculat a cadascun d'aquests nivells, en aquest cas en els centres públics de Catalunya.

L'increment percentual de la despesa per alumne/a en el sector públic entre el curs 2001-2002 i el curs 2005-2006 en els nivells d'educació infantil i de primària ha estat de 23,2% i del 30,8% a l'educació secundària.

Nivell / Curs	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Ed. infantil i primària	3.453 €	3.571 €	3.733 €	4.063 €	4.255 €
Ed. secundària	4.931 €	5.200 €	5.067 €	5.758 €	6.448 €
Ed. universitària	5.762 €	6.018 €	6.230 €	6.809 €	6.713 €

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. *Estadística de la despesa pública en educació* (anys diversos).

S'observa que la despesa unitària de l'alumnat dels centres públics, especialment en els nivells obligatoris, és quasi sempre superior a la despesa considerada de manera conjunta entre l'alumnat dels centres públics i privats concertats, i aquesta diferència ens pot induir a l'error. En efecte, alguns conceptes de despesa dels centres privats concertats no estan inclosos en els de despesa educativa total, ja que aquests només tenen en compte totes les activitats obligatòries de l'alumnat.

2.5.5. Evolució de les despeses per alumne/a i curs escolar, expressades en euros, a Catalunya

L'evolució de les despeses per alumne/a en els darrers anys mostra un increment moderat. Aquestes dades de despesa cal tractar-les amb prudència, atès que a partir del curs 2005-2006 són dades aproximades en no tenir encara la liquidació de pressupostos. Tot i això marquen una tendència general que convé conèixer.

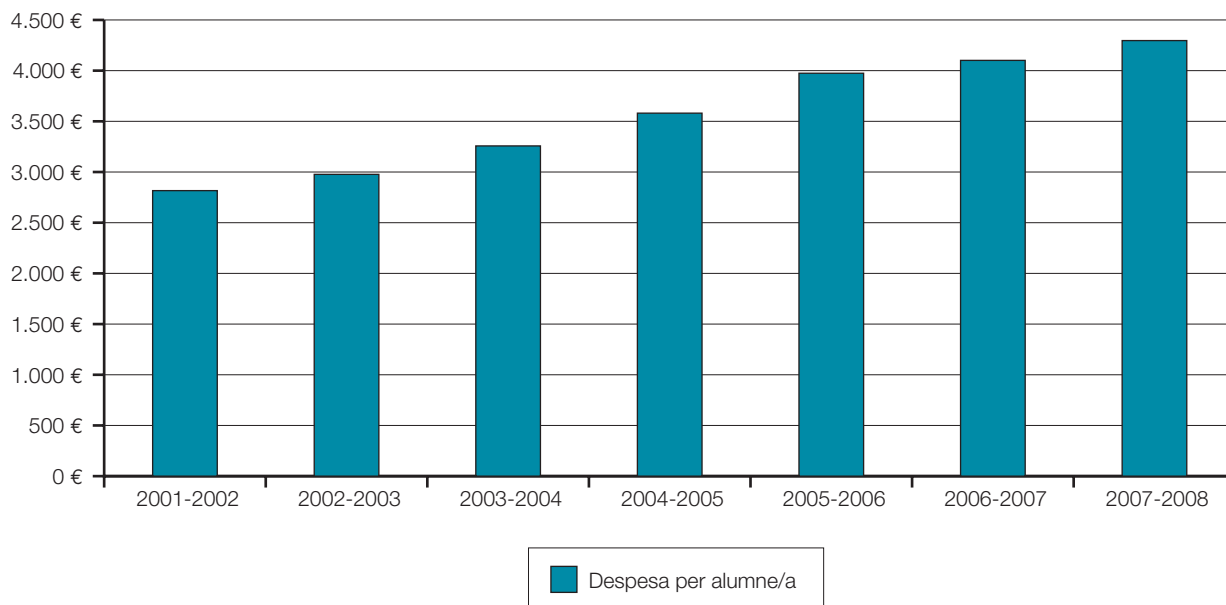
El càlcul d'aquesta despesa es fa considerant la despesa total dividida pel nombre total d'alumnes de règim general. Per tant, és un percentatge per càpita, en què es considera tot l'alumnat sense, de moment, ni fer diferències del sector en què aquest estudia ni del nivell educatiu que cursa.

Des del curs 2001-2002 fins al curs 2007-2008, la despesa per alumne/a s'ha incrementat en un 52,6%. Aquest creixement és més meritori si també considerem l'increment del nombre total d'alumnes.

Cursos	Nombre d'alumnes	Despesa per alumne/a	Percentatge d'increment anual
2002- 2003	1.011.126	2.976,78 €	5,7%
2003- 2004	1.034.349	3.257,41 €	9,4%
2004- 2005	1.054.652	3.580,61 €	9,9%
2005- 2006	1.074.691	3.974,44 €	11,0%
2006- 2007	1.107.065	4.101,11 €	3,2%
2007- 2008	1.136.100	4.296,54 €	4,8%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

En el curs 2001-2002 hi havia 989.551 alumnes i la despesa per alumne/a era de 2.816,43 euros.

2.6. Evolució de la despesa educativa total a Catalunya

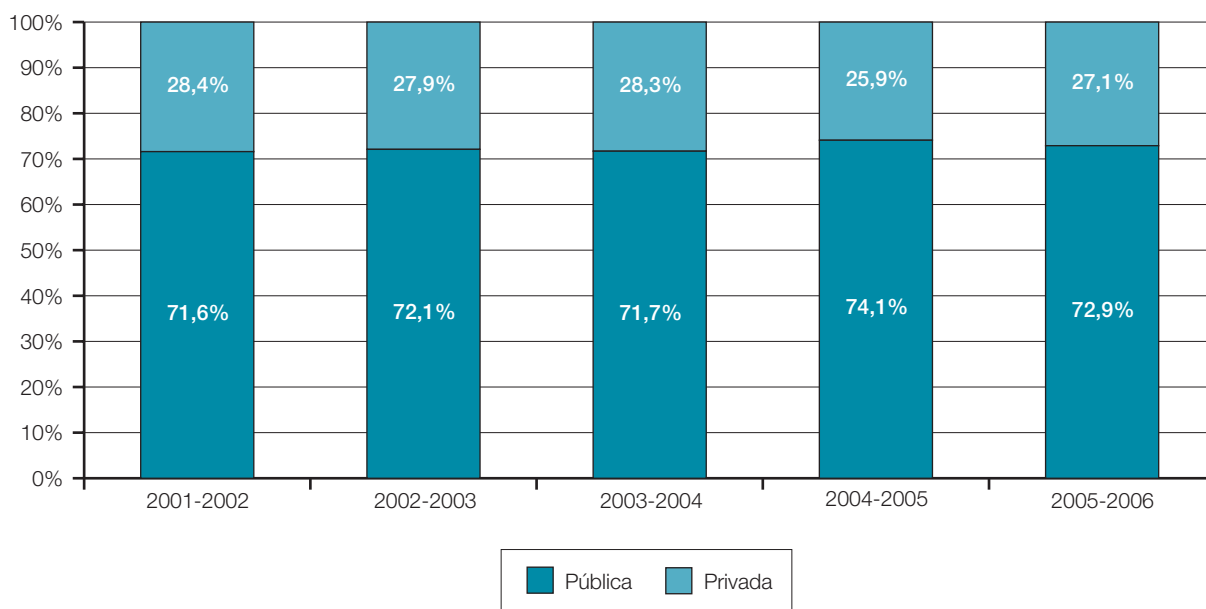
Aquest indicador ens mostra el percentatge de les despeses educatives esmerçades en els centres públics i en els centres privats, en relació amb el total. També s'estudia aquesta despesa desagregada per nivells educatius.

2.6.1. Evolució de la despesa educativa total a Catalunya, segons la titularitat del centre

La participació de la despesa educativa en centres públics és majoritària (72,9%) respecte del total de la despesa educativa en el curs 2005-2006.

Despesa / Curs	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Pública	71,6%	72,1%	71,7%	74,1%	72,9%
Privada	28,4%	27,9%	28,3%	25,9%	27,1%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. *Estadística de la despesa pública en educació.*

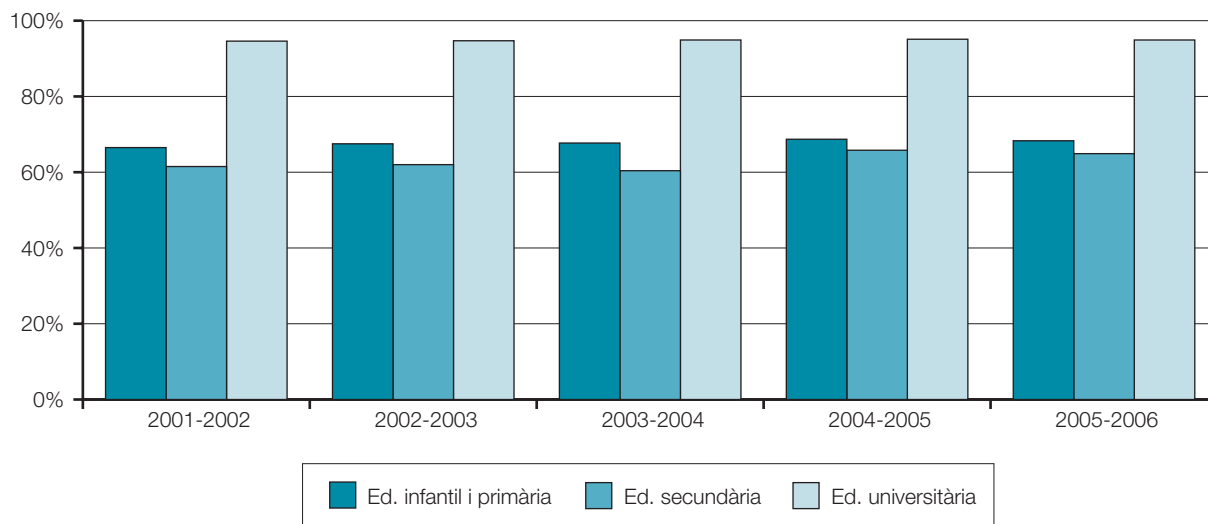
2.6.2. Evolució de la despesa educativa total a Catalunya, segons el nivell educatiu i la titularitat del centre

L'evolució de la participació de la despesa educativa a Catalunya en centres públics és majoritària en tots els nivells educatius, amb valors del 65% i 68% en els nivells no universitaris i del 95% en el nivell universitari.

Centres de titularitat pública

Nivell / Curs	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Ed. infantil i primària	66,5%	67,5%	67,7%	68,7%	68,3%
Ed. secundària	61,5%	62,0%	60,4%	65,8%	64,9%
Ed. universitària	94,6%	94,7%	94,9%	95,1%	94,9%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. *Estadística de la despesa pública en educació.*

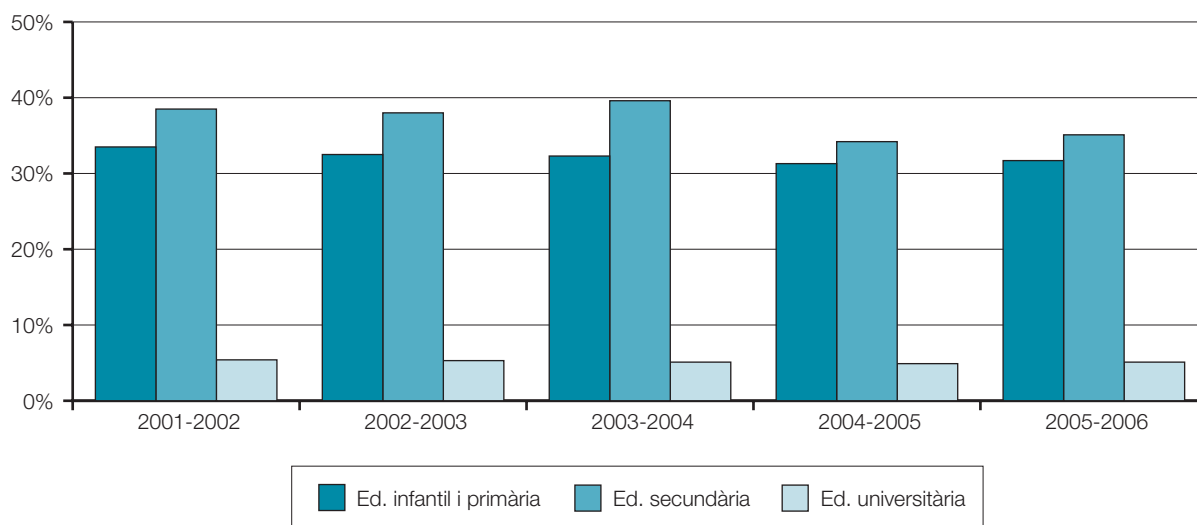

Cal destacar que quan parlem de *despesa privada* no es comptabilitzen els concerts educatius dels centres concertats, la despesa dels quals s'inclou dins de la despesa pública.

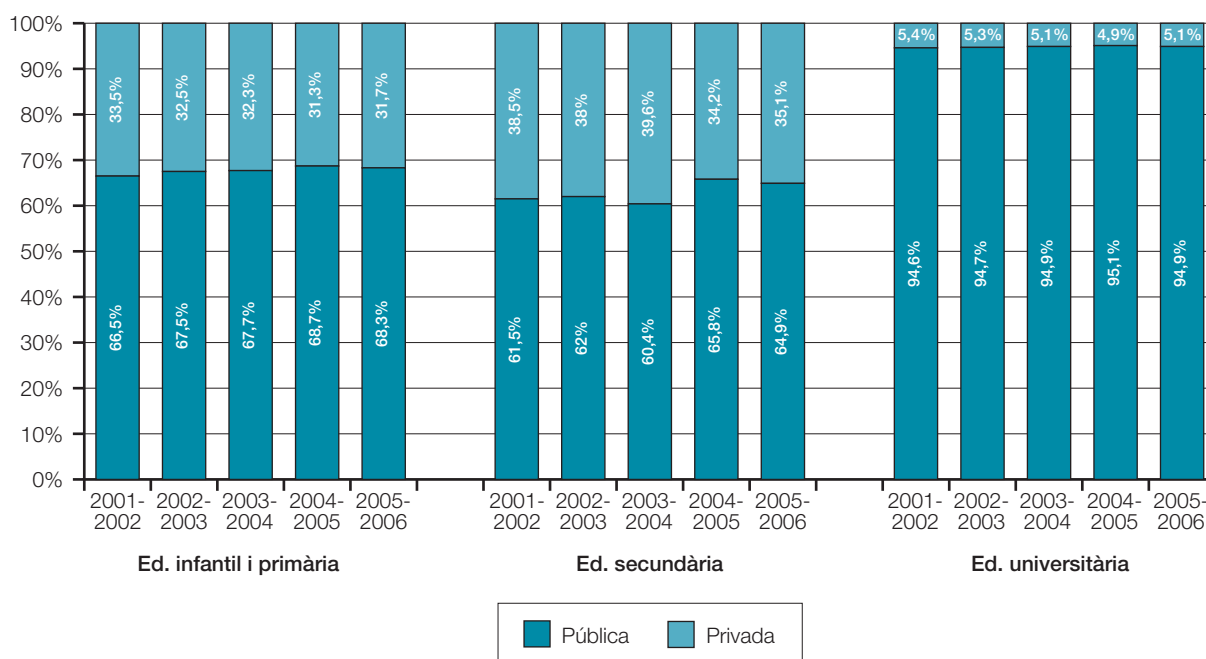
Centres de titularitat privada

Nivell / Curs	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Ed. infantil i primària	33,5%	32,5%	32,3%	31,3%	31,7%
Ed. secundària	38,5%	38,0%	39,6%	34,2%	35,1%
Ed. universitària	5,4%	5,3%	5,1%	4,9%	5,1%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. *Estadística de la despesa pública en educació.*

Distribució de la despesa en educació en sectors (públic i privat) per nivells i cursos acadèmics

2.7. Retribucions del professorat

Per poder disposar de professorat de qualitat, una de les condicions bàsiques és aconseguir que la retribució professional sigui l'adequada, així com procurar que tinguin unes bones condicions laborals que en facilitin la feina. Aquestes condicions són un factor polític clau que cal tenir present a l'hora de planificar el sistema educatiu d'un país.

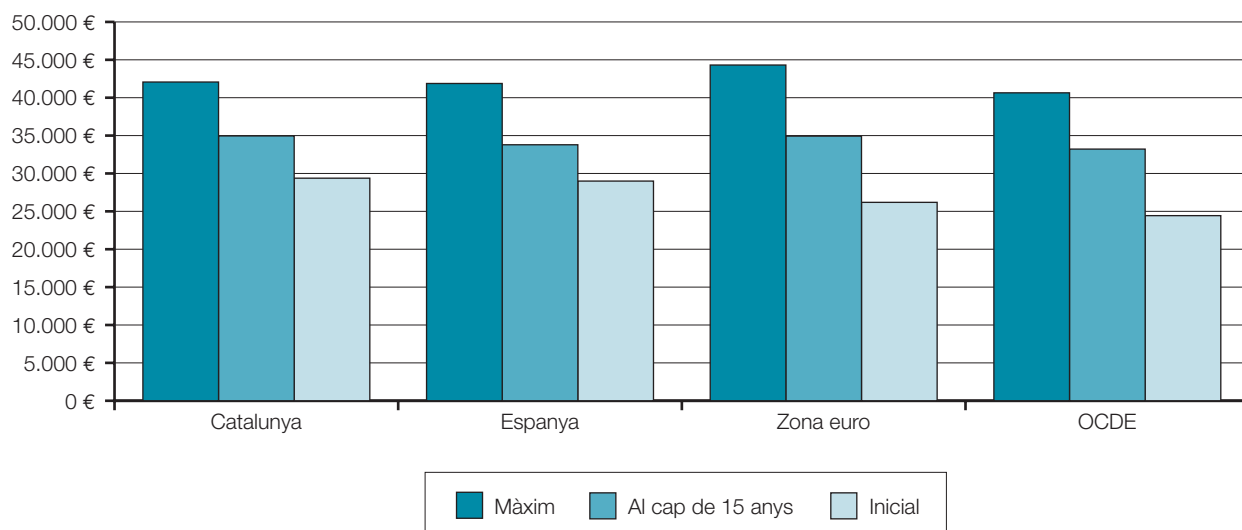
2.7.1. Retribucions del professorat d'educació primària

A la taula següent hi ha les remuneracions brutes anuals del professorat d'educació primària. Cal tenir present que les retribucions són variables segons els anys de docència de cada professional. D'acord amb les pautes marcades per l'OCDE, es faciliten les dades corresponents al sou màxim que en teoria pot aconseguir un professor/a després de tota la seva vida professional, el sou que pot aconseguir després de quinze anys de carrera docent i el sou inicial que percep al començament de la professió.

Les retribucions estan expressades en euros convertits en PPC,¹ atès que així es troben a la publicació de l'OCDE de 2008 que ens serveix de referència.

Sou / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
Màxim	42.068 €	41.876 €	44.311 €	40.643 €
Al cap de 15 anys	34.954 €	33.788 €	34.928 €	33.216 €
Inicial	29.377 €	28.995 €	26.187 €	24.433 €

FONTS: Departament d'Educació / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2006).

Les retribucions a Catalunya són semblants a les d'Espanya i també a les de mitjana de la zona euro, amb un diferencial positiu en la retribució inicial del professorat de primària.

La taxa de conversió a euros en paritat de poder de compra és de 0,8864 i ha estat presa de la publicació de l'OCDE *Education at a Glance 2008*, la qual fa referència a l'any 2006.

1. *Paritat del poder de compra (PPC)*: És una taxa de conversió monetària que permet expressar en una unitat comuna el poder adquisitiu de diferents monedes; elimina, doncs, les diferències de nivell de preus que hi ha entre països. És a dir, una determinada quantitat de PPC convertida en moneda nacional permetria adquirir els mateixos béns i serveis en tots aquests països.

● Retribucions del professorat d'educació primària, a la zona euro

Les retribucions de la taula següent estan calculades en euros una vegada se'ls aplica la conversió per la taxa de PPC.

A Catalunya, el sou màxim d'un mestre/a de primària només s'incrementa, respecte al sou inicial, un 43%, mentre que a la zona euro aquesta variació representa el 69%.

País / Retribució	Inicial	Al cap de 15 anys	Màxim
Catalunya	29.377 €	34.954 €	42.068 €
Alemanya	35.363 €	44.005 €	45.883 €
Àustria	24.276 €	32.117 €	48.215 €
Bèlgica (comunitat flamenca)	25.487 €	35.609 €	43.366 €
Bèlgica (comunitat francòfona)	24.190 €	34.078 €	41.710 €
Eslovènia	23.100 €	27.151 €	28.815 €
Espanya	28.995 €	33.788 €	41.876 €
Finlàndia	24.328 €	31.430 €	39.654 €
França	20.472 €	27.539 €	40.634 €
Grècia	23.058 €	28.122 €	33.825 €
Irlanda	25.787 €	42.717 €	48.406 €
Itàlia	21.257 €	25.714 €	31.332 €
Luxemburg	44.164 €	60.818 €	90.012 €
Països Baixos	28.530 €	37.050 €	41.375 €
Portugal	17.624 €	28.857 €	45.263 €
Mitjana de la zona euro	26.187 €	34.928 €	44.311 €

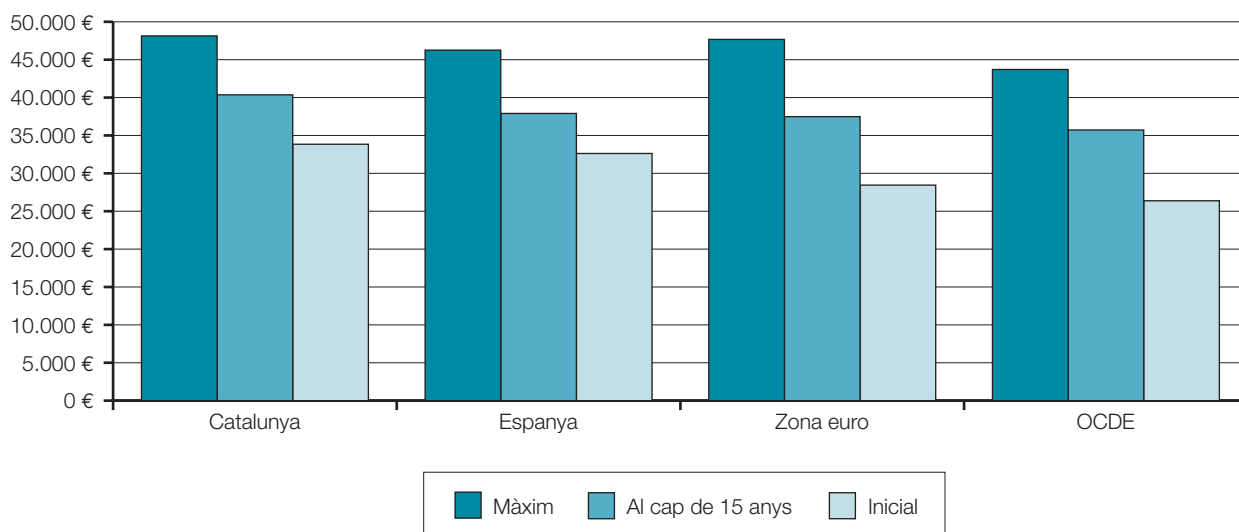
FONTS: Departament d'Educació / *Education at a Glance*. OECD, 2008 (any de referència: 2006).

2.7.2. Retribucions del professorat d'ensenyament secundari obligatori

Una de les variables de les retribucions brutes anuals del professorat de secundària és l'antiguitat dins de la professió. Seguint les pautes marcades per l'OCDE, facilitem els valors dels sous màxims després de tota la vida professional, els sous que es poden guanyar després de quinze anys de carrera i els sous inicials. Les retribucions s'expressen en euros reconvertits en funció del PIB de cada país i de la PPC, atès que així es troben a la publicació de l'OCDE de 2008 que ens serveix de referència.

Sou / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
Màxim	48.137 €	46.262 €	47.677 €	43.705 €
Al cap de 15 anys	40.362 €	37.904 €	37.485 €	35.719 €
Inicial	33.842 €	32.620 €	28.445 €	26.381 €

FONTS: Departament d'Educació / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2006).

● Retribucions del professorat d'ensenyament secundari obligatori, a la zona euro

Les retribucions de la taula següent estan calculades en euros una vegada se'ls aplica la conversió per la taxa de PPC.

A Catalunya, el sou màxim respecte del sou inicial representa només un 42% d'increment, mentre que a la zona euro aquesta variació (des del sou inicial fins al màxim) representa un increment del 67%.

País / Retribució	Inicial	Al cap de 15 anys	Màxim
Catalunya	33.842 €	40.362 €	48.137 €
Alemanya	36.689 €	45.160 €	47.145 €
Àustria	25.339 €	34.615 €	50.170 €
Bèlgica (comunitat flamenca)	25.487 €	35.609 €	43.366 €
Bèlgica (comunitat francòfona)	24.190 €	34.078 €	41.710 €
Eslovènia	23.100 €	27.151 €	28.815 €
Espanya	32.620 €	37.904 €	46.262 €
Finlàndia	27.036 €	33.600 €	42.313 €
França	22.650 €	29.609 €	42.752 €
Grècia	22.673 €	29.717 €	42.918 €
Irlanda	25.787 €	42.717 €	48.406 €
Itàlia	22.902 €	27.999 €	34.384 €
Luxemburg	63.626 €	79.531 €	110.536 €
Països Baixos	29.576 €	40.754 €	45.397 €
Portugal	17.624 €	28.857 €	45.263 €
Mitjana de la zona euro	28.445 €	37.485 €	47.677 €

FONTS: Departament d'Educació / *Education at a Glance*. OECD, 2008 (any de referència: 2006).

2.8. Ràtio d'alumnes per professor/a i per nivell educatiu

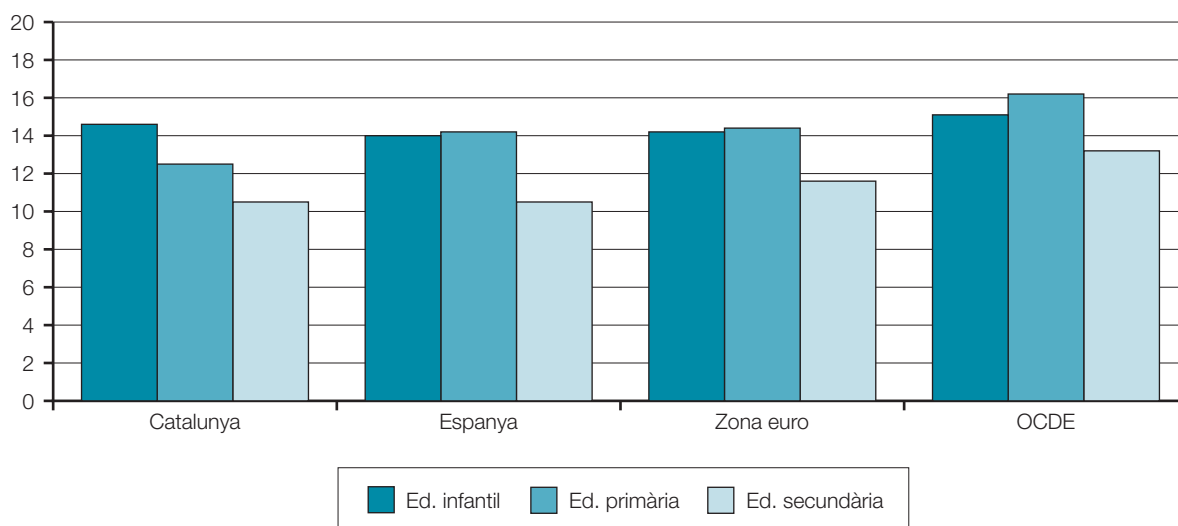
El nombre d'alumnes per professor/a de cada nivell educatiu és un important indicador de la qualitat de l'educació. És clar que el valor d'aquest indicador té molta influència en la tasca que desenvolupa el professor/a a dins i fora de l'aula.

La ràtio d'alumnes per professor/a és la relació entre el nombre total d'alumnat matriculat a temps complet en un nivell educatiu i el total de professorat, també a temps complet, que està adscrit en aquest nivell.

A Catalunya, les ràtios d'alumnes per professor/a presenten valors semblants i, en alguns nivells educatius, són millors que les de les mitjanes de la zona euro i dels països de l'OCDE.

Nivell / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
Ed. infantil	14,6	14,0	14,2	15,1
Ed. primària	12,5	14,2	14,4	16,2
Ed. secundària	10,5	10,5	11,6	13,2

FONTS: Departament d'Educació (2006) / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2006).

Tanmateix els valors de Catalunya s'han calculat amb la metodologia següent: en el professorat d'educació infantil només s'inclouen els professors tutors; en el professorat d'educació primària també s'inclou el professorat de suport i tot aquell no distribuïble per nivells, i finalment tota l'educació secundària es tracta de manera conjunta, atès que no es pot desagregar el professorat dels nivells obligatoris i no obligatoris de secundària.

La definició del concepte *professor/a* no és la mateixa a tots els països de l'OCDE, i algunes dades corresponents als països de l'euro són de cursos acadèmics diferents. Atesa la diversitat de sistemes educatius, cal tenir prudència a l'hora de fer comparacions entre les diferents ràtios.

A continuació, hi ha les ràtios dels països de la zona euro, publicades a l'última edició d'indicadors de l'OCDE, desagregades per nivells i que, com la majoria, fan referència a l'any 2006.

● Ràtio d'alumnes per professor/a i per nivell educatiu, a la zona euro

En general, les diferències entre les ràtios dels països de la zona euro no són elevades i es fa evident la tendència anivelladora entre tots els països.

País / Nivell	Ed. infantil	Ed. primària	Ed. secundària
Catalunya	14,6	12,5	10,5
Alemanya	14,5	18,7	15,1
Àustria	16,8	13,9	10,7
Bèlgica	16,0	12,6	9,9
Eslovènia	9,4	14,9	12,9
Espanya	14,0	14,2	10,5
Finlàndia	12,0	15,0	12,9
França	19,3	19,3	11,9
Grècia	12,4	10,6	8,2
Irlanda	14,1	19,4	14,6
Itàlia	12,4	10,7	10,7
Luxemburg*	12,8	11,3	9,0
Països Baixos	15,3	15,3	15,8
Portugal	15,0	10,6	7,9
Mitjana de la zona euro	14,2	14,4	11,6

FONTS: Departament d'Educació / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2006).

*Les dades disponibles de Luxemburg són només de centres públics.

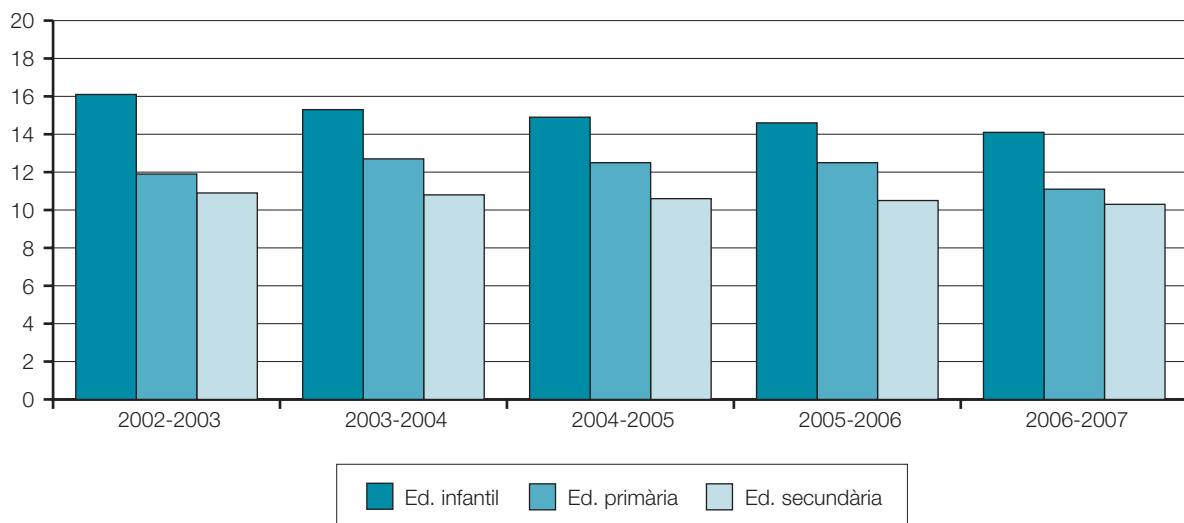
Les dades corresponents a les ràtios de Catalunya, en general, es poden considerar bones en relació amb la majoria d'aquests països.

A continuació complementem la informació anterior amb un estudi de l'evolució que han experimentat aquestes ràtios durant els últims cursos a Catalunya.

● **Evolució de l'indicador "Ràtio d'alumnes per professor/a i per nivell educatiu" des del curs 2002-2003 fins al curs 2006-2007, a Catalunya**

Nivell / Curs	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Ed. infantil	16,1	15,3	14,9	14,6	14,1
Ed. primària	11,9	12,7	12,5	12,5	11,1
Ed. secundària	10,9	10,8	10,6	10,5	10,3

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

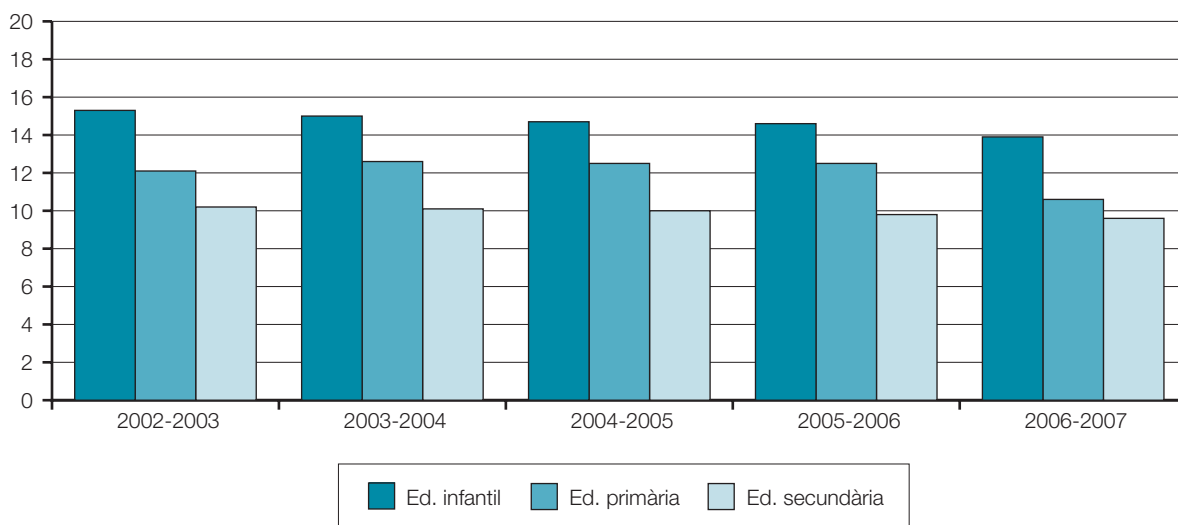

● **Evolució de l'indicador "Ràtio d'alumnes per professor/a i per nivell educatiu" des del curs 2002-2003 fins al curs 2006-2007, en el sector públic, a Catalunya**

A Catalunya, s'observa una gran regularitat de les ràtios en els darrers anys, en tots els nivells educatius.

Nivell / Curs	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Ed. infantil	15,3	15,0	14,7	14,6	13,9
Ed. primària	12,1	12,6	12,5	12,5	10,6
Ed. secundària	10,2	10,1	10,0	9,8	9,6

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

Les ràtios a l'ensenyament privat són, en general, una mica més altes que les de l'ensenyament públic i, a més, cal tenir present que en els centres privats hi ha més professorat que fa l'horari parcial.

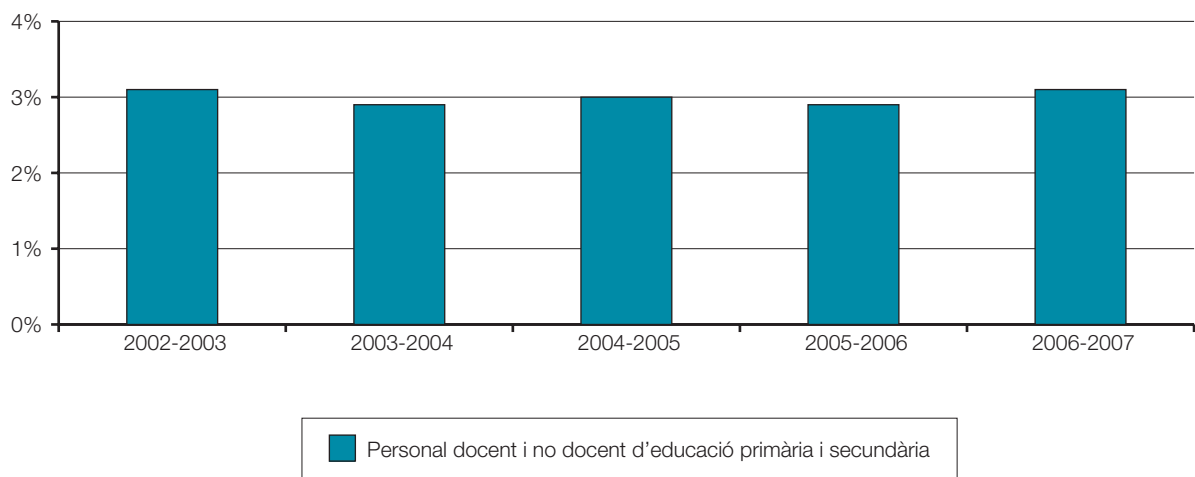
2.9. Percentatge de personal (docent i no docent) en relació amb la població activa

Aquest indicador proporciona informació sobre el percentatge de personal ocupat en els centres de primària i secundària de Catalunya en relació amb la població activa.

El percentatge de personal docent i no docent en relació amb la població activa és manté en valors propers al 3% en els darrers cinc anys.

Percentatge / Curs	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Personal docent i no docent d'ed. primària i secundària	3,1%	2,9%	3,0%	2,9%	3,1%

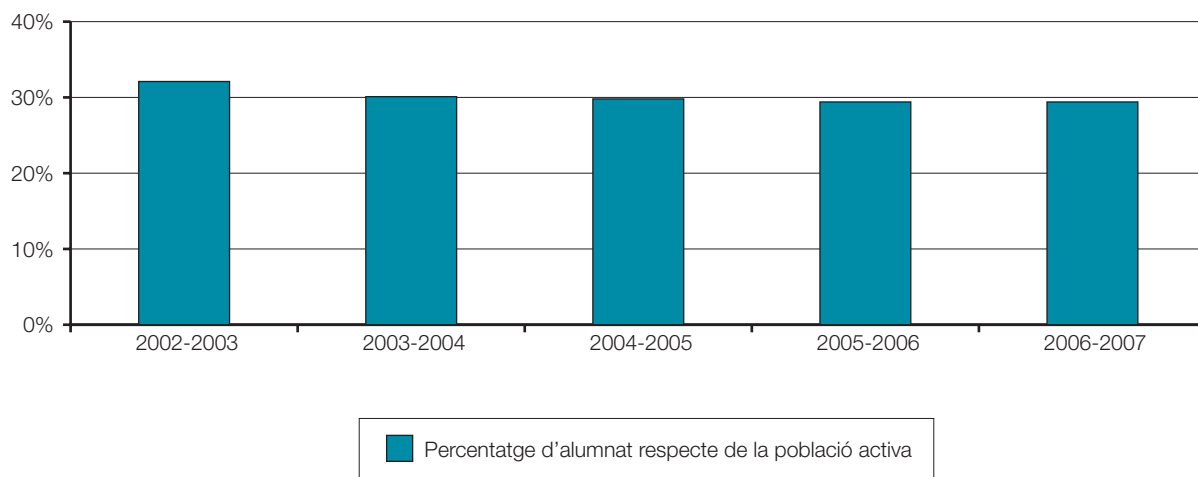
FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

● **Evolució de l'alumnat de primària i secundària en relació amb la població activa**

Percentatge / Curs	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Alumnat amb relació a la població activa	3,1%	30,1%	29,8%	29,4%	29,4%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

2.10. Equipament TIC (tecnologies de la informació i la comunicació) als centres docents d'educació primària i secundària de Catalunya

Un indicador important és el que ens informa de les dotacions en equipaments en noves tecnologies dels centres educatius de Catalunya.

S'entén per *equipaments*, el nombre d'ordinadors, impressores, perifèrics i connexions a Internet de què disposen els centres docents públics de Catalunya, així com la capacitat de connexió dels centres a l'XTEC (Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya) que, mitjançant els diferents serveis, és el referent que integra una gamma molt àmplia de continguts, serveis i activitats.

L'XTEC és una porta d'accés a Internet dels centres docents i professorat, que proporciona alhora continguts, propostes i serveis específics al sector educatiu. Esdevé, així, un espai que estimula l'aprenentatge del professorat i de l'alumnat amb Internet i les noves tecnologies. Paral·lelament, actua com a eina de treball per millorar la qualitat de l'ensenyament a tot Catalunya. L'XTEC està a disposició de tot el sistema educatiu de Catalunya, especialment dels seus professionals: el professorat disposa d'identificador d'accés a l'XTEC, en què hi ha correu electrònic per als centres docents i professorat i un espai perquè tots els centres i el professorat que ho desitgin hi puguin crear activitats.

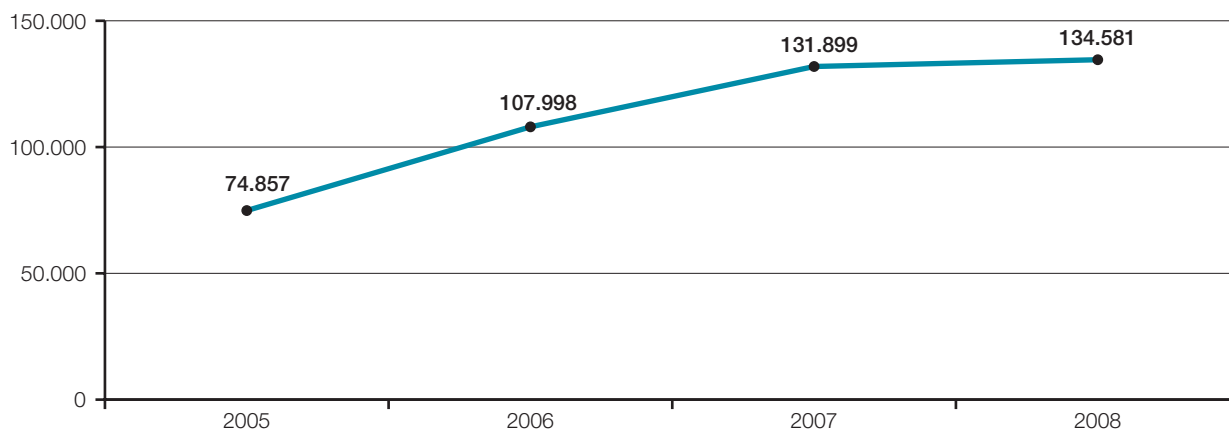
2.10.1. Dotació d'ordinadors subministrats als centres públics i als serveis educatius de Catalunya

La dotació d'ordinadors als centres públics i serveis educatius s'ha incrementat en un 80% des de l'any 2005 fins a l'any 2008.

El nombre d'ordinadors subministrats als centres públics i als serveis educatius ha passat de 74.857 ordinadors, l'any 2005, a 134.581 ordinadors, l'any 2008. La xifra del nombre d'ordinadors disponibles als centres i serveis educatius està indicada de forma acumulada.

Any	Nombre d'ordinadors
2005	74.857
2006	107.998
2007	131.899
2008	134.581

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

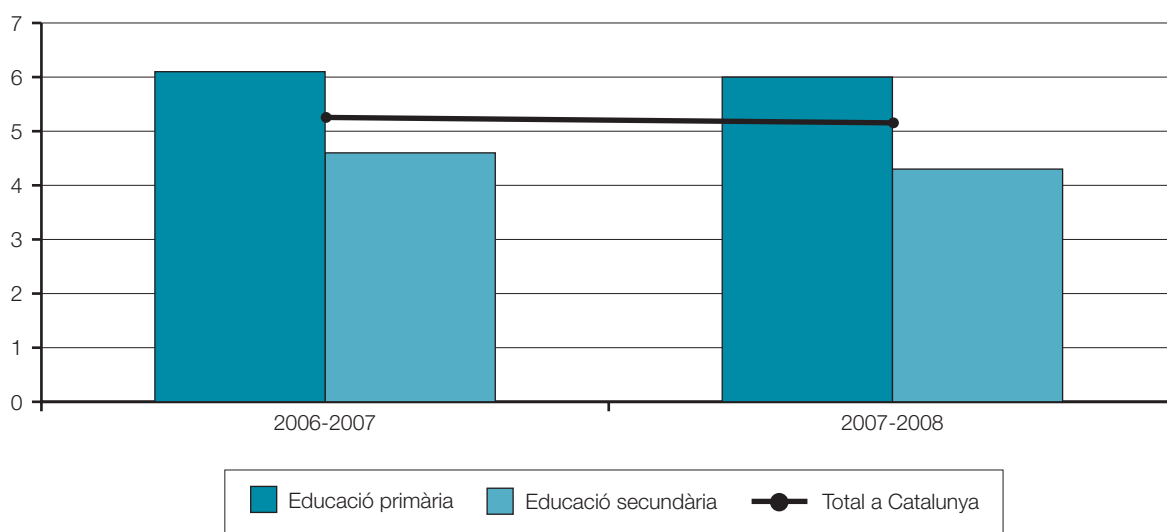
2.10.2. Ràtios d'alumnes per ordinador

Aquest indicador ens permet obtenir informació sobre la situació de les TIC en els centres i la distribució en l'alumnat.

● Ràtios d'alumnes per ordinador als centres públics segons el nivell d'educació

Nivell / Curs	2006-2007	2007-2008
Educació primària	6,1	6,0
Educació secundària	4,6	4,3
Ràtio global dels centres públics a Catalunya	5,3	5,2

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

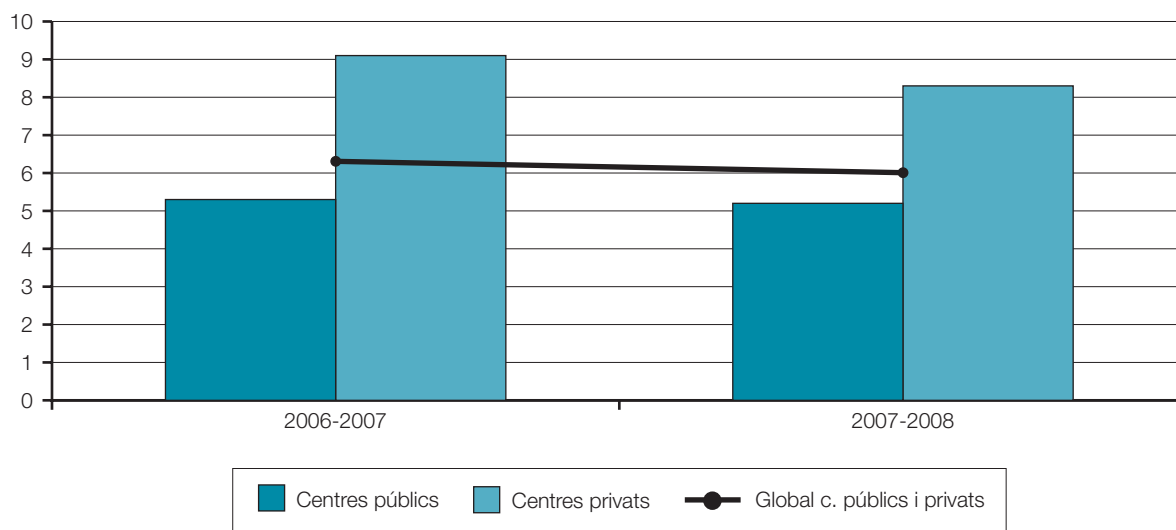

Cada any s'incrementa l'ús de les TIC per part de l'alumnat. Les ràtios han baixat considerablement i contribueixen de manera significativa a impulsar l'entrada a les noves tecnologies de l'alumnat de Catalunya.

● **Ràtios d'alumnes per ordinador segons la titularitat del centre**

Titularitat / Curs	2006-2007	2007-2008
Centres públics	5,3	5,2
Centres privats	9,1	8,3
Ràtio global (c. públics i privats)	6,3	6,0

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

S'ha produït una millora en els centres privats, la qual fa que aquests centres s'aproximin a les ràtios del centres públics. La ràtio global s'aproxima a sis alumnes per ordinador en el curs 2007-2008, fet que sembla que reafirma l'ús progressiu de les TIC per part de tot el sistema educatiu a Catalunya.

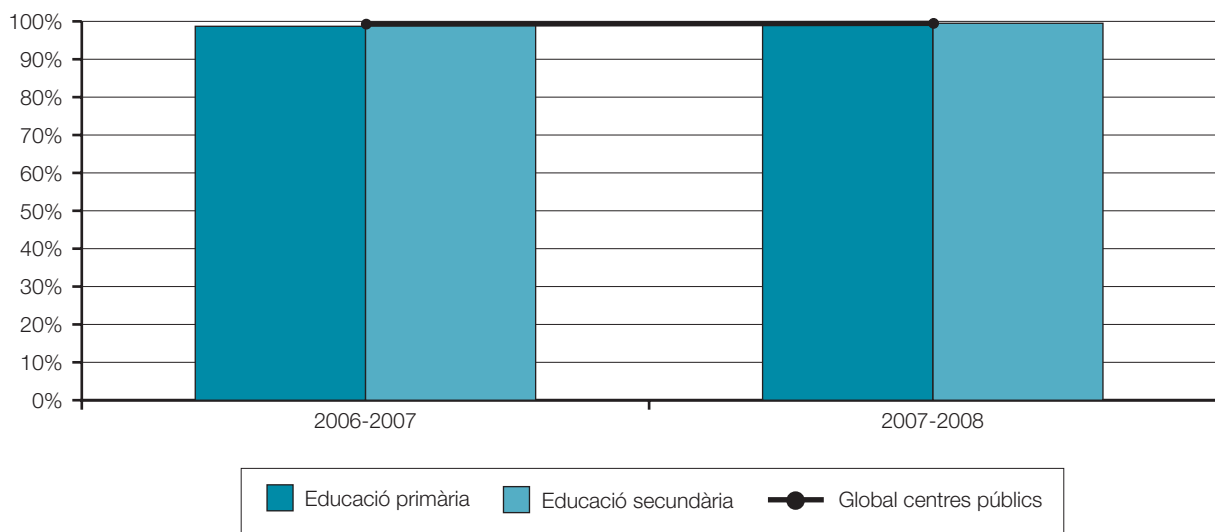
2.10.3. Centres amb connexió a Internet a Catalunya

Pràcticament tots els centres tenen connexió a Internet. Aquest és un indicador molt important, que constata la incorporació de l'educació a les tecnologies de la informació.

● Percentatge de centres públics amb connexió a Internet segons el nivell d'educació

Nivell / Curs	2006-2007	2007-2008
Educació primària	98,7%	99,0%
Educació secundària	99,8%	99,5%
Ràtio global dels centres públics	99,0%	99,2%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

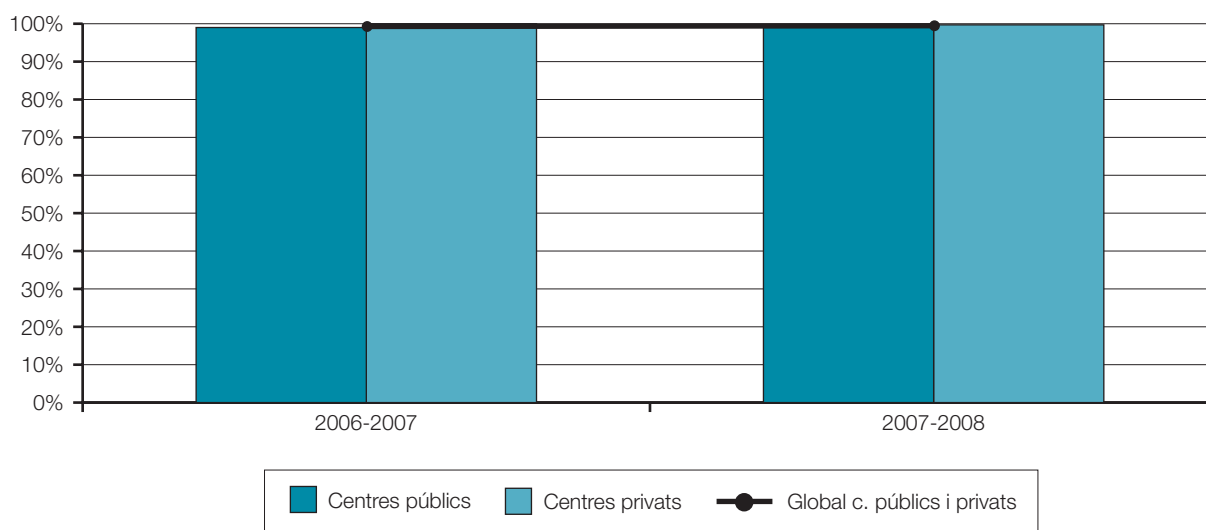

● Percentatge de centres amb connexió a Internet segons la titularitat

Pràcticament es pot afirmar que tots dels centres (100%), tant públics com privats, tenen connexió a Internet.

Titularitat / Curs	2006-2007	2007-2008
Centres públics	99,0%	99,2%
Centres privats	100%	99,7%
Ràtio global (c. públics i privats)	99,2%	99,3%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

2.10.4. Ús dels ordinadors i del correu electrònic

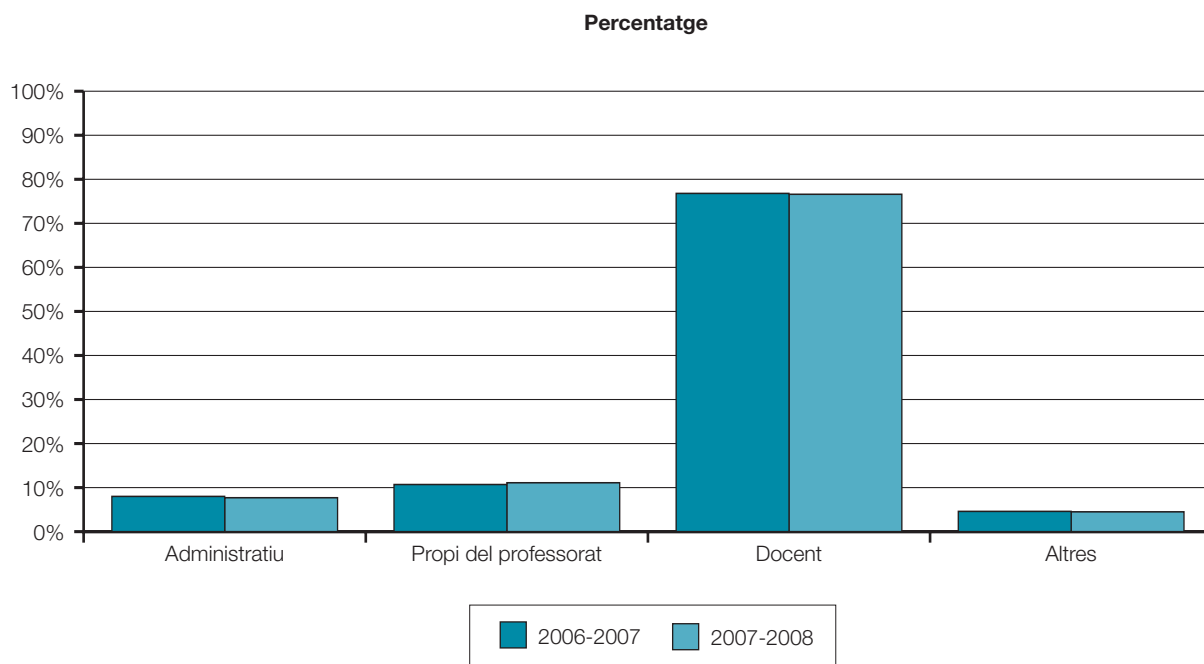
● Ús dels ordinadors

Aquest indicador ens informa del percentatge d'ordinadors destinats a fer les diferents tasques.

Pràcticament no hi ha variació important en els usos dels ordinadors d'un curs a un altre. Una gran majoria dels ordinadors (76,6%) estan destinats a usos docents.

Ús / Curs	2006-2007	2007-2008
Administratiu	8,0%	7,7%
Propi del professorat	10,7%	11,1%
Docent	76,8%	76,6%
Altres	4,6%	4,5%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

● Evolució de l'ús del correu electrònic per part del professorat i dels centres docents

Les dades següents són molt explícites i ens informen del creixement que ha experimentat l'ús del correu electrònic entre l'Administració educativa, el professorat i els centres docents de Catalunya.

Any	Missatges enviats (milers)	Volum (Mb) de missatges enviats	Missatges rebuts (milers)	Volum (Mb) de missatges rebuts
2001	10.286	755.231	10.700	486.074
2002	15.118	642.568	18.522	964.628
2003	21.244	1.337.708	20.905	342.739
2004	26.046	1.819.245	19.103	965.166
2005	60.544	2.500.688	26.792	2.201.456
2006	91.374	4.664.449	9.862	1.410.315
2007	55.539	6.944.839	5.808	1.525.125

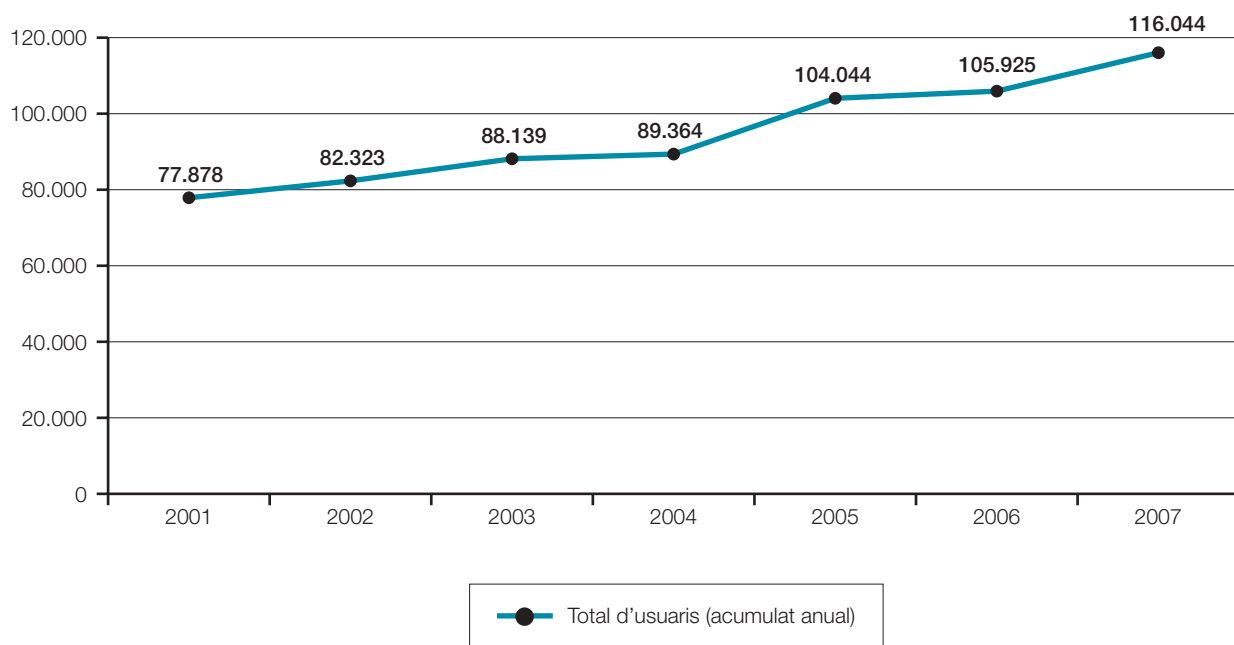
FONT: Departament d'Educació.

2.10.5. Evolució del nombre d'usuaris de l'XTEC

L'evolució del nombre d'usuaris s'ha incrementat durant els darrers anys, de manera que actualment pràcticament tot el professorat de Catalunya és usuari de la xarxa XTEC.

Any	Total d'usuaris (acumulat anual)
2001	77.878
2002	82.323
2003	88.139
2004	89.364
2005	104.044
2006	105.925
2007	116.044

FONT: Departament d'Educació.

2.10.6. El portal Edu365.com

Edu365.com és el servei d'Internet que el Departament d'Educació, mitjançant la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya, ha posat a disposició de tot l'alumnat de Catalunya i les seves famílies. Edu365.com proporciona un conjunt de serveis interactius i personalitzats a l'alumnat, accessibles tant des de casa com des de l'escola, que contribueixen a potenciar la implicació de mares i pares en el procés d'aprenentatge i en els estudis dels seus fills i filles.

En relació amb els continguts del portal, cal esmentar la creació i difusió de miniunitats didàctiques multimèdia i interactives de totes les àrees del currículum de primària i ESO, fet que representa un esforç considerable de crear recursos per al desplegament del currículum de Catalunya; d'unitats didàctiques en format web accessibles des del portal de l'XTEC i de l'Edu365, i de paquets de materials interactius de l'actuació "Internet a l'aula" per a les diferents àrees del currículum, accessibles des del portal de l'XTEC i de l'Edu365.

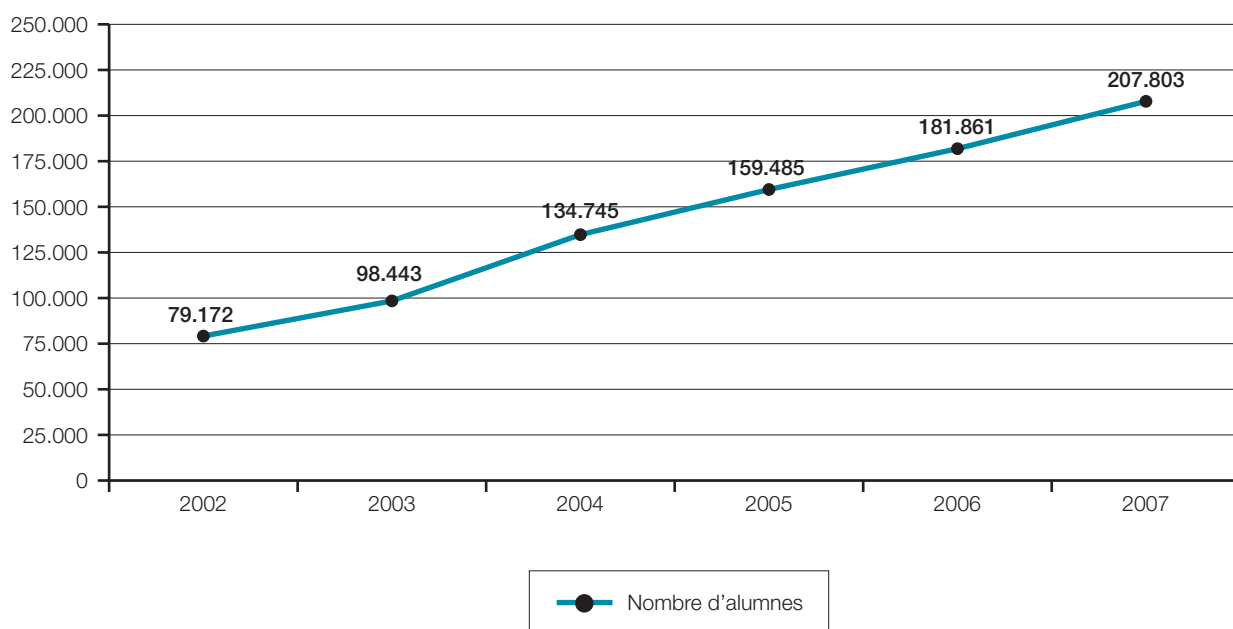
Edu365.com és una iniciativa innovadora del Departament d'Educació que ha rebut diverses distincions: l'any 2001, el "eGovernment label" de qualitat de la Comissió Europea, el 2002 va ser finalista de l'Stockholm Challenge i el 2003 va ser escollit per formar part de la Computerworld Honors Collection, que recull els projectes mundials més significatius en l'aplicació de les tecnologies de la informació.

● Evolució del nombre d'alumnes donats d'alta a l'Edu365 (acumulat)

El nombre d'alumnes donat d'alta a l'Edu365 quasi s'ha triplicat en els darrers anys i ha passat de 79.172 alumnes, l'any 2002, a 207.803 alumnes, l'any 2007.

Anys	Nombre d'usuaris
2002	79.172
2003	98.443
2004	134.745
2005	159.485
2006	181.861
2007	207.803

FONT: Departament d'Educació.

2.11. Despeses de beques i nombre de becaris

Una part de la despesa educativa esmerçada a Catalunya va destinada als ajuts per a l'alumnat que els necessita. A continuació hi ha les quantitats anuals destinades a beques i el nombre total de beneficiaris.

El fet de conèixer la despesa en beques i la seva distribució ens informa dels ajuts i suports que rep l'alumnat, fet que ajuda a la seva equiparació amb la totalitat de l'alumnat.

2.11.1. Despesa en beques i ajuts per a l'estudi i nombre de beneficiaris segons la convocatòria. Curs 2007-2008

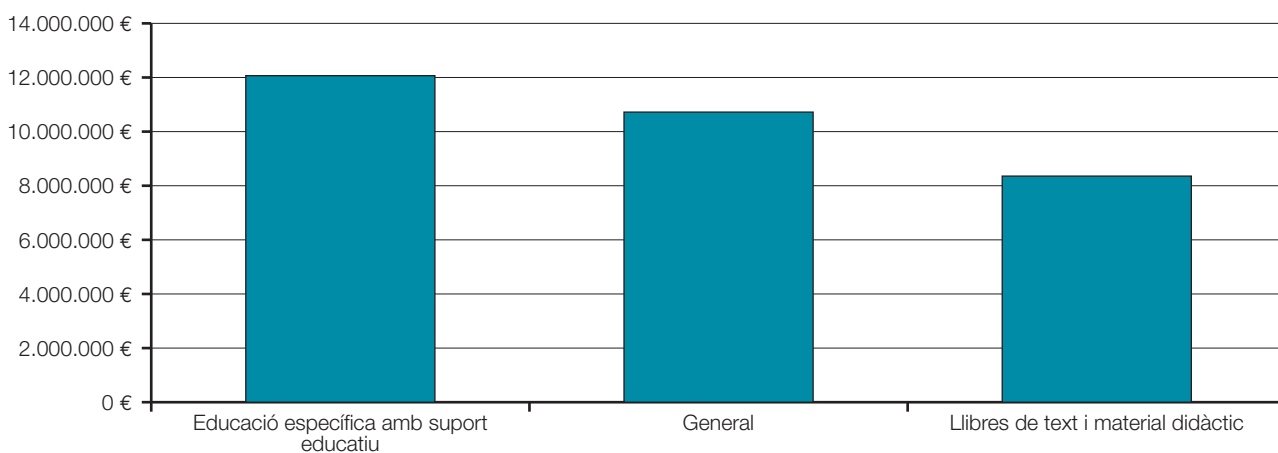
La despesa en beques està distribuïda en tres camps, que corresponen a les convocatòries que es fan anualment:

- Educació específica amb suport educatiu
- General
- Llibres de text i material didàctic

Convocatòria	Despesa en beques i ajuts per a l'estudi	Nombre de beneficiaris
Educació específica amb suport educatiu	12.067.438,35 €	11.436
General	10.720.963,00 €	9.022
Llibres de text i material didàctic	8.355.698,78 €	89.984
Total	31.144.100,13 €	110.442

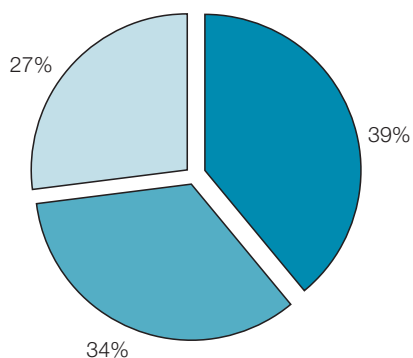
FONT: Departament d'Educació.

Despeses en beques i ajuts a l'estudi

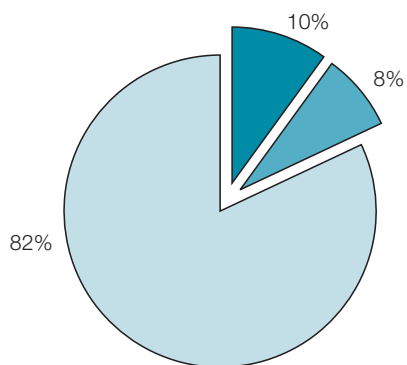
● **Distribució percentual de les despeses de beques segons la convocatòria**

Despeses en beques i ajuts a l'estudi

● **Distribució percentual del nombre de becaris segons la convocatòria**

Nombre de becaris

● Evolució de la despesa en beques i ajuts per a l'estudi

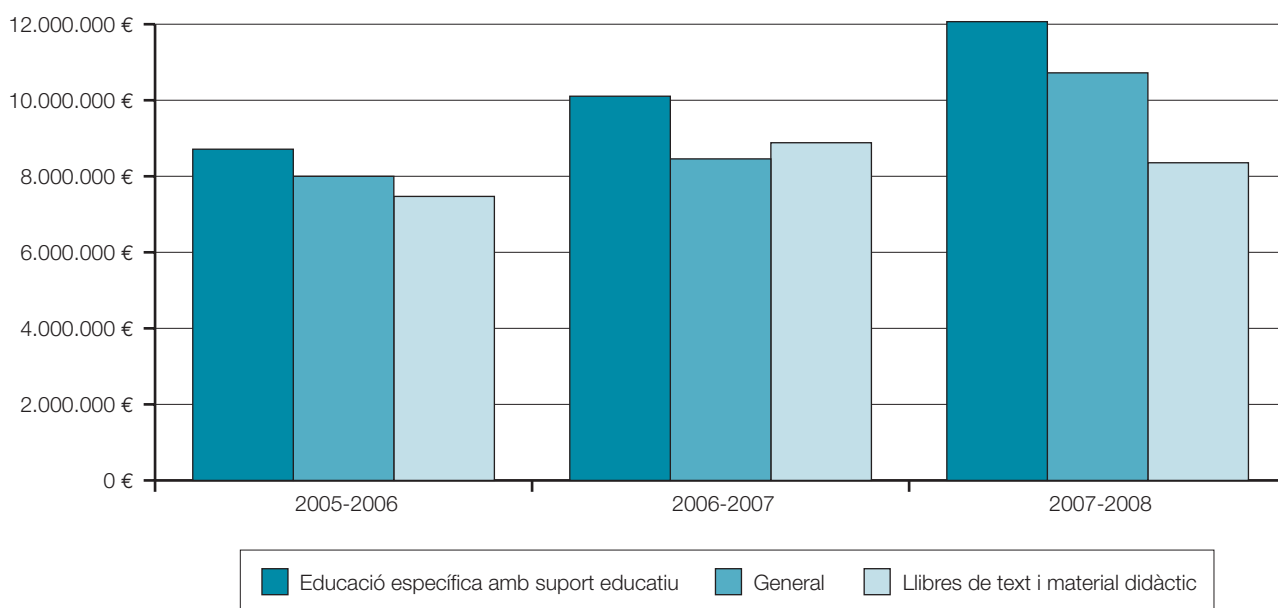
El percentatge d'increment de la despesa en beques i ajuts per a l'estudi des del curs 2005-2006 fins al curs 2007-08 ha estat del 22,4%.

Convocatòria / Curs	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Educació específica amb suport educatiu	8.712.438,97 €	10.106.066,36 €	12.067.438,35 €
General	7.999.552,00 €	8.457.562,00 €	10.720.963,00 €
Infantil	1.258.746,00 €	20.264,00 €	(*)
Llibres de text i material didàctic	7.470.630,00 €	8.882.590,00 €	8.355.698,78 €
Total	25.441.366,97 €	27.466.482,36 €	31.144.100,13 €

FONT: Departament d'Educació.

(*) Convocatòria anul·lada en aquest curs.

Despeses

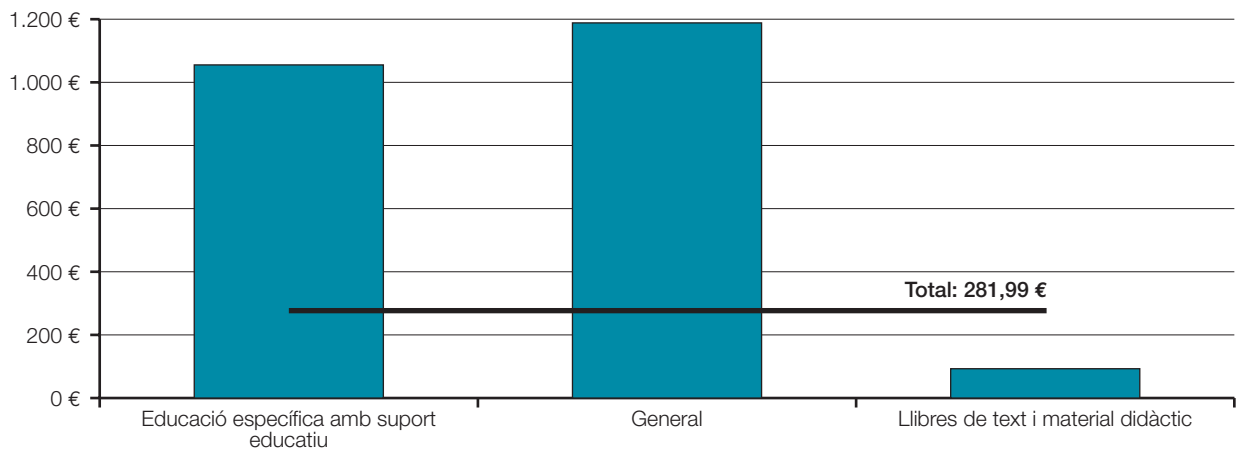
2.11.2. Despesa en beques i ajuts per a l'estudi per nombre de beneficiaris segons la convocatòria. Curs 2007-2008

La diferent distribució de la despesa i del nombre de becariis segons la convocatòria fa que la despesa per becari/ària presenti valors molt diferents: des de 92,86 euros pel concepte de llibres de text i material didàctic fins a 1.1188,31 euros de la convocatòria general. La mitjana de la despesa és de 281,99 euros per becari/becària.

Convocatòria	Despesa en beques i ajuts a l'estudi per nombre de becariis
Educació específica amb suport educatiu	1.055,21 €
General	1.188,31 €
Llibres de text i material didàctic	92,86 €
Total	281,99 €

FONT: Departament d'Educació.

Despeses per becari/ària

3. INDICADORS DE PROCESSOS I D'ESCOLARITZACIÓ

Conèixer els nivells d'escolarització i els processos que es desenvolupen en els centres, tant públics com privats, és la base dels indicadors de processos i d'escolarització que tractarem en aquest apartat. També s'hi fa referència a l'evolució del percentatge d'alumnat de l'ensenyament secundari general i professional, matriculat en les escoles públiques i privades de Catalunya. A més, s'hi proporcionen algunes dades sobre aspectes que poden ser importants a l'hora d'interpretar els resultats de l'alumnat, entre els quals cal destacar les dades d'escolarització de l'alumnat estranger a Catalunya i l'evolució que han experimentat en els darrers anys.

Cal assenyalar que alguns indicadors s'han elaborat a partir del padró d'habitants i no del cens modificat, fet que pot produir variacions respecte als que es feien amb les dades del cens.

3.1. Escolarització a l'ensenyament reglat

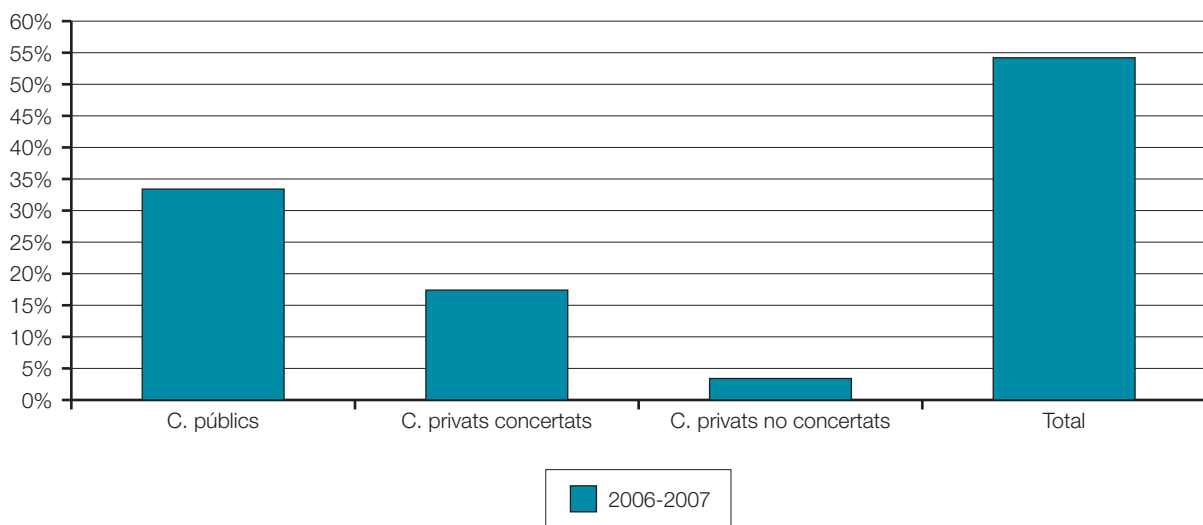
Les taxes d'escolarització dels diferents nivells educatius ens proporcionen una bona aproximació a l'estructura del sistema educatiu, ens informen de les possibilitats que la població té de rebre una formació adequada i també ens poden ajudar a calcular els recursos que cal destinar-hi actualment, i els que caldrà preveure en un futur proper.

● Efectius escolaritzats a Catalunya per cada 100 persones de la població d'entre 5 i 29 anys, al curs 2006-2007

A Catalunya, més de la meitat (54,2%) de la població d'entre 5 i 29 anys està escolaritzada.

Curs / Titularitat	C. públics	C. privats concertats	C. privats no concertats	Total
2006-2007	33,4%	17,4%	3,4%	54,2%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

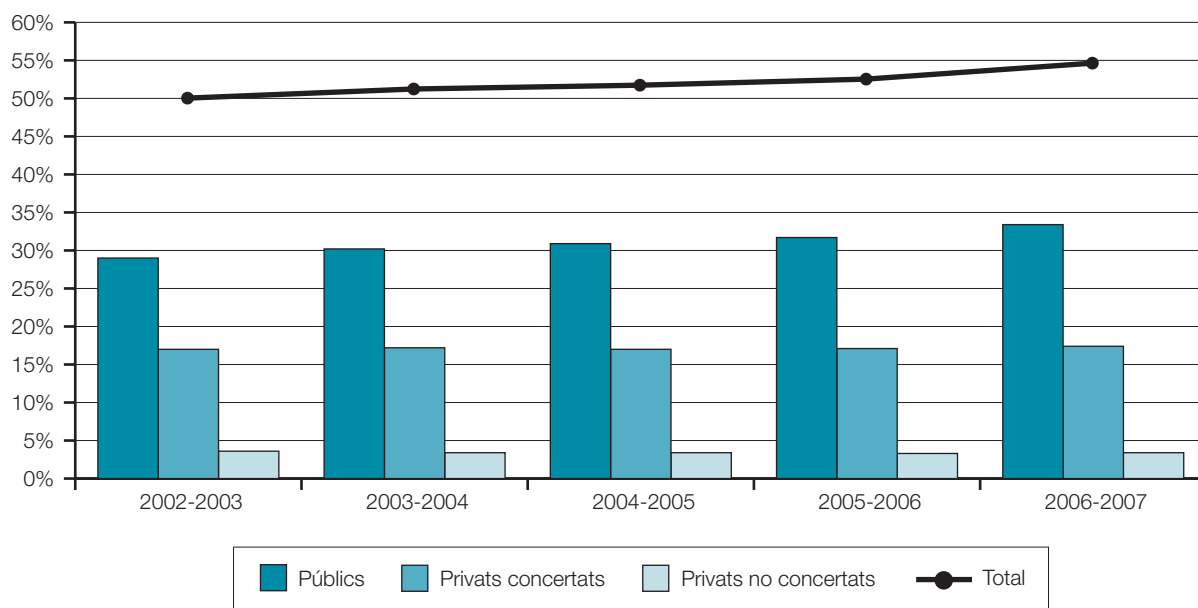
A continuació veurem l'evolució dels percentatges d'alumnat matriculat a Catalunya, en relació amb la població d'entre 5 i 29 anys, des del curs 2002-2003 fins al curs 2006-2007. Són dades de l'alumnat escolaritzat als centres públics, privats concertats i privats no concertats; no s'hi ha inclòs l'alumnat de l'ensenyament superior.

● **Evolució, segons la titularitat, dels efectius escolaritzats a Catalunya per cada 100 persones de la població d'entre 5 i 29 anys des del curs 2002-2003 fins al curs 2006-2007**

El percentatge d'escolarització en la població d'entre 5 i 29 anys de Catalunya ha augmentat; ha passat del 49,6% del curs 2002-2003 al 54,2% del curs 2006-2007.

Curs / Titularitat	Públics	Privats concertats	Privats no concertats	Total
2002-2003	29,0%	17,0%	3,6%	49,6%
2003-2004	30,2%	17,2%	3,4%	50,8%
2004-2005	30,9%	17,0%	3,4%	51,3%
2005-2006	31,7%	17,1%	3,3%	52,1%
2006-2007	33,4%	17,4%	3,4%	54,2%

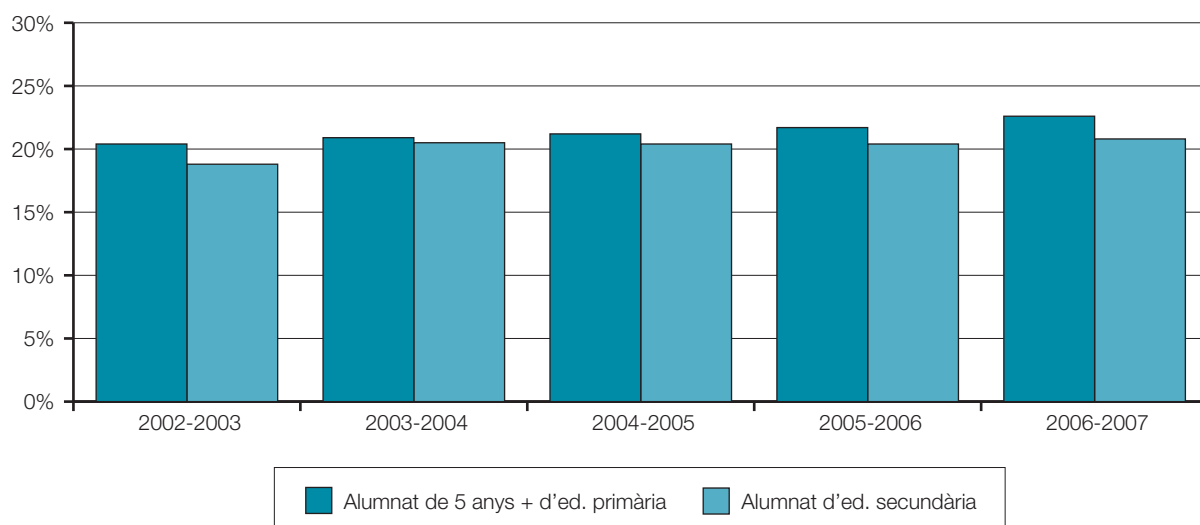
FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

● **Evolució, per nivells educatius, dels efectius escolaritzats a Catalunya per cada 100 persones de la població d'entre 5 i 29 anys**

Curs / Nivell	Alumnat de 5 anys + d'ed. primària	Alumnat d'ed. secundària
2002-2003	20,4%	18,8%
2003-2004	20,9%	20,5%
2004-2005	21,2%	20,4%
2005-2006	21,7%	20,4%
2006-2007	22,6%	20,8%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

Aquestes dades es poden explicar millor si observem el quadre següent, on es pot veure quina ha estat la variació de la quantitat total d'alumnat de cada nivell educatiu als darrers sis cursos.

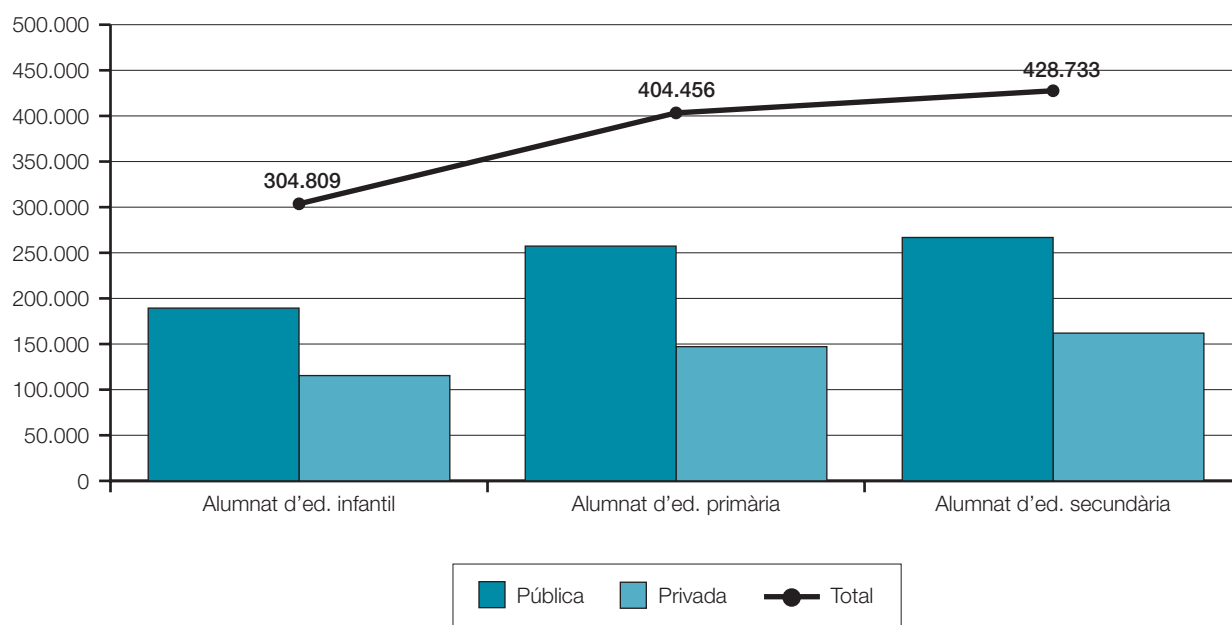
● Efectius escolaritzats, per nivells educatius i titularitat, a Catalunya en el curs 2007-2008

A Catalunya, els efectius escolaritzats es reparteixen entre centres de titularitat pública i privada amb el percentatge de participació següent:

El 62% de l'alumnat d'educació infantil, el 64% de l'alumnat d'educació primària i el 62% de l'alumnat d'educació secundària estan escolaritzats en centres públics.

Titularitat / Nivell	Alumnat d'ed. infantil	Alumnat d'ed. primària	Alumnat d'ed. secundària
Centres públics	189.374	257.320	266.777
Centres privats	115.435	147.136	161.956
Total	304.809	404.456	428.733

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

● **Evolució, per nivells educatius, dels efectius escolaritzats a Catalunya des del curs 2002-2003 fins al curs 2007-2008**

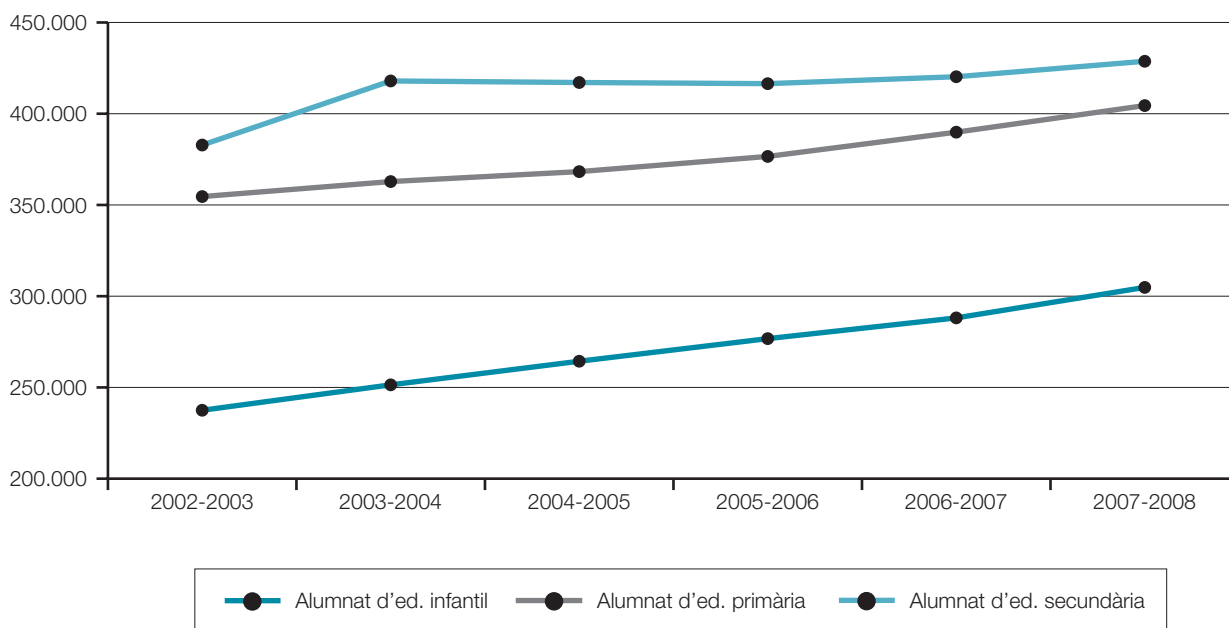
L'evolució des del curs 2002-2003 fins al 2007-2008 confirma l'increment del nombre total d'alumnes escolaritzats en tots els nivells educatius en relació amb el que hi havia als cursos anteriors.

Curs / Nivell	Alumnat d'ed. infantil	Alumnat d'ed. primària	Alumnat d'ed. secundària
2002-2003	237.488	354.597	382.832
2003-2004	251.419	362.817	417.951
2004-2005	264.355	368.267	417.101
2005-2006	276.743	376.585	416.469
2006-2007	288.104	389.878	420.263
2007-2008	304.809	404.456	428.733

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació* (diversos anys).

A l'apartat *alumnat d'ed. infantil* s'inclou l'alumnat de 0 a 5 anys.

A l'apartat *alumnat d'ed. secundària* s'inclou l'alumnat d'ESO, de batxillerat i de cicles formatius de formació professional.

3.2. Taxa neta d'escolarització a l'educació infantil

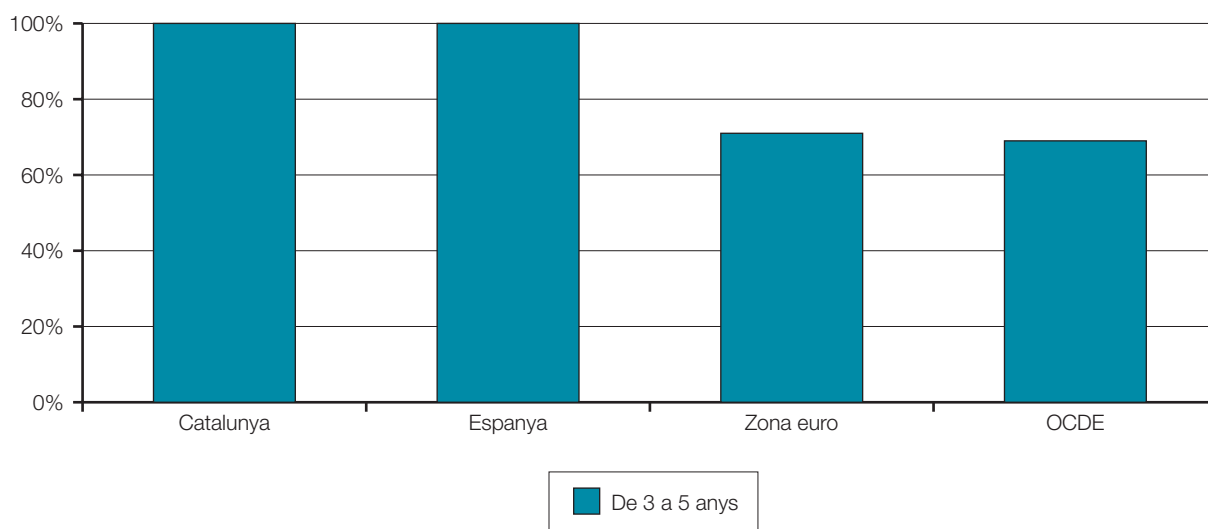
La *taxa neta d'escolarització* es defineix com la relació que hi ha entre l'alumnat d'una edat determinada que està matriculat en els centres docents i la població total d'aquesta edat. En aquest apartat l'indicador ens informa del percentatge d'alumnat de 3 a 5 anys que estava escolaritzat en centres públics i privats de Catalunya en el curs de referència.

A Catalunya la taxa d'escolarització a l'educació infantil ha assolit, pràcticament, el valor del 100%.

A molts països de la zona euro s'observa una tendència clara a avançar l'edat d'escolarització i, en alguns, com ara França, Espanya o Itàlia, l'alumnat d'edats compreses entre els 3 i 4 anys acostuma a estar ja escolaritzat. Però també hi ha països com Irlanda, Finlàndia, Alemanya o Grècia que encara presenten percentatges d'escolarització a l'educació infantil que són molt inferiors al 100%.

Edat / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
De 3 a 5 anys	100%	100%	71%	69%

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2004).

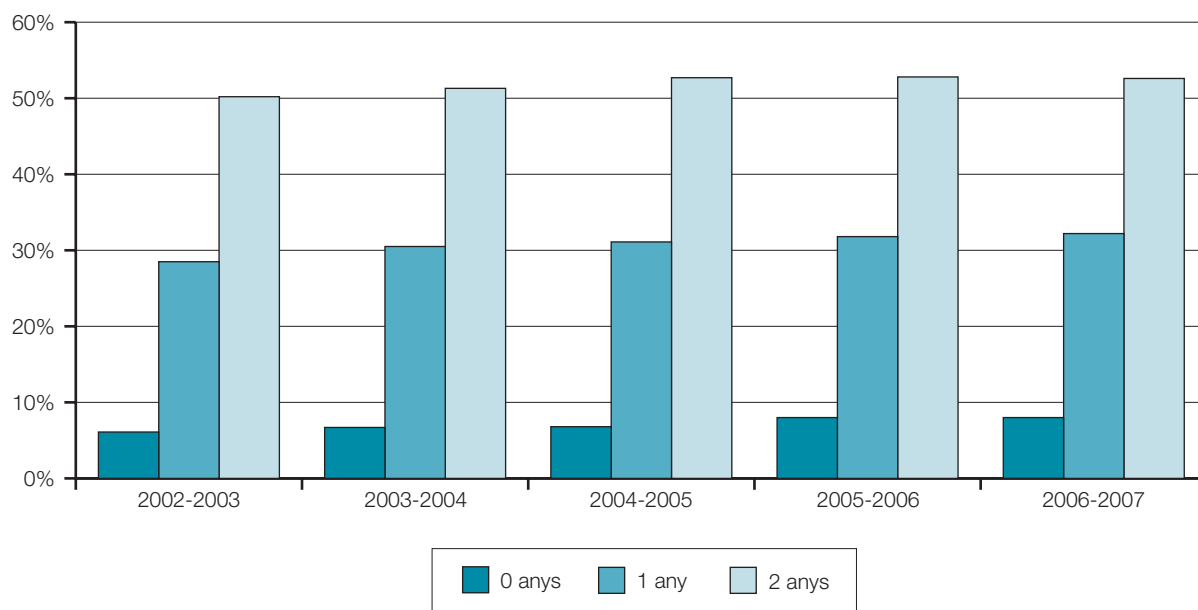
En el còmput d'alumnes escolaritzats també s'ha inclòs l'alumnat d'educació especial específica d'edats equivalents.

La taxa neta es fixa per a les edats de 3, 4 i 5 anys, perquè les dades de Catalunya puguin ser comparables amb les publicades als indicadors de l'OCDE, que serveixen de referència.

La taxa d'escolarització a l'educació infantil s'ha incrementat en els darrers anys a Catalunya i, ara com ara, més del 50% dels infants de 2 anys ja hi estan escolaritzats, i hi ha una tendència creixent a l'escolarització de 0 i 1 anys.

Edat / Curs	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
0 anys	6,1%	6,7%	6,8%	8,0%	8,0%
1 any	28,5%	30,5%	31,1%	31,8%	32,2%
2 anys	50,2%	51,3%	52,7%	52,8%	52,6%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis.

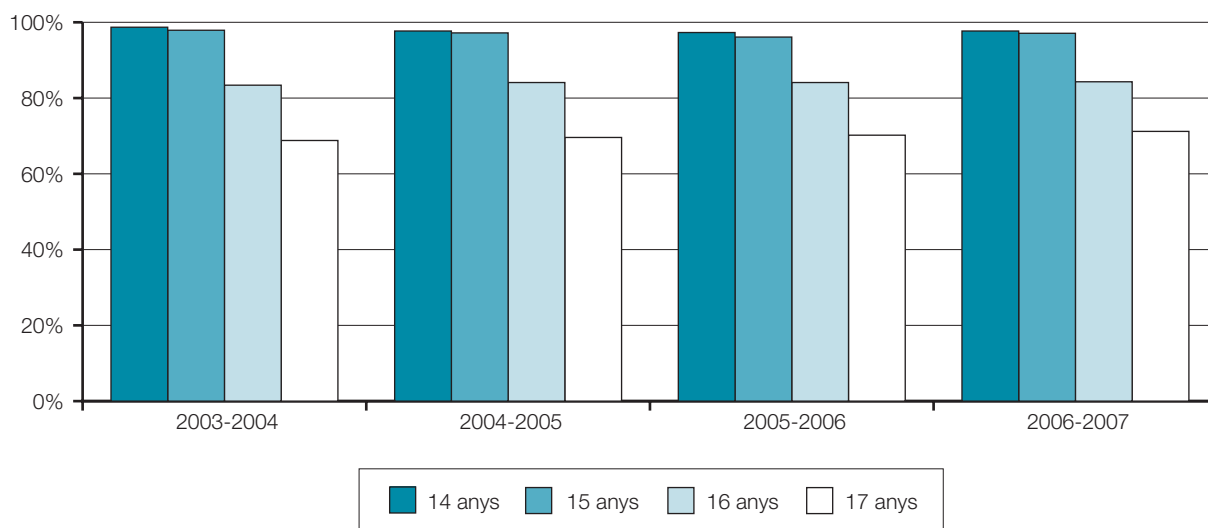
3.3. Escolarització a l'ensenyament secundari

● Evolució de la taxa d'escolarització a l'ensenyament secundari a Catalunya

La taxa d'escolarització s'obté de calcular el quocient entre la població escolaritzada i la població total. La taxa d'escolarització per edats correspon a la relació que hi ha entre la població escolaritzada d'una determinada edat o grup d'edats i la població total d'aquesta edat o grup d'edats. Expressa, doncs, el percentatge d'alumnat escolaritzat a Catalunya en qualsevol nivell educatiu en relació amb el total de la població de la mateixa edat.

Edat / Curs	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
14 anys	98,7%	97,7%	97,3%	97,7%
15 anys	97,9%	97,2%	96,1%	97,1%
16 anys	83,4%	84,1%	84,1%	84,3%
17 anys	68,8%	69,6%	70,2%	71,2%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. *Estadística de l'ensenyament* (diversos cursos).

Per calcular la taxa d'escolarització s'ha inclòs, a més de l'alumnat de secundària, el de més de 13 anys escolaritzat a l'educació primària, l'ESO i l'educació especial específica.

La taxa d'escolarització als 17 anys és del 71,21% en el curs 2006-2007 i la tendència dels darrers anys indica un manteniment de l'escolarització fins als 18 anys.

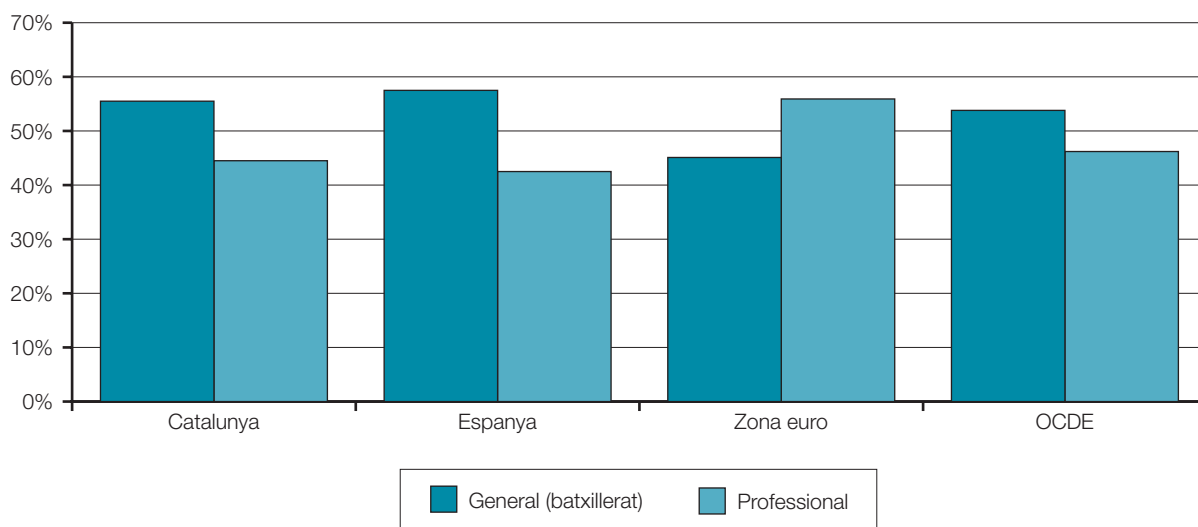
3.4. Escolarització de l'alumnat de batxillerat i de formació professional, a Catalunya

La tendència a potenciar els estudis professionals respecte dels generals en els països de la zona euro i els de l'OCDE es veu reflectida a la taula següent sobre la distribució de l'escolarització a l'educació secundària post-obligatòria.

● Percentatge d'alumnat escolaritzat de batxillerat i de formació professional

Nivell / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
General (batxillerat)	55,5%	57,5%	45,1%	53,8%
Professional	44,5%	42,5%	54,9%	46,2%

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2006).

Atès que els estudis professionals són molt variats i que en cada país tenen característiques pròpies, cal que la gestió d'aquestes dades es facin amb molta prudència, fet que dificulta la comparació de les dades. En alguns països es comptabilitzen com a diferenciats els mateixos alumnes que cursen dos tipus d'estudis diferents.

A Catalunya es fa palesa l'evolució cap a la potenciació dels estudis professionals i una aproximació als valors de la majoria de països d'Europa.

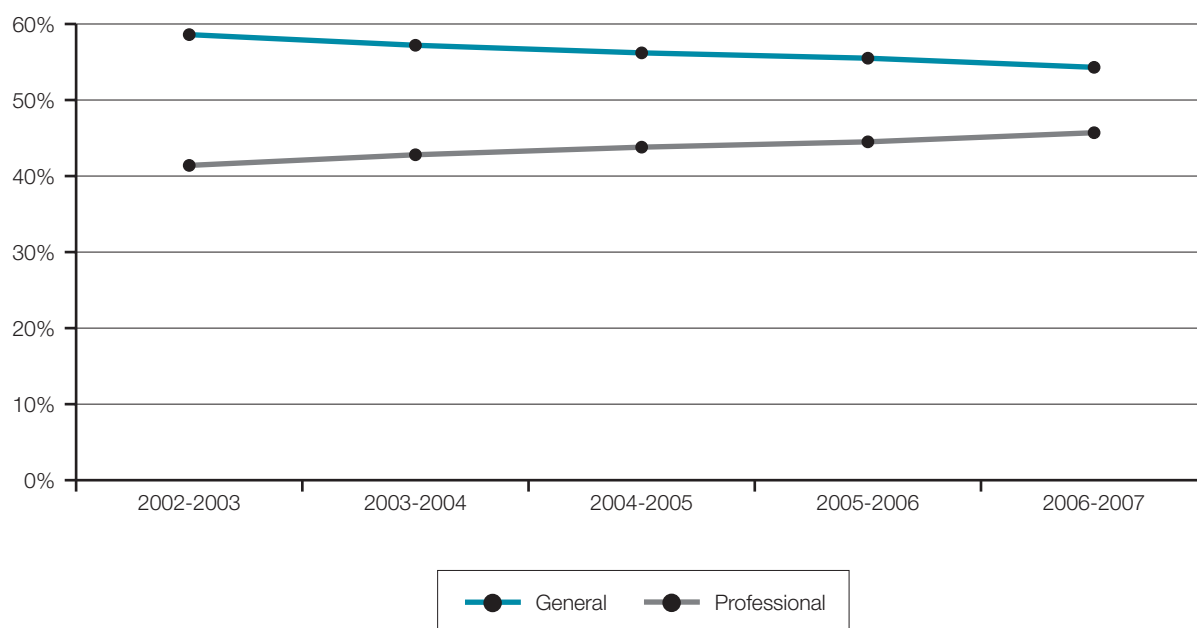
Tot seguit veurem l'evolució que han experimentat aquests percentatges a Catalunya des del curs 2002-2003 fins al curs 2006-2007.

● **Evolució del percentatge d'alumnat de l'ensenyament secundari (batxillerat) i professional, des del curs 2002-2003 fins al 2006-2007, a Catalunya**

En els darrers anys s'observa un increment percentual dels estudis professionals; si continua aquesta tendència, el percentatge dels estudis professionals s'equipararà al del batxillerat.

Edat / Curs	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
General	58,6%	57,2%	56,2%	55,5%	54,3%
Professional	41,4%	42,8%	43,8%	44,5%	45,7%

FONT: Departament d'Educació. Direcció de Serveis. *Estadística de l'ensenyament* (cursos diversos).

A partir de les dades i del gràfic associat s'observa un increment lent, però continuat, de l'alumnat escolaritzat en els estudis professionals, que s'acosta cada vegada més als percentatges d'ensenyaments professionals que tenen altres països d'Europa.

3.5. Taxa d'idoneïtat de l'alumnat

La taxa d'idoneïtat es defineix com el percentatge d'alumnat d'una determinada edat que està matriculat en el curs que teòricament correspon a aquesta edat.

El valor de la taxa d'idoneïtat està molt relacionat amb el nombre d'alumnes que han repetit curs. Per tant, l'estudi d'aquest valor ens proporcionarà informació interessant.

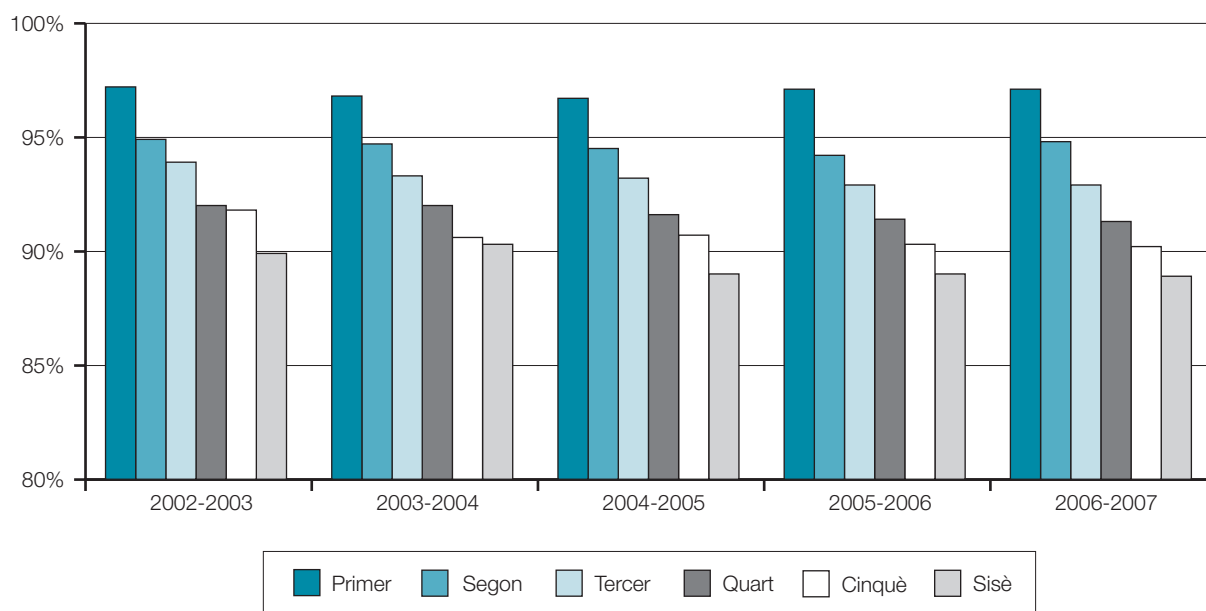
3.5.1. Taxa d'idoneïtat a l'educació primària

● Alumnat de centres de titularitat pública

La taxa d'idoneïtat disminueix, com és lògic, a mesura que passem d'un nivell educatiu a un altre de superior. La diferència, però, es manté pràcticament constant d'un curs a l'altre.

Nivell / Curs	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Primer	97,2%	96,8%	96,7%	97,1%	97,1%
Segon	94,9%	94,7%	94,5%	94,2%	94,8%
Tercer	93,9%	93,3%	93,2%	92,9%	92,9%
Quart	92,0%	92,0%	91,6%	91,4%	91,3%
Cinquè	91,8%	90,6%	90,7%	90,3%	90,2%
Sisè	89,9%	90,3%	89,0%	89,0%	88,9%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

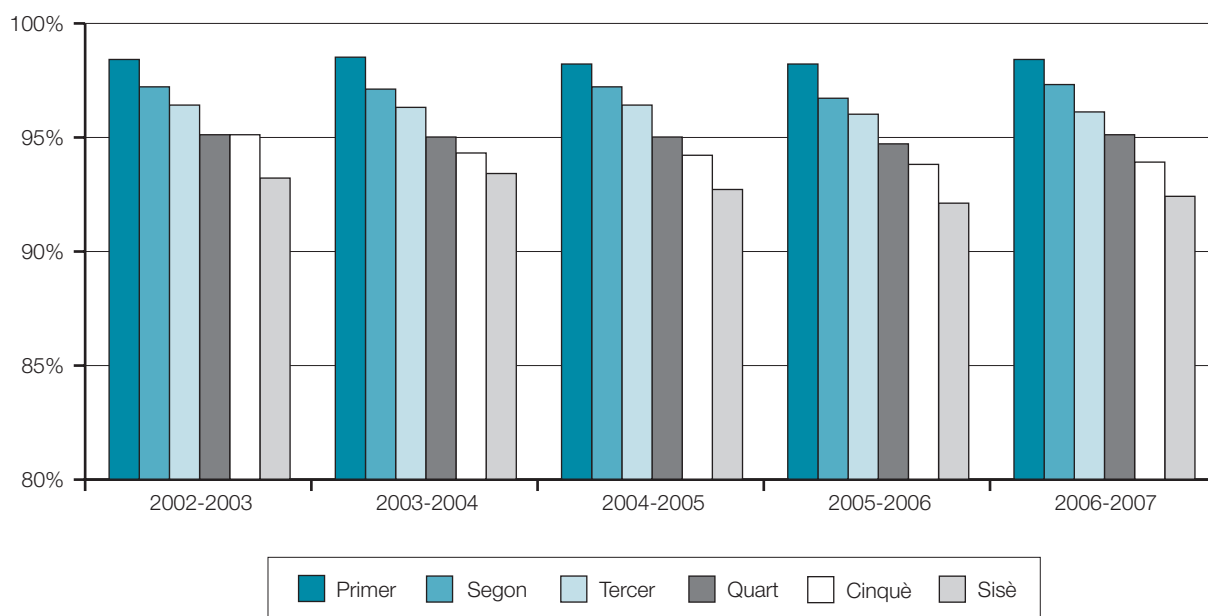

● Alumnat de centres de titularitat privada

Les taxes d'ideïtat de l'alumnat de centres de titularitat privada són més altes que les de la pública, circumstància lògica, atès que hi ha factors importants que la condicionen. A mesura que el nivell educatiu augmenta, la taxa d'ideïtat disminueix, però com passa amb l'alumnat dels centres de titularitat pública, la diferència entre nivells també es manté pràcticament constant.

Nivell / Curs	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Primer	98,4%	98,5%	98,2%	98,2%	98,4%
Segon	97,2%	97,1%	97,2%	96,7%	97,3%
Tercer	96,4%	96,3%	96,4%	96,0%	96,1%
Quart	95,1%	95,0%	95,0%	94,7%	95,1%
Cinquè	95,1%	94,3%	94,2%	93,8%	93,9%
Sisè	93,2%	93,4%	92,7%	92,1%	92,4%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

3.5.2. Taxa d'idoneïtat a l'educació secundària obligatòria

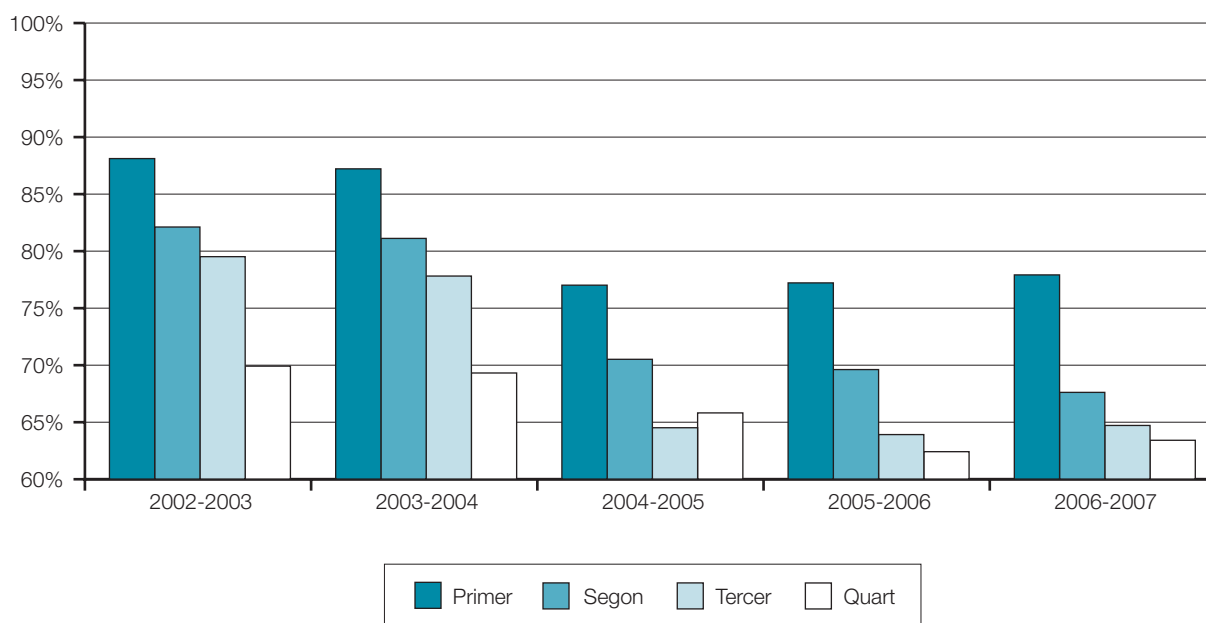
La taxa d'idoneïtat a l'educació secundària obligatòria disminueix en passar d'un nivell a un altre superior a un ritme més elevat que a l'educació primària i cada vegada és més petita, atès que ja ve condicionada pels valors acumulats a l'educació primària. Cal destacar la forta disminució que hi ha en els dos últims cursos de l'ESO.

S'observa una diferència important entre les taxes d'idoneïtat de l'alumnat dels centres públics i les de l'alumnat dels centres privats. Si analitzem les dades del curs 2006-2007, observarem que hi ha una diferència de més del 15% a partir de tercer d'ESO.

● Alumnat de centres de titularitat pública

Nivell / Curs	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Primer	88,1%	87,2%	77,0%	77,2%	77,9%
Segon	82,1%	81,1%	70,5%	69,6%	67,6%
Tercer	79,5%	77,8%	64,5%	63,9%	64,7%
Quart	69,9%	69,3%	65,8%	62,4%	63,4%

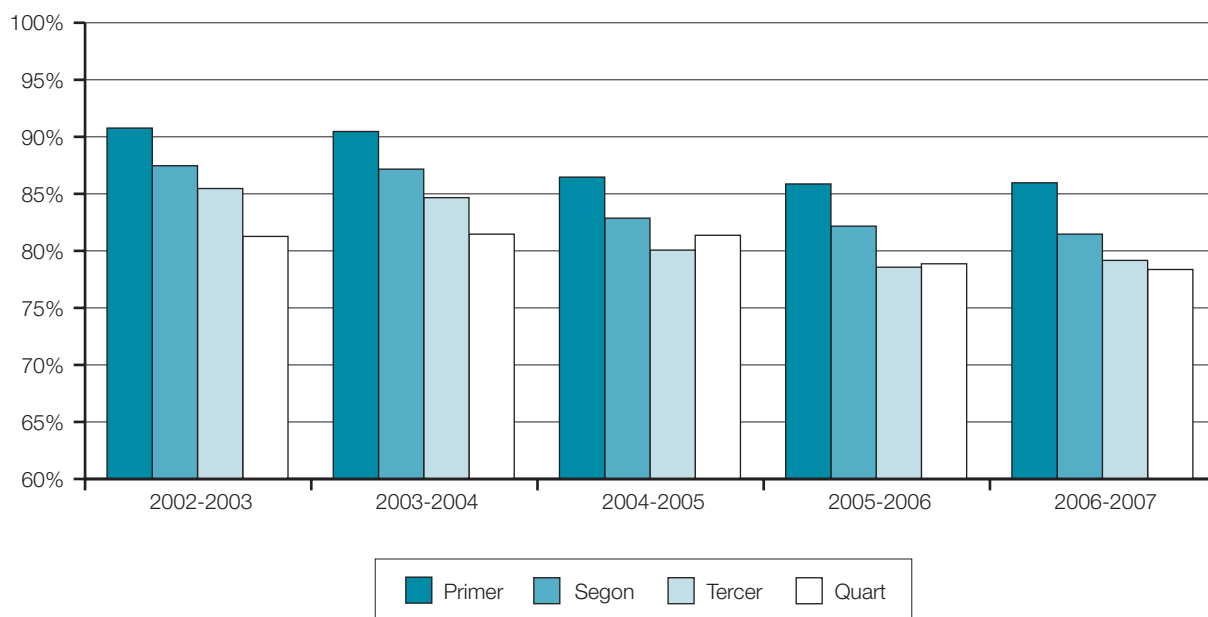
FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

● Alumnat de centres de titularitat privada

Nivell / Curs	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Primer	90,7%	90,4%	86,4%	85,8%	85,9%
Segon	87,4%	87,1%	82,8%	82,1%	81,4%
Tercer	85,4%	84,6%	80,0%	78,5%	79,1%
Quart	81,2%	81,4%	81,3%	78,8%	78,3%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

La comparació de les dades del curs 2005-2006 amb les del 2006-2007 ens permet observar que —des de primer d'ESO fins a quart d'ESO— la taxa d'idoneïtat ha disminuït catorze punts percentuals en els centres públics (77% - 63%); aquesta disminució és de set punts percentuals en els centres privats (85% - 78%).

3.6. Percentatge de població d'entre 18 i 24 anys, amb educació secundària obligatòria, que no continua els estudis posteriors a Catalunya

Aconseguir que els joves no abandonin la formació de manera prematura va ser un dels punts clau de referència acordats a Lisboa amb vista al 2010. Per això, una de les fites que s'hi van proposar va ser aconseguir que no passi del 10% el percentatge de població de joves europeus d'entre els 18 i els 24 anys amb formació màxima d'ESO que no continua estudis posteriors. Actualment, a Catalunya, més del 31% dels joves d'entre els 18 i 24 anys encara abandona la seva formació de manera prematura.

Els càlculs per determinar els percentatges corresponents es fan a partir d'una relació on, al numerador, consta el nombre de joves d'edats compreses entre 18 i 24 anys amb educació secundària acabada, que no continuen estudis posteriors, i, al denominador, la població total d'edats compreses entre els 18 i 24 anys que hi ha al país.

● Població d'entre 18 i 24 anys amb estudis d'ESO que no prossegueix estudis posteriors, a Catalunya, segons el gènere

A Catalunya, el percentatge de població d'entre 18 i 24 anys, amb estudis d'ESO, que no va prosseguir estudis posteriors era del 31,6%, l'any 2007. Aquest percentatge és elevat i caldria que evolucionés cap a valors inferiors.

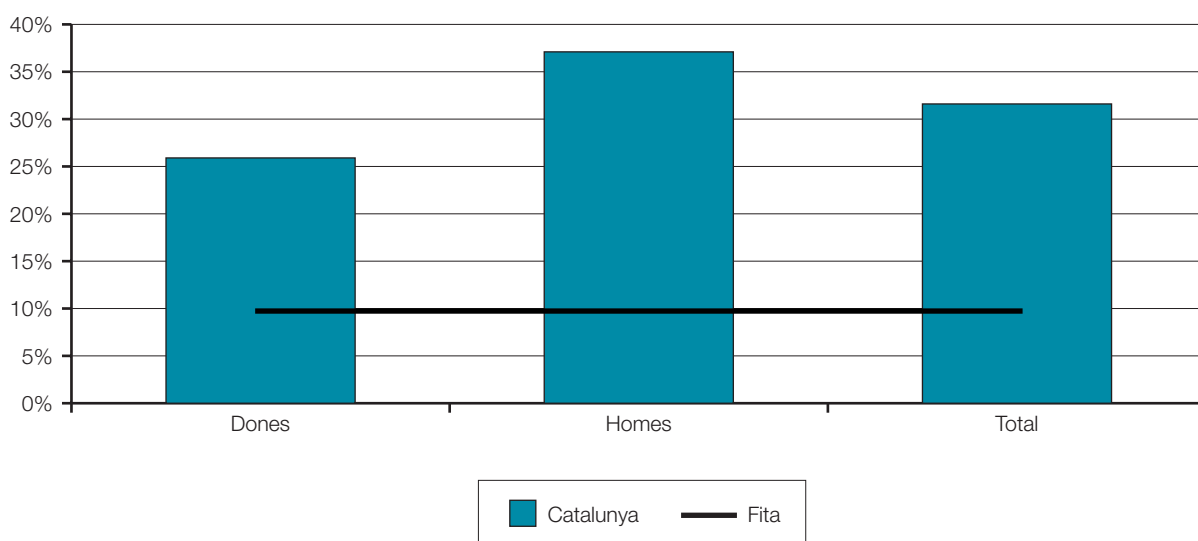
S'observa diferències segons el gènere: així, el percentatge en les dones és del 25,9% i en els homes, del 37,1%.

Any 2007

Sexe	Catalunya
Dones	25,9%
Homes	37,1%
Total	31,6%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (2007) / Eurostat (2007).

Punt de referència 2010: 10%

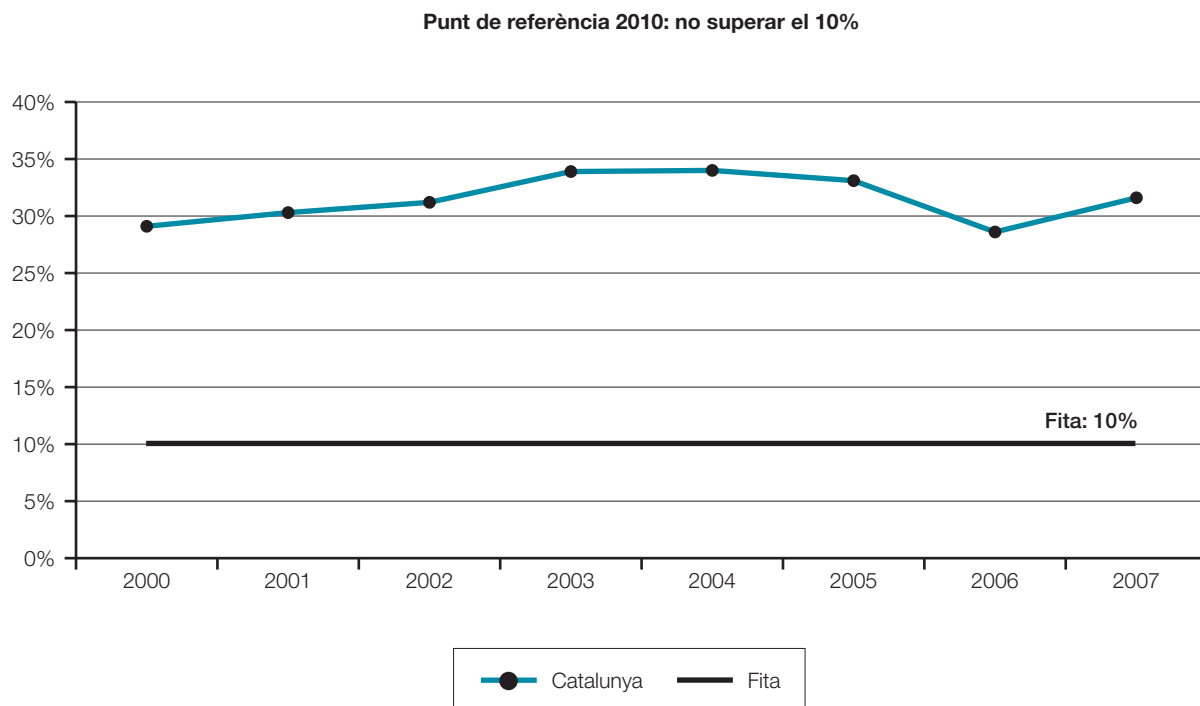

A Catalunya, sembla difícil arribar a la fita marcada de tenir un màxim del 10% de població jove amb estudis d'ESO que no continua estudis posteriors.

● **Evolució de l'indicador "Percentatge de població jove d'entre 18 i 24 anys, amb educació secundària, obligatòria que no prossegueix estudis posteriors a Catalunya"**

Any	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Catalunya	29,1%	30,3%	31,2%	33,9%	34,0%	33,1%	28,6%	31,6%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya / Eurostat.

Des de l'any 2000, a Catalunya, el percentatge de població jove d'edat entre els 18 i els 24 anys amb educació secundària obligatòria que no continua estudis posteriors es manté en valors propers al 30%. Tal com hem assenyalat anteriorment, sembla difícil assolir abans del 2010 la fita marcada de reduir aquest valor fins al 10%.

3.7. Escolarització de l'alumnat estranger a Catalunya

La incorporació d'alumnat estranger en els darrers anys ha estat un fenomen important per al sistema educatiu de Catalunya. A l'hora d'interpretar els resultats de qualsevol avaluació cal tenir present la participació d'aquest col·lectiu en el sistema educatiu català.

En el curs 2007-2008 hi havia 1.069.288 alumnes escolaritzats a Catalunya en l'ensenyament no universitari; 138.256 dels alumnes eren estrangers, la qual cosa representava un 12,9% del total.

Cal ser prudents a l'hora d'interpretar les dades d'escolarització d'alumnat estranger, atès que no ens podem basar només en les dades estadístiques que —entre altres coses— no diferencien ni les característiques pròpies de l'alumnat ni la seva diversitat.

Per tant, no es poden esperar els mateixos resultats de l'alumnat estranger que s'acaba d'incorporar al nostre país, i que encara té dificultats amb l'idioma, que de l'alumnat estranger que ja fa més de cinc anys que està escolaritzat a Catalunya. Tot i així, convé conèixer les dades concretes i cal estudiar l'increment que ha tingut l'escolarització d'aquest alumnat en els darrers anys.

3.7.1. Alumnat estranger per nivells educatius i titularitat del centre. Curs 2007-2008

● Alumnat estranger a l'educació infantil. Curs 2007-2008

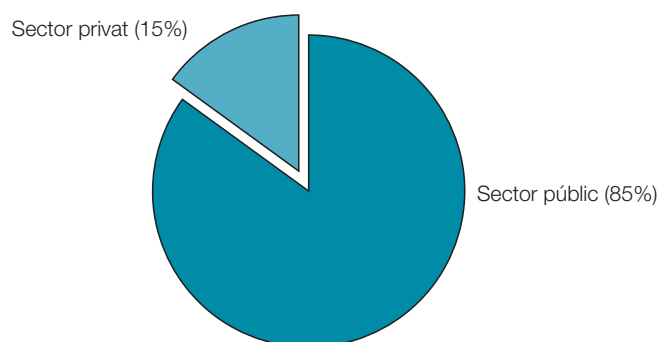
El 62% de l'alumnat d'educació infantil està escolaritzat en centres públics.

El 85% de l'alumnat estranger d'educació infantil està escolaritzat en centres públics.

Alumnat / Titularitat	Sector públic	Sector privat	Total
Alumnat estranger	22.537	3.968	26.505
Alumnat no estranger	166.837	111.467	278.304
Total d'alumnat	189.374	115.435	304.809

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

Distribució de l'alumnat estranger per sectors

El percentatge d'alumnat estranger a l'educació infantil representa el 8,7% del total de l'alumnat escolaritzat. Segons la titularitat del centre, el percentatge es distribueix així: en el sector públic l'11,9% de l'alumnat escolaritzat és estranger i en el sector privat ho és el 3,4% de l'alumnat escolaritzat.

● Alumnat estranger a l'educació primària. Curs 2007-2008

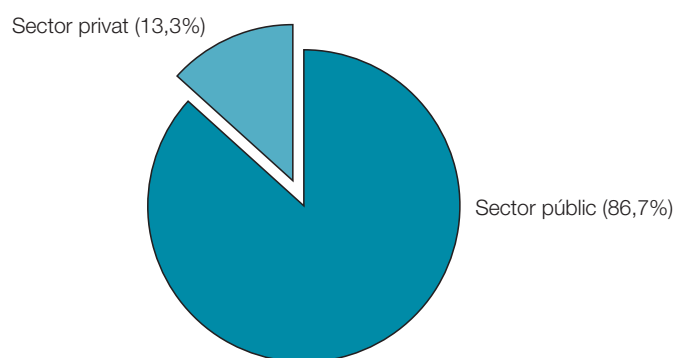
El 63,6% de l'alumnat d'educació primària està escolaritzat en centres públics.

El 86,7% de l'alumnat estranger d'educació primària està escolaritzat en centres públics.

Alumnat / Titularitat	Sector públic	Sector privat	Total
Alumnat estranger	52.000	7.977	59.977
Alumnat no estranger	205.320	139.159	344.479
Total d'alumnat	257.320	147.136	404.456

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

Distribució de l'alumnat estranger per sectors

El percentatge d'alumnat estranger a l'educació primària representa el 14,8% del total de l'alumnat escolaritzat. Segons la titularitat del centre, el percentatge es distribueix així: en el sector públic el 20,2% de l'alumnat escolaritzat és estranger i en el sector privat ho és el 5,4% de l'alumnat escolaritzat.

● Alumnat estranger a l'ESO. Curs 2007-2008

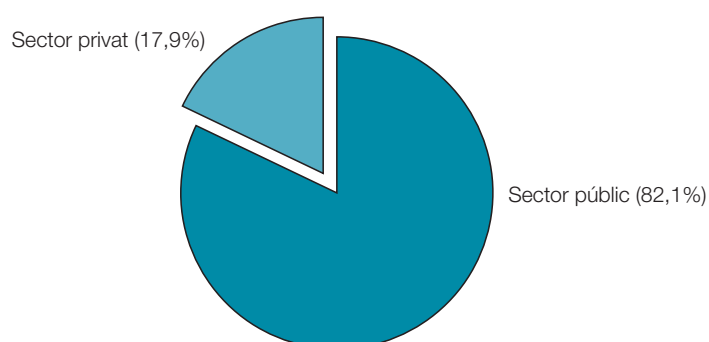
El 59,7% de l'alumnat d'ESO està escolaritzat en centres públics.

El 82,1% de l'alumnat estranger d'ESO està escolaritzat en centres públics.

Alumnat / Titularitat	Sector públic	Sector privat	Total
Alumnat estranger	34.845	7.601	42.446
Alumnat no estranger	125.976	101.020	226.996
Total d'alumnat	160.821	108.621	269.442

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

Distribució de l'alumnat estranger per sectors

El percentatge d'alumnat estranger a l'ESO representa el 15,7% del total de l'alumnat escolaritzat. Segons la titularitat del centre, es distribueix així: en el sector públic el 21,7% de l'alumnat escolaritzat és estranger i en el sector privat ho és el 7,0% de l'alumnat escolaritzat.

● Alumnat estranger al batxillerat. Curs 2007-2008

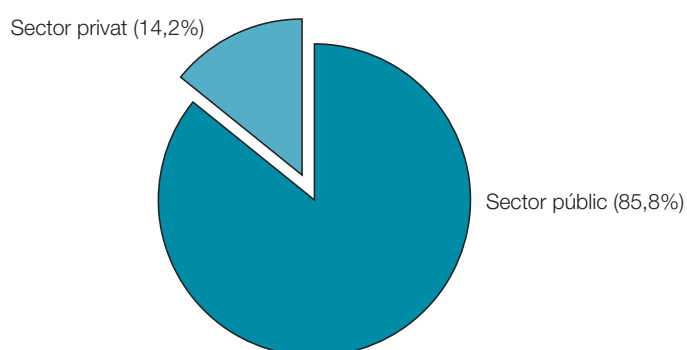
El 62,8% de l'alumnat de batxillerat està escolaritzat en centres públics.

El 85,8% de l'alumnat estranger de batxillerat està escolaritzat en centres públics.

Alumnat / Titularitat	Sector públic	Sector privat	Total
Alumnat estranger	4.952	819	5.771
Alumnat no estranger	47.708	30.330	78.038
Total d'alumnat	52.660	31.149	83.809

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

Distribució de l'alumnat estranger per sectors

El percentatge d'alumnat estranger al batxillerat representa el 6,9% del total de l'alumnat escolaritzat. Segons la titularitat dels centres es distribueix així: en el sector públic el 9,4% de l'alumnat escolaritzat és estranger i en el sector privat ho és el 2,6% de l'alumnat escolaritzat.

● **Alumnat estranger, per titularitat, des de segon cicle d'educació infantil fins a batxillerat. Curs 2007-2008**

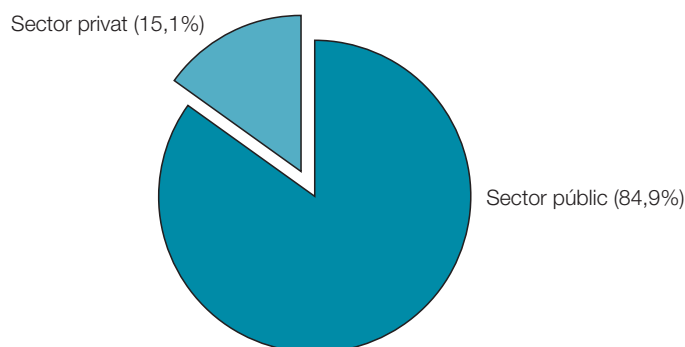
El percentatge d'alumnes escolaritzats des de segon cicle d'educació infantil fins a batxillerat en els centres públics és del 63,9%.

Si considerem l'alumnat estranger el grau d'escolarització varia i, així, el 84,9% de l'alumnat estranger està escolaritzat en centres públics.

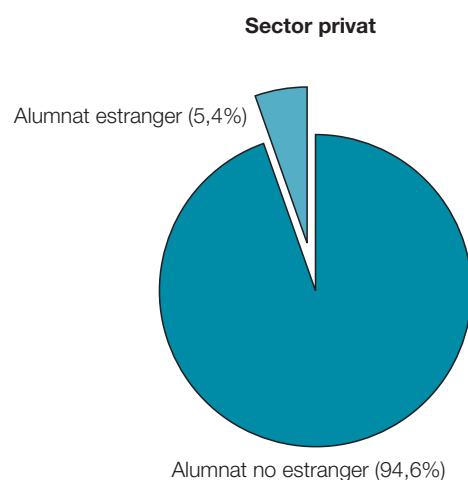
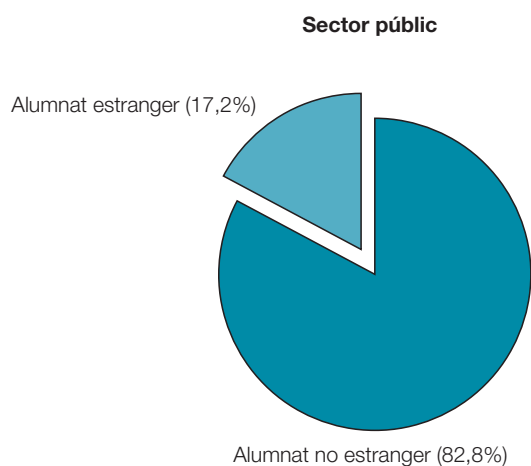
Alumnat / Titularitat	Sector públic	Sector privat	Total
Alumnat estranger	117.348	20.908	138.256
Alumnat no estranger	565.976	365.056	931.032
Total d'alumnat	683.324	385.964	1.069.288

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

Distribució de l'alumnat estranger per sectors

El percentatge d'alumnat estranger escolaritzat és del 12,9% amb relació al total de l'alumnat escolaritzat. Segons la titularitat dels centres es distribueix així: en el sector públic el 17,2% de l'alumnat escolaritzat és estranger i en el sector privat ho és el 5,4% de l'alumnat escolaritzat.

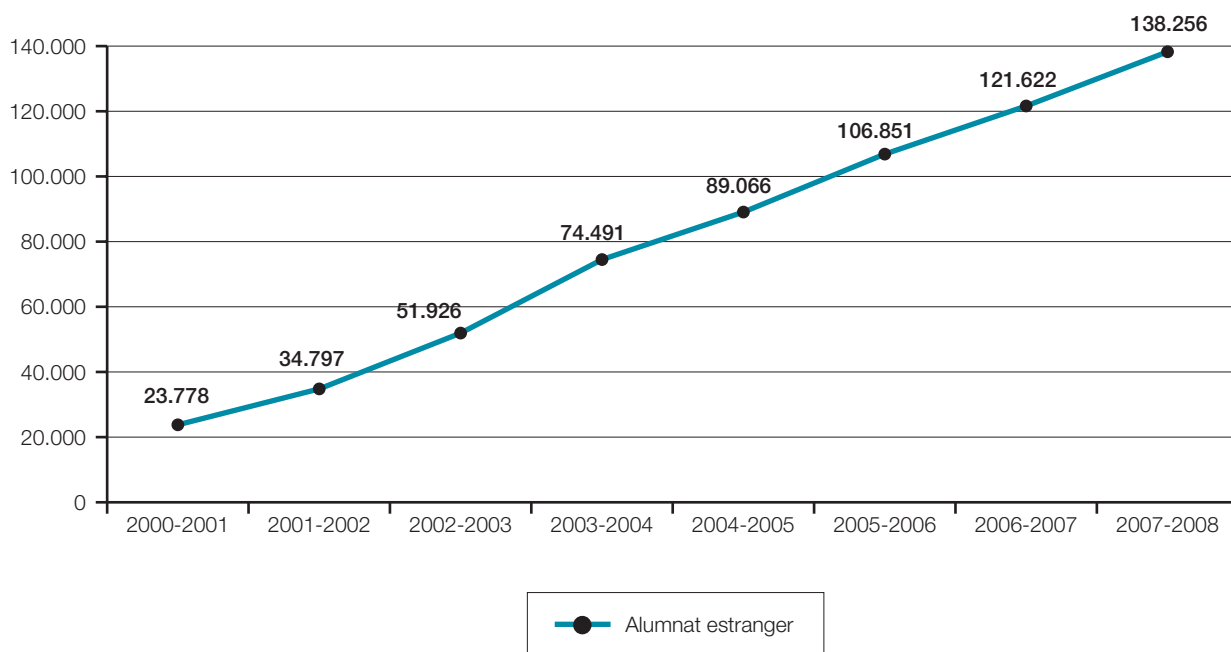
3.7.2. Evolució de l'alumnat estranger a Catalunya

La variació que ha experimentat en els darrers anys queda palesa en la taula següent.

Des del curs 2000-2001 fins al curs 2007-2008, en valors absoluts, pràcticament s'ha multiplicat per sis el nombre d'alumnes estrangers escolaritzats a Catalunya

Curs	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08
Alumnat	23.778	34.797	51.926	74.491	89.066	106.851	121.622	138.256

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

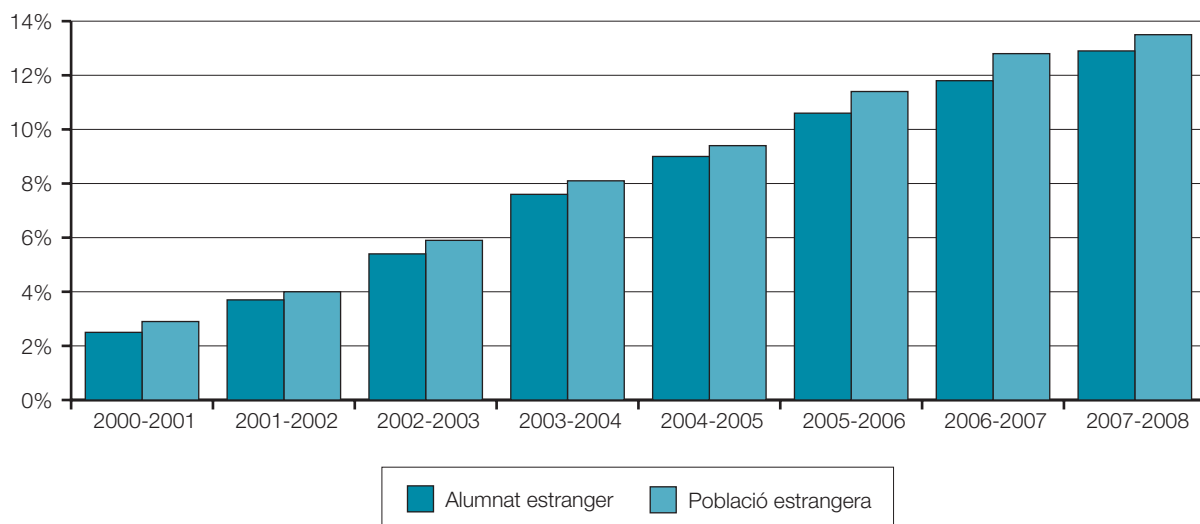

En el curs 2000-2001 hi havia 23.778 alumnes estrangers, que representen el 2,5% del total d'alumnat escolaritzat; en el curs 2007-2008 n'hi havia 138.256, que representen el 12,9% del total d'alumnat escolaritzat.

● **Evolució percentual de l'alumnat estranger respecte del total d'alumnat i de la població estrangera respecte del total de la població**

Curs	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08
Alumnat estranger	2,5%	3,7%	5,4%	7,6%	9,0%	10,6%	11,8%	12,9%
Població estrangera	2,9%	4,0%	5,9%	8,1%	9,4%	11,4%	12,8%	13,5%

FONTS: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació* / Institut d'Estadística de Catalunya.

S'observa que des del curs 2000-2001 fins al curs 2007-2008 el percentatge d'alumnat estranger a Catalunya s'ha quintuplicat. Cal valorar tot l'esforç d'incardinació que aquest fet ha comportat dins del sistema educatiu de Catalunya.

També pot ser interessant conèixer quina va ser la distribució d'aquest alumnat segons la titularitat dels centres fins al curs 2007-2008.

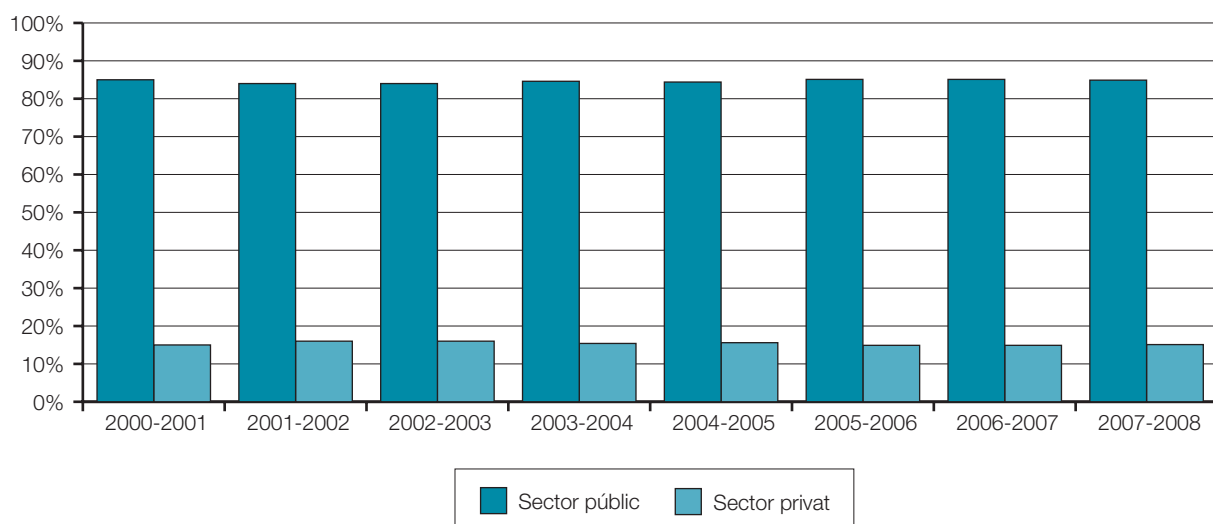
● Evolució de la distribució segons la titularitat del centre

La distribució d'alumnat estranger es reparteix d'una manera poc homogènia.

Hi ha un contrast entre el 85% de l'alumnat escolaritzat en el sector públic davant el 15% que hi ha en el sector privat.

Titularitat / Curs	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08
Sector públic	85%	84%	84%	84,6%	84,4%	85,1%	85,1%	84,9%
Sector privat	15%	16%	16%	15,4%	15,6%	14,9%	14,9%	15,1%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

● Evolució segons la procedència

La procedència de l'alumnat estranger és molt diversa. Pot ser important conèixer-ne l'heterogeneïtat i com ha variat en el temps.

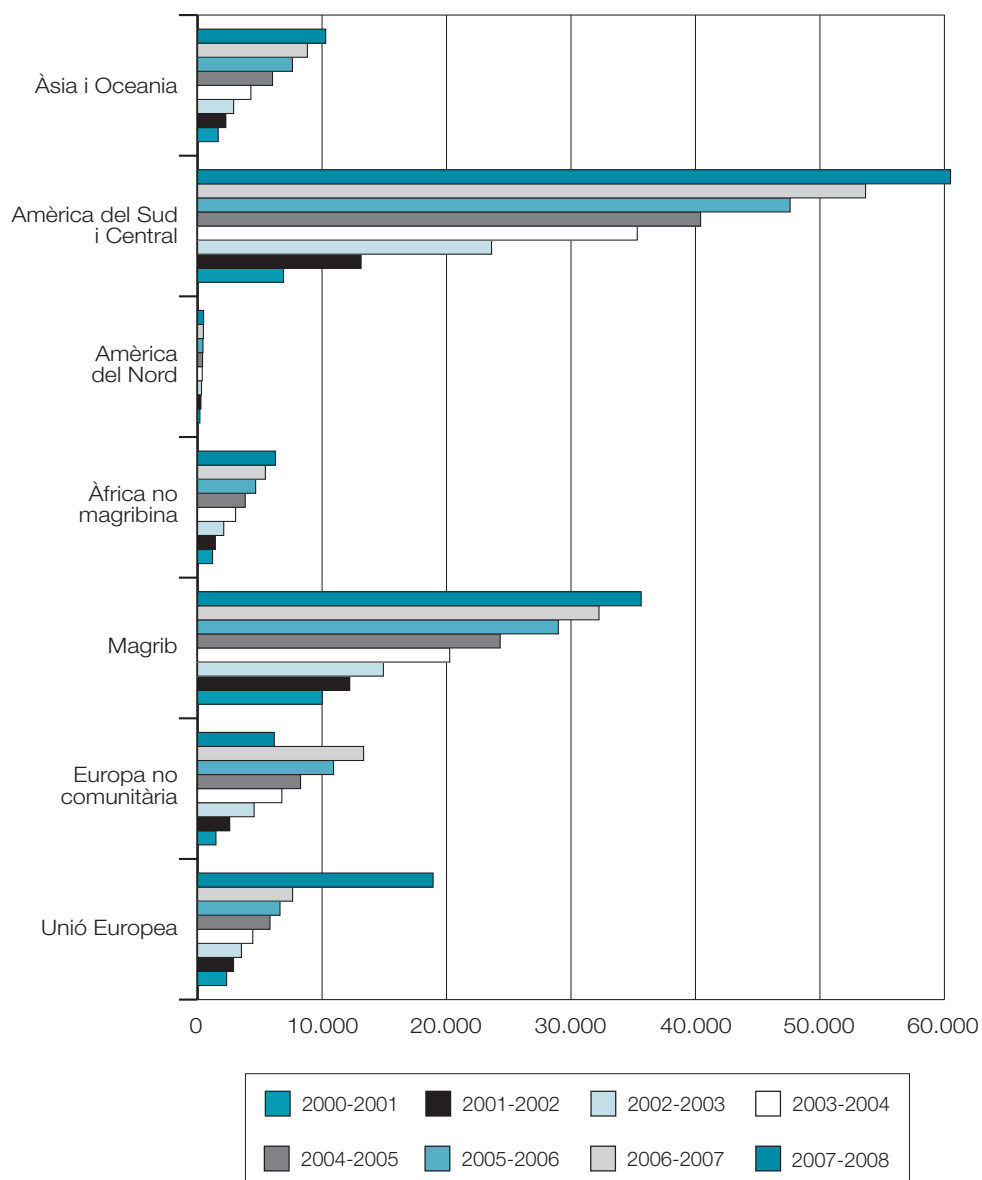
La procedència majoritària d'alumnat estranger és, per àrees geogràfiques, d'Amèrica del Sud i Central (43,8%) i del Magrib (25,8%).

Àrees geogràfiques / Curs	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08
Unió Europea*	2.336	2.888	3.524	4.435	5.819	6.622	7.634	18.922
Europa no comunitària*	1.476	2.580	4.544	6.770	8.272	10.922	13.337	6.163
Magrib	10.016	12.223	14.926	20.256	24.311	28.982	32.250	35.640
Àfrica no magribina	1.201	1.431	2.102	3.052	3.831	4.664	5.446	6.261
Amèrica del Nord	186	269	315	374	401	436	468	485
Amèrica del Sud i Central	6.903	13.138	23.619	35.323	40.412	47.604	53.664	60.491
Àsia i Oceania	1.660	2.268	2.896	4.281	6.020	7.621	8.823	10.294
Total	23.778	34.797	51.926	74.491	89.066	106.851	121.622	138.256

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

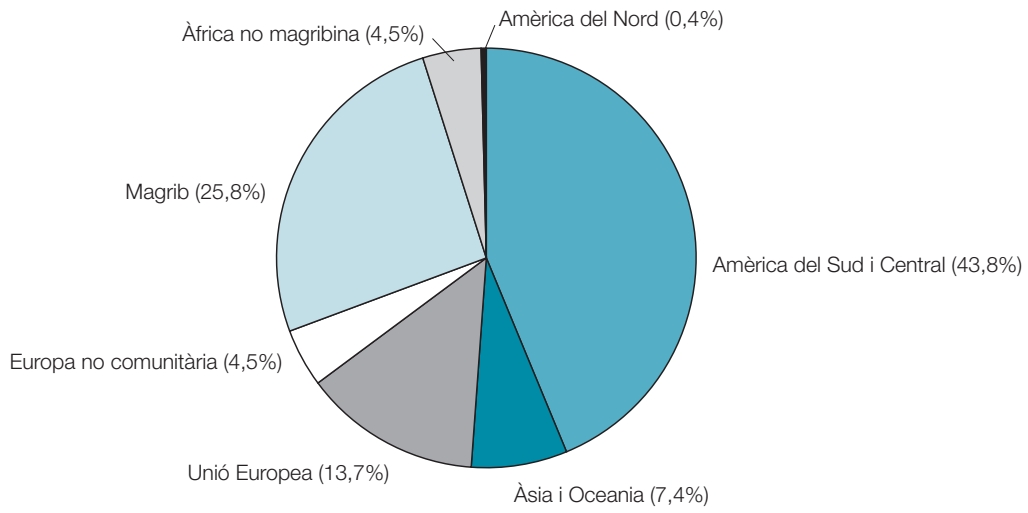
* La diferència en el curs 2007-2008 és conseqüència de la incorporació a la Unió Europea de nous països: Romania i Bulgària.

Evolució d'alumnat estranger per procedència

Un gràfic corresponent al curs 2007-2008 ens permet veure de manera senzilla d'on procedeix la majoria d'alumnat estranger.

Evolució d'alumnat estranger per procedència

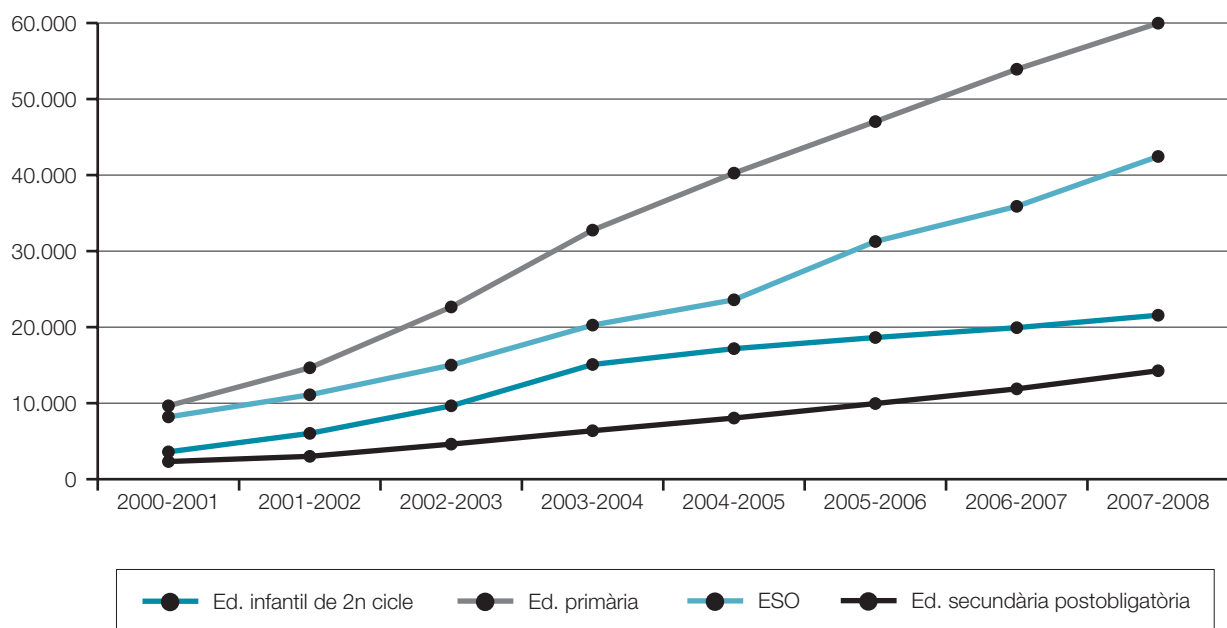
● Evolució segons l'etapa d'escolarització

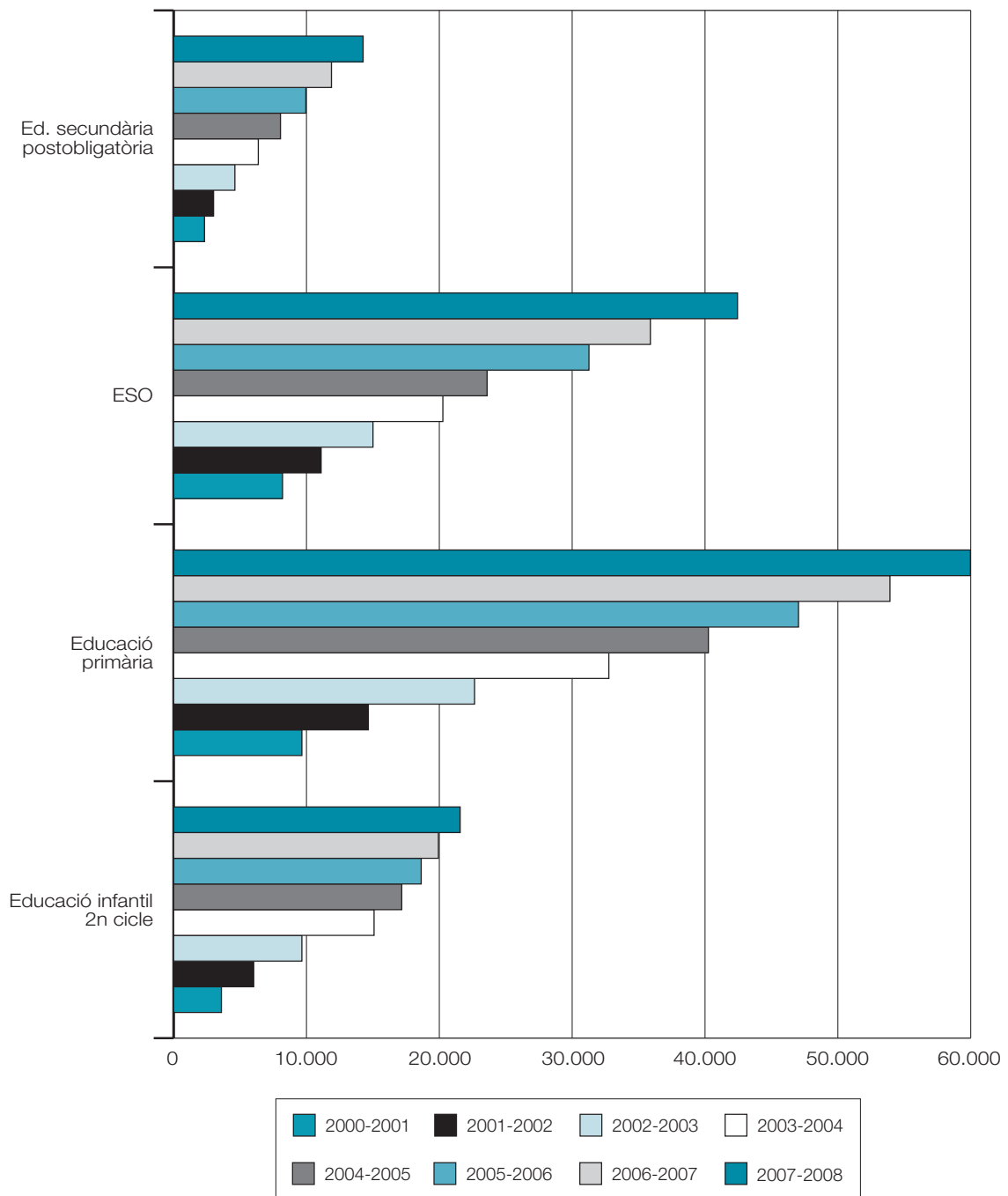
El quadre següent ens permet veure l'evolució de l'alumnat estranger segons l'etapa d'escolarització:

Des del curs 2000-2001, en tots els nivells educatius s'ha produït un increment important de l'escolarització d'alumnat estranger.

Etapa / Curs	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08
Unió Europea*	2.336	2.888	3.524	4.435	5.819	6.622	7.634	18.922
Ed. infantil de segon cycle	3.599	6.029	9.655	15.088	17.172	18.636	19.932	21.568
Ed. primària	9.656	14.656	22.653	32.760	40.254	47.037	53.920	59.977
ESO	8.199	11.103	15.006	20.267	23.596	31.266	35.888	42.446
Ed. secundària postobligatòria	2.324	3.009	4.612	6.376	8.044	9.952	11.882	14.265
Total	23.778	34.797	51.926	74.491	89.066	106.851	121.622	138.256

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

3.7.3. Distribució d'alumnat estranger a les deu comarques que tenen una escolarització més elevada d'alumnat estranger. Curs 2007-2008

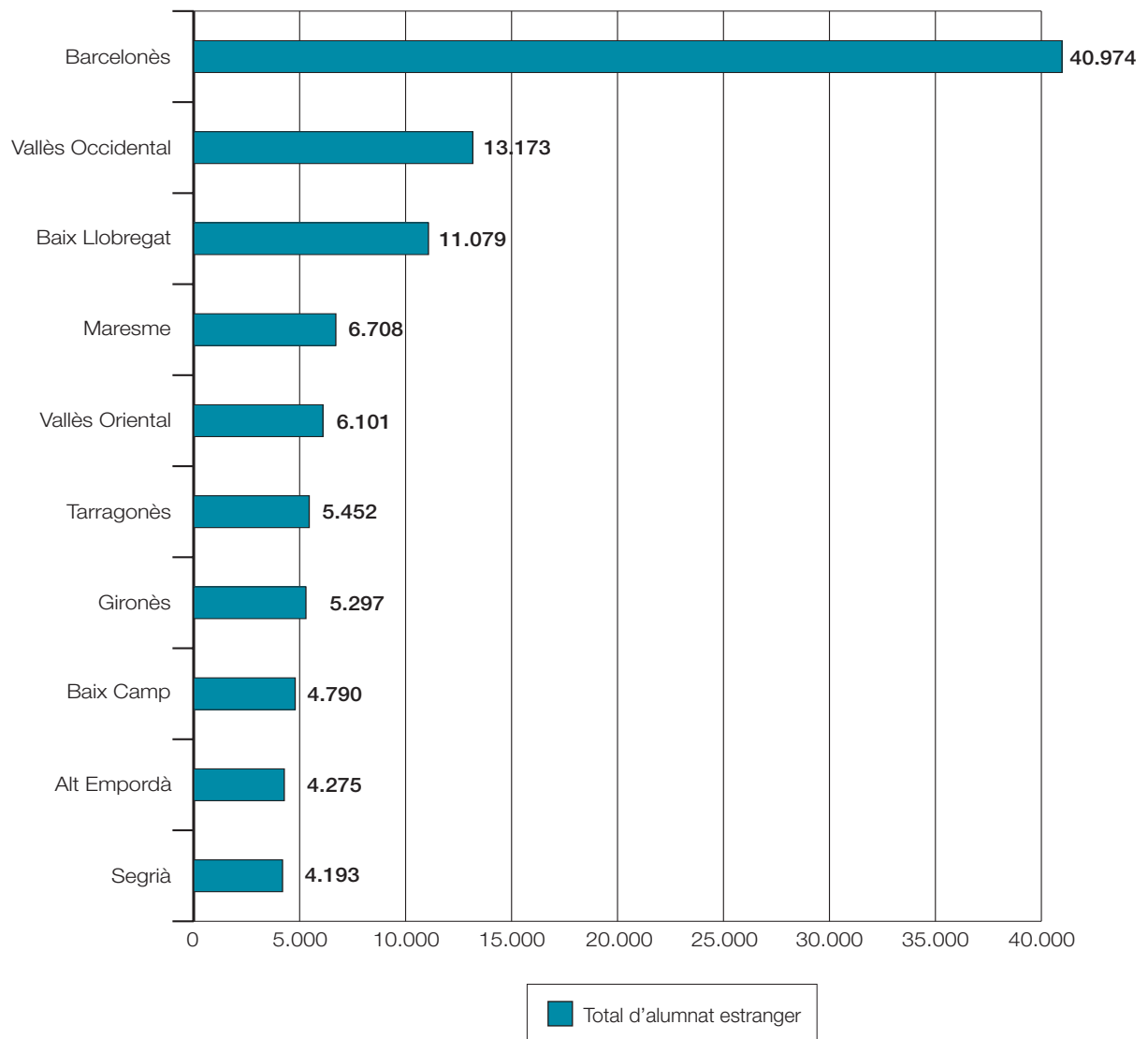
La distribució territorial de l'alumnat estranger a Catalunya no és uniforme, atès que n'arriba un flux superior a algunes comarques.

En el curs 2007-2008, les deu comarques amb més escolarització d'alumnat estranger (102.042 alumnes) tenien el 74% del total d'alumnat estranger escolaritzat a tot Catalunya.

A continuació podem veure detallades les dades d'escolarització a les deu comarques amb més alumnes estrangers escolaritzats durant el curs 2007-2008:

Comarca / Alumnat	Alumnat de centres públics	Alumnat de centres concertats	Total d'alumnat estranger
Barcelonès	31.906	9.068	40.974
Vallès Occidental	11.431	1.742	13.173
Baix Llobregat	10.424	655	11.079
Maresme	5.240	1.468	6.708
Vallès Oriental	5.541	560	6.101
Tarragonès	4.974	478	5.452
Gironès	4.456	841	5.297
Baix Camp	4.298	492	4.790
Alt Empordà	4.012	263	4.275
Segrià	3.665	528	4.193

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

3.8. Hores lectives de l'alumnat

Un factor que ajuda a conèixer millor les condicions de treball de tot el professorat és el nombre d'hores anuals d'ensenyament previstes per a l'alumnat i també les hores que l'alumnat dedica a l'escola. Aquest càlcul es fa multiplicant el nombre total d'hores d'ensenyament per cada dia lectiu i pel nombre de dies lectius anuals, o bé multiplicant el nombre d'hores de classe de cada setmana pel nombre de setmanes anuals que l'escola roman oberta amb finalitats educatives.

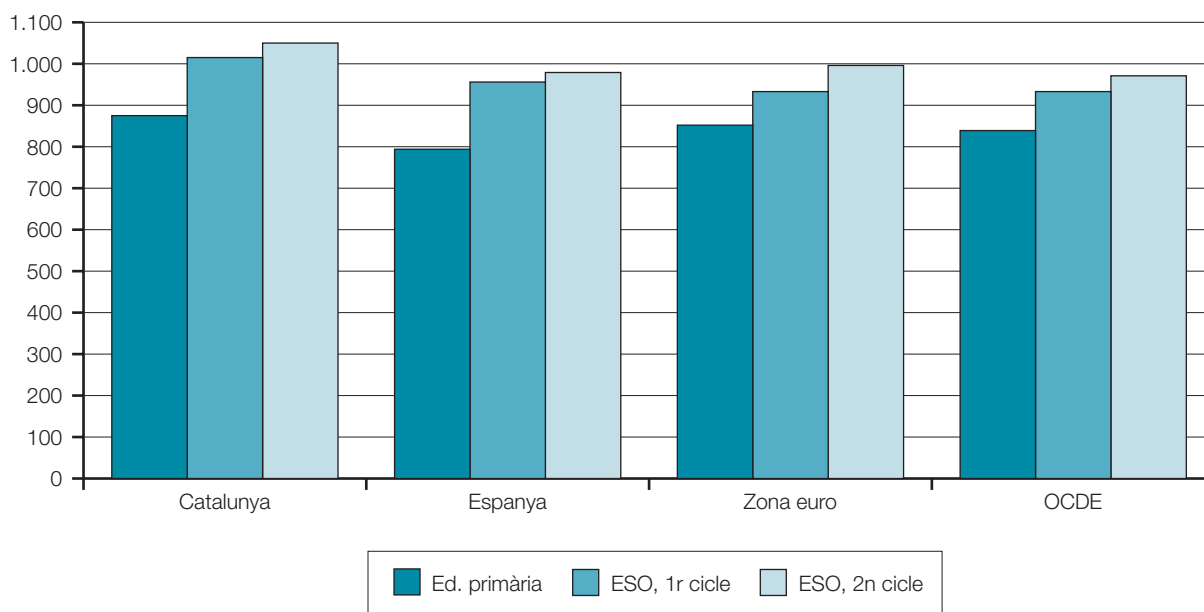
A Catalunya, l'alumnat de primer cicle d'ESO havia de fer 29 hores setmanals de classe en el curs 2005-2006 i l'alumnat de segon cicle, 30 hores lectives setmanals. Hem de considerar que en les hores setmanals de classe també s'inclou el temps de tutoria de l'alumnat.

A partir d'aquestes dades, i pensant en un total de 35 setmanes de classe anuals, podem calcular el nombre total d'hores de classe teòrica anual de l'alumnat de primària i d'ESO de Catalunya i comparar-les amb les dades corresponents publicades en els indicadors de l'OCDE.

El nombre d'hores lectives anuals de l'alumnat a Catalunya, en tots els nivells, és lleugerament superior a la mitjana dels països de la zona euro i a la mitjana dels països de l'OCDE.

Nivell / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
Ed. primària	875 h	794 h	852 h	839 h
ESO 1r cicle	1.015 h	956 h	933 h	933 h
ESO 2n cicle	1.050 h	979 h	996 h	971 h

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2006).

Cal recordar que les dades anteriors corresponen a l'any 2006, que és el mateix que el de les dades europees amb les quals es comparen.

Les dades corresponents als països de la zona l'euro presenten algunes diferències importants.

● Hores lectives de l'alumnat a l'educació primària i ESO, a la zona euro

País / Nivell	Primària	ESO 1r cicle	ESO 2n cicle
Catalunya	875 h	1.015 h	1.050 h
Alemanya	782 h	875 h	900 h
Àustria	812 h	958 h	1.050 h
Bèlgica	826 h	949 h	949 h
Eslovènia	721 h	791 h	908 h
Espanya	794 h	956 h	979 h
Finlàndia	683 h	829 h	913 h
França	887 h	1.056 h	1.138 h
Grècia	889 h	953 h	1.330 h
Irlanda	941 h	907 h	891 h
Itàlia	1.023 h	1.089 h	1.089 h
Luxemburg	847 h	782 h	750 h
Països Baixos	1.000 h	1.067 h	1.067 h
Portugal	871 h	913 h	980 h
Mitjana de la zona euro	852 h	933 h	979 h

FONTS: Departament d'Educació / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2006).

Cal observar amb prudència aquestes dades perquè no tots els països han considerat les hores directes de docència, hores extraescolars, temps d'esbarjo, etc.

3.9. Temps de docència i de permanència del professorat d'educació primària i secundària obligatòria

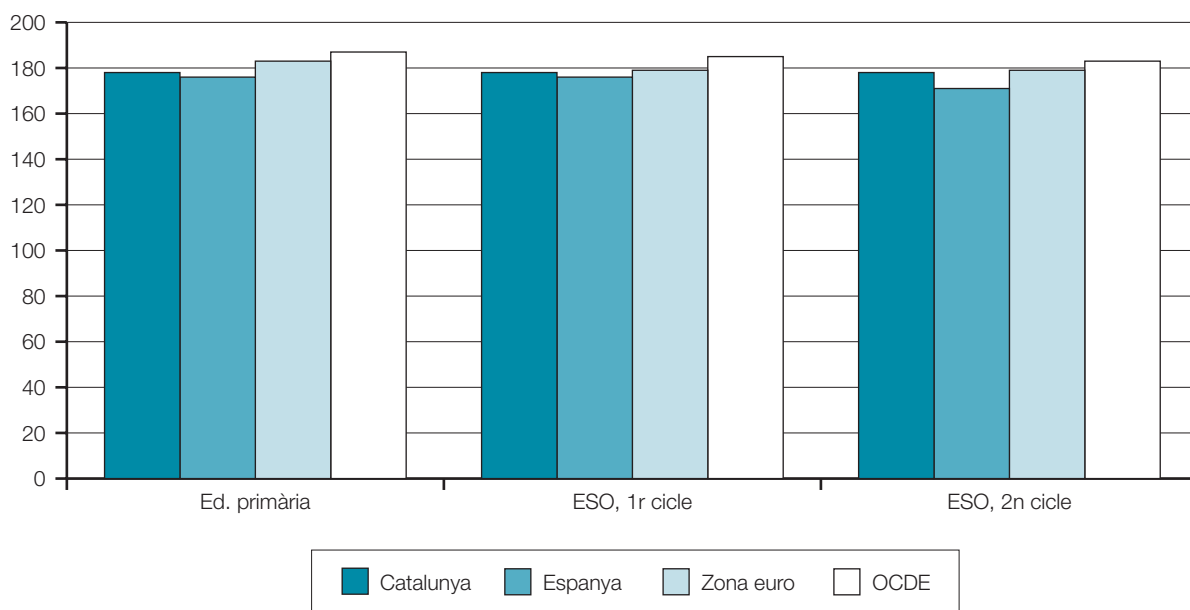
Aquest indicador mostra els dies de docència directa, que coincideix amb els dies lectius de presència directa de l'alumnat. És evident que, dins de la feina global del professorat, cal afegir més dies com —entre d'altres— els de permanència en el centre, activitats de preparació internes i externes, etc., fins arribar a l'horari legal establert.

● Nombre de dies lectius, per curs, del professorat d'educació primària i secundària obligatòria

El nombre de dies lectius del professorat, a Catalunya, és similar a la mitjana dels països de la zona euro i lleugerament inferior a la mitjana dels països de l'OCDE.

Nivell / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
Ed. primària	178	176	183	187
ESO 1r cicle	178	176	179	185
ESO 2n cicle	178	171	179	183

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2006).

Com podem veure, els dies lectius del professorat de Catalunya presenten poques diferències amb els de la mitjana de la zona euro.

● **Nombre d'hores de permanència per curs en el centre escolar del professorat d'educació primària i secundària obligatòria**

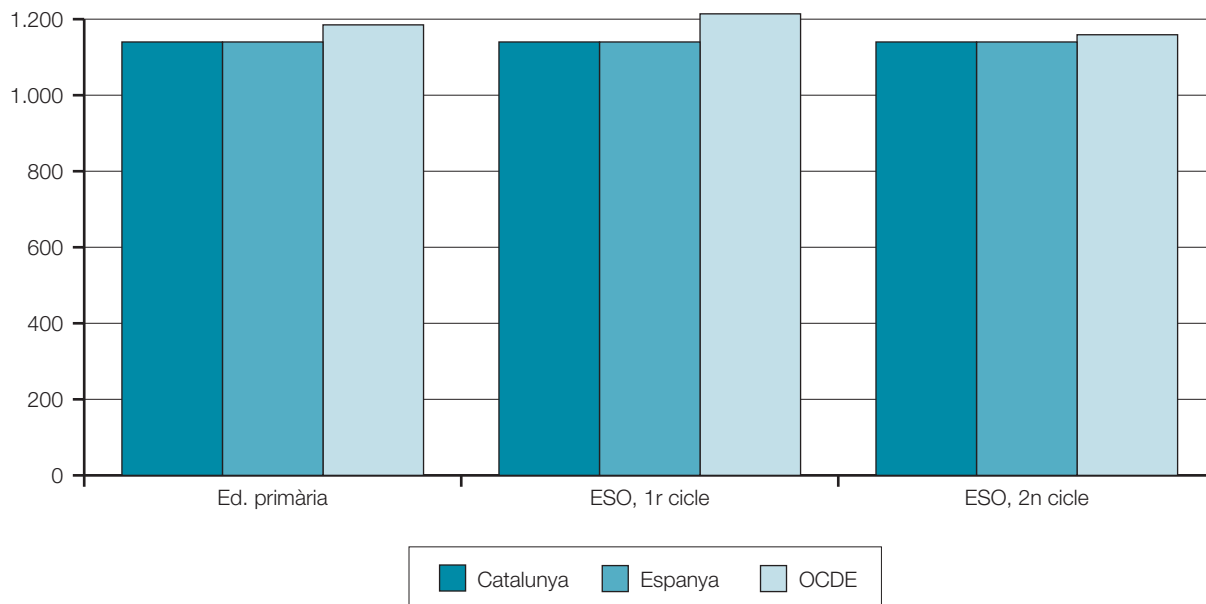
Per calcular les hores de feina en el centre escolar es consideren les setmanes reals de feina anual (38) en el centre, multiplicades pel nombre d'hores setmanals de feina en el centre escolar (30).

A Catalunya, el nombre d'hores de feina del professorat no presenta grans diferències amb els valors de la mitjana dels països de l'OCDE.

Nivell / País	Catalunya	Espanya	OCDE
Ed. primària	1.140 h	1.140 h	1.185 h
ESO 1r cicle	1.140 h	1.140 h	1.214 h
ESO 2n cicle	1.140 h	1.140 h	1.159 h

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2006).

A Catalunya, el còmput anual d'hores de feina del professorat en el centre escolar és molt semblant al de la mitjana de països de l'OCDE.

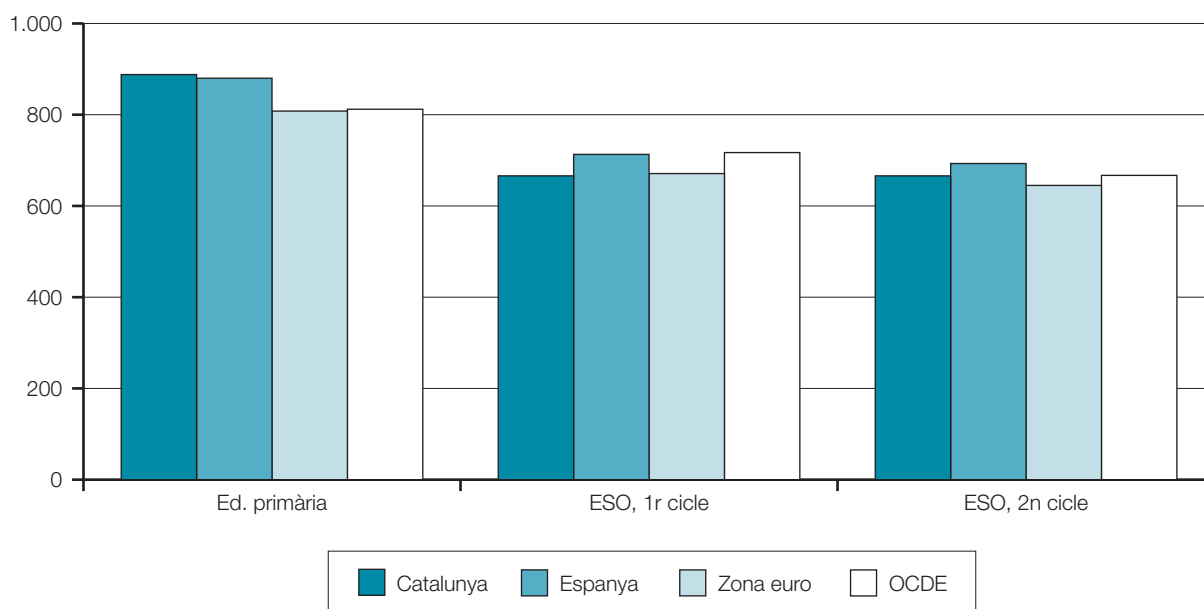
● Nombre d'hores de classe per curs que imparteix el professorat d'educació primària i secundària

El càlcul efectiu de les classes que imparteix el professorat de Catalunya s'ha fet tenint en compte les setmanes reals de treball anual i les hores normals de treball setmanal de cada professor/a tipus. Els valors que en resulten són molt semblants als de la mitjana dels països de la zona euro.

A Catalunya, el nombre d'hores de classe del professorat no presenta grans diferències amb els valors de la mitjana dels països de la zona euro i de la mitjana dels països de l'OCDE.

Nivell / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
Ed. primària	888 h	880 h	808 h	812 h
ESO 1r cicle	666 h	713 h	671 h	717 h
ESO 2n cicle	666 h	693 h	645 h	667 h

FONTS: Departament d'Educació. Direcció de Serveis / *Education at a Glance OECD, 2008* (any de referència: 2006).

3.10. Participació de les famílies

Les famílies tenen un paper important en el desenvolupament de l'educació, sobretot en les etapes d'educació obligatòria i, per tant, la participació de les famílies, orientada de forma correcta, pot ajudar positivament en la feina dels diferents agents que intervenen a l'escola: professorat, direcció i, sobretot, alumnat.

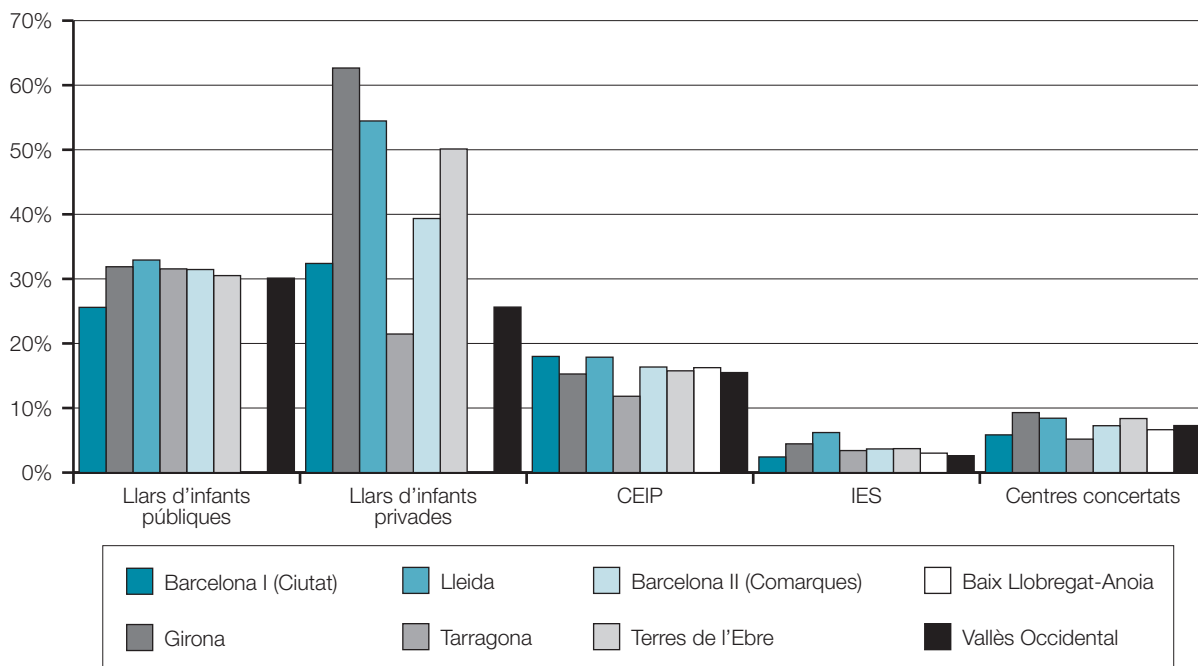
A Catalunya, els consells escolars de cada centre són els òrgans de participació que canalitzen la participació de les famílies.

Les dades del quadre següent mostren la participació de les famílies a les eleccions dels consells escolars.

3.10.1. Participació de mares i pares, per serveis territorials, a les eleccions dels consells escolars de Catalunya. Any 2006

Serveis territorials / Centres	Llars d'infants públiques	Llars d'infants privades	CEIP	IES	Centres concertats
Barcelona I (Ciutat)	25,59%	32,39%	17,99%	2,42%	5,84%
Girona	31,88%	62,66%	15,27%	4,45%	9,29%
Lleida	32,92%	54,46%	17,87%	6,20%	8,42%
Tarragona	31,55%	21,46%	11,82%	3,41%	5,18%
Barcelona II (Comarques)	31,45%	39,35%	16,35%	3,66%	7,26%
Terres de l'Ebre	30,51%	50,12%	15,76%	3,71%	8,37%
Baix Llobregat - Anoia	n. c.	n. c.	16,25%	3,01%	6,64%
Vallès Occidental	30,12%	25,63%	15,49%	2,62%	7,28%

FONT: *Estadística de l'educació*.
n. c.: No hi consta.

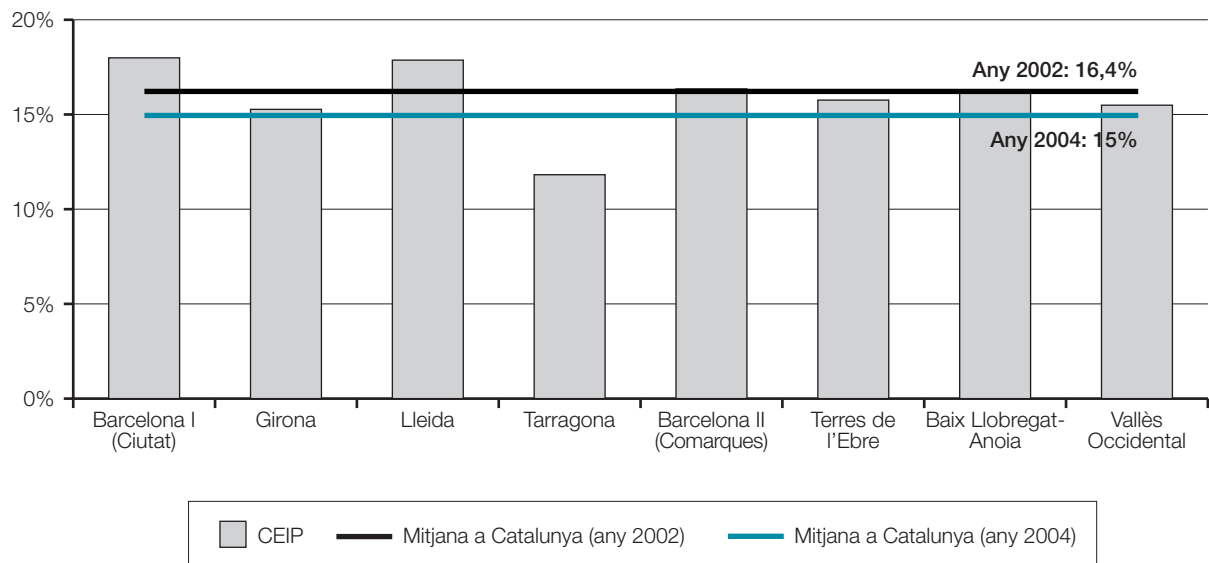
La participació de les mares i els pares és —en la majoria dels casos— escassa, sovint amb valors inferiors al 30%; a l'educació secundària aquests valors encara són més petits, alguns dels quals no arriben al 10%. Caldria incrementar els esforços per aconseguir augmentar les taxes de participació a les eleccions als consells escolars.

3.10.2. Resultats i evolució de les eleccions als consells escolars al sector de mares i pares

● Evolució dels resultats de les eleccions als CEIP

Serveis territorials / Centres	CEIP
Barcelona I (Ciutat)	17,99%
Girona	15,27%
Lleida	17,87%
Tarragona	11,82%
Barcelona II (Comarques)	16,35%
Terres de l'Ebre	15,76%
Baix Llobregat - Anoia	16,25%
Vallès Occidental	15,49%
Mitjana a Catalunya (any 2002)	16,4%
Mitjana a Catalunya (any 2004)	15,0%

FONT: Estadística de l'educació.

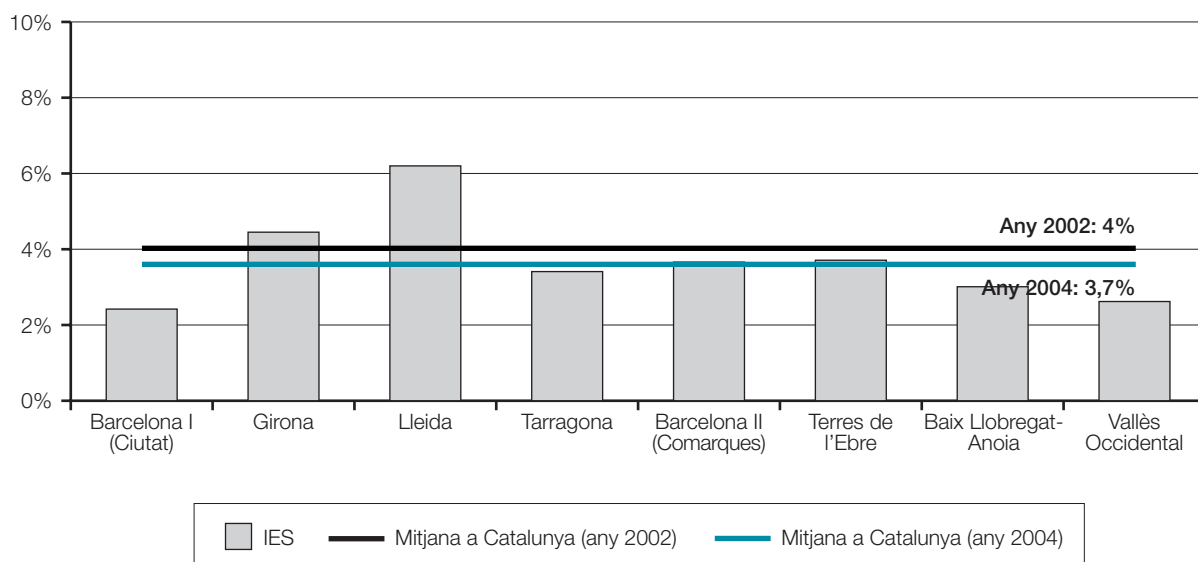

La participació de l'any 2006 mostra valors lleugerament superiors a les darreres eleccions de l'any 2004, tot i que aquests són encara escassos, aproximadament del 15%.

● **Evolució dels resultats de les eleccions als instituts d'educació secundària (IES)**

Serveis territorials / Centres	IES
Barcelona I (Ciutat)	2,42%
Girona	4,45%
Lleida	6,20%
Tarragona	3,41%
Barcelona II (Comarques)	3,66%
Terres de l'Ebre	3,71%
Baix Llobregat-Anoia	3,01%
Vallès Occidental	2,62%
Mitjana a Catalunya (any 2002)	4,0%
Mitjana a Catalunya (any 2004)	3,7%

FONT: Estadística de l'educació.

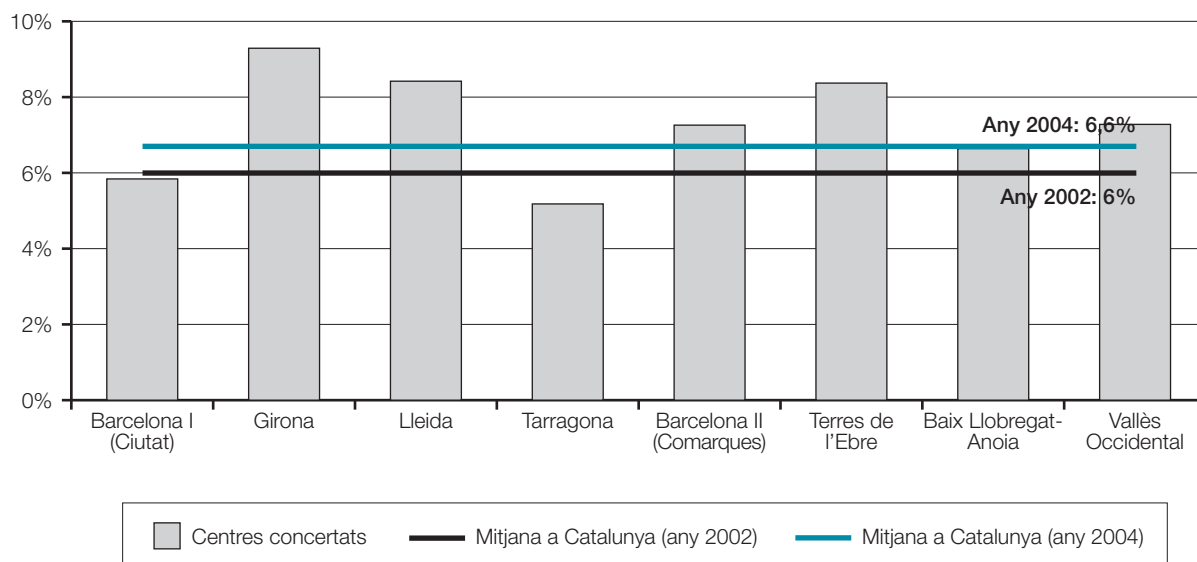

La participació de l'any 2006 mostra, en general, valors inferiors a les darreres eleccions de l'any 2004, els quals encara són escassos, d'aproximadament el 4%.

● **Evolució dels resultats de les eleccions als centres concertats**

Serveis territorials / Centres	Centres concertats
Barcelona I (Ciutat)	5,84%
Girona	9,29%
Lleida	8,42%
Tarragona	5,18%
Barcelona II (Comarques)	7,26%
Terres de l'Ebre	8,37%
Baix Llobregat-Anoia	6,64%
Vallès Occidental	7,28%
Mitjana a Catalunya (any 2002)	6,0%
Mitjana a Catalunya (any 2004)	6,6%

FONT: Estadística de l'educació.

La participació de l'any 2006 mostra, en general, valors lleugerament superiors a les darreres eleccions de l'any 2004, tot i que són encara escassos, d'aproximadament el 6,6%.

4. INDICADORS DE RESULTATS

En aquesta secció s'analitza la informació dels resultats educatius obtinguts per l'alumnat de Catalunya en les darreres proves d'avaluació, que ha dut a terme el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, així com els resultats anuals recollits en els diferents nivells educatius.

El primer dels indicadors proporciona una breu informació dels resultats obtinguts per la mostra d'alumnat de 15 anys de Catalunya que va participar en les últimes proves de l'estudi internacional PISA. Aquesta informació es pot ampliar consultant l'informe *PISA 2006. Resultats de l'alumnat de Catalunya*, publicat pel Consell Superior d'Avaluació.

També es presenta un resum breu dels resultats extrets de l'*Estudi sociodemogràfic i lingüístic als centres d'educació secundària de Catalunya*, que ha elaborat de forma compartida el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (Departament d'Educació) i la Secretaria de Política Lingüística (Departament de la Vicepresidència), que permet disposar d'una eina per aconseguir informació demoscòpica sobre els hàbits d'estudi, el consum cultural i les pràctiques lingüístiques de l'alumnat de Catalunya al final de l'educació secundària obligatòria.

A continuació s'incorpora l'estudi dels resultats de llengua anglesa de l'alumnat de 4t d'ESO de Catalunya i un resum dels resultats de l'avaluació dels processos d'aprenentatge de l'alumnat dels diferents nivells educatius i les taxes d'idoneïtat.

Finalment, també hi ha l'indicador que ens informa de la taxa d'activitat de la població de Catalunya d'entre 25 i 64 anys segons el nivell d'estudis. Aquest darrer indicador complementa totes les dades anteriors.

4.1. Resultats obtinguts per l'alumnat de la mostra de Catalunya que va participar a les proves de PISA 2006 (Programme for International Student Assessment)

El Consell Superior d'Avaluació ja ha publicat els resultats de l'estudi PISA 2006 en dos informes (a l'*Estudi PISA 2006. Avançament de resultats* i a l'*Informe PISA 2006. Resultats de l'alumnat de Catalunya i exemples d'ítems alliberats*), els quals es poden consultar en línia.

Cal recordar que l'informe PISA pretén valorar la preparació que té l'alumnat de 15 anys per poder resoldre situacions vinculades a la vida real, independentment del nivell educatiu. Concretament, en el PISA 2006 s'avaluen sobretot les ciències i també la comprensió lectora i les matemàtiques. A més, com es fa en tots els estudis PISA, també es recullen dades de context que es relacionen amb els resultats i que intenten esbrinar quins són els factors que els poden afavorir.

4.1.1. Rendiment global en competència científica

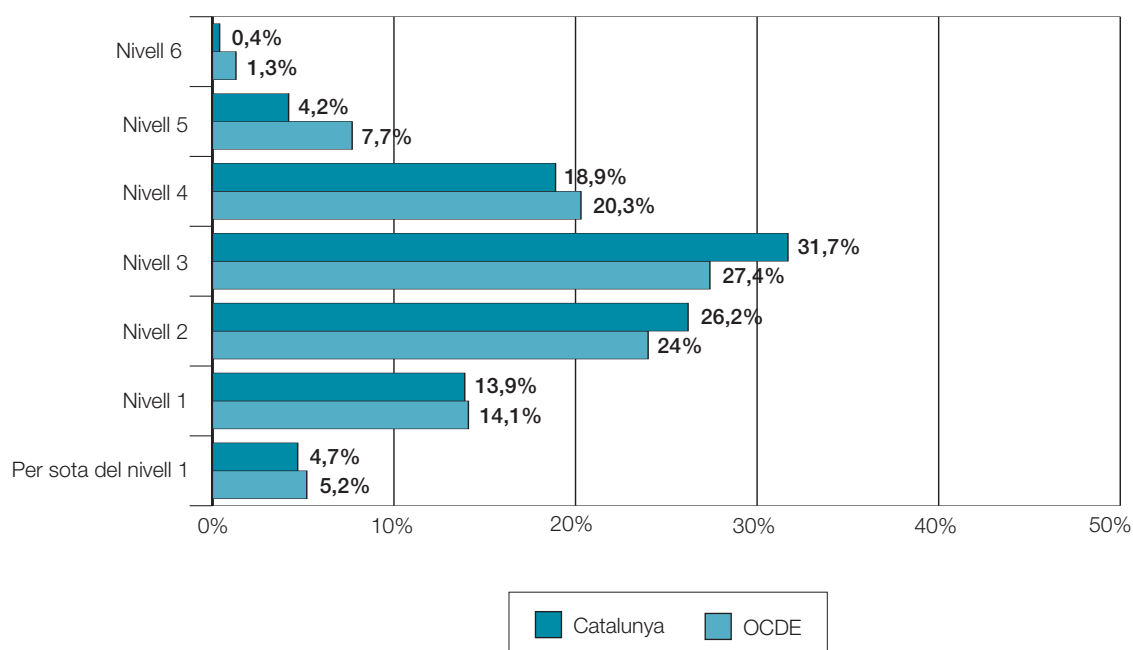
L'alumnat de 15 anys de Catalunya obté una puntuació mitjana de 491 punts en competència científica i, per tant, se situa en un nivell 3 de l'escala, lleugerament per sota de la mitjana dels països de l'OCDE.

Aquests 491 punts resten lluny de la puntuació més alta (563 punts), que obté l'alumnat de Finlàndia, i del valor mínim (322 punts), que obté l'alumnat del Kirguizistan.

● Escales de competència científica

L'estudi PISA 2006 reparteix l'alumnat de 15 anys en sis nivells d'escala de competència científica. Catalunya distribueix el seu alumnat de manera similar a la mitjana de països de l'OCDE. La majoria de l'alumnat se situa en els nivells intermedis. A Catalunya, com en la mitjana de països de l'OCDE, hi ha molt poc alumnat en els nivells alts de l'escala de competència científica (nivells 5 i 6).

El gràfic següent presenta el percentatge d'alumnat de 15 anys de Catalunya i de la mitjana de països de l'OCDE en els nivells de l'escala de competència científica del PISA 2006.

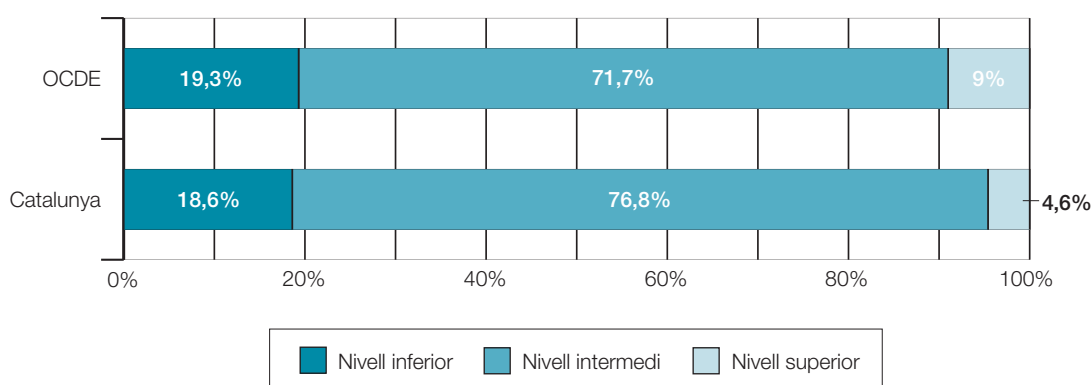
● Agrupació en blocs: inferior, intermedi i superior

Els sis nivells de l'escala de competència científica s'agrupen en tres grans blocs:

Un 76,8% de l'alumnat de 15 anys de Catalunya se situa en el bloc intermedi (nivells 2, 3 i 4); un 4,6%, en el bloc superior (nivells 5 i 6), i un 18,6%, en el bloc inferior (nivell 1 i per sota de l'1).

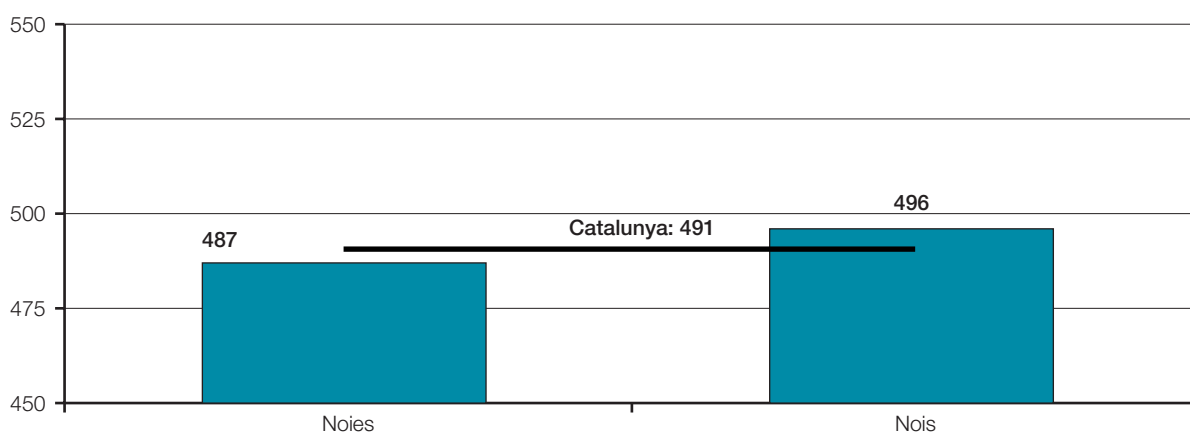
La proporció d'alumnat de Catalunya en el bloc superior és més baixa que en la mitjana de països de l'OCDE.

El gràfic següent presenta el percentatge d'alumnat de 15 anys de Catalunya i de la mitjana de països de l'OCDE en els nivells inferior, intermedi i superior de l'escala de competència científica de PISA 2006.

● Variació del rendiment de l'alumnat segons el gènere

En competència científica les noies, que a Catalunya representen un 51,3% de la mostra, obtenen una puntuació mitjana de 487 punts que, tot i ser més baixa, és estadísticament propera a l'aconseguida pels nois (un 48,7% de la mostra), que és de 496 punts.

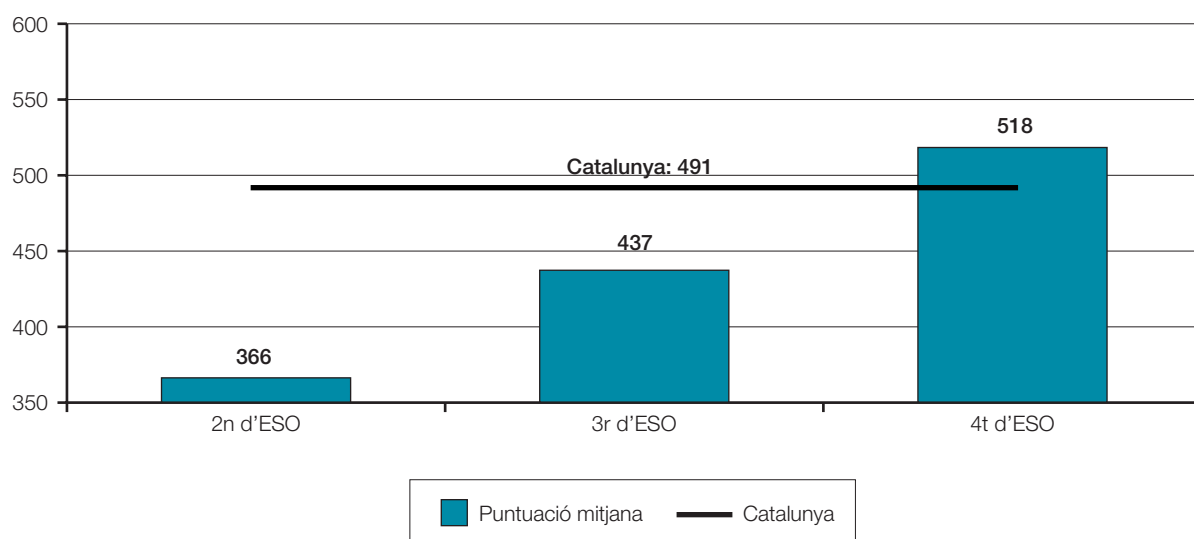
A Catalunya, en les puntuacions de les noies i dels nois, hi ha una diferència de nou punts; a Espanya, aquesta diferència és de dos punts (487 punts per a les noies i 489 punts per als nois).

● Variació de rendiment segons el curs d'escolarització de l'alumnat

En competència científica l'alumnat de 15 anys de Catalunya obté, com és lògic, resultats significativament diferents segons el curs on està matriculat.

La puntuació mitjana de l'alumnat de 15 anys que fa 4t d'ESO (que, d'acord amb el nostre sistema educatiu, és el curs que li correspon per edat) és de 518 punts i és molt superior als 437 punts de mitjana de l'alumnat de 3r d'ESO i als 366 punts de l'alumnat de 2n d'ESO.

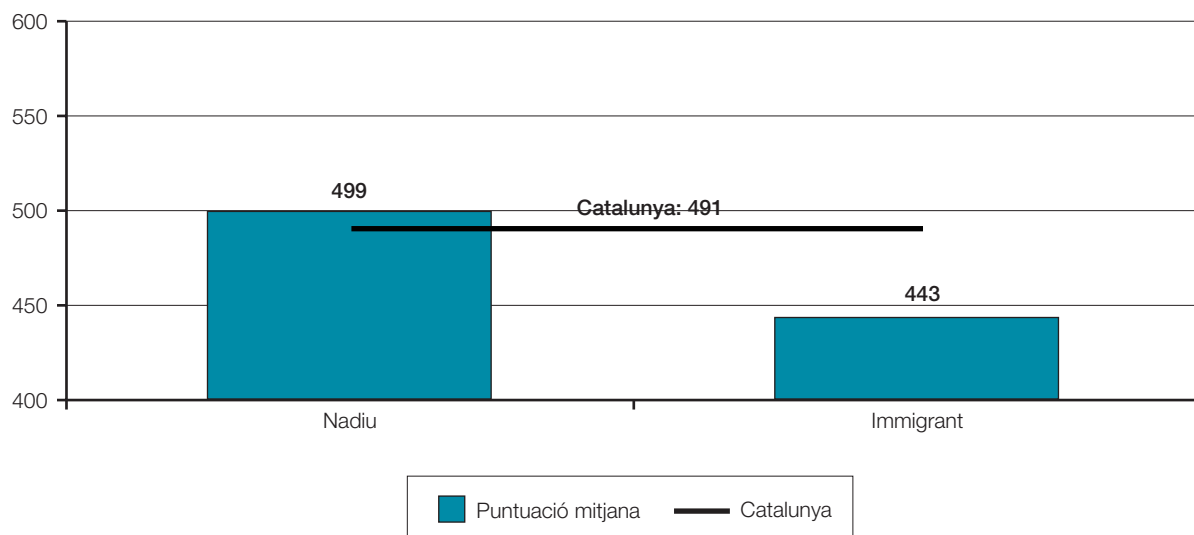
A la mostra de Catalunya del PISA 2006, la distribució de l'alumnat segons el curs on estava matriculat és la següent: 73% a 4t d'ESO, 24,2% a 3r d'ESO i 2,8% a 2n d'ESO.

● Variació del rendiment segons procedència (immigració)

El percentatge d'alumnat immigrant en els centres que formen la mostra de Catalunya és del 9,1%. Amb una mostra petita com la de Catalunya el nombre d'alumnes immigrants només va ser de 137, però alhora molt diversa. Per tant, qualsevol afirmació sobre els resultats d'aquest col·lectiu s'ha de fer amb molta prudència.

Tot i així, els resultats obtinguts per l'alumnat nadiu (499 punts) i per l'alumnat immigrant (443 punts) assenyalen una diferència important de resultats.

El rendiment segons la procedència de l'alumnat mostra una diferència de mitjana de 56 punts entre l'alumnat nadiu i el no nadiu

La majoria d'alumnat immigrant que ha participat en aquestes proves (el 54%) estava escolaritzat a 2n i 3r d'ESO, la qual cosa pot explicar els mals resultats. Si, a més, tenim en compte altres factors desfavorables com els nivells socioeconòmic i cultural, entre d'altres, encara podem entendre millor aquestes diferències.

4.1.2. Rendiment en competència matemàtica

A l'estudi PISA 2006, l'alumnat de Catalunya obté en competència matemàtica una puntuació mitjana de 488 punts i se situa en un nivell 3, el mateix nivell de la mitjana de l'OCDE, en una escala en què el nivell 6 és el més alt i el nivell 1, el més baix.

És una puntuació que se situa en una zona intermèdia, entre els 549 punts de l'alumnat de la Xina i Taipei i els 311 punts que obté l'alumnat del Kirguizistan.

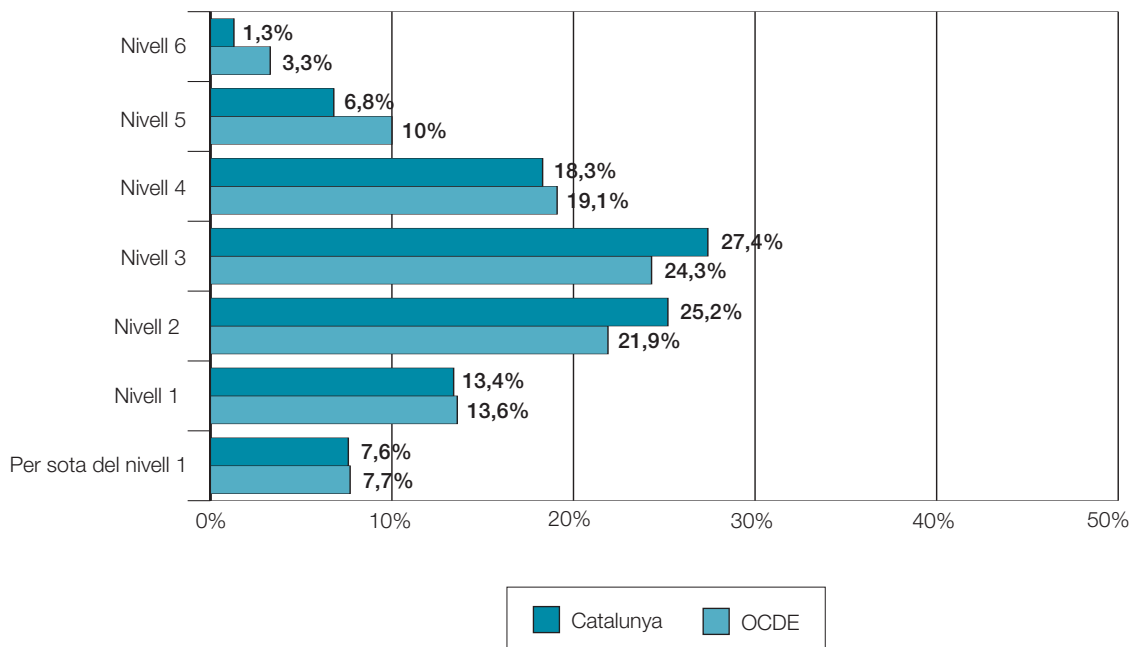
L'escala de competència matemàtica s'agrupa en sis nivells diferents. En cada nivell es pressuposa que l'alumnat és capaç de fer grups de tasques de dificultat creixent, amb el nivell 6 com el més alt i el nivell 1 com el més baix.

● Escales de competència matemàtica

L'alumnat de 15 anys de Catalunya obté uns resultats en competència matemàtica similars als de la mitjana de països de l'OCDE, però hi ha un percentatge baix d'alumnat en els nivells alts d'excel·lència de l'escala.

La majoria de l'alumnat de 15 anys de Catalunya se situa en els nivells intermedis de l'escala de competència matemàtica. A Catalunya, com en la mitjana de països de l'OCDE, hi ha molt poc alumnat en els nivells alts de l'escala de competència matemàtica.

El gràfic següent presenta el percentatge d'alumnat de 15 anys de Catalunya i de la mitjana de països de l'OCDE en els nivells de l'escala de competència matemàtica del PISA 2006.

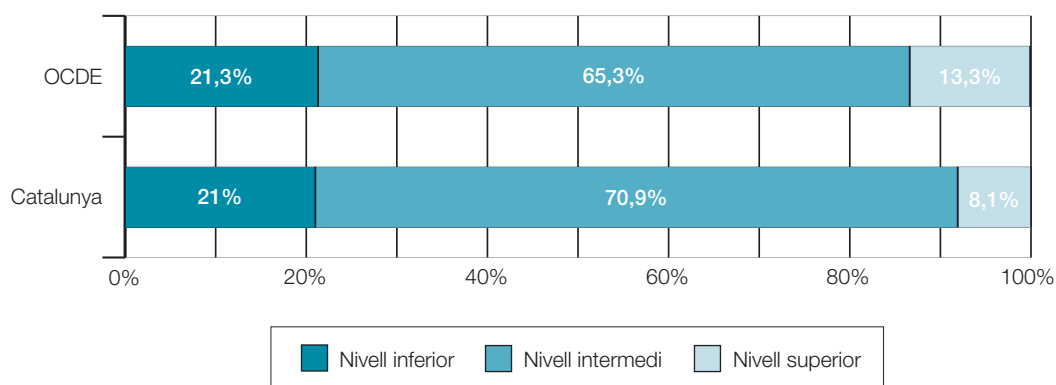
● Agrupació en blocs: inferior, intermedi i superior

La competència matemàtica s'agrupa en tres blocs de nivells: inferior, intermedi i superior.

Un 70,9% de l'alumnat de 15 anys de Catalunya se situa en el bloc intermedi (nivells 2, 3 i 4); un 8,1%, en el bloc superior (nivells 5 i 6), i un 21,0%, en el bloc inferior (nivell 1 i per sota de l'1).

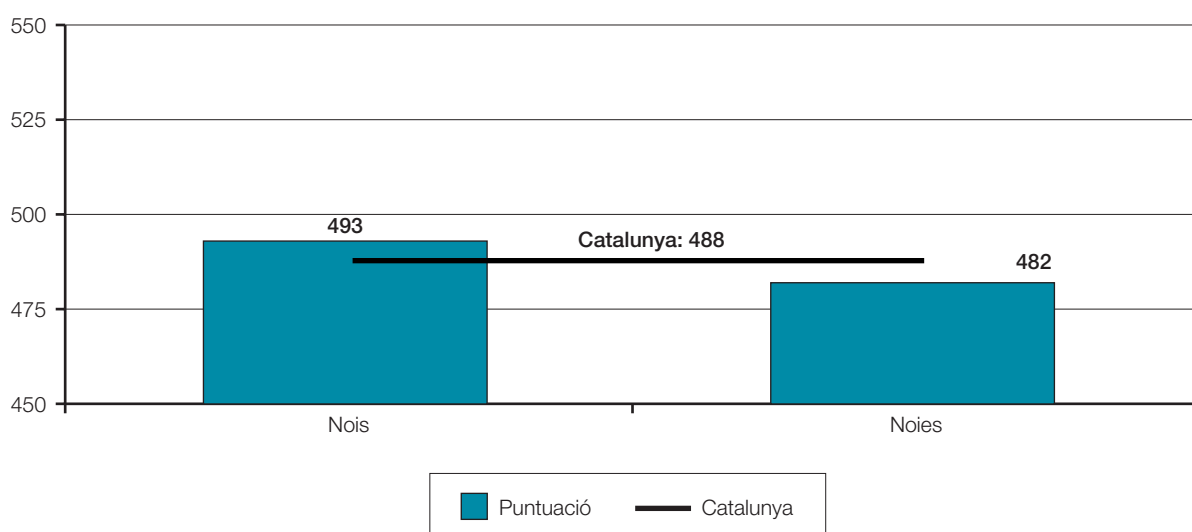
En comparació amb l'OCDE, la proporció d'alumnat de Catalunya en el bloc superior és més baixa que en la mitjana de països de l'OCDE.

El gràfic següent presenta el percentatge d'alumnat de 15 anys de Catalunya i de la mitjana de països de l'OCDE en els nivells inferior, intermedi i superior de l'escala de competència matemàtica al PISA 2006.

● Variació de rendiment segons el gènere de l'alumnat

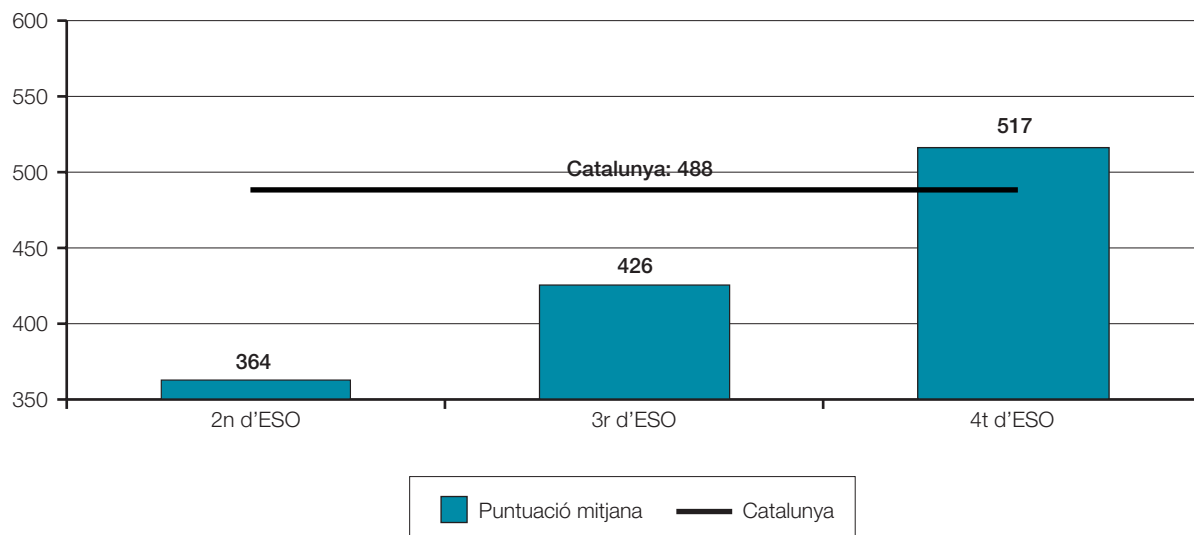
La puntuació mitjana que obtenen les noies en competència matemàtica a PISA 2006 és de 482 punts; la dels nois és de 493 punts. La diferència de puntuació, per tant, no és significativa.

● Variació del rendiment segons el curs d'escolarització de l'alumnat

El curs de l'alumnat incideix significativament en els resultats de l'alumnat en competència matemàtica.

Les proves PISA es fan a l'alumnat de 15 anys, tot i que és el curs que fa el que és determinant a l'hora de valorar-ne els resultats. L'alumnat que fa 4t d'ESO obté puntuacions més altes que les de l'alumnat de 2n i 3r d'ESO. Les diferències entre puntuacions són significatives.

4.1.3. Rendiment en competència de comprensió lectora

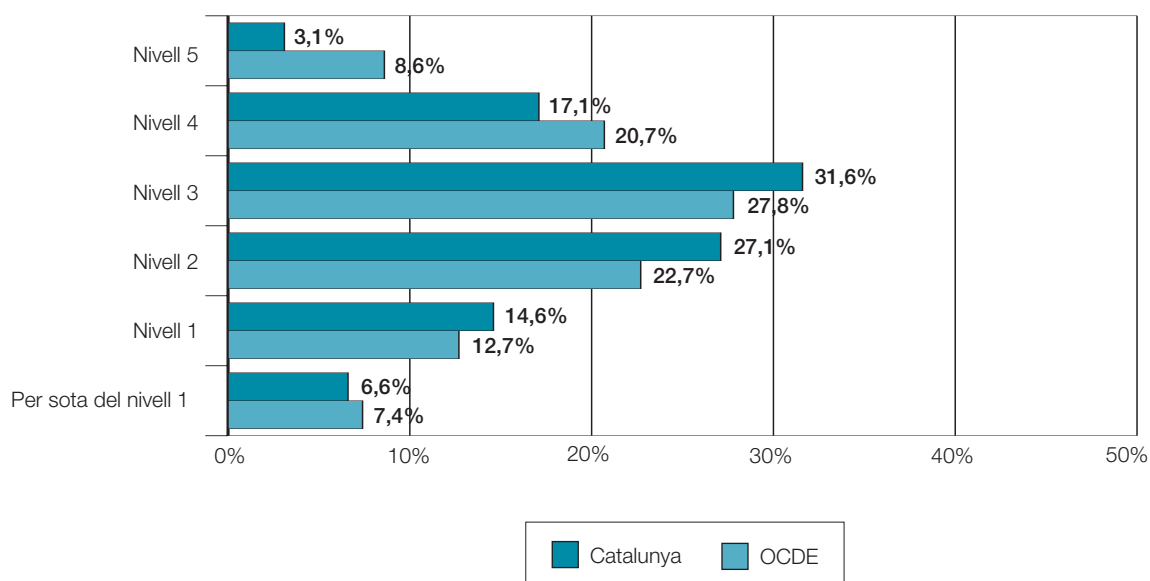
A l'estudi PISA 2006, l'alumnat de Catalunya obté en l'escala de competència de comprensió lectora una puntuació mitjana de 477 punts. És una puntuació que està lluny dels 556 punts de l'alumnat de Corea i dels 285 punts de l'alumnat del Kirguizistan.

D'una manera similar a com es va fer en anteriors estudis PISA, l'escala de competència en comprensió lectora s'agrupa en nivells de competències. La puntuació mitjana de l'alumnat de Catalunya és de 477 punts en l'escala de comprensió lectora i, per tant, se situa en un nivell 2.

● Escala de competència lectora

A Catalunya, com en la mitjana de països de l'OCDE, hi ha molt poc alumnat en els nivells alts de l'escala de competència de comprensió lectora. L'alumnat de Catalunya obté uns resultats que són molts inferiors als assolits a Finlàndia, Corea o el Canadà, que tenen un percentatge elevat d'alumnat en els nivells alts de rendiment.

El gràfic següent mostra el percentatge d'alumnat de 15 anys de Catalunya i de la mitjana de països de l'OCDE en els nivells de l'escala de competència de comprensió lectora de l'estudi PISA 2006:

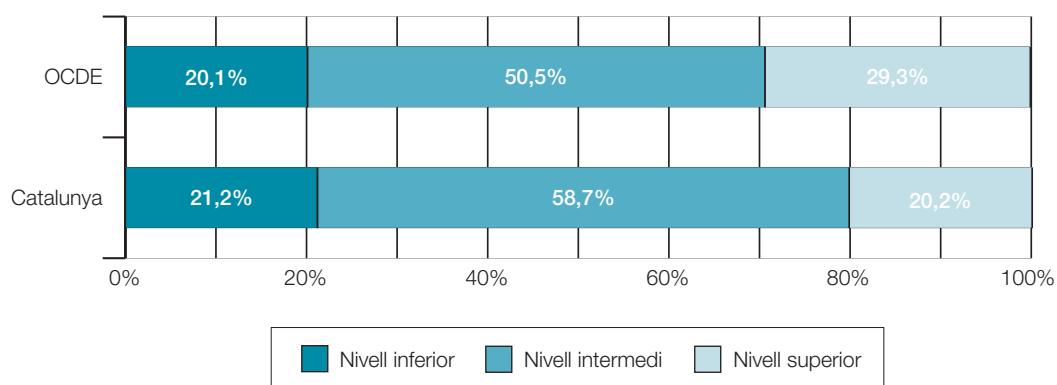
Una agrupació dels nivells de l'estudi PISA en tres blocs ens permet, tot i la pèrdua d'informació quan es fan agrupacions més àmplies, fer una valoració dels rendiments en classes més obertes.

● Agrupació en blocs: inferior, intermedi i superior

La competència lectora s'agrupa en tres blocs de nivells: inferior, intermedi i superior.

Un 58,7% de l'alumnat de 15 anys de Catalunya se situa en el bloc intermedi (nivells 2 i 3); un 20,2%, en el bloc superior (nivells 4 i 5), i un 21,2%, en el bloc inferior (nivell 1 i per sota de l'1). En comparació amb l'OCDE, la proporció d'alumnat de Catalunya en el nivell superior encara és més baixa que en la mitjana de països de l'OCDE.

El gràfic següent presenta el percentatge d'alumnat de 15 anys de Catalunya i de la mitjana de països de l'OCDE que se situa en els nivell inferior, intermedi i superior de l'escala de comprensió lectora a l'estudi PISA 2006.

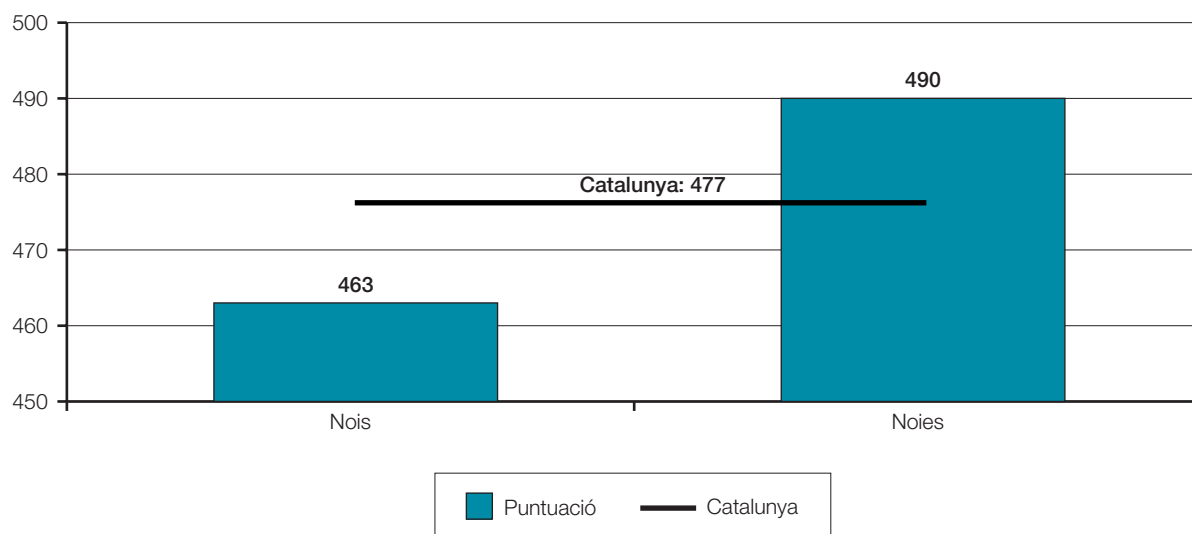

● Variació del rendiment segons el gènere de l'alumnat

La puntuació mitjana en comprensió lectora de les noies de 15 anys de Catalunya és de 490 punts (tretze punts per sobre de la puntuació mitjana global, 477 punts).

La puntuació mitjana de la comprensió lectora dels nois és de 463 punts (catorze punts per sota de la puntuació mitjana global, 477 punts).

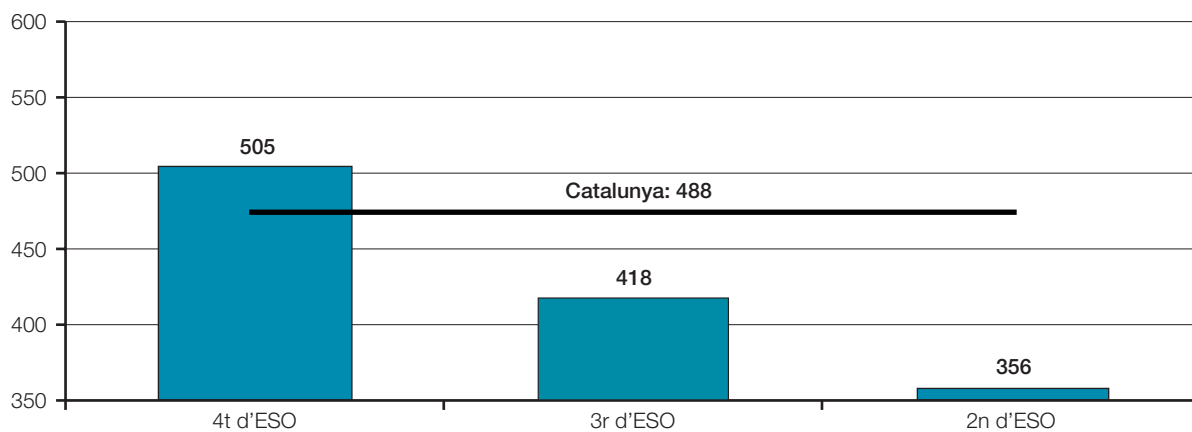
A la majoria de països de l'OCDE hi ha pràcticament les mateixes diferències que a Catalunya entre els resultats de les noies i dels nois.

● Variació del rendiment segons el curs d'escolarització de l'alumnat

El curs que fa l'alumnat de 15 anys incideix de manera significativa en els resultats que obté en comprensió lectora.

L'alumnat de 4t d'ESO obté puntuacions més altes (505 punts) que les de l'alumnat que cursa 2n i 3r d'ESO.

4.2. Resultats de l'estudi sociodemogràfic i lingüístic de l'alumnat de 4t d'ESO de Catalunya. Avaluació de l'educació secundària obligatòria 2006

L'any 2006 es fa a Catalunya una avaluació àmplia de l'educació secundària obligatòria, que té en compte la participació de Catalunya en les avaluacions internacionals (PISA i SITES) i es complementa amb altres investigacions, com l'*Estudi sociodemogràfic i lingüístic de l'alumnat de 4t d'ESO de Catalunya*, ja publicat pel Consell d'Avaluació. Aquí presentem un resum amb les dades més importants d'aquesta avaluació.

Per elaborar l'estudi es dissenya una enquesta per explorar essencialment els hàbits d'estudi i les pràctiques lingüístiques i de consum mediaticocultural de l'alumnat d'educació secundària obligatòria. En primer lloc, l'enquesta inclou un nombre de preguntes adreçades a conèixer el comportament d'estudi de l'alumnat.

En segon lloc, l'enquesta indaga els comportaments culturals dels adolescents, especialment en el consum de ràdio, televisió, premsa i llibres i en l'ús de les noves tecnologies.

Finalment, l'enquesta estudia en profunditat el comportament, els coneixements i les representacions de la població objecte d'estudi.

La mostra utilitzada per a l'aplicació de l'enquesta sociodemogràfica i lingüística parteix de 51 centres que participen en el PISA; inclou l'alumnat de 4t d'ESO que participa en l'estudi PISA i també altres alumnes de quart (també triats aleatòriament), fins arribar a un màxim de 35 alumnes per centre.

4.2.1. Resum de les dades de l'enquesta sociodemogràfica i lingüística

1. Dades descriptives de l'alumnat

- La mostra presenta una proporció (56%) més gran de noies que de nois, tots d'entre 15 i 16 anys.
- Quasi la meitat de l'alumnat va a centres educatius de poblacions més grans de 100.000 habitants, mentre que la resta va a centres educatius de poblacions menors, sobretot de poblacions mitjanes (entre 10.000 i 100.000 habitants).
- La major part de la mostra, on es filtra la població que ha arribat més recentment, es forma quasi totalment de l'alumnat que ha nascut a Catalunya (91,8%). Els nascuts a fora es concentren sobretot entre els que s'han criat al país a partir dels 6 anys o entre els que hi han arribat a partir de l'any 2001.

2. Dades descriptives de la família

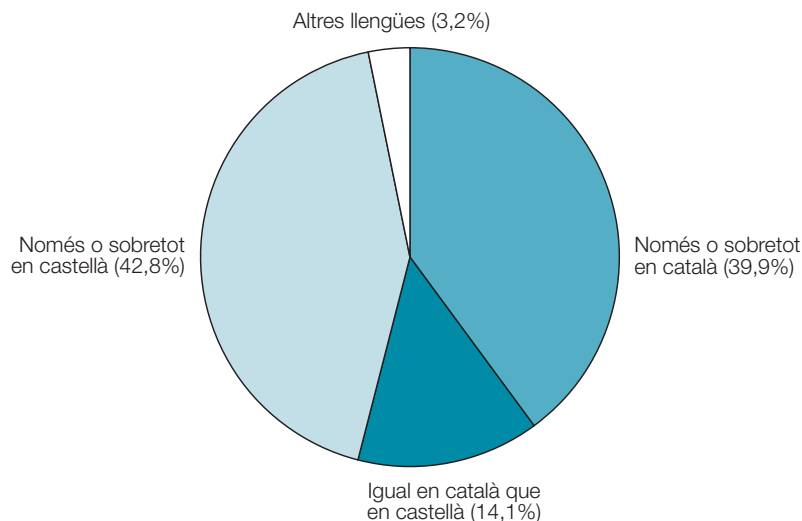
- Tres quartes parts de l'alumnat tenen almenys un pare o una mare nascut a Catalunya i, fins a la meitat del total, tenen els dos progenitors nascuts al territori. A més, els pares o mares que no han nascut a Catalunya compten amb una residència al país força llarga.
- El nivell educatiu dels progenitors mostra un equilibri entre els que tenen estudis secundaris (21,3%) i superiors (25,9%), mentre que els pares i mares que tenen estudis primaris, que no han acabat la primària o que no se sap el nivell educatiu que han assolit són més del 52%.
- La situació laboral dels pares mostra que treballen majoritàriament a jornada completa, mentre que les mares treballen fora de casa en proporcions molt grans, però només la meitat ho fa a jornada completa.
- Els progenitors continuen casats o convivint en parella (el 14%, però, s'han separat o divorciat).

3. Dades sociolingüístiques familiars

En aquest apartat es descriu la mostra amb les principals variables sociolingüístiques. Es té en compte la llengua inicial de l'alumnat així com la seva llengua d'identificació. Aquestes són dues de les variables que més es correlacionen amb el comportament sociolingüístic general.

- Entre la població de 4t d'ESO, el nombre d'alumnes catalanoparlants inicials (39,9%) és similar al de castellanoparlants inicials (42,8%). També hi ha un grup de població, molt més reduït, de llengua inicial tant catalana com castellana (14,1%). Finalment, hi ha un grup petit amb altres llengües inicials, que constitueix el 3% de la mostra.

Llengua inicial. Recordes quina llengua vas parlar a casa quan eres petit/a?
Percentatges (n = 1358)

- En comparació amb la població adulta de Catalunya, les proporcions de parlants inicials de català són similars entre els estudiants de secundària. Tot i així, el nombre de castellanoparlants inicials és superior entre els adults, atès que entre els més menuts —en aparença— es redueix a favor dels qui declaren tenir com a primera llengua el català i el castellà en igualtat de condicions.
- Finalment, es detecta una certa capacitat d'atracció del català en comparar la llengua que els pares i mares parlen entre ells i la llengua inicial que declara l'alumnat. Això es deu al fet que una part visible de l'alumnat declara que la primera llengua és el català, tot i que els seus pares no la parlen entre ells.

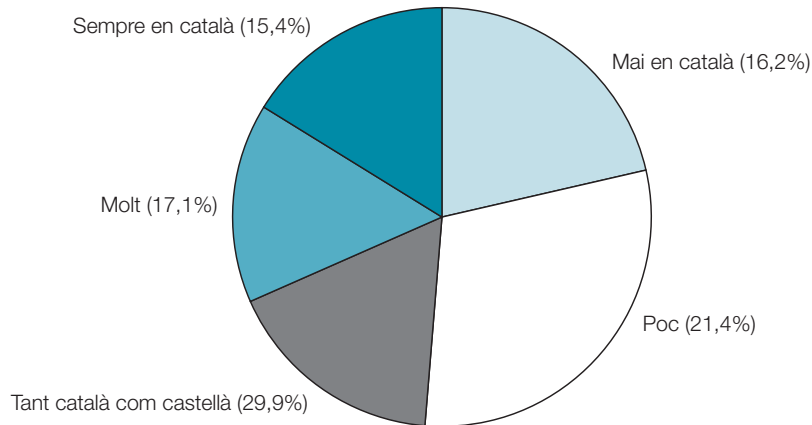
4. Coneixements i usos lingüístics generals

En aquest apartat s'analitzen els coneixements i els usos lingüístics de l'alumnat a partir de les dades declarades, que fan referència en especial al coneixement i l'ús del català, el castellà i de l'anglès.

- El coneixement declarat de català i castellà és molt alt, mentre que el d'anglès és molt menor. En tots els casos, trobem valors similars en la competència oral i l'escripta, mentre que sempre són superiors en les competències receptives que en les productives.
- Tant catalanoparlants com castellanoparlants inicials mostren autovaloracions molt altes en català. Però una part dels castellanoparlants se situa per sota en la competència de la seva llengua segona (L2), el català. Aquest fet es repeteix (però d'una manera més moderada) en el cas de la competència dels catalanoparlants en castellà. Així, els catalanoparlants tenen coneixement en L2 superior al dels castellanoparlants i, també, declaren tenir-lo superior en la llengua anglesa.
- Ni el coneixement del català ni del castellà és diferent a les escoles públiques respecte de les privades. Cal matisar, però, que sí que és superior el coneixement de l'anglès a les escoles privades.
- Les noies declaren mitjanes sensiblement superiors en escriure el castellà o l'anglès.
- I els fills i filles de progenitors amb estudis superiors declaren tenir més coneixement del català i de l'anglès.

- En referència als usos lingüístics, la població es distribueix de manera equilibrada en tres grups: un terç de la població parla sempre o gairebé sempre en català, un altre terç parla tant en català com en altres llengües i el terç i escaig restant mai parla, o gairebé mai, en català.

Ús del català. Globalment amb quina mesura utilitzes la llengua catalana? (n = 1393)

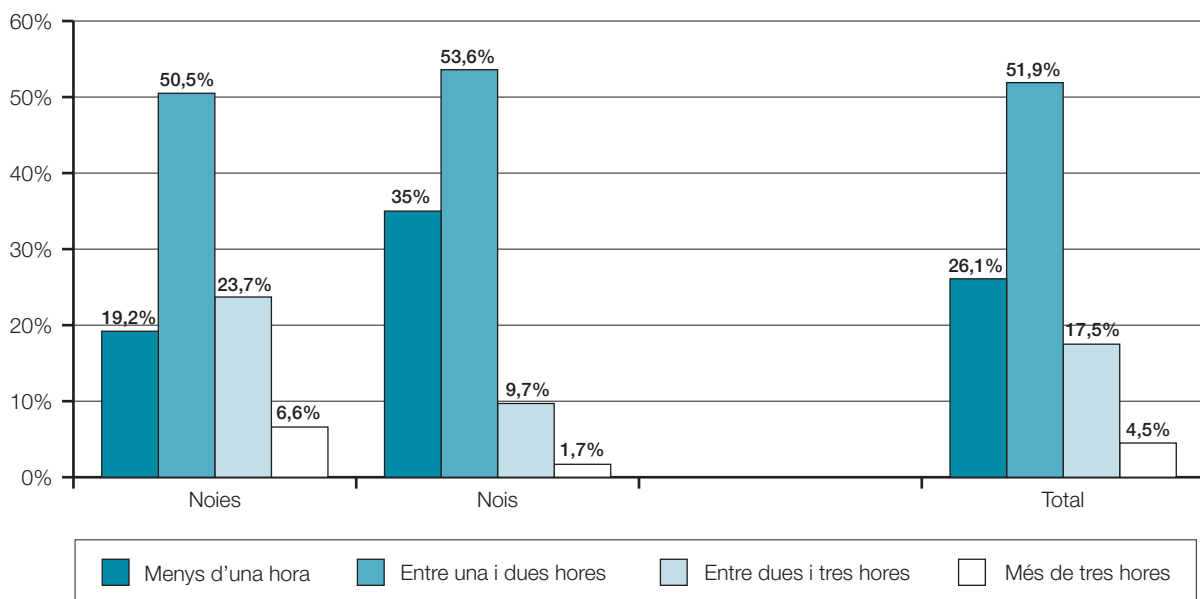

- La llengua inicial es mostra essencial per entendre l'ús general del català. Així, els catalanoparlants inicials utilitzen almenys tant la seva primera llengua com la resta de llengües. També observem que les noies tenen més predisposició en els usos intermedis de català i castellà. I a pesar del major nombre de parlants inicials que hi ha a les escoles privades, aquesta superioritat no es tradueix en un ús més elevat del català en aquests centres educatius.

5. Hàbits d'estudi i expectatives acadèmiques

- La major part de l'alumnat dedica entre una i dues hores diàries a l'estudi i a fer els deures.
- Les noies dediquen més temps a l'estudi que els nois; pel que fa al tipus de municipi, aquesta dedicació és lleugerament superior en l'alumnat escolaritzat en municipis grans.

Quantes hores al dia dediques a fer els deures i/o estudiar? Percentatges segons el sexe

- El paper familiar d'interlocutor amb el tutor o tutora de classe habitualment l'exerceix la mare sola, o bé la mare amb el pare; és molt estrany que el pare ho faci de manera individual. Contràriament, a l'hora d'ajudar a fer els deures sovint tant el pare com la mare tenen la mateixa presència; també la tenen els amics o fins i tot els germans, encara que aquests darrers de manera més minoritària.
- Com a objectiu a curt termini, només un de cada cinc alumnes no té previst continuar el batxillerat i només un de cada 100 no té previst continuar els seus estudis.

6. Llengua i context escolar

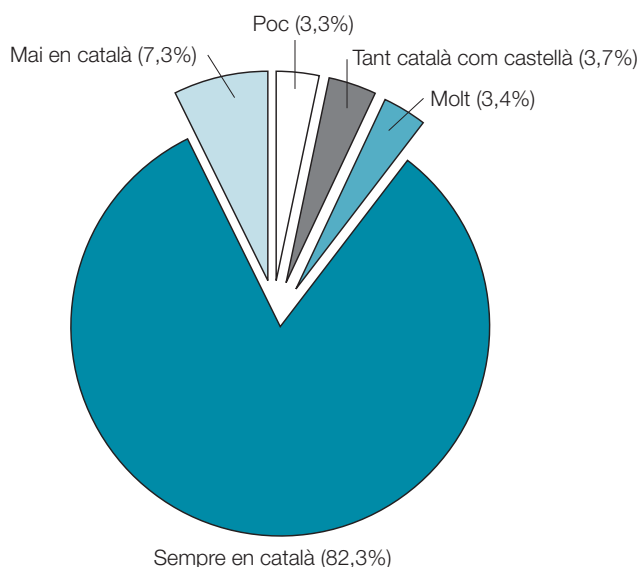
Amb relació a l'ús de la llengua en l'àmbit escolar, també és tenen en consideració altres contextos que hi estan associats.

- Els àmbits amb més ús del català són aquells en què l'alumne/a no és productiu, sinó receptiu, com els llibres de text, les lectures obligatòries o els materials preparats pel mateix professorat. El català s'utilitza molt també en els usos orals receptius, com la llengua en què parla el professorat a l'alumnat. Però el darrer cas, tot i situar-se per damunt de la mitjana, no constitueix un ús extremadament superior del català.
- Pel que fa als contextos productius amb més ús del català, en trobem dos: fer els exàmens i fer treballs en grup a les classes.

En el cas dels exàmens, que és un context estrictament acadèmic, es tracta de l'àmbit on hi ha més percentatge d'alumnes que sempre utilitza el català.

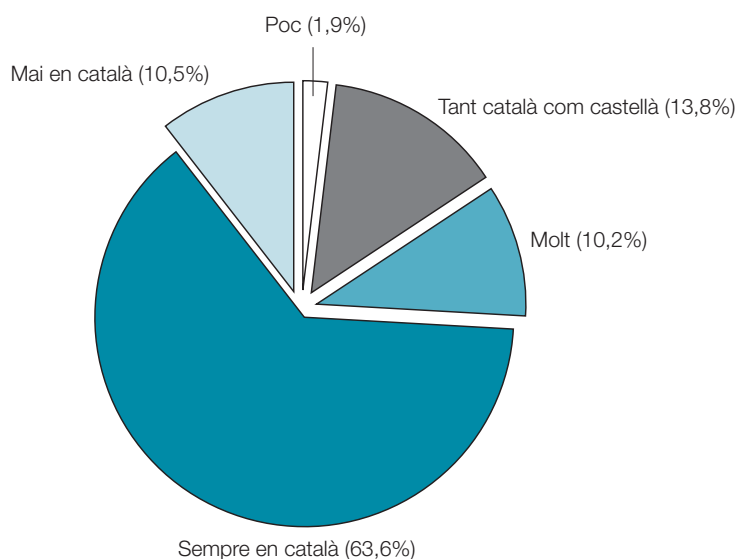
En el cas de la llengua parlada, quan es fan treballs en grup a classe, on hi ha usos entre iguals, habitualment hi ha un ús menor del català, per sota de l'ús del català de l'alumnat amb el professorat. Possiblement, aquest fet està mediat per l'objecte de les converses: com que es tracta d'una tasca escrita amb objectius acadèmics, hi ha una forta atracció cap a l'ús del català.

**Ús del català a les classes quan s'escriu un control, examen.
Percentatges (n = 1374)**

- Dues tercers parts del professorat parla en català al grup de classe. Contràriament, el professorat que mai no parla en català representa una dècima part del total. Oposadament a l'alta presència del català en el professorat, el castellà té més presència a l'aula quan els alumnes es dirigeixen al professorat. Finalment, és en els usos escrits, com els exàmens, on es percep més presència del català a l'aula: quatre de cada cinc alumnes utilitzen el català sempre. A més, també en els materials escrits que rep l'alumne/a es percep una presència important del català.

**Fins a quin punt s'usa el català (...) a les classes, quan el professorat parla a tot el grup.
Percentatges (n = 1373)**

- Fora de l'aula, sembla que en l'únic cas en què es mantenen els nivells alts de català és amb el professorat: el català s'utilitza amb el professorat en proporcions similars a dins i a fora de la classe. No és així en l'ús del català amb el personal d'administració i serveis, ja que el castellà hi té una presència important. És amb les amistats on creix la presència del castellà: un terç de l'alumnat sempre parla en català amb les amistats, siguin del centre o de fora, en oposició a la meitat de l'alumnat, que mai no el parla.
- Segons la llengua inicial de l'alumnat, i també segons l'ús lingüístic general, en tots els àmbits escolars estudiats es veu que hi ha predisposició d'usar la respectiva primera llengua entre el grup catalanoparlant que entre el castellanoparlant. Només en les activitats extraescolars sembla igualar-se la proporció d'uns i altres. I tan sols és en l'ús amb les amistats que els castellanoparlants mantenen millor la seva llengua inicial que els catalanoparlants. Segons la titularitat dels centres educatius, als centres privats hi ha menys presència del català en els materials o en l'ús del professorat a classe. Per contra, en aquests mateixos centres hi ha més proporció d'alumnes que parlen català amb les amistats de fora del centre.

7. La llengua del consum cultural i de les TIC

El consum de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), els mitjans de comunicació de masses i els hàbits culturals ocupen una part important dels hàbits socials i, per tant, és important el seu impacte en els coneixements, usos i actituds sociolingüístics.

- La televisió, i també Internet, semblen els dos hàbits culturals més estesos entre l'alumnat de l'últim curs de secundària obligatòria. Però —només per a una quarta part de la població— la cadena més vista o la web més visitada és en català. La presència d'altres llengües diferents al català i al castellà només és visible en el consum d'Internet, on hi ha un 5,9% de l'alumnat que visita amb periodicitat especial una web en anglès.
- En el consum de ràdio —un hàbit menys estès— és on el català té més presència. Fins i tot en la lectura de llibres, el català té una presència important, però amb alguna possible interferència de les lectures escolars. En pràctiques menys populars, com la premsa, el català té una implantació similar a la de la ràdio. A la cua es posiciona el cinema, on dinou de cada vint alumnes han vist per darrer cop una pel·lícula en castellà.
- Els catalanoparlants inicials, i els que generalment utilitzen més el català, consumeixen la ràdio majoritàriament en català. També consumeixen en català una proporció important de la premsa i dels llibres. Per contra, el consum de televisió es reparteix en parts iguals entre els que prefereixen una cadena en català i els que la prefereixen en castellà. Quant a la pàgina web que més visiten, només un terç ho fa en català. En el cinema, el català és residual, ja que només un de cada deu ha vist la darrera pel·lícula en català. El consum en català dels castellanoparlants sempre està molt per sota al dels catalanoparlants, i només en el cas de la ràdio (i dels llibres) el consum en català té una forta implantació, molt propera al consum en castellà.

8. Opinions sobre els usos lingüístics

- Novament, en l'adscripció amb algun grup lingüístic, l'alumnat de 4t curs d'educació secundària obligatòria es divideix en tres grups molt similars: els que declaren que pertanyen al grup dels que parlen només o sobretot en català; el grup —més gran— dels que parlen només o sobretot en castellà, i el grup més petit dels que parlen igual català que castellà.
- Els castellanoparlants inicials s'identifiquen amb una mica més de facilitat amb la seva primera llengua, però poc més que els catalanoparlants. En tot cas, on hi ha una diferència més evident és en el petit nombre de catalanoparlants inicials que diuen que pertanyen al grup dels qui parlen la seva segona llengua. També entre els parlants inicials d'ambdues llengües es mostra més inclinació cap al castellà. El mateix comportament es repeteix en segmentar l'adscripció segons l'ús general de les llengües que fa l'alumnat. A diferència del que passa amb el sentiment de pertinença a un grup lingüístic determinat, el grup lingüístic desitjat sembla primar les posicions intermèdies dels qui parlen igual català que castellà. I el creixement es dona sobretot a costa del retrocés dels qui desitgen pertànyer al grup dels qui parlen castellà.
- La major part de l'alumnat indica que actualment el català s'usa o bé mitjanament o bé molt. Sobre l'evolució en els darrers cinc anys, tot i que les respostes són força equilibrades, semblen primar les respostes més positives, però sobre l'evolució prevista per als propers anys, la major part de respostes són opinions que preveuen un estancament en l'ús del català. Les visions més positives són de la gent més propera al català, ja sigui com a llengua inicial o com a llengua d'ús general. Per contra, aquesta mateixa població és la que veu més estancaments i retrocessos en l'evolució de l'ús del català, ja sigui en els darrers cinc anys ja sigui de cara al futur. Oposadament, la titularitat del centre educatiu no hi sembla estar associada. Les dimensions del municipi on hi ha ubicats els centres educatius es mostren poc clares en aquest sentit: a les poblacions o bé grans o bé petites la percepció d'ús del català és menor que a les poblacions mitjanes.
- La majoria de l'alumnat enquestat tendeix a desitjar que creixi l'ús del català i que es parli sempre o molt sovint. Però cal apuntar que són els alumnes més propers al català (com a llengua inicial o en l'ús general) els que desitgen aquest augment de l'ús de la llengua, mentre que els més propers al castellà tendeixen a dividir-se entre els que desitgen que s'usi més o els que s'usi igual. A més, s'observa que les opinions favorables al català són més freqüents en el cas d'usos generals del català que no pas en els casos en què es concreta aquest ús en l'alumne/a individual i en el seu centre escolar o en la seva futura feina.

4.3. Resultats de llengua anglesa de l'alumnat de 4t d'ESO de Catalunya

L'estudi *Resultats de llengua anglesa de l'alumnat de 4t d'ESO de Catalunya* s'emmarca dins d'una avaluació àmplia de l'educació secundària obligatòria que es va fer l'any 2006. Els resultats poden consultar-se a la web del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu: us n'oferim en aquest capítol un petit resum.

Habilitats avaluades

Es prioritza l'avaluació de les capacitats necessàries per dur a terme activitats lingüístiques, més que no pas les competències subjacents, com la gramatical. Així mateix, en l'estudi no s'inclou l'avaluació de la producció escrita perquè és una competència que es desenvolupa més extensament en un itinerari acadèmic posterior al de l'educació secundària obligatòria.

S'avalua, doncs, la comprensió oral i lectora i la producció i la interacció orals. La taula del full següent mostra les destreses que ha de desenvolupar l'alumnat per a l'avaluació de cada una d'aquestes habilitats.

Mostra

La mostra utilitzada per a l'aplicació de les proves pròpies de la llengua anglesa parteix de la mostra que participa en el PISA. Inclou només l'alumnat que fa 4t d'ESO i que participa en el PISA i incorpora altres alumnes de quart dels mateixos centres, també triats aleatòriament, fins arribar a un màxim de 35 alumnes per centre.

4.3.1. Què és capaç de fer l'alumnat de 4t d'ESO en llengua anglesa?

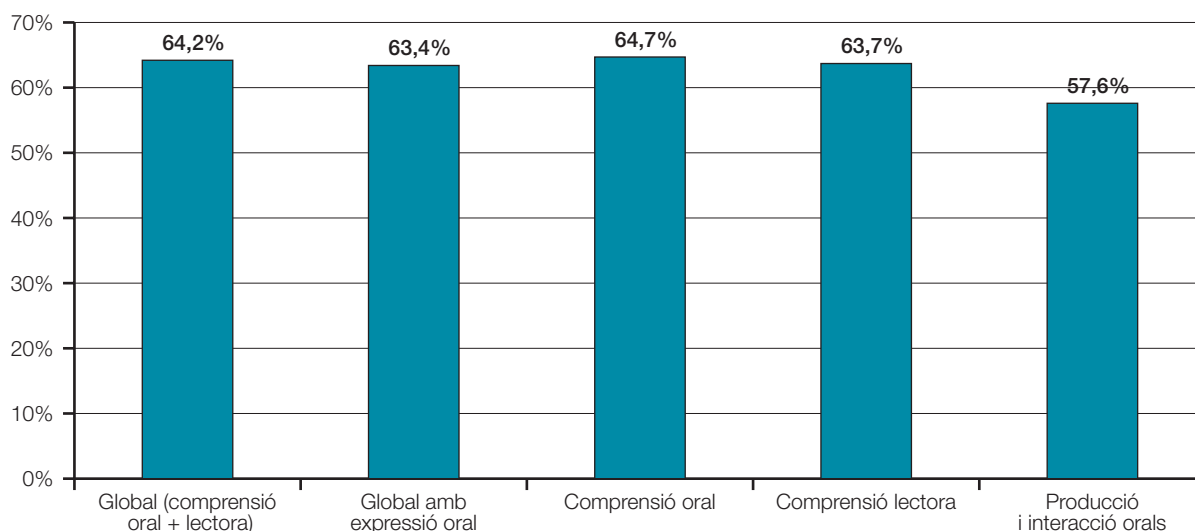
L'alumnat de 4t d'ESO obté una puntuació mitjana en percentatge d'encerts d'un 64,2% en comprensió oral i lectora de llengua anglesa.

Un 54,1% de l'alumnat podria superar un nivell A2 del *Marc europeu comú de referència per a les llengües* (equivalent al nivell bàsic de l'escola oficial d'idiomes) en comprensió oral de llengua anglesa i un 51,8% el podria superar en comprensió lectora.

En producció i interacció orals de llengua anglesa, un 41% de l'alumnat podria superar el nivell A2 del *Marc*.

La puntuació mitjana global de l'alumnat de 4t d'ESO de la prova de comprensió de llengua anglesa, sense inclusió de la producció i interacció orals, és d'un 64,2% d'encerts. Aquest percentatge disminueix lleugerament quan s'hi inclouen la producció i interacció orals (un 63,4%), activitats avaluades en una submostra en la qual l'alumnat obté una puntuació mitjana global més baixa.

Puntuació mitjana en llengua anglesa en percentatge d'encerts

Les dades de producció i interacció orals (EO) corresponen a una submostra de 100 alumnes.

4.3.2. Què és capaç de fer l'alumnat de 4t d'ESO en comprensió oral de llengua anglesa?

L'alumnat de 4t d'ESO té més facilitat per comprendre textos orals curts i té més dificultat amb els textos llargs.

Quan el llenguatge dels textos i dels ítems que cal respondre és el que s'utilitza habitualment a l'aula, el percentatge d'encerts de l'alumnat és alt. Quan s'utilitza vocabulari i expressions menys corrents, el rendiment de l'alumnat és més baix.

Els coneixements generals previs o els valors socials compartits faciliten l'elecció de la resposta correcta.

Els ítems en què l'alumnat ha d'identificar o reconèixer paraules o expressions (comprensió literal) tenen un percentatge d'encerts més elevat respecte d'aquells en què es demana a l'alumnat que infereixi, dedueixi o relacioni conceptes o expressions (comprensió inferencial).

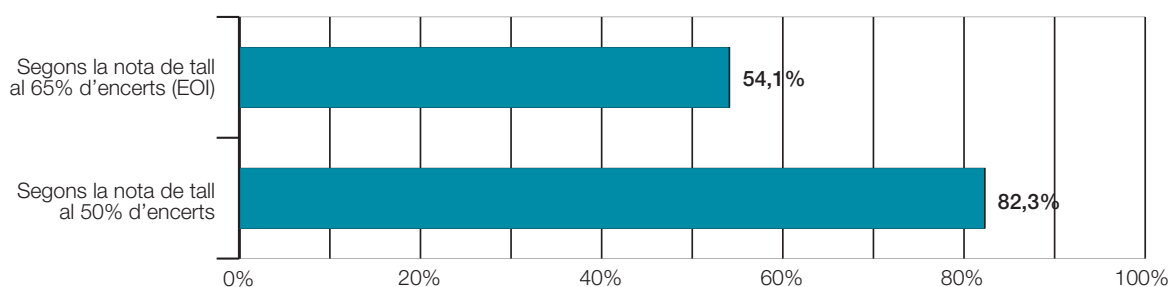
Puntuació mitjana en percentatge d'encerts en comprensió oral de llengua anglesa segons la longitud del text (n = 1.481)

Longitud del text	Puntuació mitjana d'encerts
Text llarg (1 text de 3' 22" de durada)	57,9%
Text mitjà (2 textos de 1' 52" i 1' 20" de durada)	68,8%
Text curt (2 textos de 0' 13" i 0' 18" de durada)	70,3%
Global en comprensió oral	64,7%

● Resultats en comprensió oral de llengua anglesa

Un 54,1% de l'alumnat de 4t d'ESO podria superar el nivell A2 del *Marc europeu comú de referència per a les llengües* (equivalent al nivell bàsic de l'EOI) en comprensió oral de llengua anglesa.

Percentatge d'alumnat de 4t d'ESO que supera la prova de comprensió oral de llengua anglesa

La puntuació màxima que es pot obtenir en l'apartat de comprensió oral és de 25 punts. Si la nota de tall se situa en el 50% d'encerts, és a dir, en 12 o més punts, un 82,3% de l'alumnat obté aquest percentatge. Si prenem en consideració el 65% d'encerts (que és la nota de tall que es fixa en les certificacions de les EOI), és a dir, en 16 punts o més de la puntuació màxima de 25, observem que només un 54,1% de l'alumnat obté aquesta puntuació.

4.3.3. Què és capaç de fer l'alumnat de 4t d'ESO en comprensió lectora de llengua anglesa?

Globalment, l'alumnat de 4t d'ESO obté una puntuació mitjana d'un 63,7% d'encerts en comprensió lectora de llengua anglesa

La comprensió lectora s'avalua mitjançant tasques relacionades amb textos escrits de longitud, tipus i temàtica diferents. La taula següent mostra la puntuació mitjana de l'alumnat segons el tipus i la longitud dels textos.

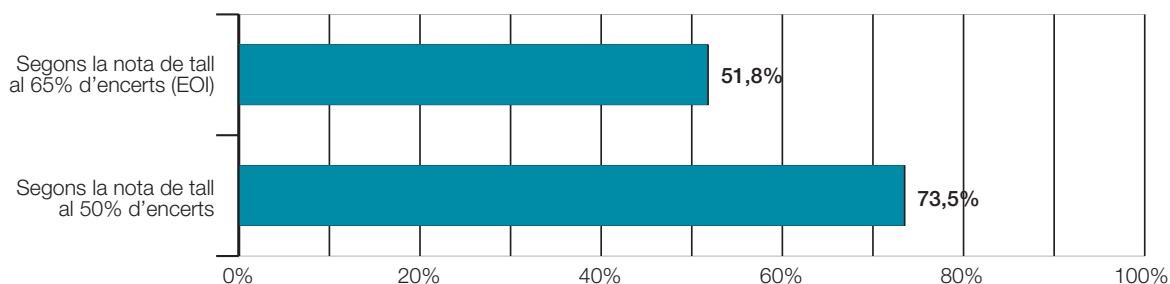
Puntuació mitjana en percentatge d'encerts en comprensió lectora de llengua anglesa segons la longitud del text (n = 1.481)

Longitud del text	Puntuació mitjana d'encerts
Text mitjà (3 textos de 191, 217 i 227 paraules)	60,1%
Text curt (2 textos de 100 i 118 paraules)	73,0%
Global en comprensió lectora	63,7%

● Resultats en comprensió lectora de llengua anglesa

Un 51,8% de l'alumnat de 4t d'ESO podria superar el nivell A2 del *Marc europeu comú de referència per a les llengües* (equivalent al nivell bàsic de l'escola oficial d'idiomes) en comprensió lectora de llengua anglesa.

Percentatge d'alumnat de 4t d'ESO que supera la prova de comprensió lectora de llengua anglesa

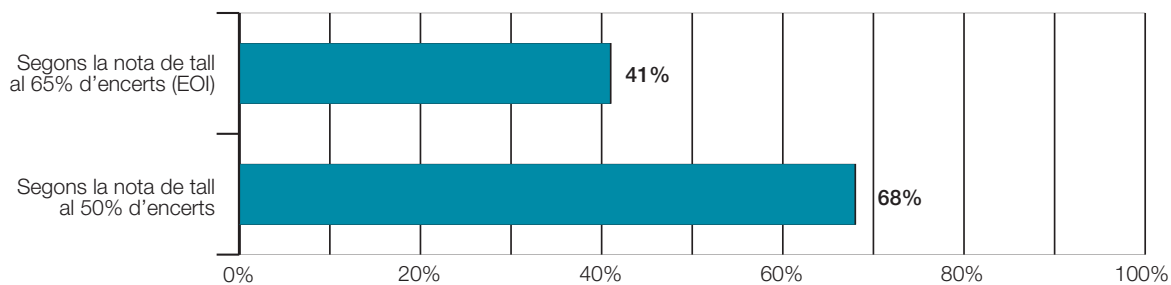

La puntuació màxima que es pot obtenir a la prova en l'apartat de comprensió lectora és de 22 punts. Si la nota de tall se situa en el 50% d'encerts, és a dir en 11 punts o més, un 73,5% de l'alumnat obté aquest percentatge. Si prenem en consideració el 65% d'encerts (que és la nota de tall que es fixa en les certificacions d'EOI), és a dir 14 punts o més de la puntuació màxima de 22, observem que només un 51,8% de l'alumnat obté aquesta puntuació.

4.3.4. Resultats en producció i interacció orals de llengua anglesa

Un 41% de l'alumnat de 4t d'ESO podria superar el nivell A2 del *Marc europeu comú de referència per a les llengües* (equivalent al nivell bàsic de l'EOI) en producció i interacció orals de llengua anglesa.

Percentatge d'alumnat de 4t d'ESO que supera la prova de producció i interacció orals de llengua anglesa

La puntuació màxima que es pot obtenir en producció i interacció orals de llengua anglesa és de 50 punts. Si la nota de tall se situa en el 50% d'encerts, és a dir en 25 punts o més, un 68% de l'alumnat obté aquesta puntuació. Si situem la nota de tall en un 65% d'encerts (la nota de tall fixada per les EOI), l'alumnat ha d'obtenir 32 punts o més, puntuació que només aconsegueix un 41% de l'alumnat. En producció i interacció orals l'alumnat de 4t d'ESO obté una puntuació mitjana d'un 57,6% d'encerts en comprensió lectora de llengua anglesa (gràfic 3.1).

4.3.5. Motivació en l'aprenentatge i l'ensenyament de la llengua anglesa

L'alumnat destaca que el professorat de llengua anglesa parla en anglès a classe i el professorat afirma que complementa el llibre de text amb altres materials i que emfatitza l'habilitat comunicativa de l'alumnat.

L'alumnat sembla estar bastant o força motivat per aprendre anglès i les famílies en fomenten l'aprenentatge. L'actitud de l'alumnat incideix en el rendiment en comprensió oral i lectora de llengua anglesa.

Una gran majoria del professorat de llengua anglesa afirma que no assisteix a cursos de formació, seminaris o congressos ni d'àmbit nacional ni internacional.

El professorat es manifesta satisfet amb la seva professió, tot i que està preocupat per la diversitat d'alumnat que hi ha a les aules i afirma que li agradaria tenir grups més homogenis. És crític amb les autoritats acadèmiques, perquè considera que caldria més esforç per millorar la qualitat de l'escola pública i desitjaria que es valorés més la seva feina.

Pel que fa a la metodologia emprada a classe, l'alumnat i el professorat coincideix a afirmar que el professorat sempre o gairebé sempre parla anglès a classe i que la metodologia és més de caire tradicional (exercicis de gramàtica, alt seguiment del llibre de text, el professorat és qui marca les normes, avaluació mitjançant proves, interacció oral professorat-classe...) que no pas innovadora (poc ús dels jocs, del treball cooperatiu, de projectes, poca autoavaluació...).

L'anàlisi estadística d'aquestes dades demostra que hi ha una relació significativa entre l'actitud de l'alumnat i el rendiment en comprensió oral i comprensió lectora de llengua anglesa.

● Variables associades al rendiment en llengua anglesa

El nivell màxim familiar d'estudis, la freqüència de lectura de llibres, la freqüència d'anar al cinema i les expectatives acadèmiques de l'alumnat són variables que s'associen a un bon rendiment en comprensió oral i comprensió lectora de llengua anglesa.

El nivell màxim familiar professional i algunes pràctiques culturals, com la freqüència amb què es mira la televisió, l'ús d'Internet i la lectura de diaris, també influeixen en el rendiment de l'alumnat en la comprensió oral i lectora de llengua anglesa. També ho fa la titularitat del centre educatiu.

La freqüència d'escoltar la ràdio (que no és una pràctica habitual), les hores d'estudi, el gènere de l'alumnat i l'hàbitat on hi ha ubicats els centres no influeixen ni en la comprensió oral ni en la comprensió lectora de l'anglès.

4.4. Avaluació del progrés i promoció de l'alumnat d'educació primària a Catalunya

Els resultats següents corresponen al curs 2005-2006 i s'han obtingut de dades anuals facilitades pels centres a la Inspecció d'Educació.

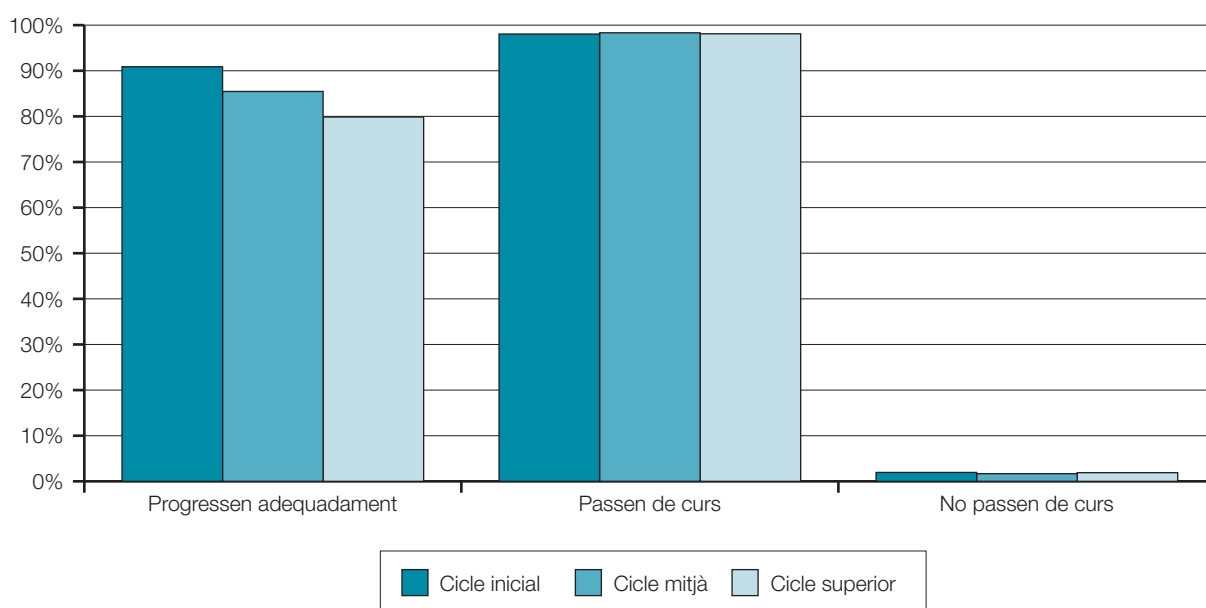
Les valoracions fetes en finalitzar un cicle educatiu no fan referència a la situació inicial de l'alumnat, ni tampoc als processos educatius ni als criteris d'avaluació emprats. Així la informació que ens proporciona és limitada, però esdevé un indicador més, que ajuda a valorar el funcionament global del sistema educatiu de Catalunya.

L'alumnat avaluat en cadascun dels últims cursos dels tres cicles (2n curs del cicle inicial, 2n curs del cicle mitjà i 2n curs del cicle superior) de l'educació primària ha obtingut les valoracions següents:

● Resultats de l'avaluació en els diferents cicles

Cicle / Resultat	Progressen adequadament	Passen de curs	No passen de curs
Cicle inicial	90,88%	98,05%	1,95%
Cicle mitjà	85,46%	98,32%	1,68%
Cicle superior	79,86%	98,10%	1,90%

FONT: Departament d'Educació. Inspecció d'Educació.

S'observa que el pas de l'alumnat al cicle següent sovint és automàtic i només en casos excepcionals alguns dels alumnes avaluats romanen un any més al mateix cicle.

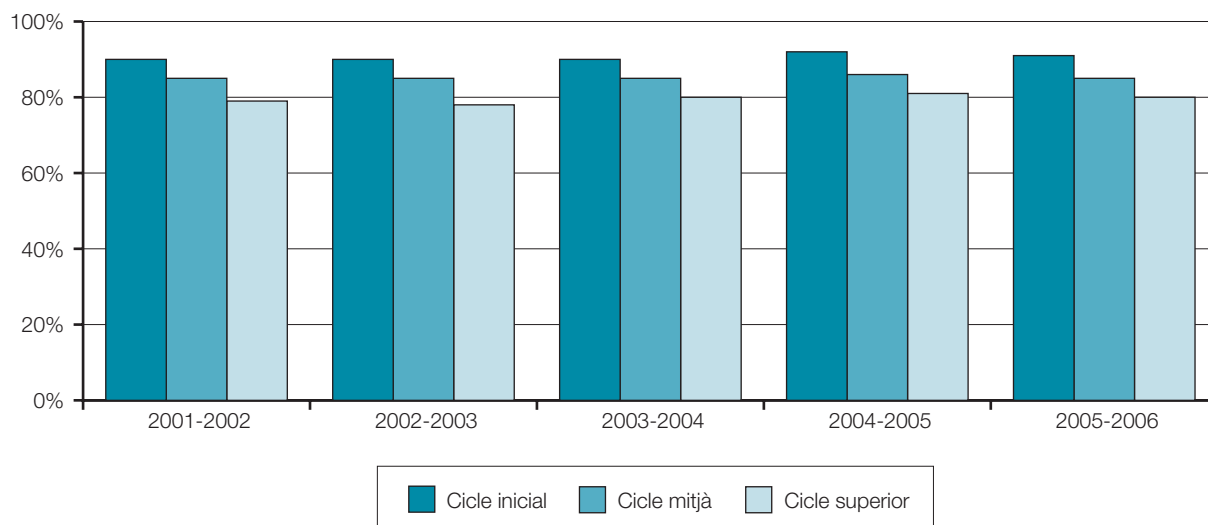
Seguidament, veurem l'evolució que han experimentat aquests percentatges des del curs 2001-2002 fins al curs 2005-2006.

● **Evolució dels percentatges d'alumnat de primària de Catalunya valorat amb “progressa adequadament” des del curs 2001-2002 fins al curs 2005-2006**

Els resultats corresponents a l'alumnat dels diferents cicles d'educació primària valorat amb “progressa adequadament” des del curs 2001-2002 fins al curs 2005-2006 mostren una estabilització en els tres cicles de l'ensenyament primari.

Cicle / Curs	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Cicle inicial	90%	90%	90%	91%	91%
Cicle mitjà	85%	85%	85%	86%	85%
Cicle superior	79%	78%	80%	81%	80%

FONT: Departament d'Educació. Inspecció d'Educació.

4.5. Avaluació del progrés i promoció de l'alumnat d'educació secundària obligatòria a Catalunya

Aquest indicador s'obté a partir de les dades que els centres docents faciliten anualment. En aquest cas corresponen al curs 2005-2006 i són els resultats de l'avaluació final de l'alumnat que va fer el professorat en acabar el curs seguint els criteris i decisions que es van acordar i concretar en els projectes curriculars elaborats pels centres docents.

En el curs 2005-2006 el nombre total d'alumnes avaluats de tots els centres públics i privats on s'impartia l'ensenyament secundari obligatori va ser de 259.261, xifra que representa un increment del 2,6% respecte als 252.813 alumnes avaluats en el curs 2004-2005.

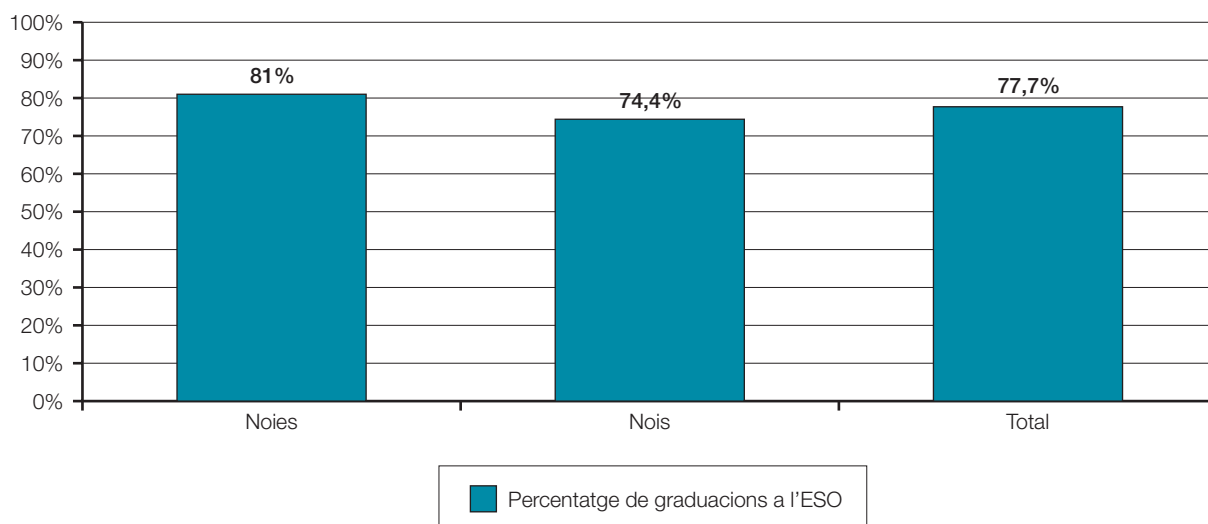
● Percentatge de graduats en educació secundària obligatòria respecte al total d'alumnes de 4t d'ESO. Curs 2005-2006

En el curs 2005-2006 van ser avaluats 58.399 alumnes de 4t d'ESO. Un total de 45.375 alumnes, que són el 77,7% del total dels alumnes avaluats, van assolir el graduat escolar.

Les noies presenten un percentatge de graduats (81,0%) superior al dels nois (74,4%).

Sexe	Alumnes avaluats	Alumnes graduats en ESO	Percentatge de graduació en ESO
Noies	29.204	23.659	81,0%
Nois	29.195	21.716	74,4%
Total	58.399	45.375	77,7%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

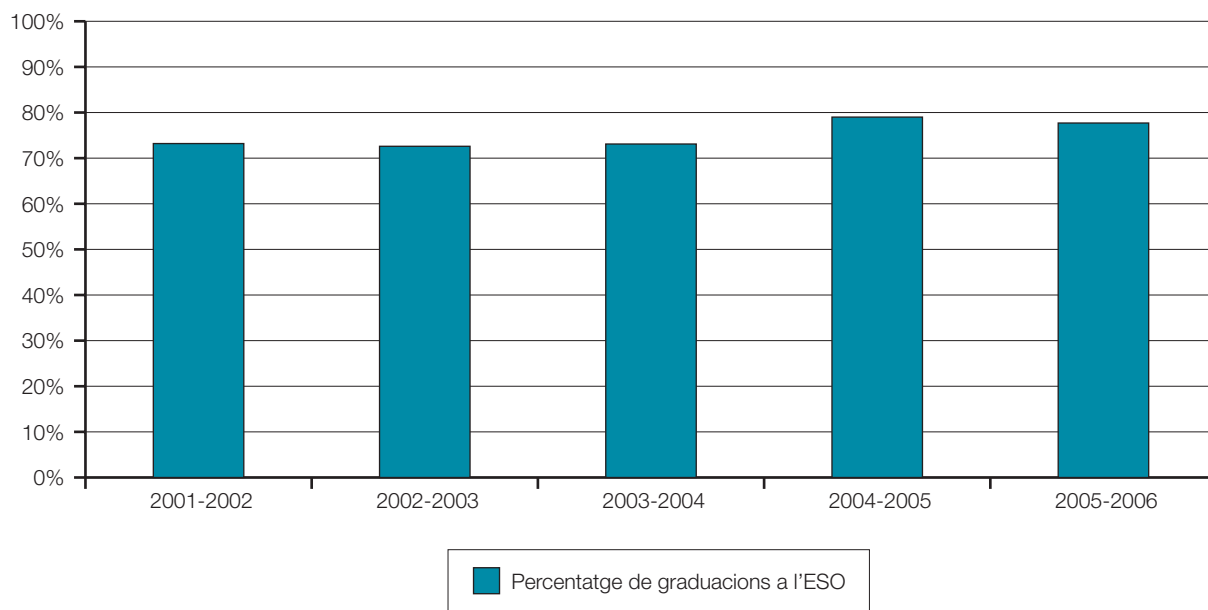

● **Evolució del percentatge de graduats en educació secundària obligatòria des del curs 2001-2002 fins al curs 2005-2006**

Graduats / Curs	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Percentatge	73,2%	72,6%	73,1%	79,0%	77,7%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació* (diversos anys).

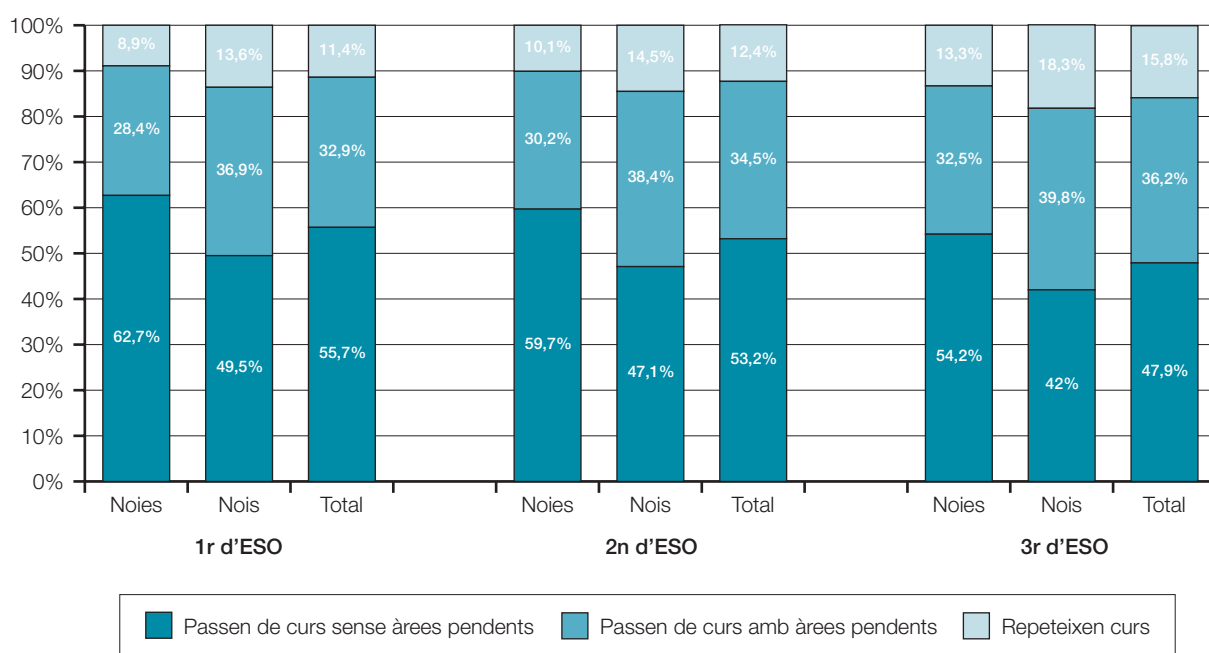
El percentatge de graduats en educació secundària obligatòria del 2005-2006 es manté en el 78% i presenta valors similars als del curs 2004-2005.

● Resultats de l'avaluació dels alumnes de 1r, 2n i 3r d'ESO del curs 2005-2006

	1r ESO			2n ESO			3r ESO		
	Noies	Nois	Total	Noies	Nois	Total	Noies	Nois	Total
Passen de curs sense àrees pendents	62,7%	49,5%	55,7%	59,7%	47,1%	53,2%	54,2%	42,0%	47,9%
Passen de curs amb àrees pendents	28,4%	36,9%	32,9%	30,2%	38,4%	34,5%	32,5%	39,8%	36,2%
Repeteixen curs	8,9%	13,6%	11,4%	10,1%	14,5%	12,4%	13,3%	18,3%	15,8%
Total d'alumnes avaluats	68.423			67.890			64.549		

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació.*

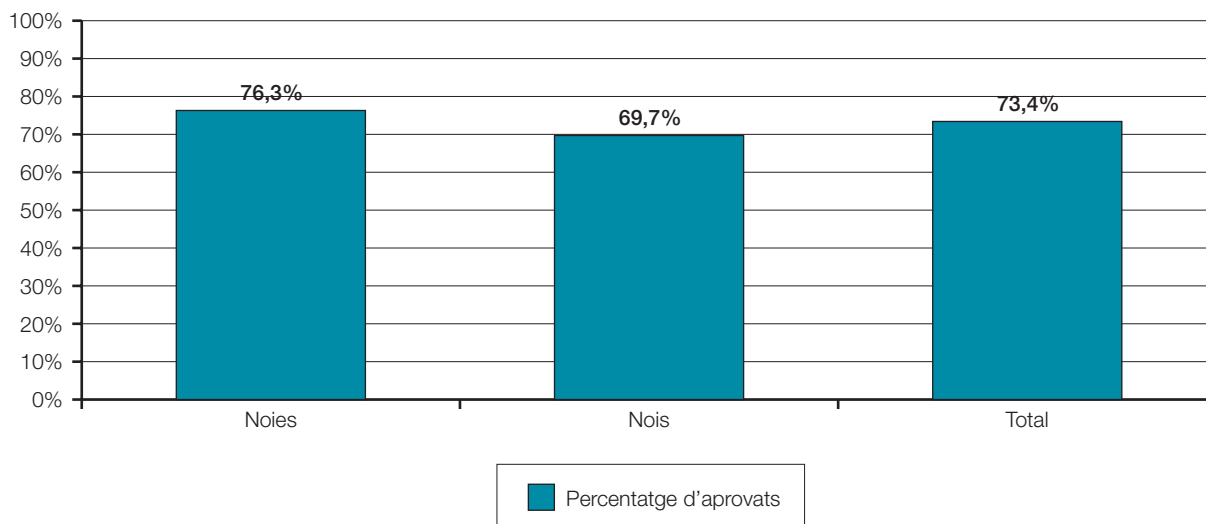
4.6. Resultats acadèmics de l'alumnat de batxillerat a Catalunya

En el curs 2005-2006, el nombre d'alumnes avaluats en finalitzar els estudis de batxillerat va ser de 35.569, xifra molt similar a la del curs 2004-2005, que va ser de 35.940 alumnes avaluats.

El percentatge d'aprovat de batxillerat és del 73,4%. En aquest percentatge hi ha diferències importants entre gèneres: les noies tenen un percentatge d'aprovat del 76,3% i els nois, del 69,7% (pràcticament hi ha una diferència de set punts percentuals).

Sexe	Alumnes avaluats	Alumnes graduats	Percentatge de graduació
Noies	19.949	15.217	76,3%
Nois	15.620	10.882	69,7%
Total	35.569	26.099	73,4%

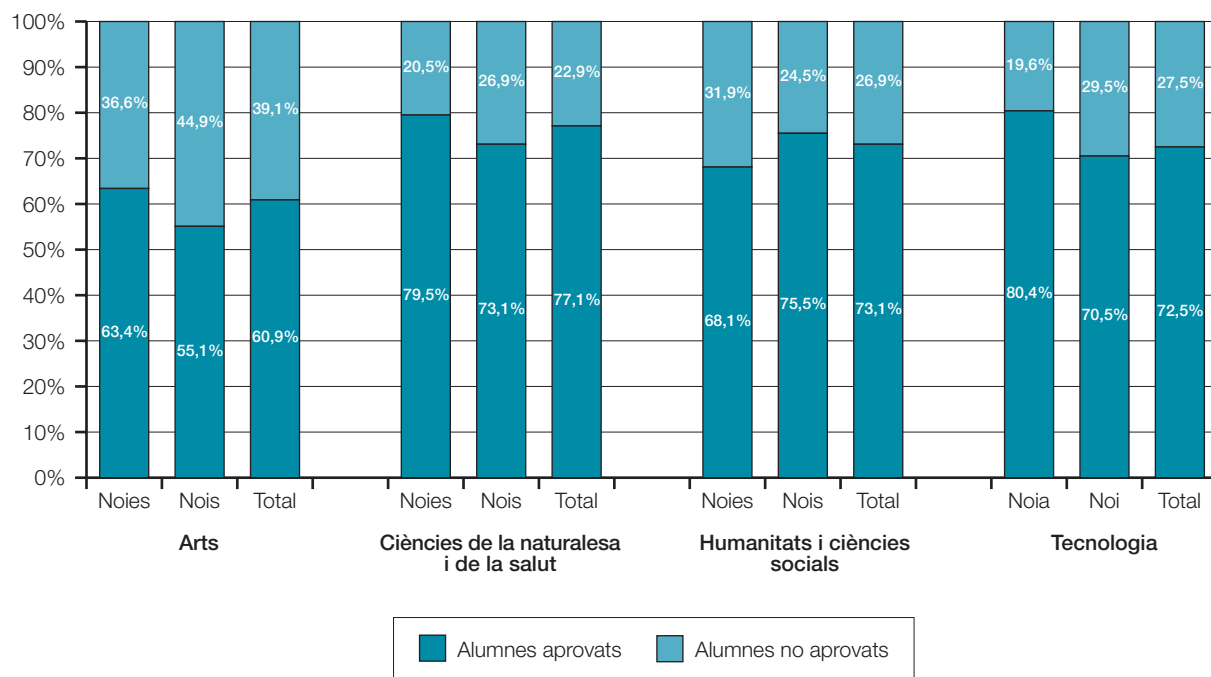
FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

Els percentatges d'alumnat de batxillerat que acaba amb resultats iguals o superiors a l'aprovat en cadascuna de les diferents modalitats de batxillerat són:

● Resultats en les diferents modalitats. Percentatges de superació

Percentatge de superació	Arts			Ciències de la naturalesa i de la salut			Humanitats i ciències socials			Tecnologia		
	Noies	Nois	Total	Noies	Nois	Total	Noies	Nois	Total	Noies	Nois	Total
	63,4%	55,1%	60,9%	79,5%	73,1%	77,1%	68,1%	75,5%	73,1%	80,4%	70,5%	72,5%

Els percentatges de superació del batxillerat són més elevats en les noies que en els nois en totes les modalitats.

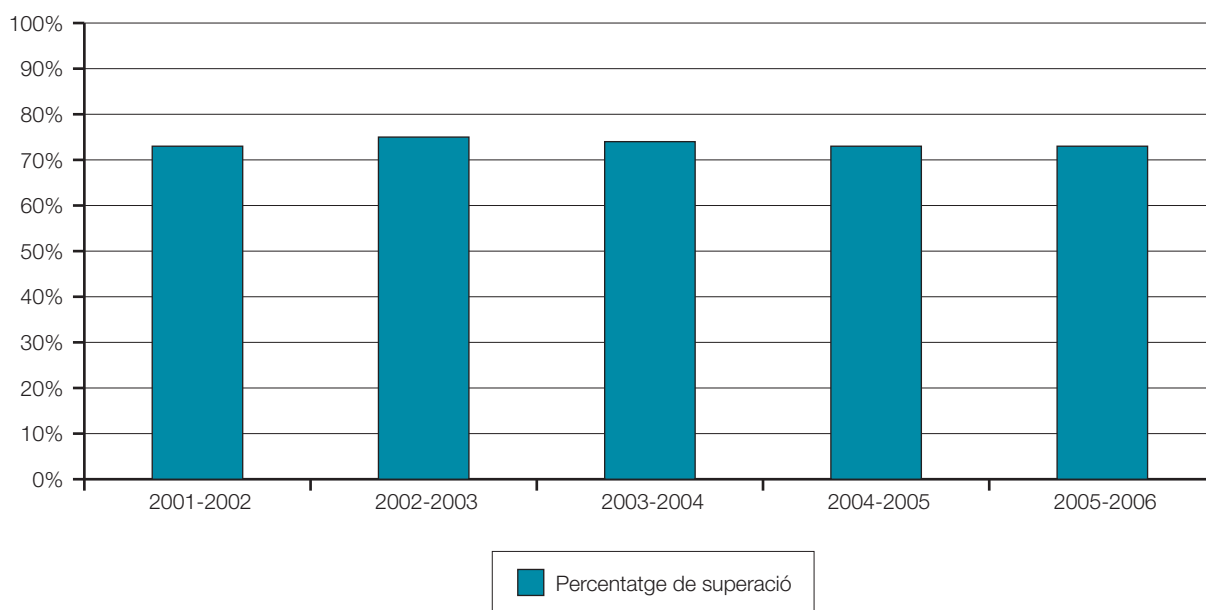
● Evolució dels resultats obtinguts des del curs 2001-2002 fins al curs 2005-2006

Al quadre següent observem l'evolució del percentatge de superació del batxillerat, de forma global, en els darrers cinc cursos.

En els cinc darrers cursos s'observa una estabilització dels resultats obtinguts sobre el percentatge de superació del batxillerat, amb valors propers al 73%.

Superació / Curs	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Percentatge de superació	73%	75%	74%	73%	73%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística de l'educació*.

4.7. Graduats de secundària. Ensenyaments generals i professionals

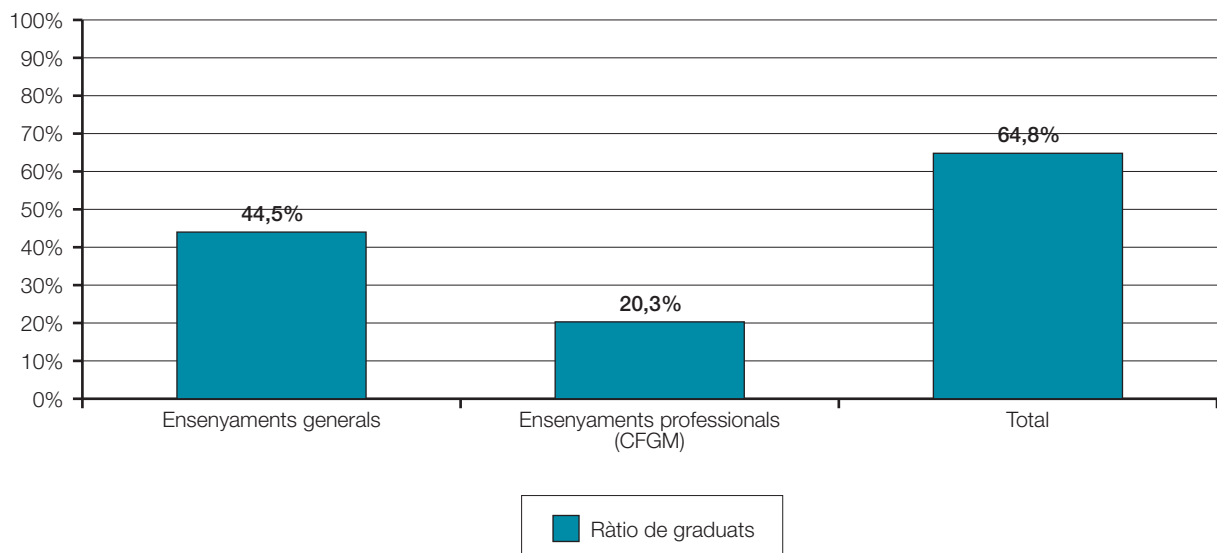
● Nombre de graduats de batxillerat i professionals (CFGM)

Hi ha 25.851 alumnes graduats de batxillerat i 11.822, de cicles formatius de grau mitjà. La població amb què relacionarem aquestes dades és la que té 17 anys. Tot i que no és del tot igual, es pot relacionar amb la taxa d'idoneïtat (vegeu el punt 3.5) d'aquests estudis per a l'edat considerada.

Cal valorar amb prudència les ràtios que es deriven d'aquests estudis, atesa la complexitat d'aquests estudis no obligatoris.

Tipus ensenyament	Ràtio de graduats
Ensenyaments generals	44,5%
Ensenyaments professionals (CFGM)	20,3%
Total	64,8%

FONT: Departament d'Educació. *Estadística d'Educació*.

4.8. Taxa d'activitat de la població d'entre 25 i 64 anys segons el nivell d'estudis

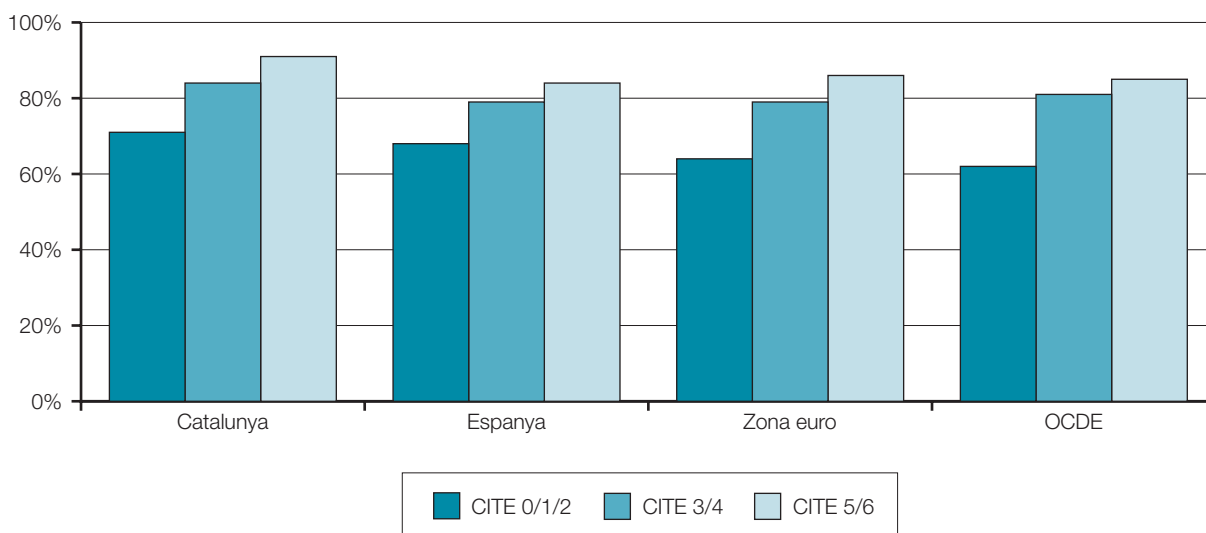
L'estudi de les dades que relacionen la formació i l'ocupació ens permet confirmar que el nivell de formació de la població és determinant a l'hora de trobar feina. Per tant, el nivell d'estudis assolit pel conjunt de la població d'un país és un factor que influeix decisivament en les taxes d'activitat laboral i en la qualitat de l'activitat econòmica que desenvolupa cada persona.

La taxa d'activitat de la població és el resultat de multiplicar per 100 la relació entre la població activa d'un determinat nivell de formació i el total de població del mateix tram d'edat i formació. La població activa estudiada comprèn les persones de 25 a 64 anys d'edat que tenen feina (*població ocupada*) o que en busquen (*població desocupada*).

Podem afirmar, de forma general, que un nivell de formació més alt és equivalent a taxes més elevades d'activitat econòmica.

Nivell / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	OCDE
CITE 0/1/2	71%	68%	64%	62%
CITE 3/4	84%	79%	79%	81%
CITE 5/6	91%	84%	86%	85%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (a partir de dades de l'EPA) / *Education at a Glance 2008* (any de referència: 2006).

Cal recordar que la formació equivalent a la classificació CITE és:

- CITE 0/1/2: educació infantil i primària i educació secundària obligatòria
- CITE 3/4: batxillerat, BUP, COU i formació professional de grau mitjà
- CITE 5/6: ensenyament universitari i formació professional de grau superior

● Taxa d'activitat de la població d'entre 25 i 64 anys, segons el seu nivell d'estudis, a la zona euro

País / Nivell	CITE 0/1/2	CITE 3/4	CITE 5/6
Catalunya	71%	84%	91%
Alemanya	56%	80%	85%
Àustria	55%	83%	87%
Bèlgica	59%	81%	86%
Eslovènia	59%	75%	91%
Espanya	68%	79%	84%
Finlàndia	67%	--%	87%
França	67%	76%	81%
Grècia	68%	76%	85%
Irlanda	68%	81%	88%
Itàlia	62%	78%	81%
Luxemburg	61%	78%	86%
Països Baixos	65%	80%	87%
Portugal	81%	77%	86%
Mitjana de la zona euro	64%	79%	86%

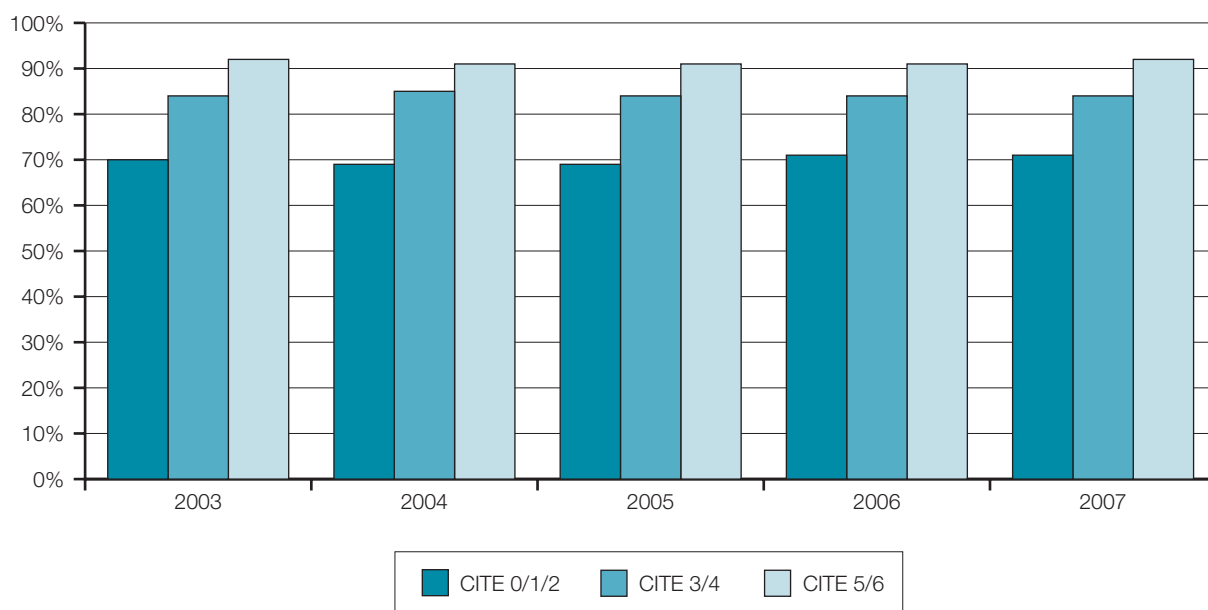
FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya / *Education at a Glance 2008* (any de referència: 2006).

● **Evolució de l'indicador "Taxa d'activitat de la població d'entre els 25 i 64 anys segons el nivell d'estudis acabats" des de l'any 2003 fins a l'any 2007, a Catalunya**

L'estudi evolutiu d'aquest indicador a Catalunya també mostra clarament el manteniment constant dels percentatges d'activitat més alts per als segments de població que tenen uns nivells de formació més elevats.

Nivell / Any	2003	2004	2005	2006	2007
CITE 0/1/2	70%	69%	69%	71%	71%
CITE 3/4	84%	85%	84%	84%	84%
CITE 5/6	92%	91%	91%	91%	92%

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya, a partir de dades de l'EPA (anys diversos).

La potenciació de la formació de la població hauria de ser un objectiu important, perquè les dades anteriors ens mostren que els valors més alts de formació van associats a taxes d'activitat més elevades.

També és una característica que es repeteix sovint el fet que les persones que no han finalitzat els estudis d'ensenyament secundari passen més temps a l'atur i queden, per tant, més temps inactives que les persones que els han acabat.

5. INDICADORS EUROPEUS DE REFERÈNCIA. EUROPA 2010

La reunió que el Consell Europeu de Lisboa va celebrar el març de l'any 2000 va ser el començament d'un llarg camí cap a l'obtenció d'uns objectius educatius europeus comuns que, previsiblement, s'han d'aconseguir a finals de l'any 2010.

Convé explicar que l'assoliment d'aquests objectius es considera de forma global per a tota la Unió Europea i, per tant, encara que s'assoleixin globalment, hi haurà països que els assoliran i d'altres, no. És interessant estar al corrent, de manera senzilla, de quin és el grau de consecució a Catalunya dels cinc punts de referència (*benchmarks*) que es van establir com a fites el maig de l'any 2003.

Des de fa uns anys, hem inclòs un apartat en aquesta publicació amb els punts europeus de referència.

De forma esquemàtica els cinc punts de referència són:

1. Percentatge d'alumnat que té un nivell baix, nivell 1 i inferior, en competència lectora a l'escala PISA.

La fita de referència a assolir al final del 2010 és que aquest percentatge prengui valors iguals o inferiors al 15,5%.

2. Percentatge de població d'entre 18 i 24 anys amb educació secundària obligatòria que no continua estudis posteriors.

La fita de referència a assolir al final del 2010 és que aquest percentatge prengui valors iguals o inferiors al 10%.

3. Percentatge de persones d'entre 20 i 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria.

La fita de referència a assolir al final del 2010 és que aquest percentatge prengui valors iguals o superiors al 85%.

4. Graduats en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població de 20 a 29 anys.

La fita de referència a assolir al 2010 és que aquesta taxa s'aproximi als valors dels Estats Units i del Japó i també que disminueixi la desigualtat de gènere en aquests estudis.

5. Percentatge d'adults que participen en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys.

La fita de referència a assolir al final del 2010 és que aquest percentatge prengui valors iguals o superiors al 12,5%.

5.1. Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA

El nivell de comprensió lectora de l'alumnat és un indicador que ens facilita informació sobre el grau de relació i d'interpretació que té amb l'entorn mitjançant el text escrit. A Lisboa es va posar com a fita a assolir per a l'any 2010 que els nivells bàsics de comprensió lectora milloressin en relació amb els resultats del PISA 2000, fins assolir que —com a mínim— el percentatge d'alumnes de nivells baixos (1 i inferior) en competència lectora a l'escala PISA prengui valors iguals o inferiors al 15,5%.

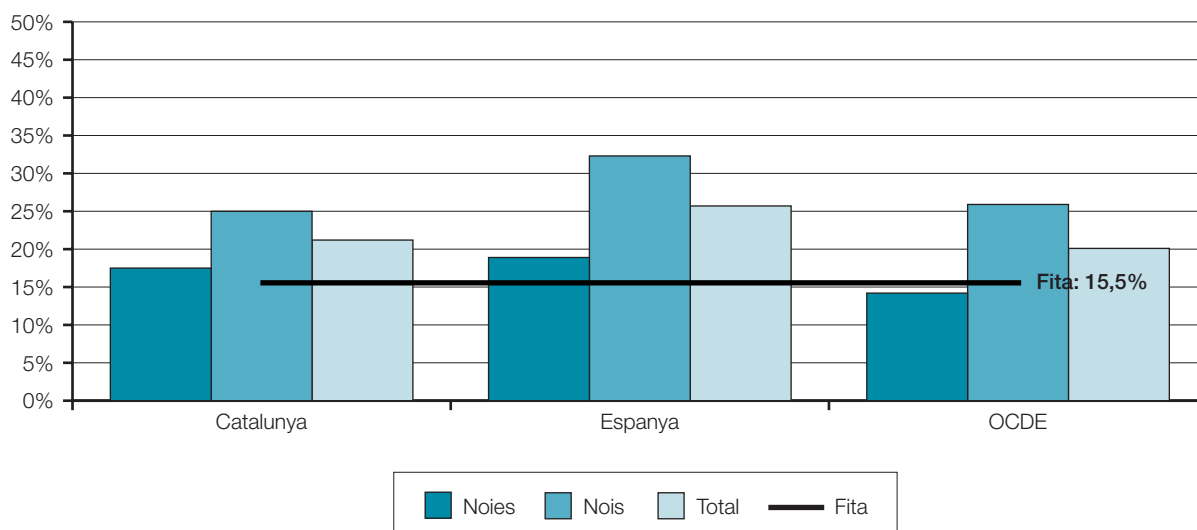
● Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA. Any 2006

Les dades que proporciona l'informe PISA de l'any 2006 per a Catalunya mostren uns percentatges elevats (21,2%) d'alumnat amb nivells baixos de comprensió lectora.

Sexe	Àmbit geogràfic		
	Catalunya	Espanya	OCDE
Noies	17,5%	18,9%	14,2%
Nois	25,0%	32,3%	25,9%
Total	21,2%	25,7%	20,1%

FONT: Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu de Catalunya. Informe PISA 2006.

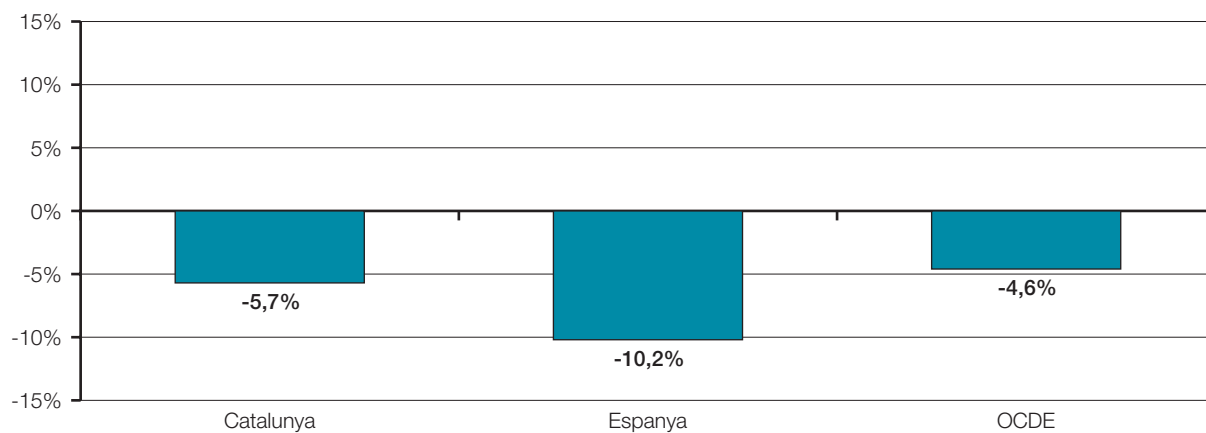
Punt de referència 2010: 15,5%

Les noies tenen valors més propers a la fita assenyalada per al 2010 i obtenen, en general, millors valors que els nois.

● Diferencial percentual respecte a la fita del 2010

Si situem al nivell 0% l'assoliment mínim de la fita per al 2010 i en considerem el diferencial, observem que —de forma global— no s'ha assolit la fita marcada.

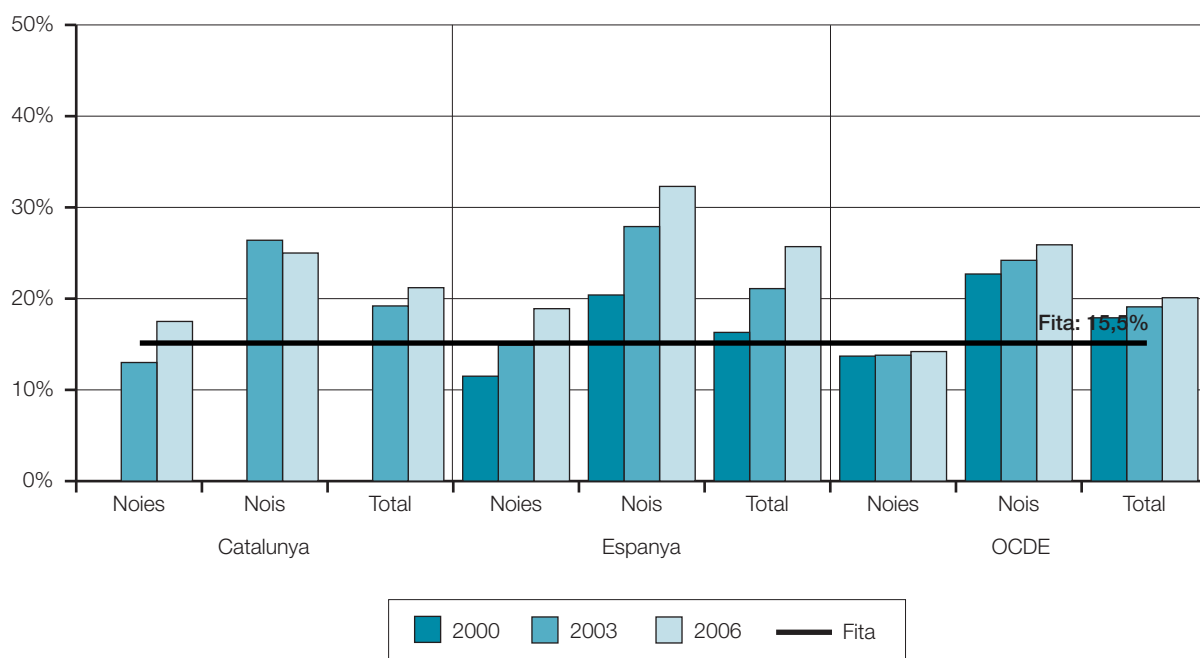
● **Evolució de l'indicador: "Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA"**

A Catalunya, a Espanya i a l'OCDE el percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA ha evolucionat de manera negativa des de l'any 2000.

Any / País	Catalunya			Espanya			OCDE		
	Noies	Nois	Total	Noies	Nois	Total	Noies	Nois	Total
2000	(*)	(*)	(*)	11,5%	20,4%	16,3%	13,7%	22,7%	17,9%
2003	13,0%	26,4%	19,2%	14,9%	27,9%	21,1%	13,8%	24,2%	19,1%
2006	17,5%	25,0%	21,2%	18,9%	32,3%	25,7%	14,2%	25,9%	20,1%

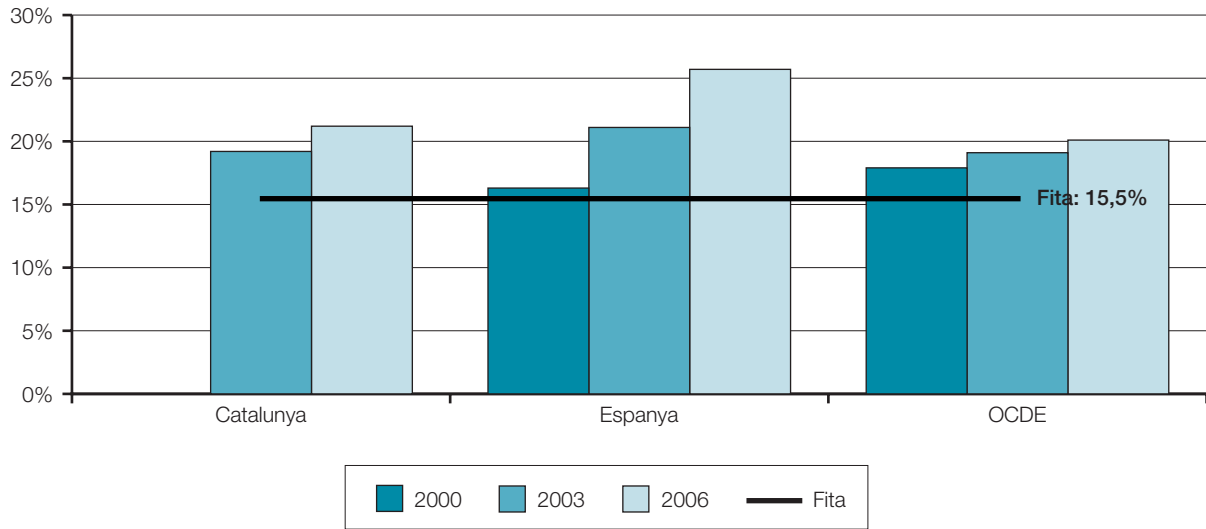
FONT: Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu de Catalunya. *Informe PISA* (diversos anys).

(*) Nota: No hi ha dades de Catalunya de l'any 2000, perquè no hi havia mostra pròpia.

L'evolució d'aquest indicador ens permet observar que els resultats cada cop s'allunyen més de la fita marcada per al 2010 (15,5%).

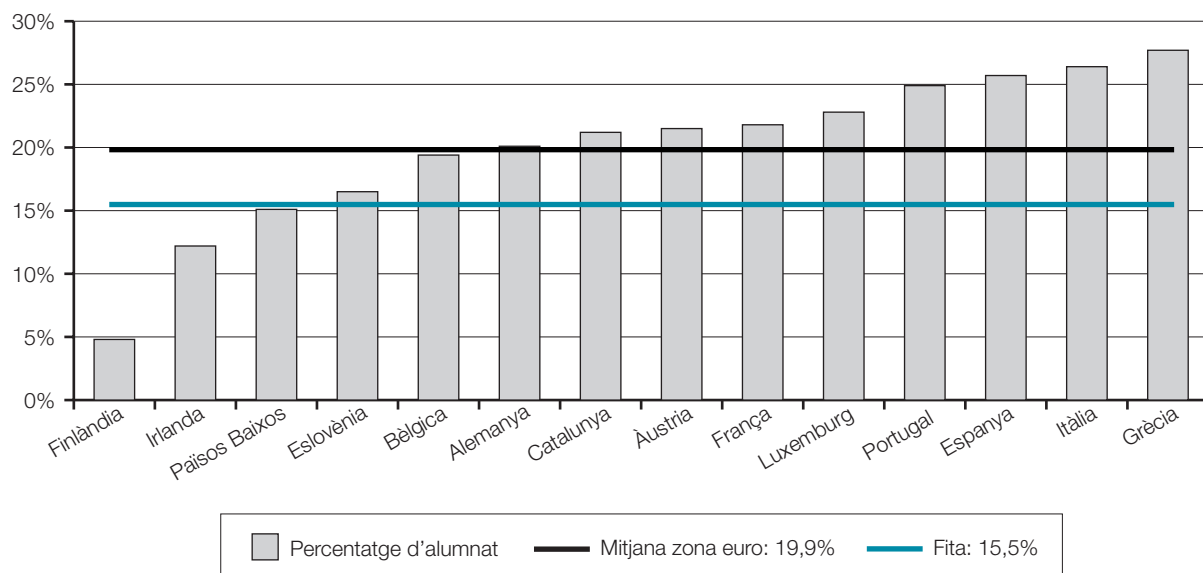
Punt de referència 2010: 15,5%

● **Percentatge d'alumnat de la zona euro que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA**

País	Percentatge d'alumnat
Catalunya	21,2%
Alemanya	20,1%
Àustria	21,5%
Bèlgica	19,4%
Eslovènia	16,5%
Espanya	25,7%
Finlàndia	4,8%
França	21,8%
Grècia	27,7%
Irlanda	12,2%
Itàlia	26,4%
Luxemburg	22,8%
Països Baixos	15,1%
Portugal	24,9%
Mitjana de la zona euro	19,9%

FONT: OECD. PISA 2006.

5.2. Percentatge de població d'entre 18 i 24 anys amb educació secundària obligatòria que no continua estudis posteriors

Una de les preocupacions de les societats més avançades és aconseguir que els joves no abandonin de forma prematura la seva formació, ja que aquesta formació és la que facilita la integració dels joves en la societat.

Aconseguir aquest objectiu és un dels punts clau de referència establerts a Lisboa. Així, una de les fites que es van proposar a Lisboa va ser que no passés del 10% el percentatge de població de joves europeus d'entre els 18 i 24 anys amb estudis d'ESO que no continua els estudis posteriors.

Actualment, a Catalunya, més del 31% dels joves d'aquestes edats encara abandona la formació de manera prematura; aquest és un altre dels punts clau que cal millorar per aproximar-nos, com a mínim, a la mitjana europea (14,8%).

Els percentatges corresponents es calculen a partir d'una relació on, en el numerador, hi ha el nombre de joves d'entre 18 i 24 anys amb educació secundària obligatòria acabada que no continuen estudis posteriors i, en el denominador, la població total d'entre 18 i 24 anys que hi ha al país.

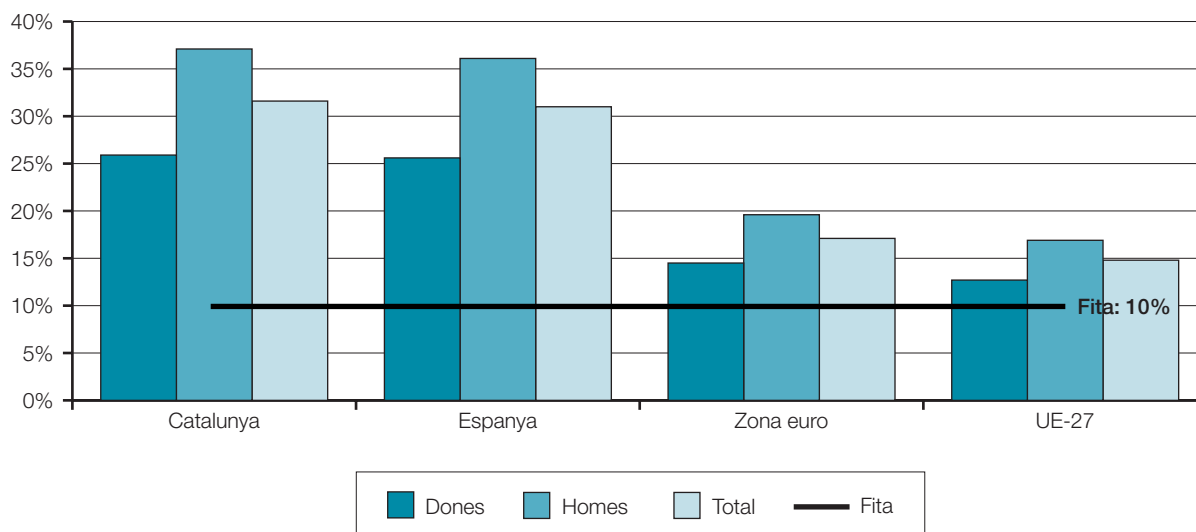
● Població d'entre 18 i 24 anys amb estudis d'ESO que no continua estudis posteriors. Any 2007

El percentatge de joves d'entre 18 i 24 anys amb estudis d'ESO que no continua estudis posteriors, a Catalunya, és del 31,6% i presenta diferències importants entre gèneres: així el percentatge en les dones és del 25,9% i en els homes, del 37,1%.

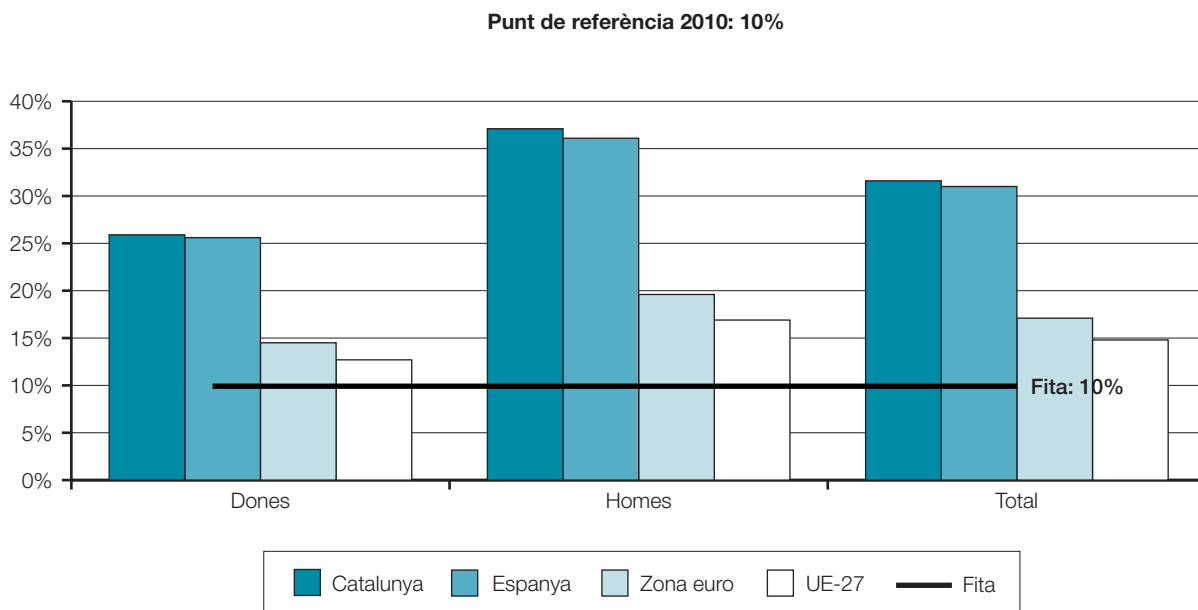
Sexe	Àmbit geogràfic			
	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
Dones	25,9%	25,6%	14,5%	12,7%
Homes	37,1%	36,1%	19,6%	16,9%
Total	31,6%	31,0%	17,1%	14,8%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (any de referència 2007) / Eurostat (any de referència 2007).

Punt de referència 2010: 10%

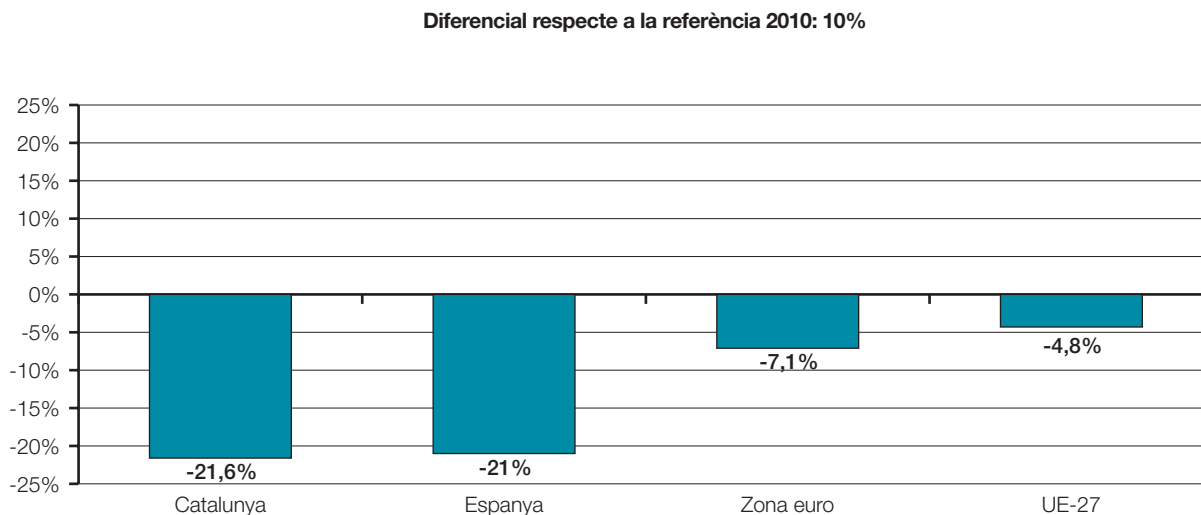

Tant les dones com els homes no assolixen la fita marcada per al 2010, tot i que, de forma global, les dones tenen valors més propers a la fita. En general, els homes presenten percentatges més elevats de no-continuació dels estudis que les dones.

● Diferencial percentual respecte a la fita del 2010

Si situem al nivell 0% l'assoliment mínim de la fita per al 2010 i en considerem el diferencial, observem que —de forma global— no s'ha assolit la fita marcada.

En el cas de Catalunya, el percentatge de població d'entre 18 i 24 anys amb educació secundària obligatòria que no continua estudis posteriors es manté en valors molt per sobre dels marcats com a referència europea per al 2010.

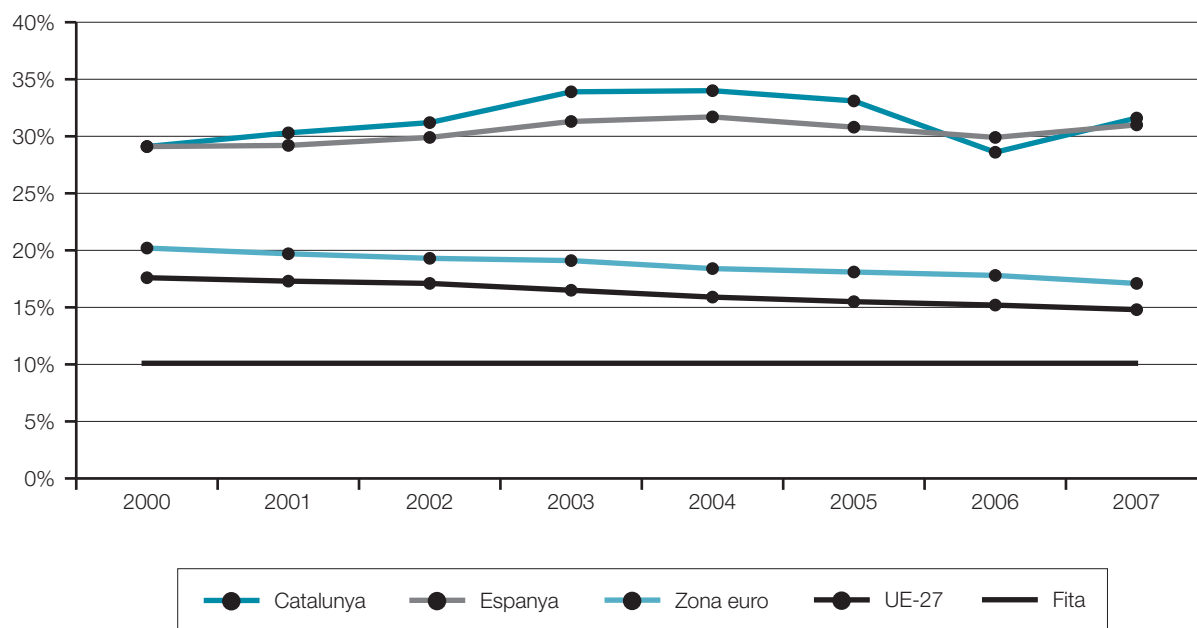
L'evolució d'aquest indicador, des de l'inici del seu establiment, ens pot indicar el grau d'aproximació al llarg dels anys a la fita del 2010.

● **Evolució de l'indicador "Població d'entre 18 i 24 anys amb estudis d'ESO que no continua estudis posteriors"**

Any / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
2000	29,1%	29,1%	20,2%	17,6%
2001	30,3%	29,2%	19,7%	17,3%
2002	31,2%	29,9%	19,3%	17,1%
2003	33,9%	31,3%	19,1%	16,5%
2004	34,0%	31,7%	18,4%	15,9%
2005	33,1%	30,8%	18,1%	15,5%
2006	28,6%	29,9%	17,8%	15,2%
2007	31,6%	31,0%	17,1%	14,8%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya / Eurostat (diversos anys).

Punt de referència 2010: 10%

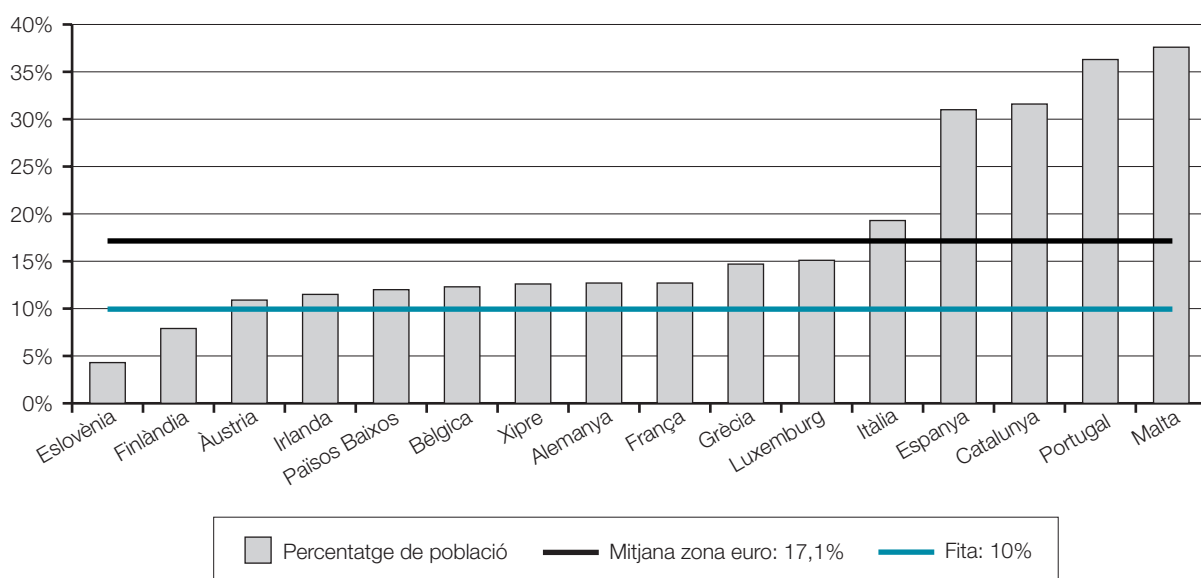
A Catalunya i a Espanya, des de l'any 2000, l'evolució d'aquest indicador no és positiu i s'allunya de la fita marcada, per la qual cosa sembla difícil aconseguir-la l'any 2010.

● **Percentatge de població de 18 a 24 anys i amb educació secundària obligatòria acabada que no continua estudis posteriors, a la zona euro**

Pocs països, només Eslovènia i Finlàndia, han assolit aquest indicador de la fita per al 2010, la qual se situa en el 10% (i la mitjana de la zona euro se situa en el 17,1%).

País	Percentatge de població
Catalunya	31,6%
Alemanya	12,7%
Àustria	10,9%
Bèlgica	12,3%
Eslovènia	4,3%
Espanya	31,0%
Finlàndia	7,9%
França	12,7%
Grècia	14,7%
Irlanda	11,5%
Itàlia	19,3%
Luxemburg	15,1%
Malta	37,6%
Països Baixos	12,0%
Portugal	36,3%
Xipre	12,6%
Mitjana de la zona euro	17,1%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (any de referència 2007) / Eurostat (any de referència: 2007).

5.3. Percentatge de persones de 20 a 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria

Aconseguir que un percentatge elevat de la població jove tingui estudis més enllà dels obligatoris és un dels objectius cabdals de tota societat. Per tant, un altre dels punts de referència que es van marcar com a fita per al 2010 és que el 85% o més de la població jove d'entre 20 i 24 anys hauria de tenir com a mínim una formació superior a l'ESO. En aquests moments encara s'està lluny d'assolir aquest objectiu a Catalunya i a molts països de la zona euro.

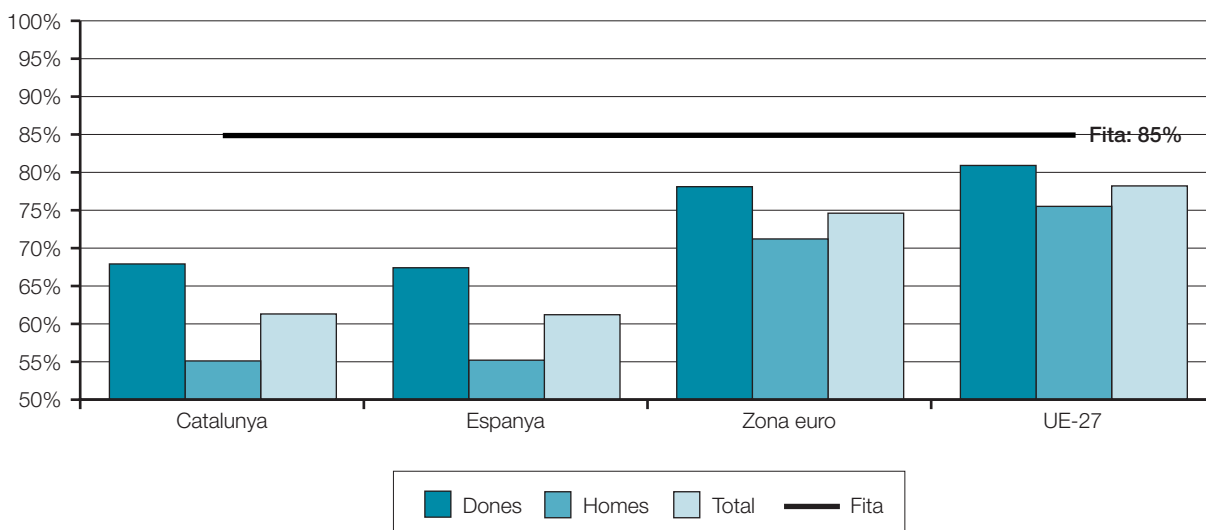
● Percentatge de persones d'entre els 20 i 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria. Any 2007

El percentatge de joves d'entre 20 i 24 anys amb estudis d'ESO que tenen estudis iguals o superiors als estudis secundaris postobligatoris, a Catalunya, és del 61,2% i presenta diferències importants entre gèneres: un 67,8% en les dones i un 55,0% en els homes.

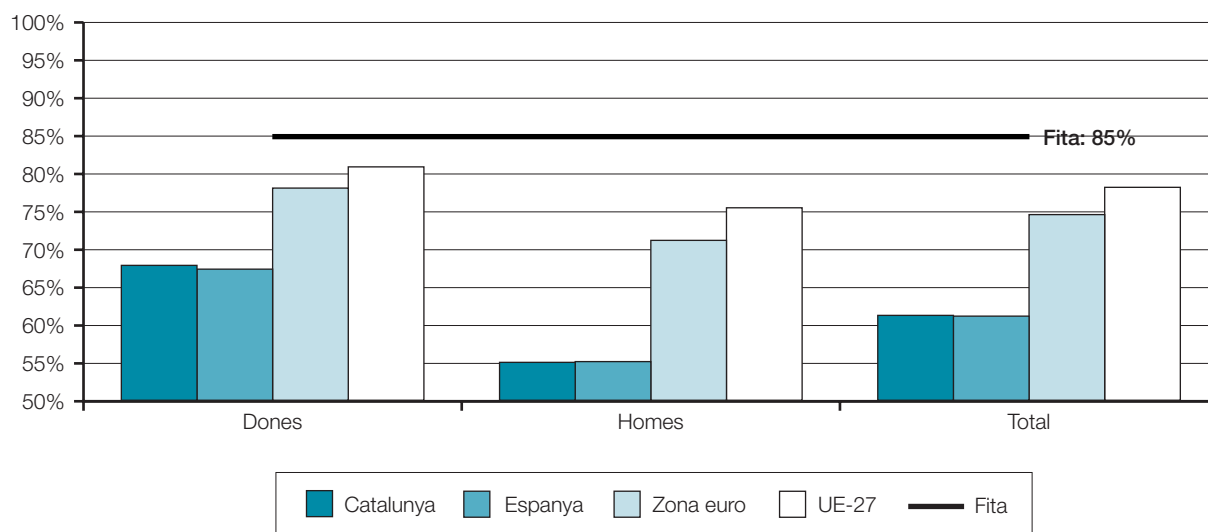
Sexe	Àmbit geogràfic			
	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
Dones	67,8%	67,3%	78,0%	80,8%
Homes	55,0%	55,1%	71,1%	75,4%
Total	61,2%	61,1%	74,5%	78,1%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (any de referència 2007) / Eurostat (any de referència 2007).

Punt de referència 2010: 85%

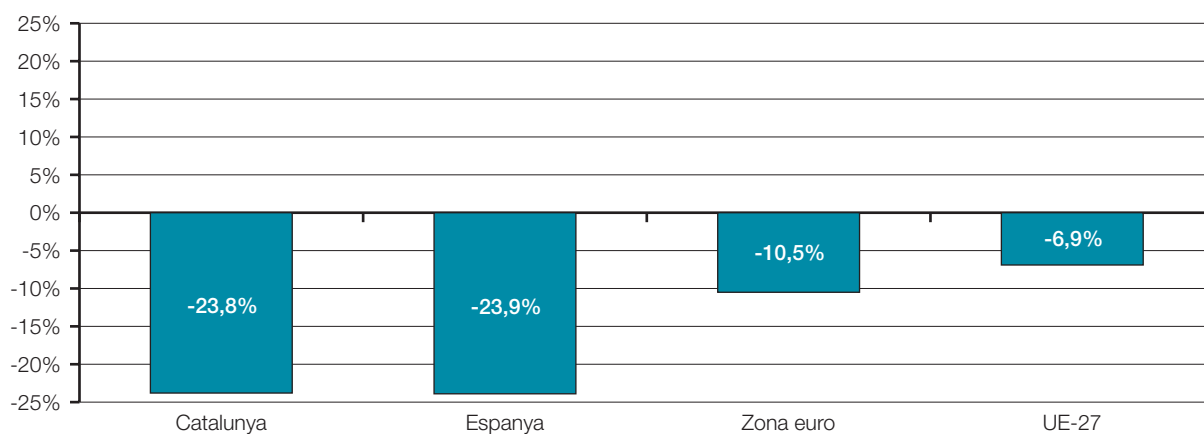

Punt de referència 2010: 85%

● Diferencial respecte a la fita del 2010

Diferencial respecte a la referència 2010: 85%

A Catalunya, el percentatge de persones de 20 a 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria està molt per sobre dels marcats com a referència europea per al 2010.

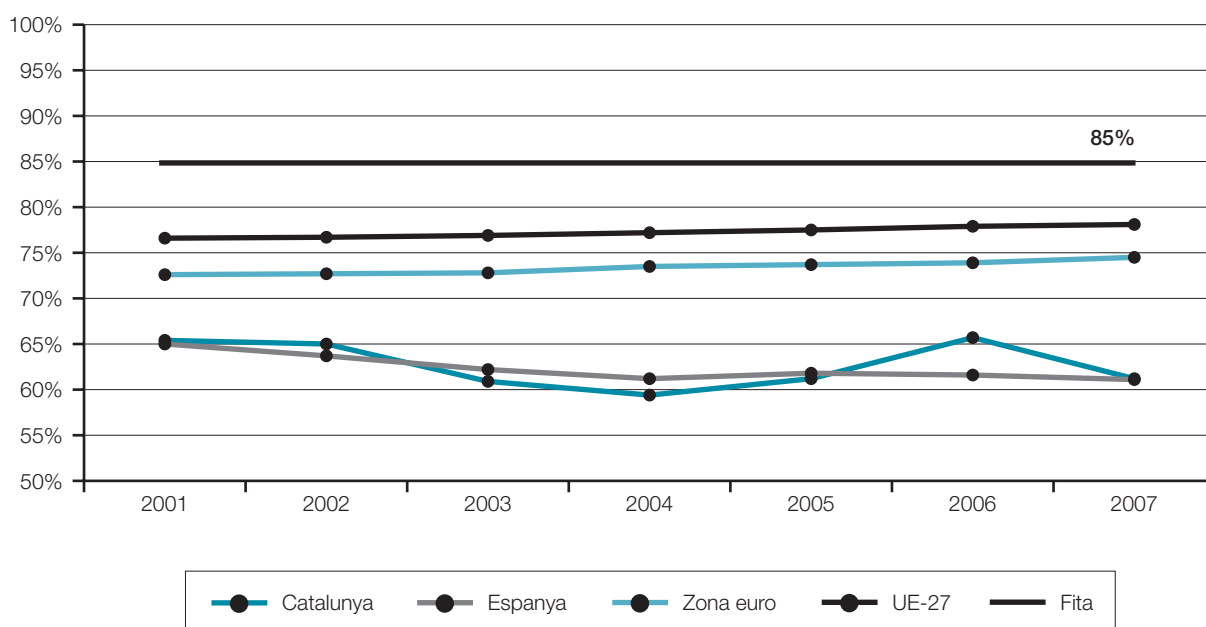
L'evolució d'aquest indicador, des de l'inici del seu establiment, ens pot indicar el grau d'aproximació al llarg dels anys a la fita de l'any 2010.

● **Evolució de l'indicador: "Percentatge de persones de 20 a 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria"**

Any / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
2001	65,4%	65,0%	72,6%	76,6%
2002	65,0%	63,7%	72,7%	76,7%
2003	60,9%	62,2%	72,8%	76,9%
2004	59,4%	61,2%	73,5%	77,2%
2005	61,2%	61,8%	73,7%	77,5%
2006	65,7%	61,6%	73,9%	77,9%
2007	61,2%	61,1%	74,5%	78,1%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya / Eurostat (diversos anys).

Punt de referència 2010: 85%

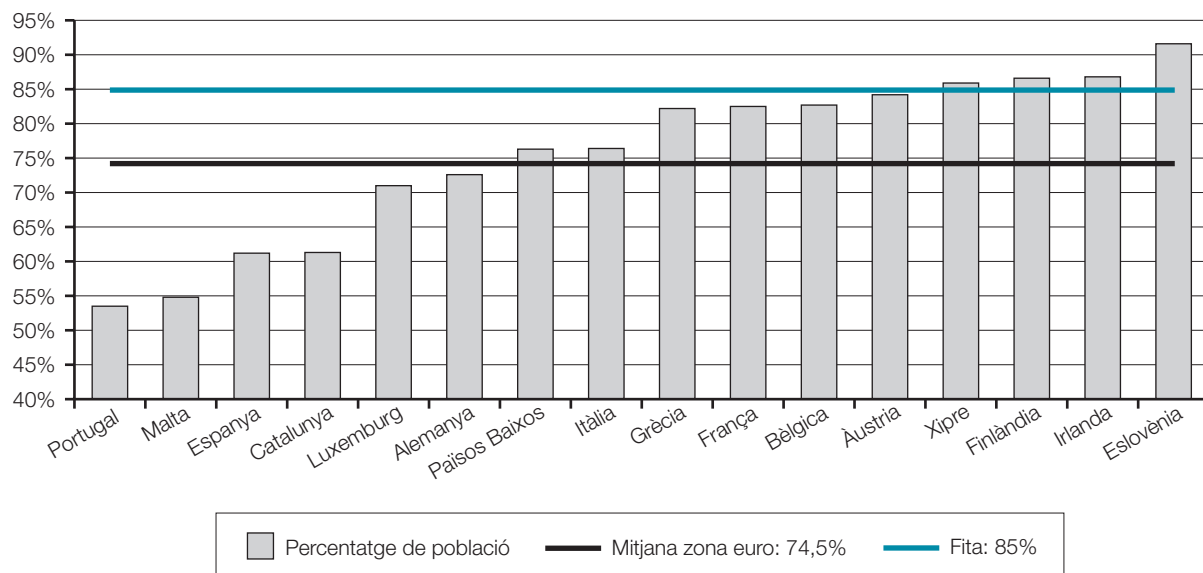

A Catalunya i a Espanya, l'evolució d'aquest indicador, des de l'any 2000, permet afirmar que serà difícil aconseguir la fita marcada per al 2010.

● **Percentatge de persones de 20 a 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit com a mínim l'educació secundària postobligatòria, a la zona euro**

País	Percentatge de població
Catalunya	61,2%
Alemanya	72,5%
Àustria	84,1%
Bèlgica	82,6%
Eslovènia	91,5%
Espanya	61,1%
Finlàndia	86,5%
França	82,4%
Grècia	82,1%
Irlanda	86,7%
Itàlia	76,3%
Luxemburg	70,9%
Malta	54,7%
Països Baixos	76,2%
Portugal	53,4%
Xipre	85,8%
Mitjana de la zona euro	74,5%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (any referència 2007) / Eurostat (any referència 2007).

5.4. Nombre de graduats en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'entre 20 i 29 anys

Aconseguir que el nombre de graduats en matemàtiques, ciències i tecnologia s'aproximi als valors dels Estats Units i del Japó va ser una de les fites que es van proposar a Lisboa l'any 2000. Al mateix temps, també es vol reduir d'una manera progressiva la diferència en el nombre de graduats que hi ha actualment en aquests estudis per raons de gènere.

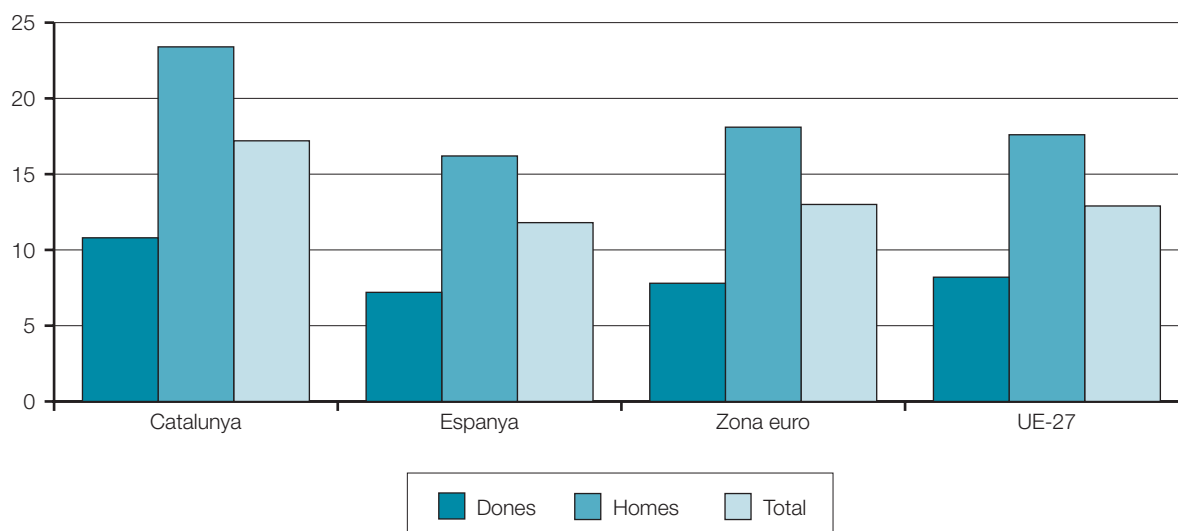
Aquest indicador ens informa del nombre de graduats en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants d'edats compreses entre 20 i 29 anys.

Els càlculs es fan a partir d'una relació entre els graduats en ciències, matemàtiques i tecnologia i el total de la població d'entre 20 i 29 anys, la xifra resultant de la qual es multiplica per 1.000.

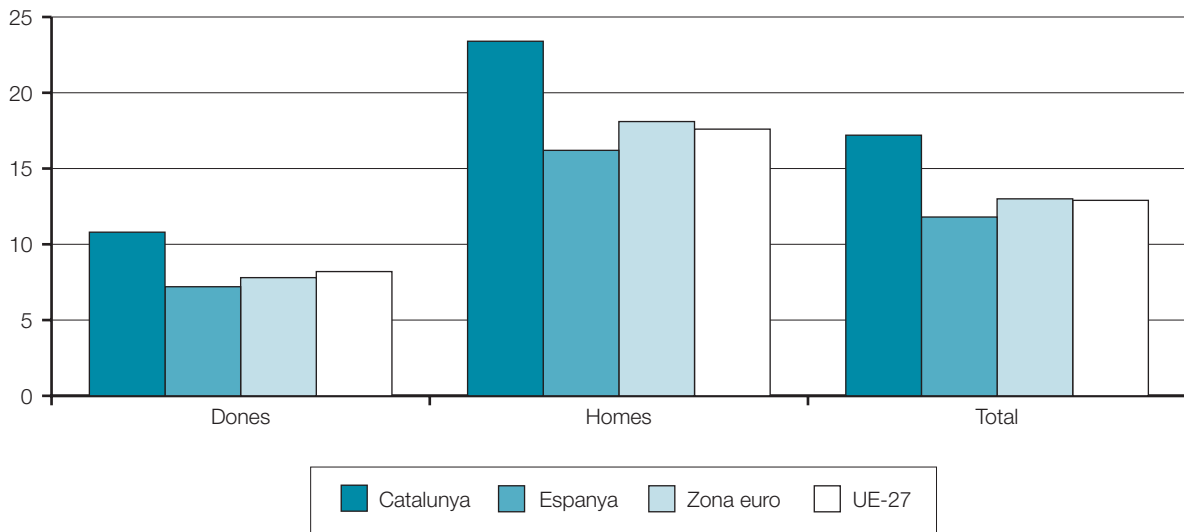
Nombre de graduats en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població de 20 a 29 anys

Sexe	Àmbit geogràfic			
	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
Dones	10,8	7,2	7,8	8,2
Homes	23,4	16,2	18,1	17,6
Total	17,2	11,8	13,0	12,9

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya (any de referència 2005) / Eurostat (any de referència 2005).

La taxa de dones en aquests estudis és molt inferior a la dels homes.

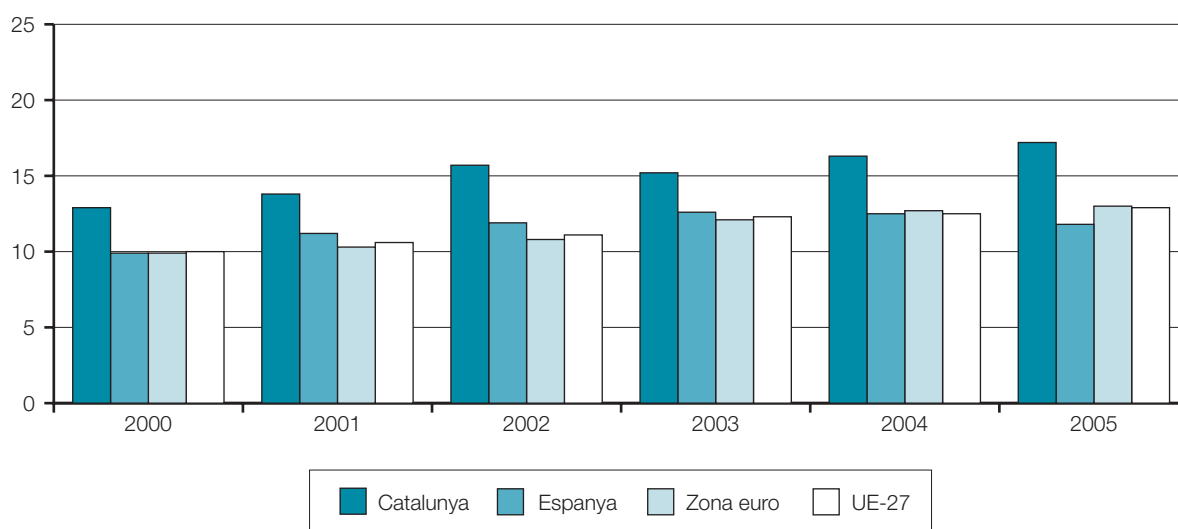
L'evolució d'aquest indicador, des de l'inici del seu establiment, ens pot indicar el grau d'aproximació al llarg dels anys a la fita del 2010.

● **Evolució de l'indicador “Nombre de graduats en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d’entre 20 i 29 anys”**

L'evolució d'aquest indicador marca una progressió a Catalunya i presenta valors superiors als de la Unió Europea.

Any / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
2000	12,9	9,9	9,9	10,0
2001	13,8	11,2	10,3	10,6
2002	15,7	11,9	10,8	11,1
2003	15,2	12,6	12,1	12,3
2004	16,3	12,5	12,7	12,5
2005	17,2	11,8	13,0	12,9

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya / Eurostat (diversos anys).

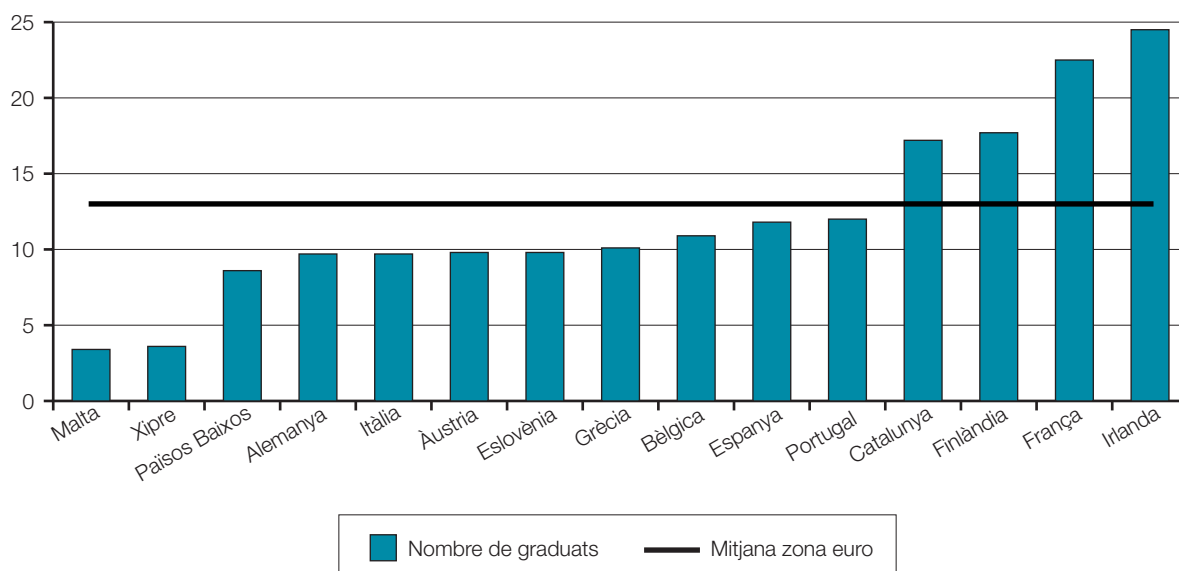

● **Nombre de graduats en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'entre 20 i 29 anys, a la zona euro**

País	Nombre graduats
Catalunya	17,2
Alemanya	9,7
Àustria	9,8
Bèlgica	10,9
Eslovènia	9,8
Espanya	11,8
Finlàndia	17,7
França	22,5
Grècia	10,1
Irlanda	24,5
Itàlia	9,7
Malta	3,4
Països Baixos	8,6
Portugal	12,0
Xipre	3,6
Mitjana de la zona euro	13,0

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (any referència 2005) / Eurostat (any de referència: 2005).

Nombre de graduats per cada 1.000 habitants

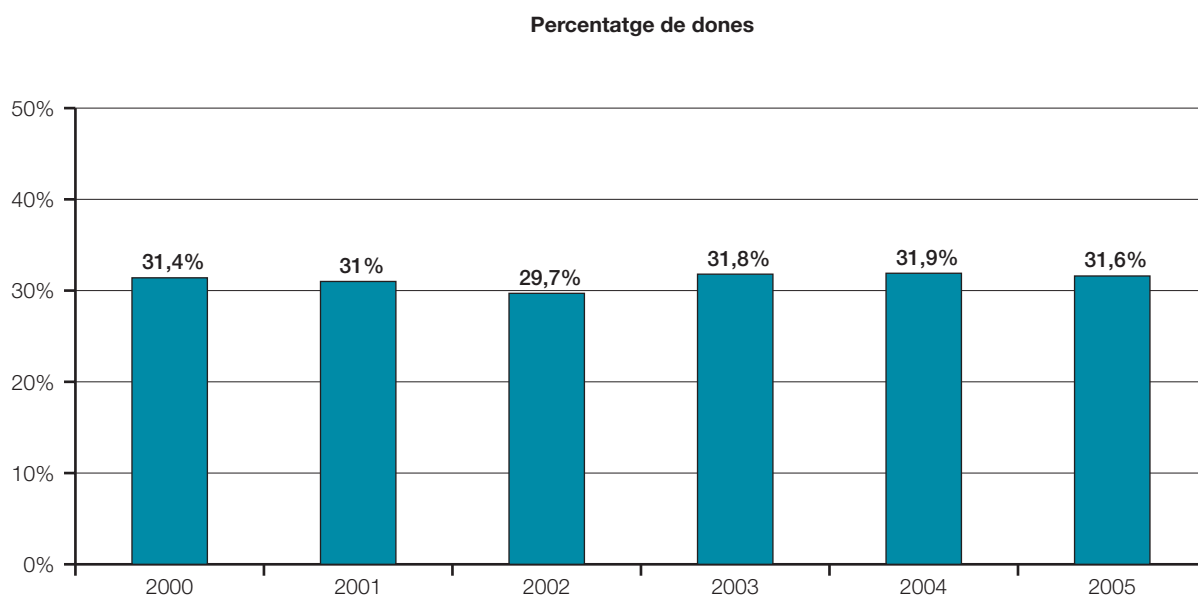

● Reducció del desequilibri entre homes i dones en aquests estudis

La taula següent mostra el percentatge actual de dones graduades en aquests àmbits respecte del nombre total de graduats:

Any	Percentatge de dones
2000	31,4%
2001	31,0%
2002	29,7%
2003	31,8%
2004	31,9%
2005	31,6%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (any referència 2005) / Eurostat (any de referència: 2005).

El percentatge de dones graduades respecte del total de graduats en aquests estudis presenta una estabilització al voltant del 31%. Sembla difícil d'aconseguir l'equilibri entre els dos gèneres per a l'any 2010, tal com marcava la fita creada a Lisboa l'any 2000.

5.5. Percentatge d'adults que participen en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys

Un factor important per a la societat és la formació permanent de la població adulta. Per aquesta raó, a Lisboa es va marcar com a fita augmentar el percentatge de població adulta que participa en cursos de formació, fins arribar a un 12,5%.

La forma d'obtenció d'aquest indicador deriva dels càlculs corresponents que es fan a partir d'enquestes on es pregunta a la població objecte d'estudi si ha participat en algun tipus de curs de formació en les darreres quatre setmanes precedents a l'enquesta. Cal observar que tant a Espanya com en altres països de la Unió Europea, en els darrers anys s'ha modificat la manera de calcular aquest indicador.

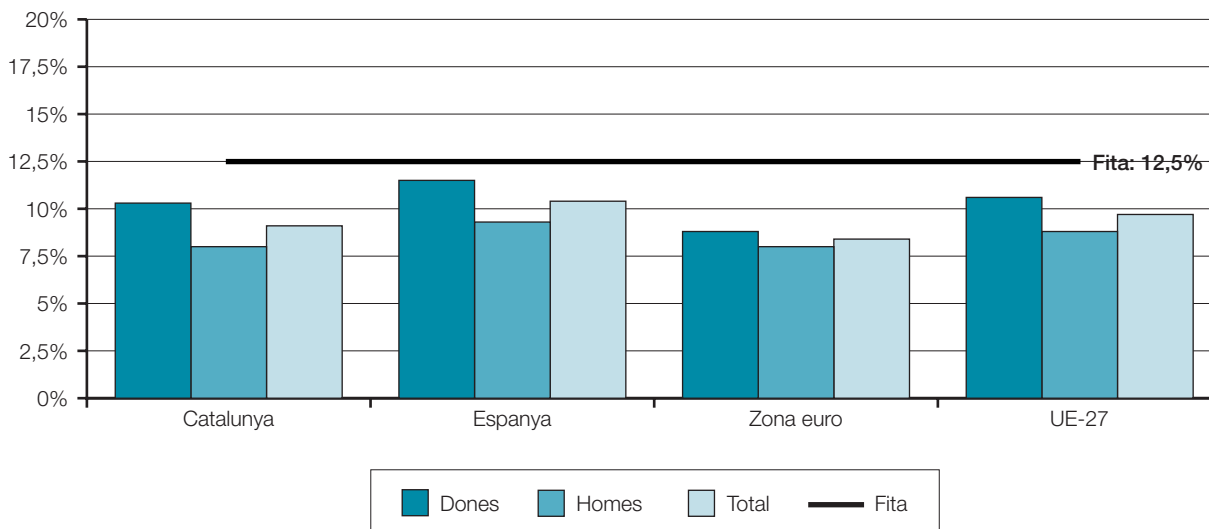
Les dades de Catalunya s'han obtingut a partir de l'*Enquesta de població activa* i cal esmentar que provenen d'una gran diversitat de cursos de formació (com cursos reglats, no reglats, ajuntaments, propis, per a aturats, etc.).

Percentatge d'adults que participa en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys. Any 2007

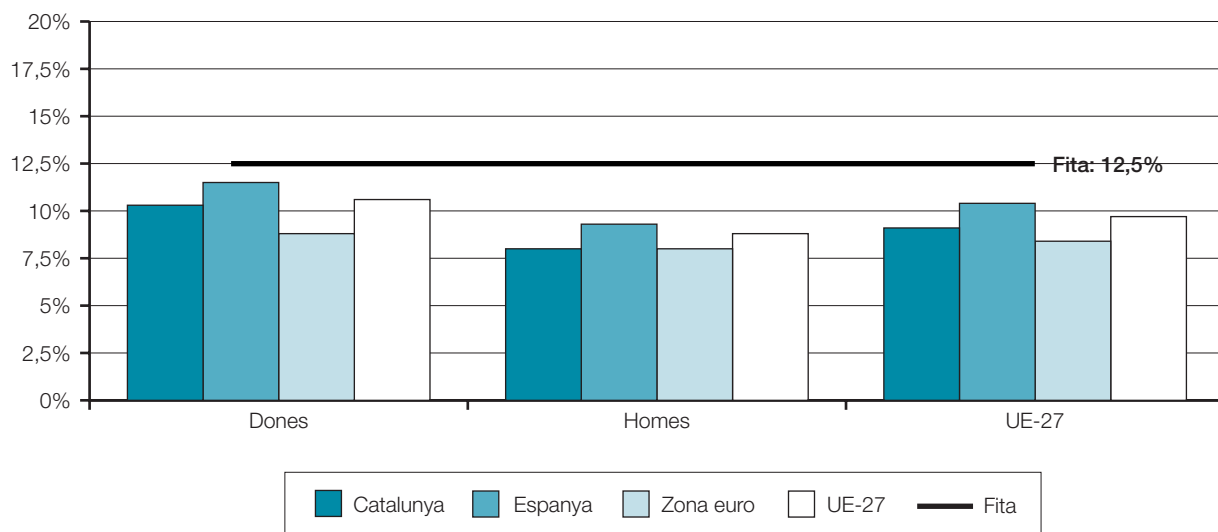
Sexe	Àmbit geogràfic			
	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
Dones	10,3%	11,5%	8,8%	10,6%
Homes	8,0%	9,3%	8,0%	8,8%
Total	9,1%	10,4%	8,4%	9,7%

FONTS: Institut d'Estadística de Catalunya (any de referència 2007) / Eurostat (any de referència 2007).

Punt de referència 2010: 12,5%

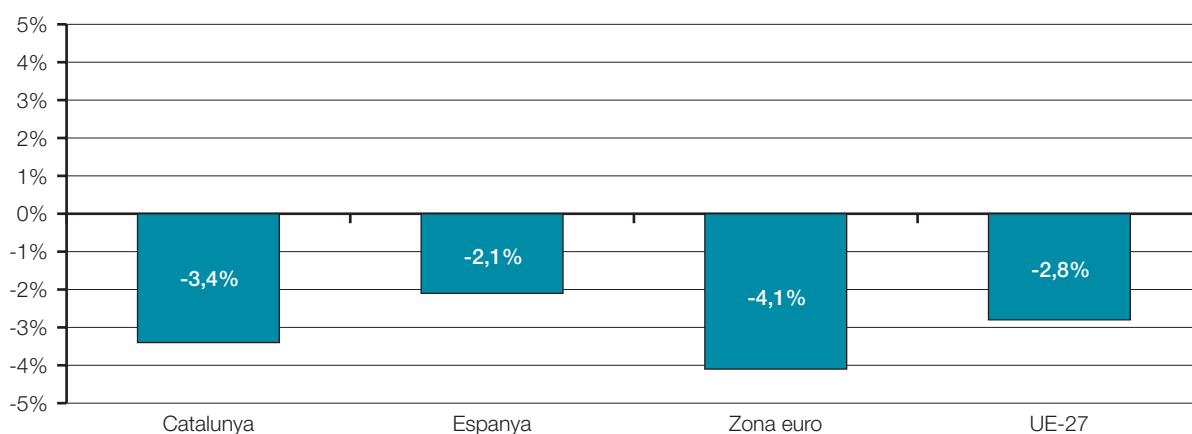

Punt de referència 2010: 12,5%

● Diferencial respecte a la fita del 2010

Diferencial respecte a la referència 2010: 12,5%

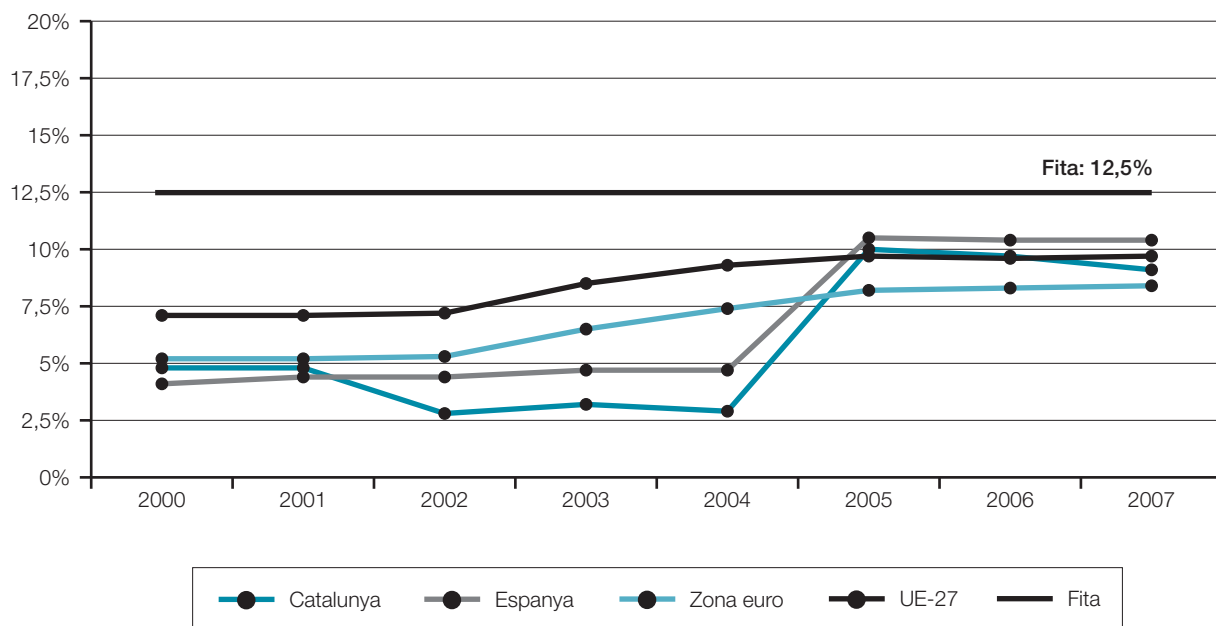
Des de l'inici del seu establiment l'evolució d'aquest indicador ens pot indicar el grau d'aproximació al llarg dels anys a la fita del 2010.

● Evolució de l'indicador "Percentatge d'adults que participen en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys"

Any / País	Catalunya	Espanya	Zona euro	UE-27
2000	4,8%	4,1%	5,2%	7,1%
2001	4,8%	4,4%	5,2%	7,1%
2002	2,8%	4,4%	5,3%	7,2%
2003	3,2%	4,7%	6,5%	8,5%
2004	2,9%	4,7%	7,4%	9,3%
2005	10,0%	10,5%	8,2%	9,7%
2006	9,7%	10,4%	8,3%	9,6%
2007	9,1%	10,4%	8,4%	9,7%

FONTS: Eurostat (any de referència: 2007) / Education at a Glance (diversos anys).

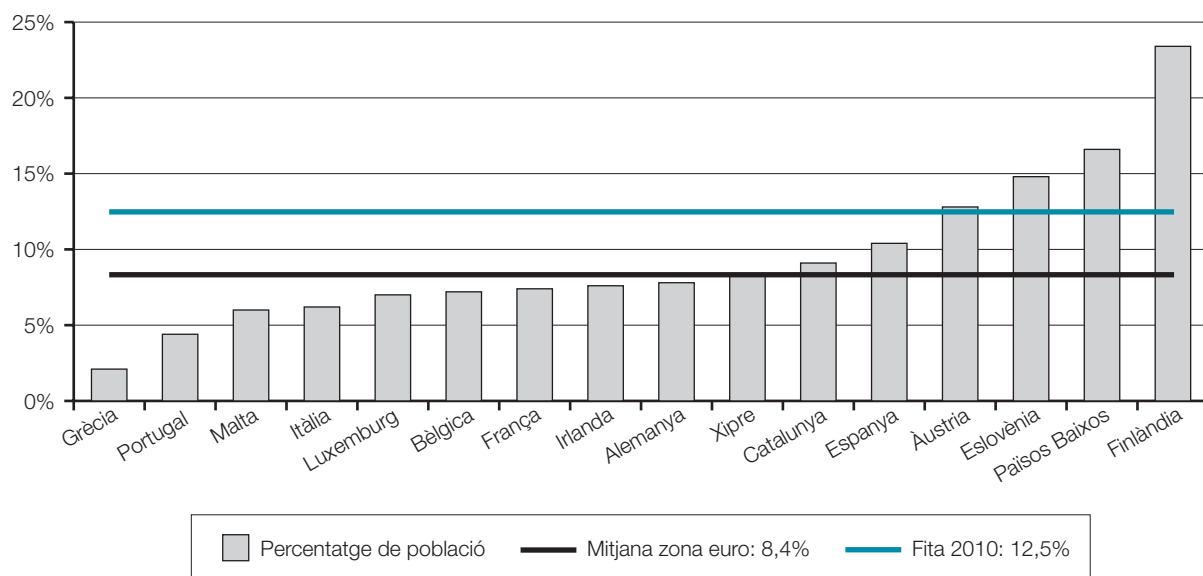
Punt de referència 2010: 12,5%

● **Percentatge d'adults que participen en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys, a la zona euro**

País	Percentatge de població
Catalunya	9,1%
Alemanya	7,8%
Àustria	12,8%
Bèlgica	7,2%
Eslovènia	14,8%
Espanya	10,4%
Finlàndia	23,4%
França	7,4%
Grècia	2,1%
Irlanda	7,6%
Itàlia	6,2%
Luxemburg	7,0%
Malta	6,0%
Països Baixos	16,6%
Portugal	4,4%
Xipre	8,4%
Mitjana de la zona euro	8,4%

FONTS: Idescat (any de referència: 2007) / Eurostat (any de referència: 2007).

6. CONSIDERACIONS FINALS

6.1. Característiques generals dels sistemes d'indicadors d'educació

Els indicadors són un instrument útil per a l'avaluació i la millora de la qualitat de l'educació.

Un sistema d'indicadors d'educació, del tipus proposat per l'OCDE, ha de ser un instrument d'avaluació útil, necessari, adaptable i perfectible.

Ha de ser útil per descriure el funcionament general del sistema educatiu i per possibilitar la comparació entre sistemes de diferents països. Aquesta possibilitat comporta una altra utilitat afegida: la tendència a unificar criteris respecte al tractament de les dades estadístiques de les administracions competents.

Ha de ser *adaptable*, com ho demostra el seu desenvolupament al llarg dels darrers anys, i ha de permetre, tot mantenint un nucli d'indicadors comparable a escala internacional, la inclusió d'indicadors de comparabilitat més restringida —d'àmbit interregional, per exemple— i, fins i tot, d'indicadors no estrictament comparables.

Ha de ser *perfectible*, atès que les metodologies de càlcul dels indicadors, el coneixement de la comparabilitat dels sistemes educatius dels diversos països i la importància relativa de cada indicador, entre d'altres, poden possibilitar cada vegada més que la informació que proporcionen les dades sigui més útil.

L'anàlisi dels indicadors més adequats en altres països pot permetre introduir les reformes escaients per adaptar-los a Catalunya.

6.2. Actualitzacions successives

L'adopció d'un sistema determinat d'indicadors implica l'actualització periòdica de les dades i la configuració d'una xarxa. S'ha d'intentar, doncs, arribar a un mètode que, tot respectant la diversitat dels sistemes educatius, possibiliti la comparació dels resultats respectius sense implicar un temps considerable ni un cost addicional. L'experiència acumulada en la matèria fa, en aquest sentit, cada vegada més planeres tant l'anàlisi com la interpretació dels resultats.

Cal afegir que un nucli sempre minoritari d'informació —que ha de ser obtinguda mitjançant enquestes específiques, bé siguin internacionals o locals— requereix un estudi previ i una posterior dotació de recursos de personal i pressupostaris.

En el cas de les enquestes internacionals, caldria també arbitrar algun sistema de participació de les regions europees en les xarxes d'estudi del Projecte INES (Indicators of Education Systems) de l'OCDE.

6.3. Sistema d'indicadors d'educació propis de Catalunya

A Catalunya ja s'havien fet onze informes anuals, amb dades referides a les publicacions de l'OCDE, i ara es presenta el dotzè, amb la majoria de dades referides al curs 2005-2006 i amb l'estudi evolutiu d'alguns indicadors educatius de Catalunya fins a l'any 2007 i, si és possible, de l'any 2008, amb l'objectiu d'actualitzar-los. En cadascun d'aquests informes s'ha mantingut un nucli d'indicadors que s'han anat restablint i uns altres que s'han canviat segons les dades disponibles i les necessitats detectades.

A Catalunya, s'observa que:

- el percentatge de població adulta d'entre 25 i 64 anys que tenia, com a màxim, estudis d'ESO l'any 2007, és encara elevat, ja que el 47% de la població no ha superat aquest nivell. Tot i així, el nivell de formació mínim de la població adulta de Catalunya ha millorat, i es va reduint de manera significativa en aquests darrers anys: així ha passat del 55% de l'any 2003 al 47% de l'any 2007. Cada cop és més baix el percentatge de població que només arriba a completar estudis primaris, mentre que han augmentat els percentatges corresponents a la població que ha assolit nivells de formació secundària o superior;
- el nivell de formació general en la població adulta de 25 a 64 anys és diferent segons els trams d'edat i —de manera especial— en els trams de població més jove, atès que un 65% del segment de població d'entre 25 i 34 anys és la que ha assolit, com a mínim, una titulació de secundària postobligatòria l'any 2007. Aquest percentatge disminueix al 31% en el segment de població d'entre 55 i 64 anys;
- en els nivells superiors es confirma la tendència a la igualació del percentatge de dones i homes que han assolit aquest nivell de formació i, així, el percentatge de dones arriba ja al 49%;
- fa uns anys que s'observa una davallada sistemàtica de població jove d'entre 5 i 29 anys. L'any 2007 el percentatge de població de 5 a 29 anys respecte al total de la població era del 28,0%. Cal esmentar, però, que aquesta davallada hauria estat més gran si no s'hagués produït darrerament un increment de la població d'entre 0 i 14 anys, de manera que ja es veu un petit canvi de tendència que, en part, està propiciada pel fenomen migratori, que ha ocasionat un alentiment del descens de la població jove al país;
- el percentatge de població jove d'entre 20 i 24 anys, ambdós inclosos, que l'any 2007 havia completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria era del 61,2%, percentatge que queda lluny de la fita del 85% marcada per la Unió Europea a assolir l'any 2010;
- el percentatge de la despesa educativa amb relació al PIB de l'any 2005 a Catalunya va ser del 4,2%, que se situa en la franja baixa respecte a la mitjana de països de la zona euro, que va ser del 5,3% l'any 2005;
- la participació de la despesa educativa respecte a la despesa pública total s'elevava al 18,3% l'any 2005;
- la font principal de finançament de la despesa educativa és l'Administració autonòmica, que —en el curs 2005-2006— va aportar un percentatge molt important de recursos, el 95,5%;
- les despeses de personal en els nivells no universitaris durant el curs 2004-2005 representen el 82% del total de les despeses corrents;
- la despesa per alumne/a al curs 2005-2006 en els nivells d'educació infantil-primària i secundària va ser de 3.762 euros i 6.102 euros, respectivament;
- les retribucions del professorat són variables segons els anys de docència de cada professional. A Catalunya, el sou màxim d'un mestre/a de primària representa un 43% d'increment respecte al sou inicial, mentre que a la zona euro aquest increment (des del sou inicial fins al màxim) representa un 69%;
- les dades corresponents a les ràtios d'alumnes per professor/a es poden considerar bones en relació amb les dels països de l'euro, però cal ser prudents a l'hora de fer les comparacions, atès que la definició del concepte 'professor' no és la mateixa a tots els països;
- l'evolució de l'ús de les TIC per part de l'alumnat augmenta cada any, les ràtios d'alumnes per ordinador disminueixen i s'aproximen a l'objectiu d'impulsar l'entrada de tot l'alumnat de Catalunya cap a les noves tecnologies des de l'ensenyament primari;
- un 99,3% dels centres tenen connexió a Internet;
- la taxa d'escolarització a l'educació infantil és, pràcticament, del 100%;
- els percentatges d'escolarització de l'alumnat d'ensenyaments professionals es van equiparant als de batxillerat i s'acosten, any rere any, als nivells d'Europa i de l'OCDE;

- hi ha una clara disminució de la taxa d'idoneïtat a l'educació secundària en els dos últims cursos de l'ESO;
- la presència d'alumnat estranger ha augmentat en els darrers anys. En el curs 2007-2008 representa el 13,5% del total de l'alumnat;
- les dues zones geogràfiques de més procedència d'alumnat estranger són l'Amèrica del Sud i l'Amèrica Central, amb un 43,8%, i el Magrib, amb un 25,8%;
- el 85% de l'alumnat estranger està escolaritzat en centres públics;
- el 75% de l'alumnat estranger es distribueix en deu comarques catalanes;
- la taxa d'activitat és més elevada quan el nivell de formació és més elevat. Per això, en moments com aquest, de treball escàs, sembla que cal potenciar tant com es pugui la formació de la població;
- el nombre d'hores lectives anuals de l'alumnat a Catalunya, en tots els nivells, és lleugerament superior a la mitjana dels països de la zona euro i de l'OCDE;
- el nombre d'hores de feina i hores anuals de classe del professorat és similar a la mitjana de països de l'OCDE;
- la taxa d'activitat s'incrementa amb el nivell d'estudis assolit i, l'any 2007, arribava al 92% en el cas d'estudis universitaris o superiors;
- el percentatge d'alumnat de 15 anys que té un nivell baix en competència lectora és encara del 21,2%, segons l'estudi PISA 2006. Les noies presenten un 17,5% i els nois, valors pitjors, un 25,0%;
- l'any 2007, el 31,6% de la població jove d'entre 18 i 24 anys amb l'ESO no va continuar estudis posteriors, percentatge més elevat que la mitjana de països europeus. Aquest percentatge en les dones és del 25,9% i en els homes, del 37,1%;
- l'any 2007, el 61,2% de població jove d'entre 20 i 24 anys tenia estudis iguals o superiors als estudis secundaris postobligatoris. Aquest percentatge és del 67,8% en les dones i més baixos, del 55,0%, en els homes;
- l'any 2007, el 9,1% de la població adulta d'entre 25 i 64 anys va participar en cursos de formació: les dones en un 10,3% i els homes en valors inferiors, 8,0%.

6.4. Perspectives futures

Per a les successives actualitzacions d'aquest *Sistema d'Indicadors*, caldrà aprofundir i ampliar —tal com ja s'ha començat en les edicions anteriors— l'estudi dels indicadors de processos i resultats sobre l'organització i funcionament dels centres docents a Catalunya, ja que el seu coneixement és fonamental per poder millorar la qualitat de l'educació.

GLOSSARI DE SIGLES

AMPA: Associació de mares i pares d'alumnes

CERI: Center for Educational Research and Innovation

CITE: Classificació internacional de tipus d'ensenyament

CNED: Classificació nacional d'estudis

Edu365: Portal educatiu del Departament d'Educació

EPA: Enquesta de població activa

ESO: Educació secundària obligatòria

Euro: Unió monetària europea

EUROSTAT: Servei d'Informació Estadística de la Unió Europea

FP: Formació professional

IDESCAT: Institut d'Estadística de Catalunya

IE: Instituto de Evaluación (Institut d'Avaluació)

IES: Institut d'educació secundària

INCE: Instituto Nacional de Calidad y Evaluación (Institut Nacional de Qualitat i Avaluació)

INES: Indicators of Education Systems (Sistema d'indicadors d'educació)

LOGSE: Llei d'ordenació general del sistema educatiu

OCDE: Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (Organisation for Economic Cooperation and Development, OECD)

PIB: Producte interior brut

PISA: Programme for International Student Assessment (Programa internacional d'avaluació de l'alumnat)

PPC: Paritat del poder de compra

RDSI: Xarxa digital de serveis integrats

TIC: Tecnologies de la informació i de la comunicació

TIMSS: Trends in Mathematics and Science Study (Estudi internacional sobre matemàtiques i ciències)

XTEC: Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya

Zona euro: Grup de 15 països de la Unió Europea que tenen l'euro com a moneda comuna: Alemanya, Àustria, Bèlgica, Eslovènia, Espanya, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Malta, Països Baixos, Portugal i Xipre.

UE-27: Grup dels vint-i-set països que formen la Unió Europea: Alemanya, Àustria, Bèlgica, Bulgària, Dinamarca, Eslovàquia, Eslovènia, Espanya, Estònia, Finlàndia, França, Grècia, Hongria, Irlanda, Itàlia, Letònia, Lituània, Luxemburg, Malta, Països Baixos, Polònia, Portugal, Regne Unit, República Txeca, Romania, Suècia i Xipre.

RELACIÓ DE PUBLICACIONS DE LA MATEIXA COL·LECCIÓ

1. *Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Maig de 1995 (informe d'ús intern)
2. *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Juliol de 1996 (informe d'ús intern)
3. *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Juliol de 1997
4. *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Juliol de 1998
5. *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Juliol de 1999
6. *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Desembre de 2000
7. *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Novembre de 2002
8. *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Gener de 2004
9. *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Octubre de 2005
10. *Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya*. Desembre de 2006
11. *Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya*. Desembre de 2007

Presentació, 3

Introducció, 7

- I. Contextualització bàsica, 7
 - I.I. Els indicadors dels sistemes educatius, 7
 - I.II. Els indicadors del sistema educatiu de Catalunya, 8
 - I.III. El Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, 8
- II. Els objectius europeus per al 2010, 8
- III. Guia de lectura, 9
- IV. Fonts estadístiques. Agraïments, 9

1. Indicadors de context, 11

- 1.1. Nivell general de formació, 11
 - 1.1.1. Distribució de la població, d'entre 25 anys i 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit, 13
 - Distribució de la població d'edat d'entre 25 anys i 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit, a la zona euro, 15
 - Distribució de la població d'entre 25 anys i 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit l'any 2007, a Catalunya, segons el gènere, 16
 - Evolució de l'indicador "Distribució de la població d'entre 25 anys i 64 anys, d'acord amb el nivell de formació màxim assolit", des de l'any 2003 fins a l'any 2007, a Catalunya, 17
 - 1.1.2. Distribució de la població, d'entre 25 anys i 64 anys que ha acabat, almenys, l'ensenyament secundari postobligatori (per trams d'edat), 19
 - Distribució de la població, d'entre 25 anys i 64 anys que ha acabat, almenys, l'ensenyament secundari postobligatori (per trams d'edat i a la zona euro), 20
 - Evolució de l'indicador "Distribució de la població d'entre 25 anys i 64 anys que ha acabat, almenys, l'ensenyament secundari postobligatori (per trams d'edat)" des de l'any 2003 fins a l'any 2007, a Catalunya, 21
- 1.2. Nivell de formació de la població activa segons el gènere, 22
 - Evolució de l'indicador "Percentatge de la població activa que ha assolit un nivell específic de formació" des de l'any 2003 fins a l'any 2007, a Catalunya, 23
 - Evolució de l'indicador "Proporció de dones de la població activa que han assolit un nivell específic de formació" des de l'any 2003 fins a l'any 2007, a Catalunya, 23
- 1.3. Percentatge de la població jove d'entre els 5 anys i els 29 anys que hi ha al conjunt de la població, 24
 - Població jove, d'entre els 5 anys i els 29 anys, com a percentatge de la població total, a la zona euro, 25
 - Evolució de l'indicador "Percentatge de la població d'entre els 5 anys i els 29 anys en el conjunt de la població", des de l'any 2003 fins a l'any 2007, a Catalunya, 27
- 1.4. Percentatge de persones d'entre 20 i 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria, 28
 - Evolució de l'indicador: "Percentatge de persones d'entre 20 i 24 anys que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria", 30
- 1.5. PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra, convertits en dòlars, 31
 - Evolució del PIB per habitant a preus constants, paritats de poder de compra, convertits en dòlars, 32

2. Indicadors de recursos, 33

- 2.1. Despeses d'educació en percentatge del PIB, 33
 - 2.1.1. Despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors (públic i privat), 34
 - Despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors (públic i privat), a la zona euro, 34
 - Despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors (públic i privat), a Catalunya, 35
 - Evolució de les despeses d'educació en percentatge del PIB per sectors (públic i privat), a Catalunya, 36
 - 2.1.2. Relació entre PIB per habitant i percentatge de despesa total d'educació en percentatge del PIB, a la zona euro, 37
- 2.2. Participació de l'educació en la despesa pública de Catalunya, 38
 - Evolució de l'indicador "Participació de l'educació en la despesa pública de Catalunya", 39
- 2.3. Despeses d'educació per nivell de govern, 40
 - 2.3.1. Evolució de l'indicador "Despeses d'educació per font inicial de finançament", 40
 - 2.3.2. Evolució de l'indicador "Despeses d'educació per font final de finançament", 42
- 2.4. Despeses de funcionament i despeses de capital, 44
 - 2.4.1. Despeses de funcionament, en percentatge del total de les despeses d'educació per nivell educatiu, 44
 - 2.4.2. Despeses de capital, en percentatge del total de les despeses d'educació per nivell educatiu, 45
 - 2.4.3. Repartiment, en percentatge, de les despeses de funcionament per partides (primària i secundària / centres públics i privats concertats), 47
 - 2.4.4. Repartiment, en percentatge, de les despeses de funcionament per partides (universitat), 48
- 2.5. Despeses per alumne/a i curs escolar per nivell educatiu, 50
 - 2.5.1. Despeses per alumne/a i curs escolar per nivell educatiu, expressades en dòlars EUA convertits en paritat de poder de compra (PPC), 50
 - Despeses per alumne/a i curs escolar per nivell educatiu, expressades en dòlars EUA convertits en PPC, a la zona euro, 51
 - 2.5.2. Despeses per alumne/a i curs escolar per nivell educatiu, expressades amb relació al PIB per habitant, 52
 - Despeses per alumne/a i curs escolar per nivell educatiu, expressades amb relació al PIB per habitant, a la zona euro, 53
 - 2.5.3. Evolució de l'indicador "Despeses per alumne/a i curs escolar per nivell educatiu, expressades en euros, a Catalunya", 54
 - 2.5.4. Evolució de l'indicador "Despeses per alumne/a i curs escolar per nivell educatiu, expressades en euros, en centres públics a Catalunya", 55
 - 2.5.5. Evolució de les despeses per alumne/a i curs escolar, expressades en euros, a Catalunya, 56
- 2.6. Evolució de la despesa educativa total a Catalunya, 57
 - 2.6.1. Evolució de la despesa educativa total a Catalunya, segons la titularitat del centre, 57
 - 2.6.2. Evolució de la despesa educativa total a Catalunya, segons el nivell educatiu i la titularitat del centre, 58
- 2.7. Retribucions del professorat, 60
 - 2.7.1. Retribucions del professorat d'educació primària, 60
 - Retribucions del professorat d'educació primària, a la zona euro, 61
 - 2.7.2. Retribucions del professorat d'ensenyament secundari obligatori, 62
 - Retribucions del professorat d'ensenyament secundari obligatori, a la zona euro, 63
- 2.8. Ràtio d'alumnes per professor/a i per nivell educatiu, 64
 - Ràtio d'alumnes per professor/a i per nivell educatiu, a la zona euro, 65
 - Evolució de l'indicador "Ràtio d'alumnes per professor/a i per nivell educatiu" des del curs 2002-2003 fins al curs 2006-2007, a Catalunya, 66
 - Evolució de l'indicador "Ràtio d'alumnes per professor/a i per nivell educatiu" des del curs 2002-2003 fins al curs 2006-2007, en el sector públic, a Catalunya, 67
- 2.9. Percentatge de personal (docent i no docent) en relació amb la població activa, 68
 - Evolució de l'alumnat de primària i secundària en relació amb la població activa, 69
- 2.10. Equipament TIC (tecnologies de la informació i la comunicació) als centres docents d'educació primària i secundària de Catalunya, 70
 - 2.10.1. Dotació d'ordinadors subministrats als centres públics i als serveis educatius de Catalunya, 70
 - 2.10.2. Ràtios d'alumnes per ordinador, 71
 - Ràtios d'alumnes per ordinador als centres públics segons el nivell d'educació, 71
 - Ràtios d'alumnes per ordinador segons la titularitat del centre, 72

- 2.10.3. Centres amb connexió a Internet a Catalunya, 73
 - Percentatge de centres públics amb connexió a Internet segons nivell d'educació, 73
 - Percentatge de centres amb connexió a Internet segons la titularitat, 74
- 2.10.4. Ús dels ordinadors i del correu electrònic, 75
 - Ús dels ordinadors, 75
 - Evolució de l'ús de correu electrònic per part del professorat i dels centres docents, 76
- 2.10.5. Evolució del nombre d'usuaris de l'XTEC, 77
- 2.10.6. El portal Edu365.com, 78
 - Evolució del nombre d'alumnes donat d'alta a l'Edu365 (acumulat), 79
- 2.11. Despeses de beques i nombre de becaris, 80
 - 2.11.1. Despesa en beques i ajuts per a l'estudi i nombre de beneficiaris segons la convocatòria. Curs 2007-2008, 80
 - Distribució percentual de les despeses de beques segons la convocatòria, 81
 - Distribució percentual del nombre de becaris segons la convocatòria, 81
 - Evolució de la despesa en beques i ajuts per a l'estudi, 82
 - 2.11.2. Despesa en beques i ajuts per a l'estudi per nombre de beneficiaris segons la convocatòria. Curs 2007-2008, 83

3. Indicadors de processos i d'escolarització, 85

- 3.1. Escolarització a l'ensenyament reglat, 85
 - Efectius escolaritzats a Catalunya per cada 100 persones de la població d'entre 5 i 29 anys, al curs 2006-2007, 85
 - Evolució, segons la titularitat, dels efectius escolaritzats a Catalunya per cada 100 persones de la població d'entre 5 i 29 anys des del curs 2002-2003 fins al curs 2006-2007, 86
 - Evolució, per nivells educatius, dels efectius escolaritzats a Catalunya per cada 100 persones de la població d'entre 5 i 29 anys, 87
 - Efectius escolaritzats, per nivells educatius i titularitat, a Catalunya en el curs 2007-2008, 88
 - Evolució, per nivells educatius, dels efectius escolaritzats a Catalunya des del curs 2002-2003 fins al curs 2007-2008, 89
- 3.2. Taxa neta d'escolarització a l'educació infantil, 90
- 3.3. Escolarització a l'ensenyament secundari, 92
 - Evolució de la taxa d'escolarització a l'ensenyament secundari a Catalunya, 92
- 3.4. Escolarització de l'alumnat de batxillerat i de formació professional, a Catalunya, 93
 - Percentatge d'alumnat escolaritzat de batxillerat i de formació professional, 93
 - Evolució del percentatge d'alumnat de l'ensenyament secundari (batxillerat) i professional, des del curs 2002-2003 fins al 2006-2007, a Catalunya, 94
- 3.5. Taxa d'idoneïtat de l'alumnat, 95
 - 3.5.1. Taxa d'idoneïtat a l'educació primària, 95
 - Alumnat de centres de titularitat pública, 95
 - Alumnat de centres de titularitat privada, 96
 - 3.5.2. Taxa d'idoneïtat a l'educació secundària obligatòria, 97
 - Alumnat de centres de titularitat pública, 97
 - Alumnat de centres de titularitat privada, 98
- 3.6. Percentatge de població d'entre 18 i 24 anys, amb educació secundària obligatòria, que no continua els estudis posteriors a Catalunya, 99
 - Població d'entre 18 i 24 anys amb estudis d'ESO que no prossegueix estudis posteriors, a Catalunya, segons el gènere, 99
 - Evolució de l'indicador "Percentatge de població jove d'entre 18 i 24 anys amb educació secundària obligatòria que no prossegueix estudis posteriors a Catalunya", 100
- 3.7. Escolarització de l'alumnat estranger a Catalunya, 101
 - 3.7.1. Alumnat estranger per nivells educatius i titularitat del centre. Curs 2007-2008, 101
 - Alumnat estranger a l'educació infantil. Curs 2007-2008, 101
 - Alumnat estranger a l'educació primària. Curs 2007-2008, 102
 - Alumnat estranger a l'ESO. Curs 2007-2008, 103
 - Alumnat estranger al batxillerat. Curs 2007-2008, 104
 - Alumnat estranger, per titularitat, des de segon cicle d'educació infantil fins a batxillerat. Curs 2007-2008, 105

- 3.7.2. Evolució de l'alumnat estranger a Catalunya, 106
 - Evolució percentual de l'alumnat respecte del total d'alumnat i de la població estrangera respecte del total de la població, 107
 - Evolució de la distribució d'alumnat estranger segons la titularitat del centre, 108
 - Evolució segons la procedència, 109
 - Evolució segons l'etapa d'escolarització, 112
- 3.7.3. Distribució d'alumnat estranger a les deu comarques amb una escolarització més elevada d'alumnat estranger. Curs 2007-2008, 114
- 3.8. Hores lectives de l'alumnat, 116
 - Hores lectives de l'alumnat a l'educació primària i ESO, a la zona euro, 117
- 3.9. Temps de docència i de permanència del professorat de primària i del de secundària obligatòria, 118
 - Nombre de dies lectius, per curs, del professorat d'educació primària i secundària obligatòria, 118
 - Nombre d'hores de permanència per curs en el centre escolar del professorat d'educació primària i secundària obligatòria, 119
 - Nombre d'hores de classe per curs que imparteix el professorat d'educació primària i secundària, 120
- 3.10. Participació de les famílies, 121
 - 3.10.1. Participació de mares i pares, per serveis territorials, a les eleccions als consells escolars de Catalunya. Any 2006, 121
 - 3.10.2. Resultats i evolució de les eleccions als consells escolars al sector de mares i pares, 122
 - Evolució dels resultats de les eleccions als CEIP, 122
 - Evolució dels resultats de les eleccions als instituts d'educació secundària (IES), 123
 - Evolució dels resultats de les eleccions als centres concertats, 124

4. Indicadors de resultats, 125

- 4.1. Resultats obtinguts per l'alumnat de la mostra de Catalunya que va participar a les proves de PISA 2006 (Programme for International Student Assessment), 126
 - 4.1.1. Rendiment global en competència científica, 126
 - Escales de competència científica, 126
 - Agrupació en blocs: inferior, intermedi i superior, 127
 - Variació de rendiment de l'alumnat segons el gènere, 127
 - Variació de rendiment segons el curs d'escolarització de l'alumnat, 128
 - Variació del rendiment segons procedència (immigració), 129
 - 4.1.2. Rendiment global en competència matemàtica, 130
 - Escales de competència matemàtica, 130
 - Agrupació en blocs: inferior, intermedi i superior, 131
 - Variació de rendiment segons el gènere de l'alumnat, 131
 - Variació del rendiment segons el curs d'escolarització de l'alumnat, 132
 - 4.1.3. Rendiment global en competència de comprensió lectora, 133
 - Escala de competència lectora, 133
 - Agrupació en blocs: inferior, intermedi i superior, 134
 - Variació de rendiment segons el gènere de l'alumnat, 135
 - Variació de rendiment segons el curs d'escolarització de l'alumnat, 136
- 4.2. Resultats de l'estudi sociodemogràfic i lingüístic de l'alumnat de 4t d'ESO de Catalunya. Avaluació de l'educació secundària obligatòria 2006, 137
 - 4.2.1. Resum de dades de l'enquesta sociodemogràfica i lingüística, 137
 1. Dades descriptives de l'alumnat, 137
 2. Dades descriptives de la família, 137
 3. Dades sociolingüístiques familiars, 137
 4. Coneixements i usos lingüístics generals, 138
 5. Hàbits d'estudi i expectatives acadèmiques, 139
 6. Llengua i context escolar, 140
 7. La llengua del consum cultural i de les TIC, 141
 8. Opinions sobre els usos lingüístics, 142
- 4.3. Resultats de llengua anglesa de l'alumnat de 4t d'ESO de Catalunya, 143
 - 4.3.1. Què és capaç de fer l'alumnat de 4t d'ESO en llengua anglesa?, 144
 - 4.3.2. Què és capaç de fer l'alumnat de 4t d'ESO en comprensió oral de llengua anglesa?, 145
 - Resultats en comprensió oral de llengua anglesa, 145

- 4.3.3. Què és capaç de fer l'alumnat de 4t d'ESO en comprensió lectora de llengua anglesa?, 146
 - Resultats en comprensió lectora de llengua anglesa, 146
- 4.3.4. Resultats en producció i interacció orals de llengua anglesa, 147
- 4.3.5. Motivació en l'aprenentatge i l'ensenyament de la llengua anglesa, 148
 - Variables associades al rendiment en llengua anglesa, 148
- 4.4. Avaluació del progrés i promoció de l'alumnat d'educació primària a Catalunya, 149
 - Resultats de l'avaluació en els diferents cicles, 149
 - Evolució dels percentatges d'alumnat de primària de Catalunya valorat amb "progressa adequadament" des del curs 2001-2002 fins al curs 2005-2006, 150
- 4.5. Avaluació del progrés i promoció de l'alumnat d'educació secundària obligatòria a Catalunya, 151
 - Percentatge de graduats en educació secundària obligatòria respecte al total d'alumnes de 4t d'ESO. Curs 2005-2006, 151
 - Evolució del percentatge de graduats en educació secundària obligatòria des del curs 2001-2002 fins al curs 2005-2006, 152
 - Resultats de l'avaluació dels alumnes de 1r, 2n i 3r d'ESO del curs 2005-2006, 153
- 4.6. Resultats acadèmics de l'alumnat de batxillerat a Catalunya, 154
 - Resultats en les diferents modalitats. Percentatges de superació, 155
 - Evolució dels resultats obtinguts des del curs 2001-2002 fins al curs 2005-2006, 156
- 4.7. Graduats en secundària. Ensenyaments generals i professionals, 157
 - Nombre de graduats en batxillerat i professionals (CFGM), 157
- 4.8. Taxa d'activitat de la població d'entre 25 i 64 anys segons el nivell d'estudis, 158
 - Taxa d'activitat de la població d'entre 25 i 64 anys, segons el seu nivell d'estudis, a la zona euro, 159
 - Evolució de l'indicador "Taxa d'activitat de la població d'entre els 25 i 64 anys segons el nivell d'estudis acabats" des de l'any 2003 fins a l'any 2007, a Catalunya, 160

5. Indicadors europeus de referència. Europa 2010, 161

- 5.1. Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA, 162
 - Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA. Any 2006, 162
 - Diferencial percentual respecte a la fita del 2010, 163
 - Evolució de l'indicador "Percentatge d'alumnat que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA", 164
 - Percentatge d'alumnat de la zona euro que té un nivell baix en competència lectora a l'escala PISA, 166
- 5.2. Percentatge de població d'entre 18 i 24 anys amb educació secundària obligatòria que no continua estudis posteriors, 167
 - Població d'entre 18 i 24 anys amb estudis d'ESO que no continua estudis posteriors. Any 2007, 167
 - Diferencial percentual respecte a la fita del 2010, 168
 - Evolució de l'indicador "Població d'entre 18 i 24 anys amb estudis d'ESO que no continua estudis posteriors", 169
 - Percentatge de població de 18 a 24 anys i amb educació secundària obligatòria acabada que no continua estudis posteriors, a la zona euro, 170
- 5.3. Percentatge de persones de 20 a 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria, 171
 - Percentatge de persones d'entre els 20 i 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria. Any 2007, 171
 - Diferencial respecte a la fita del 2010, 172
 - Evolució de l'indicador "Percentatge de persones de 20 a 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria", 173
 - Percentatge de persones de 20 a 24 anys, ambdós inclosos, que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria, a la zona euro, 174
- 5.4. Nombre de graduats en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'entre 20 i 29 anys, 175
 - Evolució de l'indicador "Nombre de graduats en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'entre 20 i 29 anys", 177
 - Nombre de graduats en matemàtiques, ciències i tecnologia per cada 1.000 habitants de la població d'entre 20 i 29 anys, a la zona euro, 178
 - Reducció del desequilibri entre homes i dones en aquests estudis, 179

- 5.5. Percentatge d'adults que participen en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys, 180
- Diferencial respecte a la fita del 2010, 181
 - Evolució de l'indicador "Percentatge d'adults que participen en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys", 182
 - Percentatge d'adults que participen en cursos de formació sobre el total de la població de 25 a 64 anys, a la zona euro, 183

6. Consideracions finals, 185

- 6.1. Característiques generals dels sistemes d'indicadors d'educació, 185
- 6.2. Actualitzacions successives, 185
- 6.3. Sistema d'indicadors d'educació propis de Catalunya, 185
- 6.4. Perspectives futures, 187

Glossari de sigles, 189

Relació de publicacions de la mateixa col·lecció, 191

Índex analític, 193